imburgs agblad

Pathetisch

Zaterdag 29 juli 1989. — 71e jaargang nr. 177

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,40

Directeur Hartstichting: 'Te gek om los te lopen'

Hartcentra willen nu werven in buitenland

Van onze correspondenten

UTRECHT – De Nederlandse hartcentra willen patiënten gaan werven in het buitenland omdat hun operatiekamers te vaak leeg staan. Dat terwijl de Hartstichting er net op gewezen heeft dat in ons land de wachtlijsten voor een hartoperatie tot onaanvaardbare lengte zullen stijgen.

De plannen voor de wervingsactie in het buitenland zijn afkomstig van directeur G. van den Broek van het Eindhovense Catharina ziekenhuis. Daar verricht men per jaar 900 hartoperaties, maar is capaciteit aanwezig voor 1200 ingrepen. De ziektekostenverzekeraars en ziekenfondsen vergoeden echter maar 900 ingrepen. Het ziekenhuis wil daarom buitenlandse patiënten gaan opereren, zo liet directeur van den Broek weten. Hij erkende dat het nu alleen nog plannen betreft, die ten uitvoer gebracht zullen worden zodra de wachtlijsten in Nederland inkrimpen.

Andere ziekenhuizen in Nederland reageren verbaasd op de uitspraken van de directeur van het Catharina Ziekenhuis. Zo is het Antoniusziekenhuis in Nieuwegein absoluut niet van plan buitenlandse hartpatiënten te opereren, hoewel daar in principe capaciteit voor is. Dat zegt ir. B.F. Dessing, algemeen directeur van het Antoniusziekenhuis in Nieuwegein. Ook in het Academisch Ziekenhuis Utrecht (AZU) zullen geen hartpatiënten van over de landsgrenzen worden geholpen.

Begrijpelijk

Dr W. Stiggelbout, directeur van de Nederlandse Hartstichting, kan aan de ene kant de plannen van het Eindhovense ziekenhuis wel begrijpen. „Ze hebben een overcapaciteit en als ze daar patiënten mee kunnen helpen is dat mooi meegenomen. Ze willen Duitse fondspatienten opereren en daar is natuurlijk niets op tegen".

Stiggelbout vindt het echter „te gek om los te lopen" dat Nederlanders naar een buitenlands ziekenhuis willen gaan, terwijl buitenlanders hier worden geopereerd. „Ik denk dat personeel ook gewetensbezwaren zou krijgen. Nederlandse patiënten moet worden verteld dat ze op een wachtlijst komen en terwijl de oosterburen wel kunnen worden geholpen. Dat is niet verkoopbaar".

Ook voorzitter J. van Overveld van de Stichting Nederlandse hartpatiënten reageerde verbaasd. „Als er overcapacitiet is in Eindhoven, dan moeten er bij voorbeeld meer Limburgers naar toe. De gaten moeten worden gevuld met mensen uit ons land die al te lang op de wachtlijst staan".

● Zie ook pagina 11

Bosbranden in Z-Europa

MADRID – Aangewakkerd door windvlagen en een verzengende hitte zijn gisteren in Portugal en het noordwesten van Spanje duizenden hectaren bosgebied in vlammen opgegaan. De Portugese brandweer moest honderden bosbranden bestrijden, waarvan de grootste in de Sierra de Sintra nabij Lissabon woedde. In de Spaanse streek Galicië werden circa 540 brandhaarden gemeld. De zwaarste brand in Galicië woedde ten zuiden van La Coruna, waar 4.000 hectare bos in de as werden gelegd. De politie heeft resten van een brandbom gevonden.

22°

27°

(NOG) WARM
Het wordt een warme zomerdag met een matige zuid/zuidwestelijke wind. De temperatuur loopt op tot 27 graden. Zondag neemt de bewolking geleidelijk toe en ontstaat kans op onweer. De wind draait naar het noordwesten.
In de rest van Nederland wordt het vandaag vrij zonnig met enkele wolkenvelden, vooral in het noorden. De temperatuur loopt op de Wadden op tot 22 graden. Zondag kunnen onweersbuien worden verwacht, gevolgd door koeler weer.

VANDAAG:

zon op:	**05.57**	**onder:**	**21.35**
maan op:	**01.41**	**onder:**	**20.02**

MORGEN

zon op:	**05.58**	**onder:**	**21.33**
maan op:	**02.45**	**onder:**	**20.45**

Strengere beveiliging schilderijen

● *Vernietigde gevechtsvliegtuigen op een onbekende plaats in de Sovjetunie. Volgens de Sovjets zijn al 36 van deze met kernraketten uitgeruste vliegtuigen onklaar gemaakt krachtens het SALT-II verdrag met de VS. Minister Jazov van de Sovjetunie heeft gisteren overigens weer eens gewaarschuwd dat Moskou de produktie van de SS-23 raketten zal hervatten als de NAVO de Lanceraket voor de korte afstand moderniseert.*

Onderzoek naar besmette paté

DEN HAAG – De Keuringsdienst voor Waren onderzoekt momenteel of er in Nederland Belgische paté wordt verkocht die besmet is met de listeria-bacil. Gisteren werd in Duitsland een partij van 4.000 kilo paté uit de handel genomen vanwege besmetting met deze bacil die ondermeer hersenvliesontsteking veroorzaakt. Ongeboren kinderen lopen bij besmetting van de moeder kans op blijvende schade.

De paté die in Duitsland van de markt is gehaald, kwam van een onderneming in Brussel en werd in de Bondsrepubliek verspreid door de Duitse vleeswarenfabrikant Herta.

India trekt zich terug uit Sri Lanka

SINGAPORE – India begint vandaag dag met het gedeeltelijk terugtrekken van zijn troepen uit Sri Lanka. Dat is gisteren bekendgemaakt door de regeringen van Sri Lanka en India. De Srilankaanse minister van Buitenlandse Zaken, Ranjan Wijeratne, zal vandaag met een delegatie naar India gaan om een tijdschema vast te stellen voor de terugtrekking van de 45.000 Indische soldaten die sinds juli 1987 in Sri Lanka verblijven.

Met deze ontwikkeling is de dreiging van een militaire en diplomatieke confrontatie tussen Sri Lanka en India voorlopig geweken. De Indische troepen opereerden op Sri Lanka krachtens een akkoord tussen de beide landen om het slepende Tamil-conflict te beëindigen. Het is morgen precies twee jaar geleden dat de Indische soldaten werden ingezet.

De Indische premier Rajiv Gandhi had zich tot dusver hardnekkig verzet tegen de door president Premadasa van Sri Lanka geëiste terugtrekking van zijn troepen. Gandhi voerde aan dat zolang de Tamil-rebellen hun wapens niet hadden neergelegd en er geen regeling was getroffen over een beperkte autonomie voor de Tamil-minderheid in het noorden en oosten van Sri Lanka, zoals in de overeenkomst was afgesproken, de militairen zouden blijven waar zij zijn.

De Srilankaanse regering had gewaarschuwd dat als de Indiërs niet voor 29 juli waren verdwenen, de Srilankaanse troepen, die zij tot dusver in de kazernes heeft gehouden, naar het noordoosten zou sturen om de Indiërs te verdrijven.

● *De drukste week van het jaar. Zo omschrijven enkele Zuidlimburgse campinghouders de situatie in vakantie-vierend Limburg op het ogenblik. Alle campings zijn pra :tisch vol Ook in steden als Maastricht en Valkenburg is het razend druk. Deze foto is gemaakt bij Rederij Stiphout in Maastricht, waar velen in de rij stonden om een verkoelend boottochtje op de Maas te maken. Zie ook pag. 19* Foto: WIDDERSHOVEN

Sjeik Obeid zou brein achter aanslagen zijn

Israël ontvoert leider Hezbollah

Van onze correspondent

TEL AVIV – Israël heeft gisteravond bevestigd dat zijn militairen een van de leiders van de radicale islamitische beweging Hezbollah hebben ontvoerd. Sjeik Abdul Karim Obeid en twee familieleden werden gisterochtend vroeg door Israëlische commando's uit hun huis in het zuiden van Libanon gehaald. Zij bevinden zich nu in Israëlische gevangenschap. Het ligt in de verwachting dat Israël de gijzelaars wil ruilen tegen drie Israëlische militairen die gevangen worden gehouden door de pro-Iraanse Hezbollah.

Volgens berichten uit Libanon werden gisternacht om omstreeks half twee ongeveer vijfentwintig commando's met helikopters naar een vallei bij Jibshiet, ten westen van Nabatiyah, gevlogen. Jibshiet, de woonplaats van Obeid, staat in Zuid-Libanon bekend als 'Klein Teheran' en wordt beschouwd als het centrum van de Hezbollah-beweging in het gebied.

● *De ontvoerde sjeik Obeid.*

Omsingeling

De commando's omsingelden het huis van Obeid en drongen er binnen, na een kort vuurgevecht waarbij een bewaker om het leven kwam. Daarna blinddoekten ze de sjeik en twee familieleden en namen ze mee. De hele operatie voltrok zich binnen een kwartier.

Drie Israëlische militairen worden al drie jaar gevangen gehouden door Hezbollah. De 36-jarige sjeik zou hierbij en bij andere acties tegen Israël betrokken zijn geweest. Volgens een Israëlische militaire woordvoerder is hij een van de belangrijkste leiders van Hezbollah in het zuiden. Hij is opgeleid in Iran en zou zich de afgelopen jaren meer hebben beziggehouden met subversieve activiteiten dan met geestelijke verzorging.

Obeid zou ook actief zijn geweest in de ontvoering van William Higgins, een Amerikaanse kolonel der mariniers die diende in de VN-macht in Zuid-Libanon, in februari vorig jaar. Higgins is inmiddels weer op vrije voeten. Obeid verdedigde de ontvoering van Higgings door te zeggen dat deze een Amerikaanse spion was.

De regering van Iran heeft laten weten dat 'islamitische revolutionairen' wraak zullen nemen voor de Israëlische ontvoeringsactie.

Pools partijlid legt functie neer

WARSCHAU – De secretaris van het Centraal Comité van Polen, Wladyslaw Baka, heeft gisteren zijn functie in de communistische partij neergelegd. Baka, die belast was met economische aangelegenheden, stapt op uit protest tegen het volgens hem rampzalige economische beleid van de scheidende regering van premier Mieczyslaw Rakowski. Baka, die geldt als mogelijke kandidaat voor het premierschap, behoudt zijn zetel in het Politburo.

Hij stelt economische noodmaatregelen voor om het land van de ondergang te redden. De scherpe kritiek op het economische beleid van de regering toont aan dat er in de partij sterke weerstand bestaat tegen Rakowski. De fractieleider van de communistische partij, Marian Orzechowski, drong op deze eerste dag van de zitting van het Centraal Comité, waar Baka zijn ontslag aankondigde, erop aan de eenheid te bewaren. De personeelswijzigingen en vooral de veranderingen in de top van de partij komen waarschijnlijk vandaag aan de orde.

Concert in Valkenburg

VALKENBURG – In het Openluchttheater geeft morgenmiddag de South West Surrey Concert Band een concert. Dit orkest speelt een uitermate gevarieerd repertoire en staat onder leiding van Michael Fielder. De bezetting van de band bestaat uit percussie, hoorn, trompet, trombone, klarinet, alt- en tenorsaxofoon, fluit, hobo, tuba en eufonium. Het concert begint zondag om 15.00 uur en de entree is ƒ 5,-.

Drie concerten Musica Mosa in Wijngrachttheater

Dirigent Schillings wil allround blijven

● *Het kamermuziekensemble Musica Mosa, dat komend seizoen drie keer in het Wijngrachttheater in Kerkrade te horen is.*

Hij geeft zelf toe de meeste bekendheid te genieten in de muziekwereld als dirigent van harmonie- en fanfareorkesten. Maar zich daartoe beperken is iets wat Alex Schillings (32) absoluut niet van plan is. Schillings is sinds twee jaar dirigent van het kamermuziekensemble 'Musica Mosa' en het is met dit ensemble dat hij in het komende theaterseizoen drie concerten gaat geven in het Kerkraadse Wijngrachttheater.

„In deze concerten staat het solistisch optreden van het orkest op de eerste plaats. Daarnaast wordt er aan elk concert medewerking verleend door een solist. Op 1 oktober is dat de solocellist van het Concertgebouworkest, op 22 december een internationaal bekende tenor en tijdens het laatste concert is de gastsolist Frank van der Poel, trompettist bij de Mariniers-kapel," aldus dirigent Schillings.

Musica Mosa bestaat nu vijf jaar en is samengesteld uit 18 musici. Alex Schillings is sinds twee jaar dirigent van het ensemble. In eerste instantie was Musica Mosa een strijkkwartet, dat overigens maar een jaar heeft bestaan. Toen vrij kort daarna de twee oprichters van het kwartet een nieuw, ditmaal groter ensemble wilden starten, werd besloten onder dezelfde naam, 'Musica Mosa', te gaan werken. Om heel praktische reden: er was nog een aardige hoeveelheid briefpapier en materiaal met de naam Musica Mosa erop voorhanden....

„Musica Mosa begint een homogeen orkest te worden," aldus Alex Schillings. „Bij het uitzoeken van het repertoire gaan we uit van de klank van het orkest. Die moet goed zijn, het technische niveau kun je aanpassen aan het ensemble." Twee maal per week wordt er een ochtend gerepeteerd in de muziekschool in Kerkrade, waar Schillings aan verbonden is.

Concerten worden zeer regelmatig gegeven. Alex Schillings: „We doen vrij veel aan koorbegeleiding. In december voeren we de complete Messiah van Händel uit met het NATO-koor, we hebben vaste contacten met het Limburgs Concertkoor. Koorbegeleidingen is eigenlijk datgene waar we het van moeten hebben.Het enige nadeel voor een dirigent is dan dat je een stuk helemaal instudeert met je orkest, er veel tijd en aandacht aan besteedt en als het moment van het concert dan daar is, moet je het stokje uit handen geven aan de koordirigent. Vanzelfsprekend, laat ik dat voorop stellen, maar jammer is het wel."

Amateurs

Van de achttien strijkers waaruit Musica Mosa bestaat hebben er dertien een afgeronde conservatoriumopleiding achter de rug. De andere vijf zijn amateurs (waaronder een neuroloog). „Nieuwe leden voor het orkest bieden zich meestal al zelf aan. Een eerste vereiste is natuurlijk dat ze aan de muzikale eisen van het ensemble voldoen. De afgelopen jaren zijn we als orkest enorm gegroeid en dat heeft erg positief gewerkt."

Hoewel Alex Schillings tot nog toe meestal actief is geweest als dirigent van een blaasorkest, geeft hij aan het werken met een strijkensemble bijzonder te vinden. „Ik wil geen stempel op me krijgen 'harmonie-fanfare-dirigent'. Dat is ook één van de redenen dat ik dit doe, werk met Musica Mosa zo graag doe. Ik kom zoveel mensen tegen die oogkleppen op hebben: alleen harmonie en fanfare is goed. Dat is dus iets wat ik absoluut wil voorkomen. Een goed blaasorkest is fantastisch om mee te werken. Maar ik moet eerlijk zeggen dat er voor mij persoonlijk niets gaat boven een echt symfonie-orkest. En het leuke van werken met een strijkorkest in vergelijking met een blaasorkest is dat je één totaal andere orkestvorm hebt, een ander repertoire ook. Die afwisseling, die zou ik niet willen missen. Sinds ik een strijkorkest dirigeer, werk ik ook anders met blaasorkesten, vooral met betrekking tot de toonvorming. Je leert van je werk met het ene orkest dingen die je bij het andere kunt gebruiken en omgekeerd."

Het strijkensemble kan, waar dat nodig is aangevuld worden met tien vaste blazers. „Er is een vrij grote behoefte aan goede kamermuziekorkesten, al was het alleen maar voor de vele koorbegeleidingen die er in Limburg gedaan moeten worden. Kijk, het LSO heeft nu een kamermuziekensemble, en wij zijn als Musica Mosa een kamermuziekensemble. Daar moet plaats voor zijn in onze contreien."

„Voor mij persoonlijk is een voordeel van koorbegeleiding dat ik weer nieuwe partituren door leer kennen. Die mogelijkheden krijg je dan en die grijp ik graag aan."

De concerten die Musica Mosa in het seizoen 1989-1990 in het Wijngrachttheater geeft, vallen op de volgende data: 1 oktober, 22 december en 22 april.

jeanine drost

Oplossing van gisteren:

```
 B A L     D O N
K O U S   R O O S
I E L - E - I O N
S T A G N A T I E
T E - E T S - T L
   D W E I L
Z R - A R E - E I
W I S S E L I N G
A B A - N - D O L
K E R S   N E R O
 S A R     R E M
```

Ook zes strijkkwintetten van Mozart

Hongaarse kamermuziek op Orlando Festival '89

KERKRADE – Het Orlando Festival 1989, dat morgen in het Wijngrachttheater begint, heeft dit jaar twee thema's als 'rode draad' door het festival lopen. Het centrale thema van Orlando is dit jaar Hongaarse kamermuziek, die dan ook ruim vertegenwoordigd is door werken van onder anderen Bartók, Kodály, Dohnányi en Ligeti. Naast deze Hongaarse inbreng wordt een tweede rode draad gevormd door zes strijkkwintetten van Mozart.

Zoals ieder jaar worden ook dit jaar tijdens het Orlando Festival twee lezingen gegeven waarin het centrale thema 'Hongaarse kamermuziek' aan de orde zal komen. Deze lezingen vinden plaats op maandag 31 juli en maandag 7 augustus. De deelnemers aan de masterclasses voor professionele strijkkwartetten zullen eveneens twee concerten verzorgen, die gratis toegankelijk zijn. Deze concerten vallen op vrijdag 4 en vrijdag 11 augustus.

Het concertprogramma ziet er als volgt uit:

Zondag 30 juli: Kurtág-Hét Dal; Haydn-Strijkkwartet in c; Szöllösy-Strijkkwartet (première); Brahms-Klarinetkwintet in b.

Maandag 31 juli: Kurtág-Szálzák; Jeney-Soliloquium; Ligeti-Twee etudes; Bartók- Vierde strijkkwartet.

Dinsdag 1 augustus: Mozart-Trio voor klarinet, altviool en piano in Es; Kurtág-Eszká-emlékzaj; Flothuis-Preludio, Notturno e Capriccio (première); Bartók-Kontrasten; Schumann-Pianokwintet in Es.

Woensdag 2 augustus: Székely-Trio per zimbalo ungherese, violini e viola; Mozart-Fluitkwartet in c; Bartók-Tweede strijkkwartet; Mozart-Strijkkwintet in c.

Donderdag 3 augustus: Schubert-Fantasie in f; Bartók-Zesde strijkkwartet; Szöllösy-Töredékek; Mozart-Strijkkwintet in Es.

Zaterdag 5 augustus: Bartók-Sonate voor twee piano's en slagwerk; Schubert-Der Hirt auf dem Felsen; Kurtág-Egy téli alkony emlékére; Mozart-Strijkkwintet in c.

De uitvoerenden tijdens de eerste festivalweek zijn Adrienne Csengery, Márta Fábián, het Orlando Kwartet (John Harding, Heinz Oberdorfer, Ferdinand Erblich, Nathan Waks), Abbie de Quant, Jenö Jandó, Kálmán Berkes, Serge Collot, Daniel Blumenthal, Marieke Blankesteijn, Luuk Nagtegaal en Michael de Roo.

Zondag 6 augustus: Beethoven-Strijkkwartet in g; Bartók-Eerste strijkkwartet; Mozart-Strijkkwintet in g.

Maandag 7 augustus: Szönyi-Trio sonata; Durkó-Tweede strijkkwartet; Bartók-Vijfde strijkkwartet.

Dinsdag 8 augustus: Kodály-Duo voor viool en cello; Haydn-Pianotrio in g; Liszt-Elegie voor viool en piano; Schumann-Pianokwartet in Es.

Woensdag 9 augustus: Mozart-Strijkkwintet in Bes; Brahms-Pianokwartet in g; Dvořak-Strijkkwartet in f.

Donderdag 10 augustus: Mozart-Pianokwartet in g; Bartók-Derde strijkkwartet; Liszt-La lugubre gondola; Mozart-Strijkkwintet in d.

Zaterdag 12 augustus: Dohnányi-Serenade voor strijktrio in c; Mozart-Pianokwartet in Es; Szöllösy-Strijkkwartet; Mendelssohn-Bartholdy-Oktet in Es.

De uitvoerenden tijdens de laatste festivalweek zijn: het Orlando Kwartet, het Takács Kwartet (Gábor Takács-Nagy, Károly Schranz, Gábor Ormai en András Fejér), Denes Koromzay, Grieg Trio (Sølve Sigerland, Ellen Margrete Flesjø, Vebjørn Anvik Nilsen), Daniel Blumenthal en Malcolm Frager.

De concerten vinden plaats in het Wijngrachttheater, ☎ 045-454141, te Kerkrade en beginnen steeds om 20.30 uur.

● *Het Orlando Kwartet*

Naast de concerten in Kerkrade zal nog een drietal zogenaamde satellietconcerten plaatsvinden in Maastricht en Venlo.

De uitvoerenden zijn hier jonge, professionele ensembles die aan de masterclasses van het Orlando Festival deelnemen en aan het begin van hun carrière staan. Deze concerten vinden plaats op de volgende dagen: zondag 30 juli en zondag 6 augustus in de zaal van de Stedelijke Muziekschool te Maastricht en zondag 6 augustus in Cultureel Centrum de Maaspoort te Venlo.

cryptogram

Horzlontaal:
2. Gewelddaad van een priester? (12); 8. Kruipende kwaadspreekster (7); 9. Havenarbeider met een grote bek? (7); 11. Aan boord is het niet bekrompen (4); 12. Ondanks dat voelt men zich zo meer dan anderen (5); 13. Hebben leren niet 'n voorkeur in dit land te wonen? (4); 16. Klaar met een Europeaan die niet recht loopt (7); 17. Door hem wordt men zichtbaar beter (7); 18. Volgens de letter moet 'k aan land komen (7); 21. In paniek van het achterschip gekomen? (7); 23. Aziaat die over zich laat lopen (4); 24. In dit vaartuig kunt u heen en terug peddelen (5); 25. Vrucht van een vogel? (4); 28. Weg waarop een file vlug verdwenen is? (7); 29. Baken van ƒ 100.000,- (7); 30. Dat ze het maken moeten we met elkaar aannemen (12).

Verticaal;
1. Waarnemende brievenbesteller? (14); Die edelman is wars van zon in huis! (7); Geef vlug de pen terug! (4); 4. Tocht een aanmatigende houding van een heidspersoon? (7); 5. Zorgen ver dokters ervoor dat u dit op uw dak k (7); 6. Open plek in een bos in Vlaard (4); 7. Verschil van decoratie? (14); 10. nikende pachter? (5); 14. Plaats wa zich niet als een vreemde gevoelt (5); Die houdt het doen en laten van bu goed in de gaten! (5); 19. Zo donker op onze planeet! (5); 20. Reuze vluc stof? (7); 21. Zo te horen maakt dat een hit! (7); 22. Zo is een deel van het ook wel te noemen (7); 26. Meer dan weet het! (4); 27. Geweldig geluid (4).

sagarmatha

panda en de vakantievoerder

recept

Varkensbiefstukjes met abrikozen

Benodigdheden voor 4 personen: 4 varkensbiefstukjes van elk 100-125 gram, 12-16 verse abrikozen, 3 dl droge witte wijn bijvoorbeeld Sauvignon, 125 g boter, 1 middelgrote ui, fijne Franse mosterd, zout en peper uit de molen, 125 g boter, bruine basterdsuiker.

Dep vlees droog en wrijf in met peper en zout en vleugje mosterd en laat biefstukjes 5-10 minuten rusten. Ontvel abrikozen op dezelfde manier als tomaten. Halveer de vruchten en verwijder pitten. Snipper de ui. Verhit de boter, wacht tot schuim bijna weggetrokken is en bak biefstukjes 7-9 minuten aan weerszijden net niet gaar. Houd ze warm. Houd twee eetlepels braadvocht over en fruit daarin de ui lichtbruin, blus af met wijn en breng aan de kook en roer aanzetsels los. Zeef braadvocht en breng opnieuw aan de kook. Breng op smaak met peper en zout en 2 tl bruine basterdsuiker. Leg daarin abrikozenhelften en laat door en door warm worden. Verdeel achtergehouden boter in stukjes. Drapeer biefstukjes op schaal en daaromheen de abrikozen. Breng vocht opnieuw aan de kook en monteer de saus af met klontjes boter, schenk deels over het vlees en serveer de rest apart in sauskom.

hub meijer

Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen
rek.no. 57 75 35 935
Giro: 10 35 100
Tel. abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Rayonkantoren:
Brunssum 045-2
Geleen 04490-4
Heerlen-Centrum 045-717
Kerkrade 045-452932/45
Maastricht 043-2
Schaesberg 045-31
Roermond 04750-1
Sittard 04490-1
Valkenburg 04406-1

Fax:
redactie 045-73
advertenties 045-73

Telex:
redactie
overige afdelingen

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 7
per maand ƒ 24

Omstreden slaapmiddel sinds 1980 verboden

Hoge Raad gelast onderzoek Halcion

DEN HAAG – De Hoge Raad wil een onafhankelijk onderzoek naar de (bij)werking van het slaapmiddel Halcion. Het medicijn werd in 1980 uit de handel genomen na klachten over zelfmoordneigingen, geheugenverlies, panische angsten en ernstige hoofdpijnen. De fabrikant van het middel, Upjohn, bestrijdt dat deze bijverschijnselen enkel het gevolg zijn van het gebruik van zijn slaapmiddel en verwacht het in de toekomst toch weer in Nederland te verkopen. In andere landen is Halcion gewoon in de handel.

Upjohn-directeur A. van den Bossche: „We hebben begin van dit jaar het College ter beoordeling van Geneesmiddelen een nieuw dossier voorgelegd. Als we het eens worden over een nieuwe tekst voor de bijsluiter denken we dat Halcion weer toegelaten wordt".

Het arrest van de Hoge Raad betekent dat drie deskundigen moeten onderzoeken of de klachten worden veroorzaakt door het slaapmiddel. Ook moet onderzocht worden of de fabrikant in gebreke is gebleven door daarvan op de bijsluiter geen melding te maken.

In juni 1979 publiceerde de Haagse psychiater dr C.van der Kroef een artikel waarin hij ernstige bijverschijnselen toeschreef aan Halcion, dat twee jaar eerder op de markt was gekomen. Een groot aantal reacties van artsen en gebruikers leidde ertoe dat het middel vanaf februari 1980 niet meer mocht worden verkocht.

Fabrikant Upjohn heeft de beschuldigingen steeds ontkend. Ook was hij niet bereid de dosering van één tot een halve milligram terug te brengen zoals de geneesmiddelenautoriteiten eisten. Inmiddels is de fabrikant wel bereid de dosering terug te schroeven.

Twee jaar geleden al gelastte het gerechtshof in Arnhem een nader onderzoek naar de risico's van het gebruik van het slaapmiddel. Maar omdat Upjohn bij de Hoge Raad in cassatie ging, kon het door het hof gelaste onderzoek nog niet beginnen. Van de uitkomst van het nu ingestelde onderzoek dat één à twee jaar kan duren, hangt af of de patiënten die de rechtszaak tegen Upjohn hebben aangespannen schadevergoeding kunnen claimen.

● *Bij de Afvalverwerking Botlek was men gisteren druk bezig met het leeghalen van de container, die er in de nacht van donderdag op vrijdag voor zorgde dat ongeveer 700 mensen uit de Rotterdamse Waalhaven en omgeving tijdelijk moesten worden geëvacueerd. De in brand gevlogen container, gevuld met zakjes calcium-hypochloriet, bleek het uiterst gevaarlijke zoutzuurgas te verspreiden.*

Nieuw wapen voor de ME voorgesteld

DEN HAAG – De mobiele eenheid in Nederland moet worden uitgerust met het semi-automatische machinepistool MP5, ter vervanging van de sterk verouderde Winchester karabijnen die nu nog in gebruik zijn. Dat is het advies van een interdepartementale werkgroep die zich over de bewapening van de ME-pelotons heeft gebogen. Over de aanschaf van de nieuwe wapen waarmee een bedrag van enkele miljoenen guldens is gemoeid, moet de minister van Binnenlandse Zaken zich nog uitspreken.

De wapens die de werkgroep voorstelt kunnen slechts een schot tegelijkertijd lossen. Wel laadt het wapen automatisch na. De karabijn die bij landgroepen van de Rijkspolitie en bij pelotons van de Mobiele Eenheid nog in gebruik is, moet met de hand worden nageladen. Bij veel ME-pelotons worden de karabijnen uitsluitend gebruikt om traangasgranaten mee te verschieten. Voor het gebruik van harde munitie is de ME'er aangewezen op zijn persoonlijk wapen.

Opvolger van Uno genoemd

TOKIO – De gedoodverfde opvolger van de Japanse premier Sosuke Uno is Ryutaro Hashimoto, secretaris-generaal van de regerende Liberale Democratische Partij. Dit is gisteren in de top van de LDP bekend geworden. Premier Uno verklaarde begin deze week af te treden, nadat zijn partij een zware nederlaag had geleden bij de verkiezingen voor de helft van het aantal zetels in het Hogerhuis.

De 51-jarige Hashimoto heeft zich nog niet officieel aangemeld als kandidaat voor het leiderschap van de LDP. De partij kiest op 8 augustus een nieuwe voorzitter uit haar 403 parlementsleden. De nieuwe partijvoorzitter wordt automatisch de nieuwe premier.

In de LDP wordt de opkomst van Hashimoto gezien als het begin van de afbraak van de 'oude garde'. Hashimoto wordt gezien als de enige LDP-kandidaat die het bij de volgende verkiezingen kan opnemen tegen de uiterst populaire socialistische leidster Takako Doi.

'Eis vereniging: alle DC's-10 aan de grond'

DALLAS/TORONTO – De Amerikaanse luchtvaartdienst (FAA) moet alle DC-10 vliegtuigen aan de grond houden en op structurele technische fouten onderzoeken. Dit eiste heeft de Internationale Vereniging van Luchtvaartpassagiers (IAPA) in de Amerikaanse stad Dallas opgeroepen. De eis van de IAPA weerspiegelt de toegenomen ongerustheid over de DC-10, nadat er in acht dagen twee van zulke toestellen zijn neergestort. Daarbij zijn in Sioux City in de Amerikaanse staat Iowa en in de Libische hoofdstad meer dan 200 mensen omgekomen.

De IAPA sluit juridische acties niet uit om haar doel te bereiken. Zowel de FAA als de constructeur van de DC-10, McDonnell Douglas, hebben de eis van de IAPA van de hand gewezen.

Een Canadese DC-10 met 254 inzittenden aan boord heeft vrijdag in Toronto een noodlanding gemaakt omdat het bij het opstijgen in Rio de Janeiro een wiel had verloren. Er raakten zich geen moeilijkheden voor.

● Zie ook pagina 5

Vertragingen luchtverkeer naar Z-Europa

SCHIPHOL – De acties van personeel van de Franse luchtverkeersbeveiliging hebben gisteren op de vluchten tussen Schiphol en bestemmingen in Frankrijk, Spanje en Portugal tot vertragingen geleid van een tot anderhalf uur.
De acties worden gehouden in de centra in de centra Brest, Parijs, Bordeaux en Marseille.

De acties zullen tot maandagochtend 8 uur duren. Vandaag en morgen zijn voor de drie Nederlandse chartermaatschappijen Martinair, Transavia Airlines en Air Holland opnieuw topdagen in het zomervakantievervoer. Om de problemen zoveel mogelijk te ontlopen wordt gezocht naar alternatieve routes. Daarvoor zijn twee mogelijkheden: één via Zuid-Engeland en de Atlantische Oceaan, de andere via het verkeersleidingscentrum Frankfurt. In beide gebieden komt echter zeer veel verkeer voor waardoor er ook voor die routes restricties gelden.

Spoorstakingen in Engeland beëindigd

LONDEN – De grootste spoorwegenvakbond in Groot-Brittannië heeft een einde gemaakt aan de stakingscampagne van 24-urige werkonderbrekingen. De Nationale Unie van Spoorwegarbeiders (NUR) zei dat het heeft besloten alsnog akkoord te gaan met een salarisverhoging van 8,8 procent. Twee kleinere vakbonden, de ASLEF en TSSA, waren vorige week al akkoord gegaan met dit bod van de spoorwegdirectie van British Rail, een staatsbedrijf.

De afgelopen weken heeft het spoorwegpersoneel zes maal het werk voor steeds 24 uur neergelegd, waardoor duizenden reizigers gedupeerd raakten. Elke dag dat de treinen stilstonden betekende voor de spoorwegen een verlies van 35 miljoen gulden. Er zijn aanwijzingen dat ook de stakingen in de haven Tilbury aflopen.

punt uit

● Stembus

De Iraniërs hebben gisteren massaal gehoor gegeven aan de oproep van hun leiders naar de stembus te gaan om een nieuwe president te kiezen. 25 miljoen stemgerechtigden hadden de keuze uit twee kandidaten: de huidige parlementsvoorzitter Ali Rafsanjani en de volstrekt onbekende Abass Sheibani. Rafsanjani zal vrijwel zeker winnen.

● Staking

In de Sovjetrepubliek Estland hebben Russische arbeiders hun staking beëindigd. Maandag legden enkele duizenden Russen het werk neer uit protest tegen nieuwe taal- en kieswetten die de niet-Esten in de Baltische republiek zouden benadelen.De stakers maakten een einde aan hun actie na een bijeenkomst donderdag met leden van het centrale comité van de Estische communistische partij. Daar werd besloten een commissie in te stellen die de grieven van de Russen zal onderzoeken.

● Ontvoerd

Een vrouw die zich voordeed als verpleegster heeft donderdagavond een twee dagen oude Griekse baby uit het vrouwenziekenhuis in de Westduitse stad Wuppertal-Elberfeld ontvoerd. Vrijdag zei de officier van justitie in Wuppertal, Jorn Bachmann, dat hij afpersing niet uitsloot.

● IRA

Britse veiligheidstroepen in Noord-Ierland hebben donderdag een bommenfabriek ontdekt van het verboden Ierse Republikeinse Leger (IRA) bij een inval in een huis in Belfast. De politie vermoedt dat de IRA het huis wellicht wilde gebruiken als basis voor een actie tijdens de 20ste verjaardag volgende maand van de komst van de Britse troepen in Noord-Ierland.

● Schuld

De overheid biedt ruim 300.000 mensen met een studieschuld de mogelijkheid deze ineens af te lossen. Op de resterende studieschuld krijgen zij bij aflossing ineens een korting variërend van 28 tot 38 procent. Het gaat alleen om schulden die zijn ontstaan uit renteloze voorschotten. Vorig jaar kregen oud-studenten, die al meer dan twintig procent van hun studieschuld hadden afgelost, een soortgelijk aanbod.

● Rijverbod

Commissaris van de Koningin in Noord-Holland R. de Wit zal ook bij zware smog geen rijverbod voor het verkeer uitvaardigen. Hij zal alleen een verzoek doen het gebruik van de auto zoveel mogelijk te beperken.

● Goedkoper

De benzineprijzen gaan maandag voor de vierde keer deze maand met twee cent per liter omlaag. Aan de meeste zelftankstations gaan daardoor literprijzen gelden van 156 cent voor euro loodvrij, 163 cent voor (gelode) super en 160 cent voor super plus loodvrij (de meest gangbare produktnaam voor deze nieuwe benzinesoort).

● Alarm

Banken en bedrijven in Zoetermeer krijgen vanaf 1 augustus een rekening gepresenteerd als de politie meer dan eens moet uitrukken bij vals alarm. De eerste twee keer zijn gratis. Bij een derde melding van loos alarm berekent de politie 53 gulden per uur per ingezette politieman. De politie hoopt dat met de maatregel het aantal meldingen van vals alarm kan worden teruggedrongen.

● Huiszoeking

De Tsjechische politie heeft in Praag, Kladno en Gottwaldov huiszoeking gedaan bij zeven dissidenten. De 7 hadden een petitie geschreven waarop al 11.500 handtekeningen verzameld zijn. De politie nam bij de huiszoekingen boeken, cassettes, documenten, typmachines en een computer in beslag. De huiszoekingen vonden onder meer plaats bij enkele leden van Charta 77.

● Aangeklaagd

De voormalige president van El Salvador, José Napoleon Duarte, is aangeklaagd wegens verduistering. Dit heeft de Salvadoraanse officier van justitie, Mauricio Colorado, meegedeeld. Duarte zou ongeveer 400.000 dollar (ruim 800.000 gulden), bestemd voor hulp aan de slachtoffers van de aardbeving van oktober 1986, op de rekening van de Napoleon Duarte-stichting hebben laten storten.

Na 'kostbaar' akkoord met Granaria

PvdA eist aftreden minister Smit-Kroes

DEN HAAG – PvdA-kamerlid Castricum meent dat minister Smit-Kroes onmiddellijk moet aftreden. De minister is met het Rotterdamse graanveevoederbedrijf Granaria een schadevergoeding van 9,4 miljoen gulden overeengekomen. De bewindsvrouwe liet onlangs aan de Tweede Kmaer nog weten dat de schadevergoeding het bedrag van een half miljoen gulden niet zou overstijgen.

„Die 9,4 miljoen is dus 19 keer zo veel als zij ons heeft voorgespiegeld", aldus Castricum. „Zij heeft zich de zaak persoonlijk aangetrokken en nu moet ze op de blaren zitten. Dit fiasco moet tot persoonlijke consequenties leiden. Ze heeft gegokt en verloren. Nu moet ze meer een grote meid zijn en aftreden". Castricum weet dat de minister al demissionair is, maar meent dat Smit-Kroes zich persoonlijk zo diepgaand met de Granaria-zaak heeft bezig gehouden, dat alleen onmiddelijk aftreden haar nog rest.

De minister kwam gisteren na maandenlange onderhandelingen met het Rotterdamse bedrijf overeen dat Granaria in ruil voor de 9,4 miljoen weer zaken gaat doen via de officiële schippersbeurzen. Granaria besloot vorig jaar voor het eigen vervoer over water te zorgen, een maatregel die door Smit-Kroes werd gesteund. Heftige protesten van de binnenvaartschippers deden haar het besluit terugnemen. Granaria wenste daarop schadevergoeding. Een onafhankelijke onderzoekscommissie stelde in een bindend advies dat Granaria recht had op ruim 9,6 miljoen gulden.

Smit-Kroes bestreed dat en stapte naar de burgerrechter om een uitspraak over het bindende advies. De bewindsvrouwe probeerde zo het schadevergoedingsbedrag te beperken. De woordvoerder van de minister toonde zich gisteren tevreden over het bereikte akkoord. Granaria heeft nu definitief afgezien van eigen vervoer en zal weer zaken gaan doen via de schippersbeurs.

Ook de schippers zijn tevreden nu Granaria afziet van eigen vervoer.

Leiders China priviliges kwijt

PEKING – De leiding van de Chinese communistische partij heeft gisteren dag besloten de speciale privileges voor topfunctionarissen en hun familieleden af te schaffen. De staatstelevisie meldde dat het Politburo tijdens een vergadering van twee dagen een anti-corruptie programma van zeven punten heeft opgesteld. Het afschaffen van de speciale privileges van de partijtop was één van de eisen tijdens de betogingen voor meer democratie in april en mei. Het Politburo besloot dat het speciale voedsel voor de partijleiding moet worden afgeschaft. Ook is het vanaf 1 september niet langer toegestaan dat familieleden van de partijtop deelnemen in bedrijven.

Miljarden sigaretten 'via omweg' naar Italië en Spanje

Limburgs bedrijf ontkent smokkel voor Albanezen

Van onze verslaggever

BELGRADO/MAASTRICHT – Het marxistisch-leninistische Albanië fungeert zeker al zes jaar en waarschijnlijk reeds veel langer als belangrijk doorvoerland voor sigarettensmokkel. Naar nu wel vaststaat, hebben gedurende de laatste jaren miljarden in de Verenigde Staten gefabriceerde sigaretten van het merk Marlboro hun weg naar de hermetisch afgesloten Balkanrepubliek gevonden en zijn de ladingen vandáár – met actieve medewerking van Albanese staatfirma's – in het diepste geheim over zee naar hun uiteindelijke bestemming vervoerd: de door de mafia beheerste Italiaanse zwarte markt.

Met deze illegale praktijken die – naar nu blijkt – nog onverminderd voortgezet worden – zijn kolossale bedragen gemoeid. Albanië is overigens maar één van de schakels in een omvangrijk Europees netwerk van tabakssmokkel.

De ladingen sigaretten worden vanuit loodsen in de haven van Antwerpen over de weg naar Albanië getransporteerd. Voor het vervoer naar de stalinistische republiek zorgen – aldus insiders – onder andere Nederlandse, Belgische en Westduitse transportondernemingen.

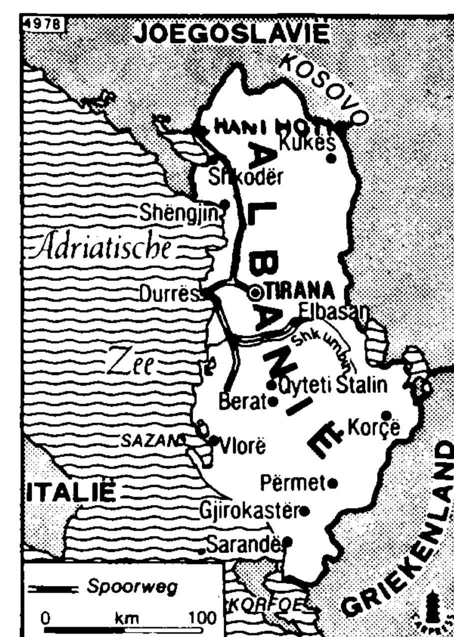
Loodsen

Naar wij van welingelichte zijde vernemen, komen de tabakstransporten bij Hani Hotit, zuidoostelijk van de Montenegrijnse hoofdstad Titograd Albanië binnen en gaan dan in één ruk door naar de havenstad Durres (42 kilometer ten westen van Tirana), waar de ladingen in loodsen opgeslagen worden.

Doorgaans na zonsondergang – aldus onze zegsman – worden de sigaretten door Albanezen naar een 'aparte' kade in de haven van Durres gebracht en vervolgens vliegensvlug op snelle motorboten geladen. Enkele kilometers buiten de kust van de volksrepubliek nemen „andere, met Italianen of Grieken bemande boten" het illegale transport over en gaat de reis over de Adriatische Zee verder in westelijke richting: naar Italië.

In een jongstleden zondag uitgezonden reportage van het televisieprogramma Spiegel-TV op de Duitstalige zender RTL-plus, waarin de op Italië gerichte sigarettensmokkel uitvoerig aan de orde kwam, beschuldigden de makers het transportbedrijf Weys Inter-Europa BV in Siebengewald ervan betrokken te zijn bij de internationale sigarettensmokkel. Spiegel-TV voerde aan dat Weys nog geregeld ladingen sigaretten van Antwerpen naar Durres brengt.

Directielid R. Jans van Weys Inter-Europa BV bevestigt dat zijn firma op Albanië rijdt, maar ontkent categorisch dat het bedrijf op enigerlei wijze betrokken is bij „smokkel van sigaretten naar Italië". Jans:

„Niets is minder waar, onze transporten naar Albanië zijn volstrekt legaal en voorzien van alle vereiste documenten."

De directie van het bedrijf in Siebengewald heeft via RTL-plus de videoband van de gewraakte uitzending opgevraagd. Aan de hand daarvan zal Weys beslissen of het transportbedrijf tegen de makers van het televisieprogramma in het geweer komt.

Als degenen die in het 'Millionengeschäft' aan de touwtjes trekken, noemt Spiegel-TV de in Bazel woonachtige Fransman Patrick Laurent en de Zwitser Werner Denz, die in een dorpje bij genoemde stad woont. Spiegel-TV zegt ook hun leveranciers te kennen: de Europese centrale van het Amerikaanse sigarettenconcern Philips Morris in Lausanne en de Zwitserse directie van de producent Reynolds Tobacco International.
Reynolds zou voor de Spaanse zwarte markt hoofdzakelijk het merk Winston leveren.

Spiegel-TV meldt dat beide concerns „natuurlijk ontkennen betrokken te zijn bij de internationale smokkel en de daarmee samenhangende gigantische belastingontduiking", maar laat tegelijkertijd een smokkelaar aan het woord die lange tijd in Genève met Reynolds samenwerkte. Die beweert het tegendeel.

De voor Italië bestemde Marlboroladingen liggen volgens Spiegel-TV opgeslagen bij de firma Van Bree in Antwerpen. Opdrachtgever voor de illegale handel in dit merk is de reeds genoemde Werner Denz. „Hij financiert de smokkel en betaalt de waar bij Philips Morris."

De speurders van Spiegel-TV weten te melden dat sinds enige tijd via Albanië ook de Zuidspaanse zwarte markt bevoorraad wordt. Hier zou – volgens meldingen van de justitie in Bazel – de firma Belgo Transport in Antwerpen achter zitten, die onder de organisatie van Patrick Laurent zou resorteren.
Albanië voert normaliter geen buitenlandse sigaretten voor inheemse consumptie in maar behelpt zich met de eigen teelt.

BEIROET – Hij wordt de 'bommentovenaar' genoemd. Youssef Bitar woont zijn hele leven al in de Libanese hoofdstad Beiroet en heeft alle verschrikkingen van de nu al 14 jaar durende burgeroorlog meegemaakt. Al kan hij de oorlog in z'n eentje niet beëindigen, probeert Bitar wel zoveel mogelijk burgers van de dood te redden met zijn eenmansbedrijfje als explosievenopruimingsdienst. In de afgelopen 14 jaar heeft hij al meer dan 2.000 bommen onschadelijk gemaakt, een record dat nog door niemand is geëvenaard.

De 61-jarige Bitar is in zijn leven al meerdere malen neergeschoten, heeft een mijnexplosie overleefd en wist aan drie aanslagen op zijn leven te ontkomen. Voor zijn werk als 'bommentovenaar' krijgt hij ruim 400 gulden per maand en gratis benzine. „Als alle bommen die hij onschadelijk heeft gemaakt zouden zijn ontploft, zou het dodental van de burgeroorlog nu zeker eens zo hoog zijn. Bitar is onmisbaar".

Libanees runt explosievenopruimingsdienst in Beiroet

'Bommentovenaar' Bitar redde duizenden levens

zegt een politie-officier die niet nader genoemd wil worden. In de afgelopen 14 jaar zijn in Libanon al zeker 150.000 mensen om het leven gekomen, waarvan een groot aantal door autobommen.

Bitar heeft de afgelopen jaren 300 autobommen onschadelijk gemaakt voor de ingangen van ziekenhuizen, kantoren van luchtvaartmaatschappijen, krantengebouwen, ambassades, regeringsgebouwen, bioscopen, kerken en moskeeën. Ook wist hij zware explosieven op tijd onschadelijk te maken in vliegtuigen, supermarkten, banken, scholen, universiteiten en benzinestations.

Hoogtepunt

Bitar, een christen, steekt regelmatig de Groene Lijn over die de stad in een christelijke en moslim-sector verdeelt en doet zijn werk voor burgers van alle geloven. Het hoogtepunt van zijn carrière kwam in 1983 toen hij een bom met een inhoud van 600 kilo dynamiet en vier Katyusha-raketten op tijd onschadelijk wist te maken. Als deze bom was ontploft zou een hele woonwijk met de grond zijn gelijkgemaakt.

Als Bitar in zijn luxe appartement zijn kat Rambo aait valt op dat hij drie vingertoppen mist. Een van zijn vingertoppen raakte hij kwijt toen een kleine bom in zijn handen ontplofte en twee vingertoppen aan zijn andere hand verloor hij in 1982 toen hij op een mijn stapte. „Na dit ongeluk moest ik drie maanden in het ziekenhuis liggen," aldus Bitar.

Nadat hij zich in 1946 bij het Libanese leger had aangesloten werd Bitar de bommenexpert bij uitstek in zijn land. Hij begon pas met zijn eigen eenmansbedrijfje toen de burgeroorlog in 1975 uitbrak en de eerste autobommen waren ontploft.

Geloof

„Ik doe mijn werk met een sterk geloof in God, maar ik vertrouw vooral op mijn intuïtie en een beetje geluk. Ik probeer de bom zo gauw mogelijk onschadelijk te maken en behandel het alsof het onder het bed van een van mijn eigen kinderen ligt", aldus Bitar. Hij zegt nooit in paniek te raken omdat hij altijd precies weet wat hem te doen staat. „De bommen maken me niet bang, maar ik ben altijd bang voor de mensen die de bommen daar hebben neergelegd."

En verder: „Ik denk niet aan ophouden. Als ik ergens arriveer om een bom onschadelijk te maken en ik in de ogen van de mensen kijk, dan zie ik hun geloof in mij. Ik zal dit werk blijven doen totdat ik sterf".

Terugtrekking 1500 soldaten uit BRD

België bezuinigt op defensie-uitgaven

Van de redactie buitenland

BRUSSEL – Binnen de Belgische coalitieregering van christendemocraten en socialisten is overeenstemming bereikt over de defensie-begroting voor 1990, die voorziet in bezuinigingen van bijna twee procent. Daarmee blijft België verder achter bij de door NAVO gevraagde inspanning, waarbij wordt uitgegaan van een stijging van de uitgaven met netto drie procent.

De NAVO-norm wordt echter door maar enkele lidstaten van het bondgenootschap gehaald. De Belgische defensiebegroting beloopt voor volgend jaar 5 miljard gulden. Minister van defensie Guy Coeme erkende vrijdag tevens dat de opleidingstijd van de Belgische soldaten niet overeenkomt met de NAVO-aanbevelingen. Belgische luchtmachtpiloten maakten in 1988 gemiddeld 172 vlieguren, en de Navo-norm ligt bij 240 uur.

Waar het bondgenootschap aanbeveelt dat de helft van de marine 10[illegible] dagen per jaar op zee dient te zijn, was de inzetbaarheid van de Belgische zeevloot per schip tussen 63 en 77 dagen. De in de Bondsrepubliek gelegerde Belgische militairen van het Eerste legercorps waren vorig jaar 45 dagen op oefening, wat 25 procent minder is dan de NAVO adviseert.

Door de bezuinigingen op de Belgische defensie zal Brussel tot einde 1990 ongeveer 1500 soldaten terugtrekken uit de Bondsrepubliek. Bovendien wordt het aantal voor de luchtmacht beschikbare vlieguren verder verminderd, gaan de schepen van de marine minder vaak de zee op en zullen de landstrijdkrachten minder oefeningen houden, zo blijkt uit de ontwerp-begroting voor defensie.

'Bloch kreeg veel geld van de KGB'

WASHINGTON – De Amerikaanse diplomaat Felix Bloch die wordt verdacht van spionage voor de Sovjetunie, heeft daarvoor „veel geld" gekregen van de KGB. Dit heeft het Amerikaanse dagblad New York Times gisteren gemeld.

De krant citeert een lid van het team dat de zaak Bloch onderzoekt. Deze zei dat de op non-actief gestelde diplomaat heeft verklaard gedurende een „groot aantal jaren" te hebben gewerkt voor geheime diensten in de Sovjetunie, die hem daarvoor „veel geld" hebben gegeven.

Maar de New York Times voegt daaraan toe dat ondanks deze uitspraken van Bloch de Amerikaanse contra-spionagedienst geen enkel spoor heeft gevonden van onverklaarbare sommen geld op diens bankrekeningen. Daarnaast heeft ook een huiszoeking niets opgeleverd.

De Sovjetminister van Buitenlandse Zaken Sjevardnadze heeft inmiddels het bestaan van banden tussen Bloch en Moskou ontkend. Volgens de minister is er ook nog geen enkel bewijs voor geleverd.

Manila ontkent actie tegen vluchtelingen

MANILA/UTRECHT – De Filippijnse regering heeft gisteren verklaardgeen actie te zullen ondernemen tegen vier Filippijnse verzetsleiders die in Utrecht verblijven. Ook is ontkend dat de uitgeloofde beloning van honderdduizend gulden per persoon ook gold voor het doden van het viertal. De Nederlandse ambassadeur in Manila, Peter Koch, heeft dat bevestigd. „Zij hoeven zich geen zorgen te maken. Er bestaan geen officiële posters waarop het leger zou hebben gevraagd de verzetsleiders dood of levend uit te leveren," aldus Koch.

Woordvoerder Adolfo Azcuna van president Corazon Aquino bracht de regeringsverklaring uit, nadat de Nederlandse regering opdracht had gegeven een onderzoek in de stellen naar de berichten over de prijs die op het hoofd zou zijn gezet van Luis Jalandoni, het echtpaar Julliette en José Maria Sison en Sixto Carlos. Azcuna zei dat de premies alleen waren uitgeloofd voor de arrestatie van in totaal 50 „rode leiders."

Azcuna zegt dat de Filippijnse regering zich er zeer goed van bewust is dat haar autoriteit zich niet tot buiten de landsgrenzen uitstrekt.

Op de Nederlandse ambassade in Manila was eerder al twijfel gerezen over de oproep tot moord op de vier. Daar was het opgevallen dat de tekst 'dood of levend' wel was afgedrukt in het dagblad The Daily Inquirer, maar niet op de posters die overal in de hoofdstad Manila zijn opgehangen. De originele posters bevatten alleen een oproep voor aanwijzingen die leiden naar de schuilplaatsen van rebellenleiders.

EG-ambassadeur Van Agt mogelijk weg uit Japan

'Klaagzang over relatie EG-Japan niet terecht'

● DRIES VAN AGT

...onder de indruk van de Japanse arbeidsethos...

Van onze correspondent

BRUSSEL – De Amerikanen wilden het liefst iemand van 'zwaar politiek gewicht'. Een oud-premier kon er dus mee door. Daarom wordt Dries van Agt vrijwel zeker de nieuwe ambassadeur van de Europese Gemeenschap in Washington. „Hoewel ik best graag in Tokio zou blijven," zegt hij zelf. Woensdag beslist de Europese Commissie over zijn overgang van Japan naar de VS. Op voorspraak van zijn partijgenoot Frans Andriessen, die, als Europees Commissaris belast met de buitenlandse betrekkingen, immers zijn directe baas is. Er waren andere kandidaten, maar geen met zulke papieren als Van Agt.

Er is wel even met de wenkbrauwen gefronst, omdat nu en de post van EG-commissaris voor buitenlandse zaken, en die van de belangrijkste EG-ambassadeur in handen van het kleine Nederland zijn. Van Agt volgt in Washington de Brit sir Roy Denham op, die begin deze maand met pensioen is gegaan.

In de [illegible] gen tussen de EG en de VS heeft de Gemeenschap niet genoeg aan een gewone diplomaat. Een oud-premier legt toch wat meer gewicht in de schaal, ook al komt hij uit het kleine Nederland. Maar vooral Van Agts Japanse ervaringen hebben daarbij een belangrijke rol gespeeld.

Wespennest

Want van Tokio naar Washington verhuist Dries Van Agt van het ene wespennest naar het andere. De verhoudingen met de twee economische grootmachten zijn al jaren gespannen. Met de VS wordt de ene handelsoorlog na de andere uitgevochten, en over de handel met Japan hoor je in Brussel alleen maar klaagzangen.

„Ten onrechte," zegt Van Agt, als hij even een weekje in Brussel is voor overleg en voor het toespreken van de Belgische CDA-afdeling. Nadrukkelijk: „Ik zeg niets over de Nederlandse politiek." Wel, en uitvoerig, over de EG-landen die klagen dat zij met hun produkten niet tot de Japanse markt kunnen doordringen en dat de Japanners intussen hun produkten op de Europese markt dumpen.

Maar Van Agt heeft in zijn vier jaar in Tokio enorme verbeteringen gezien in de handelsbetrekkingen tussen Japan en de EG. „Japan is nog steeds tamelijk moeilijk voor ons, maar het is niet langer een mission impossible." Het gaat volgens Van Agt steeds beter met de Europese export naar Japan.

„Tussen 1985 en 1988 is de waarde van onze export naar Japan met 40 procent gestegen. Dat is meer dan die van de invoer uit de VS. Vroeger verweten wij Japan ook dat het alleen grondstoffen en halffabrikaten invoerde, maar nu neemt ook het aantal ingevoerde eindpodukten toe. Wij zeggen wel eens: ons probleem is dat we door onze problemen heenraken," aldus Van Agt.

Het enige echte probleem is volgens de EG-ambassadeur de landbouw. Europese landbouwprodukten vinden maar uiterst moeizaam hun weg naar Japan. „En er is weinig uitzicht op verbetering, ook al door de politieke problemen van de laatste tijd." Maar op alle andere terreinen zit de relatie EG-Japan in de lift.

Fout

„Door onze jarenlange jeremiades over vermeend Japans wangedrag op handelsgebied, is de indruk ontstaan dat Japan een hopeloze zaak is. Met als gevolg dat men zich afkeert van Japan." Foute boel, zegt Van Agt. Het bedrijfsleven kan een voorbeeld nemen aan het Britse, dat zich juist met volle energie op Japan gericht heeft.

Een groot struikelblok voor Europese bedrijven is echter het zeer ingewikkelde en ondoorgrondelijke distributiesysteem. Van Agt: „De meeste Europese produkten kunnen nu wel Japan binnenkomen, maar het probleem is hoe ze bij de klanten te krijgen." De enige manier is om zich zoveel mogelijk in die Japanse methoden te verdiepen.

De laatste jaren heeft de EG daartoe in Japan een speciaal opleidingsprogramma opgezet voor Europese managers, het ETP (Executive Training Programme). Zakenmensen krijgen daar inzicht in de taal, de arbeidscultuur en de handels- en produktietechnieken van de Japanse ondernemingen.

Maar de 50 Europese managers steken volgens Van Agt schril af tegen de duizenden Amerikaanse managers die op vergelijkbare manier 'les' krijgen. Ook dat is weer een bewijs voor de veel hechtere banden tussen de VS en Japan dan tussen Japan en Europa, banden die gesmeed zijn in de directe naoorlogse jaren.

Persoonlijke contacten, veel geduld en de bereidheid om in het begin verlies te lijden zijn volgens Van Agt eigenschappen die een zakenman moet hebben om in Japan te slagen. „Bovendien is het Japanse publiek zeer kritisch. Men wil van alles meteen het beste en het nieuwste hebben."

De consument moet daar vaak extra voor betalen, zodat de bedrijven de ruimte hebben om hun produkten tegen veel lagere prijzen op de Europese markt kwijt te raken. Tegen dat soort dumppraktijken komt de Europese Commissie keer op keer in het geweer, door onder meer het opleggen van forse heffingen.

Toewijding

Van Agt laat zich lovend uit over het Japanse arbeidsethos. „Het werk begint om half acht. Maar iedereen is er al om kwart over zeven 'om zich voor te bereiden'. De werkdag eindigt om half zes, maar niemand gaat meteen naar huis. Eerst wordt de arbeidsplek grondig schoongemaakt."

Ingenieurs zitten vaak 's avonds om tien uur nog te werken, in hun eigen tijd. „Zij zijn ons industrieel vaak te vlug af, maar zij doen er dan ook wat voor." En met toewijding. „De Japanse medewerkers op het EG-kantoor in Tokio moeten de hele dag onze kritiek op Japan aanhoren, maar zij doen hun werk toch met volle inzet."

Het opleidingsniveau is hoog. Japan heeft volgens Van Agt meer ingenieurs dan Frankrijk, Duitsland, Engeland en Italië samen. Zij geven meer uit aan onderzoek en ontwikkeling dan welk land ook. „Vroeger waren Japanners kopieerders, maar nu liggen zij voor op tal van terreinen."

Zorgen

Maar de Japanners maken zich zorgen over de Europese concurrentie. De interne EG-markt in '1992' boezemt hen vrees in. Ook bestaat er een toenemende angst bij veel Japanners dat de Amerikanen met de Europeanen tegen hen zullen samenspannen. De Japanners dragen volgens Van Agt daar zelf aan bij.

„Er zijn twee soorten verwerpelijke Europeanen," aldus Van Agt. „Die welke naar Japan reizen om investeerders te lokken en dat doen met angstverhalen. Zo van: je moet het nu doen, want niemand weet wat er na 1992 gaat gebeuren." De andere soort zijn de Europese bedrijfsadviseurs, de 'consultancy firms'.

„Die organiseren conferenties in Tokio met als thema: hoe kan u gered worden van de ramp 1992. En het antwoord is dan natuurlijk: door u in de armen van onze firma te storten. Die mensen houden de misverstanden in leven, waardoor de Japanners niet weten wat zij met het Europa van 1992 aanmoeten."

Onderzoek naar 'afluisteren' door Papandreou

ATHENE – Het Griekse parlement heeft besloten een commissie in te stellen die gaat onderzoeken of de socialistische ex-premier Andreas Papandreou inderdaad op grote schaal illegaal telefoons heeft laten afluisteren.

Twee weken geleden stelde het parlement al een commissie in om Papandreou's betrokkenheid bij het corruptieschandaal rond de Bank van Kreta uit te pluizen.

De socialistische regering van de 70-jarige Papandreou werd begin juli na een periode van acht jaar vervangen door een coalitieregering van communisten en conservatieven, die onmiddellijk liet weten alle schandalen uit de periode-Papandreou te gaan onderzoeken.

Moties om onderzoekscommissies in te stellen voor de afluisterpraktijken van drie andere voormalige socialistische ministers, Georgios Petsos, Ioannis Charalambopoulos en Kostas Bantonvas, werden verworpen. „Papandreou draagt de eerste en zwaarste verantwoordelijkheid voor deze praktijken," aldus Konstandinos Mitsotakis, leider van de conservatieve Nieuwe Democratische Partij, tijdens de parlementszitting van gisteren.

Premadasa en Rajiv Gandhi door thuisfront onder druk gezet

Strijdkrachten van India al 2 jaar op Sri Lanka

Van onze correspondent

SINGAPORE – De dreiging van een militaire en diplomatieke confrontatie tussen Sri Lanka en India komt op een moment, dat de aanwezigheid van de 45.000 Indische troepen het derde jaar in gaat. Vandaag is het precies twee jaar geleden dat India en Sri Lanka een vredesakkoord sloten over beëindiging van het slepende Tamil-conflict. De Indische troepen opereren sinds juli 1987 krachtens dit akkoord op Sri Lanka.

De Indische premier Rajiv Gandhi heeft tot dusver zich hardnekkig verzet tegen de door president Premadasa geëiste terugtrekking van zijn troepen. Zolang de Tamil-rebellen hun wapens niet hebben neergelegd en er geen regeling is getroffen over een beperkte autonomie voor de Tamil-minderheid in het noorden en oosten, zoals in de overeenkomst is afgesproken, blijven de militairen waar zij zijn, aldus Gandhi.

Premadasa heeft gedreigd de Indische troepen in zijn land in de VN, de organisatie van ongebonden landen en andere internationale fora aan de kaak te stellen als een 'bezettingsmacht'. Hij wil de zaak ook voor het Internationale Hof van Justitie in Den Haag brengen.

De Srilankaanse regering heeft eerder gewaarschuwd dat als de Indiërs niet voor 29 juli zijn verdwenen, de Srilankaanse troepen, die zij tot dusver in de kazernes heeft gehouden, naar het noordoosten zou sturen om de Indiërs te verdrijven.

Prestige

De twee leiders hebben in de afgelopen weken elkaar zoveel dreigementen en beschuldigingen naar het hoofd geslingerd, dat zij hun woorden niet meer kunnen terugnemen zonder hun gezicht te verliezen. Voor beiden betekent het een deuk in hun prestige.

Zowel Premadasa als Rajiv Gandhi worden op het thuisfront zwaar onder druk gezet. De Tamil Tijgers weigeren een vredesbestand met Colombo zolang de Indische troepen in het land zijn, terwijl de Singalese JVP-rebellen de regering met protest tegen de aanwezigheid van de Indische troepen. De Singalese rebellen noemen Premadasa een „marionet van de Indische hegemonisten", hetgeen in strijd is met de realiteit.

Premadasa was toen hij premier was onder president Jayawardene al een fel tegenstander van het vredesakkoord en de aanwezigheid van de Indische vredesmacht. In een rede voor de VN noemde hij dat „schending van de soevereiniteit van Sri Lanka". Dit standpunt huldigt hij nog altijd.

Oppositie

Rajiv Gandhi anderzijds staat voor zijn eerste parlementsverkiezingen, die eind dit jaar, wellicht in november, worden gehouden. Gevolg geven aan de eis van Sri Lanka zal als zwakte worden gezien en worden uitgebuit door de oppositie. Dat zou zijn politieke ondergang kunnen betekenen.

Het conflict is zo hoog opgelopen, dat een diplomatieke en militaire confrontatie onvermijdelijk lijkt. Er wordt nu gespeculeerd dat president Premadasa, volgende week, wanneer de troepen nog op Srilankaans grondgebied zijn, de betrekkingen met India zal opschorten en een spoedvergadering zal vragen van de VN-Veiligheidsraad. Zo'n stap zou India's internationale reputatie en zijn regionale leiderschap in discrediet brengen.

● RAJIV GANDHI

...hardnekkig tegen terugtrekking...

Het conflict heeft er al toe geleid dat de conferentie van ministers van buitenlandse zaken van het Zuidaziatische regionaal samenwerkingsverband (SAARC), waarin India, Sri Lanka, Bangladesh, Pakistan, Nepal, Bhutan en de Maldiven zitten, moest worden uitgesteld. Pakistan, dat roulerend voorzitter is van de SAARC, Bangladesh en Nepal staan achter Sri Lanka.

Vrees

Maar met de terugtrekking van de troepen is het probleem voor de Srilankaanse regering nog helemaal niet opgelost. Gevreesd wordt dat de Tamil Tijgers de gematigder Tamil-verzetsbewegingen en de Singalese bevolking in het noorden en oosten zullen uitroeien, wanneer de Indische troepen het gebied de rug toekeren. Dat zou betekenen dat de regering een groot deel van de Srilankaanse troepen naar dat gebied zal moeten sturen voor de bescherming van de gematigde Tamils. In het verleden is gebleken, dat het 35.000 man sterke Srilankaanse leger niet opgewassen is tegen de Tamil-rebellen.

Het inzetten van de Srilankaanse troepen in de noordelijke en oostelijke provincies heeft tot gevolg dat de Singalese rebellen van het JVP, die er op uit zijn om de regering ten val te brengen, de ruimte krijgen om het zuiden van het land te ontwrichten. Sinds enkele weken reeds zijn de JVP-rebellen verantwoordelijk voor geweldadige acties voor het zuiden. De JVP-rebellen hebben in de afgelopen weken landelijke stakingen georganiseerd die het economisch leven totaal hebben stilgelegd.

De enige oplossing om de druk van de ketel te halen, is dat beide partijen het met elkaar eens worden over een schema voor een geleidelijke terugtrekking van de troepen. Als symbolisch gebaar zou Gandhi op korte termijn al een gedeelte van zijn troepen kunnen terugtrekken. Het koortsachtig diplomatiek overleg dat op het ogenblik gaande is, zou aansturen op een dergelijke regeling.

Westduits gijzeldrama hield miljoenen mensen in de ban

Proces buskapers met 200 getuigen

Van onze correspondent

LDENZAAL/ESSEN – Meer an 200 getuigen en 14 desundigen zijn opgeroepen. esentwintig dagen (tot medio ovember) zijn ervoor uitgeokken. Volgende week oensdag begint voor de rafkammer II van het Landericht in Essen het proces ten de twee Duitse gangsters ie bijna een jaar geleden voor en gijzeldrama zorgden, dat iljoenen mensen drie dagen de ban hield en waarvan de olitieke gevolgen zich nog eeds doen gelden.

a een mislukte bankverval op 16 ugustus 1988 in Gladbeck gijzeln de 32-jarige Hans-Jürgen Rösen de 33-jarige Dieter Degowski, ee personeelsleden met wie ze op r gingen naar Noord-Duitsland. Bremen kaapten ze een dag later en stadsbus met 35 passagiers, aarmee ze naar Oldenzaal reden. aar werden de passagiers in de oege ochtend van donderdag 18 ugustus vrijgelaten. De twee gangers reden met twee gegijzelden teg naar Duitsland, waar in de loop n de dag een einde werd gemaakt n een van de spectaculairste Duit misdaadzaken. De balans: drie oden; twee gegijzelden en een poliagent.

et Westduitse weekblad Der Spiel brengt al enkele weken – mede basis van de processtukken – een uwgezette reconstructie van het ama, dat indertijd live op radio en evisie door miljoenen mensen is volgd. Het blad spreekt van een ocument van het falen'. Alles wat kan gaan gaat mis. De politie machteloos, de politiek vert, aldus het beeld dat het blad roept.

de uitgave van deze week behrijft Der Spiegel de rit van de s met de 35 passagiers en de twee ngsters van Bremen naar Oldenal. De twee gijzelaars willen naar ederland „omdat de politie in Holnd veel humaner is", zoals hun ns door een celgenoot is verteld.

otsing

nderweg maken de twee hun eere slachtoffer, een Italiaanse jonn, die wordt doodgeschoten als vriendin van Rösner door de powordt aangehouden. Even later otst een naar de gekaapte bus onerweg zijnde politieauto frontaal een vrachtwagen en komt een nt om het leven.

n de bus spelen zich stuitende tafeen af. De angstige gegijzelden vorden voortdurend bedreigd en oeten bijvoorbeeld hun behoeften de bus doen. De gijzelnemers ran steeds meer geïrriteerd door de middels tot tientallen auto's uitgeoeide volgerskaravaan, van waaruit radioluisteraars rechtstreeks op hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

De Duitse politie hoopt dat de Nederlandse autoriteiten de grensovergang Oldenzaal Autoweg zullen uiten, zodat de bus op Duits geed blijft en daar door een speciaal olitiecommando kan worden overompeld. Alhoewel zelfs Bonn bemiddelt, blijft de grens open, omdat van Nederlandse kant geen mogelijk bloedbad wenst bij de grens. Zo rijdt de bus om 02.28 uur Nederland binnen. De speciale Duitse politie-eenheden mogen meerijden, al zijn ze hun bevoegdheden kwijt. De volgerskaravaan van tientallen journalisten moet stoppen.

Bosjes

De bus stopt even voorbij Oldenzaal, ter hoogte van het Hulsbeek, op een voor de gijzelaars ongunstige plek met bosjes, bomen en hoog gras. Maar de beide gangsters laat dit koud. Zij denken dat de Nederlandse politie passief zal blijven.

Buschauffeur Paul Mikolajczak wordt als bemiddelaar op pad gestuurd. De eis is een snelle vluchtauto. Hij komt terug met een portofoon via welk apparaat zich even later volgens Der Spiegel „een politieman uit Enschede meldt. „Um fünf Uhr", klinkt in het beste ‚Rudi Carell-Duits', „komt er een grote BMW".

Voor dit soort eisen had de Duitse politie een superauto onder de codenaam 037, een gevaarte dat in een James Bond-film niet zou hebben misstaan en dat is voorzien van lichtgranaten en verlammend gas die op afstand radiografisch in werking kunnen worden gesteld. Precies een jaar daarvoor was met deze auto een gijzeling in Bielefeld snel beëindigd, maar omdat een politieman een gescheurd trommelvlies opliep, werd de Mercedes afgeschaft als te „extreem risicovol en onvoldoende gerijpt".

Geprepareerd

In de volgstoet rijdt al wel enkele uren een BMW 735i mee. Een eveneens geprepareerd voertuig met verstopte microfoons, een mogelijkheid de motor radiografisch af te zetten en een gelimiteerde top van 200 kilometer. De gangsters koesteren vanwege het Nederlandse kenteken geen argwaan.

Pistool

Voordat de auto naast de bus wordt gezet, moeten als tegenprestatie vijf kinderen en een vrouw uit de bus worden vrijgelaten. Bij het overladen van de bagage gaat even later per ongeluk het pistool van Rösner af. De kogel verwondt zijn vriendin en de buschauffeur. De onder invloed van bier en vesparax-tabletten verkerende Degowski gelooft dat de politie ingrijpt en schiet vanuit de bus blindelings in het donker.

Drie vrouwen uit de bus, die als een schild rond de vluchtauto moeten gaan staan, vluchten alle kanten uit. Duitse politiemensen die met een auto vlakbij de bus staan schatten de schoten verkeerd in. Per radiotelefoon melden zij de centrale in Gladbeck dat het er naar uitziet dat de Nederlandse politie heeft ingegrepen.

Inderdaad staat de politie op het punt de bus te bestormen. Tot op drie meter is men het voertuig genaderd. Der Spiegel: „Een man roept in gebroken Duits: „Raus, Polizei, schnell, Waffen raus, Hände hoch".

Vergissing

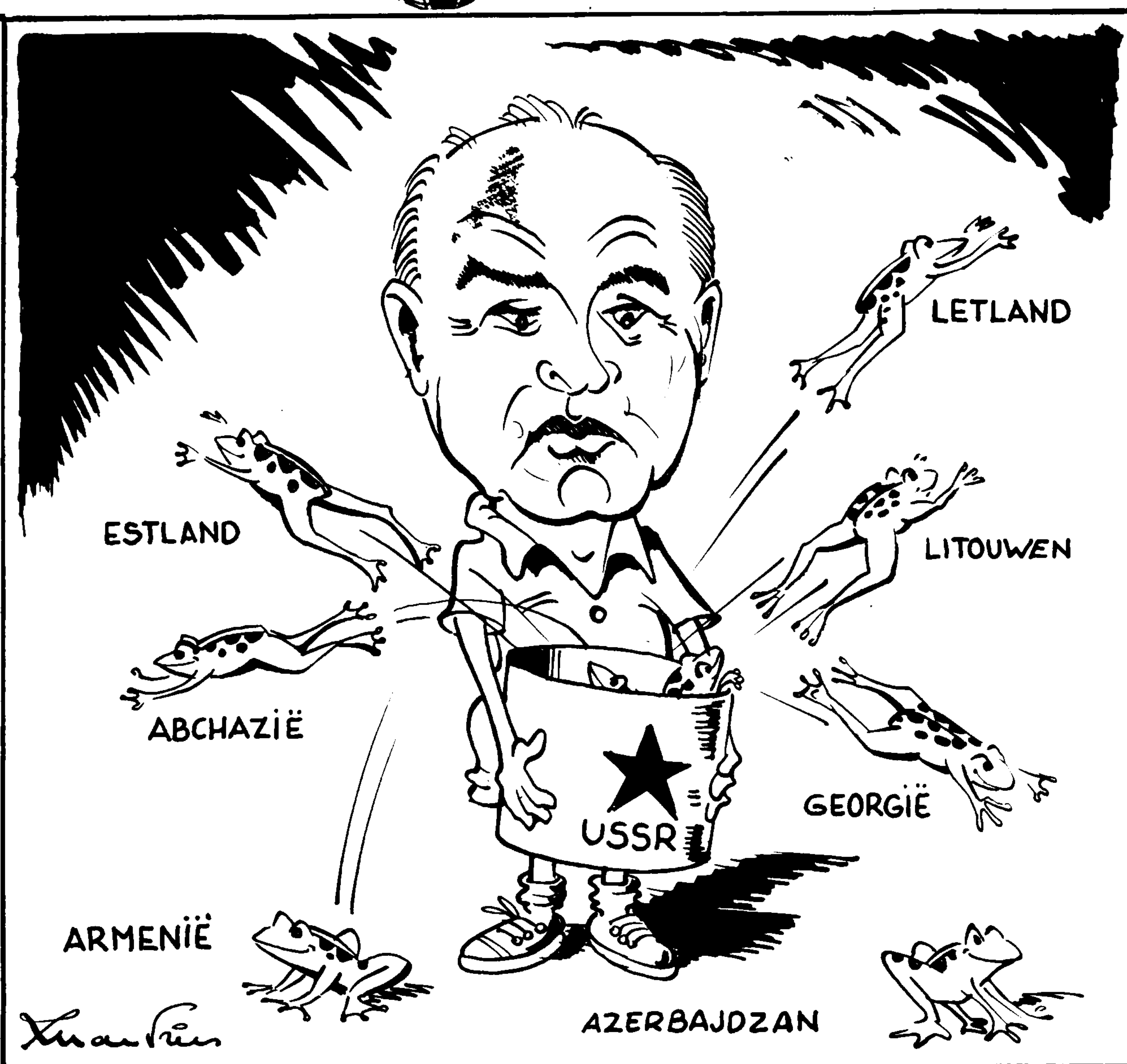
Rösner en Degowski gaan plat in het gangpad liggen. In de portofoon roept Rösner dat er sprake is van een vergissing, „er is niets gebeurd". Het arrestatieteam trekt zich terug. Met twee gegijzelde meisjes en de vriendin van Rösner rijden de gangsters per vluchtauto kort na half zeven via Hengelo en Enschede terug naar Duitsland. De gijzeling wordt een paar uur later beëindigd op de Autobahn bij Bad Honnef. Daar valt het laatste slachtoffer, een van de twee gegijzelde meisjes uit de bus.

● *Bankovervaller Dieter Degowski volgt door een verrekijker de bewegingen van de politie, terwijl hij de gegijzelde Silke Hischof onder schoot houdt.*

● *Specialisten van de Duitse politie onderzoeken de in Nederland ter beschikking gestelde vluchtwagen van de bankovervallers, die uiteindelijk op de autosnelweg nabij Bad Honnef werd klemgereden. Het stoffelijk overschot van Silke Hischof (links) is afgedekt door een wit laken.*

KLM bijzonder tevreden over prestaties vliegtuig

Imago DC-10 loopt opnieuw schade op

Van onze correspondent

HAARLEM – Het neerstorten van de Koreaanse DC-10 donderdag in Libië, is het tweede fatale ongeluk binnen een week met een dergelijk toestel. Vorige week crashte een DC-10 nabij de luchthaven van Sioux City na een deel van een motor te hebben verloren. Twee ongelukken binnen zo'n korte tijd zullen onvermijdelijk tot vragen leiden omtrent de veiligheid van dit vliegtuigtype. Ook aan het neerstorten van het Koreaanse toestel zou motorstoring zijn voorafgegaan.

Het is niet voor het eerst dat de DC-10 negatief in de publiciteit is. Het driemotorige lange-afstandsvliegtuig van vliegtuigbouwer McDonnell Douglas had lange tijd de (onterechte) reputatie een onveilig vliegtuig te zijn. Die naam kreeg het vliegtuig na een ongeluk bij Parijs op 3 maart 1974. Een luik van een Turkse DC-10 viel tijdens de vlucht van het vliegtuig door een ondeugdelijk ontworpen vergrendelingsmechanisme. Door het plotselinge drukverschil stortte de vloer in en blokkeerde de besturingskabels. Hetzelfde overkwam eerder een DC-10 van American Airlines, maar de gezagvoerder kon toen het vliegtuig nog veilig aan de grond zetten. De maatregelen die men getroffen had om herhaling te voorkomen, bleken niet adequaat. Dat viel zowel McDonnell Douglas als de Amerikaanse luchtvaartdienst FAA te verwijten. Omdat het hier een ontwerpfout betrof, verloor het publiek zijn vertrouwen in het vliegtuig.

Vliegverbod

In 1979 brak vlak na de start van een DC-10 van American Airlines een motor af met fatale gevolgen. Alle 273 inzittenden kwamen om het leven. Het vliegtuig kreeg een wereldwijd vliegverbod. Opnieuw werd gevreesd voor een constructiefout. Achteraf bleek de oorzaak een verkeerd gemonteerde motor te zijn. Een menselijke fout dus. Maar de schade was reeds gedaan. Het vliegtuig werd door de sensatiepers een vliegende doodskist genoemd. En tot overmaat van ramp waren dat jaar nog twee DC-10-toestellen bij ongelukken betrokken. Een vliegtuig botste tijdens de landing op een truck. En een Nieuwzeelandse DC-10 botste tegen een berg. Ook hier was sprake van een menselijke fout.

Toen in 1982 een Spantax DC-10 op Malaga na een noodstop uitbrandde, kwam opnieuw een golf van kritiek over de zo geplaagde DC-10. Besloten werd onder meer de vleugelkleppen van het toestel te wijzigen. Maar de DC-10 bleek niet meer te redden. De verkopen stokten volledig.

Produktiestop

In 1983 toen er reeds 369 vliegtuigen waren gebouwd, besloot McDonnell Douglas de produktie van het toestel te staken. In 1981 waren slechts drie toestellen verkocht en in 1982 kwamen helemaal geen nieuwe orders binnen. McDonnell Douglas besloot zich toe te leggen op de ontwikkeling van andere middelgrote vliegtuigen. Later werd daar van afgezien en werd de produktie hervat.

In totaal zijn 450 DC-10's gebouwd, waarvan een fors aantal voor de Amerikaanse luchtmacht. Nu werkt de maatschappij aan een moderne versie van de DC-10, de MD-11. De eerste MD-11 verlaat overigens met een vertraging van enkele maanden dit najaar de produktiehal.

Zowel de KLM als Martinair vliegt met de DC-10. De KLM beschikt over vijf DC-10-30's voor haar minder goed bezette intercontinentale routes. Het vliegtuig kan 248 passagiers vervoeren. Binnen enkele jaren wordt het vliegtuig vervangen door de Boeing 747-400. De maatschappij heeft wel opties lopen op tien MD-11's en beslist nog dit jaar over de definitieve aanschaf.

Tevreden

Volgens een KLM-woordvoerder is de maatschappij bijzonder tevreden over de prestaties van de DC-10. Ooit raakte de KLM een vliegtuig kwijt toen het midden in een cycloon landde in Panama. Er vielen geen gewonden, maar het toestel was dusdanig beschadigd dat het de moeite niet loonde het te repareren.

Of naar aanleiding van de jongste ongelukken met de DC-10 opnieuw een golf van kritiek losbreekt, is niet te voorspellen. Wel is het opvallend dat in beide gevallen sprake was van motorpech. Vast staat dat het imago van de DC-10 in ieder geval een forse deuk oploopt. Boeing was het afgelopen jaar mikpunt van kritiek naar aanleiding van enkele incidenten met zijn vliegtuigtypen. De beurt ligt nu aan McDonnell Douglas.

Een ding is echter zeker. Eventuele negatieve publiciteit zal geen effect hebben op de verkoopresultaten. De luchtvaartmaatschappijen staan in de rij voor nieuwe vliegtuigen en de vliegtuigbouwers kunnen de vraag niet aan. Er zijn nog maar vijf bouwers van civiele straalvliegtuigen over: Boeing, McDonnell Douglas, Airbus, British Aerospace en Fokker.

Mooie plannetjes, maar negatieve gevolgen schromelijk onderschat

Ministerie onderwijs opnieuw teruggefloten

Van onze correspondent

UTRECHT – President Wijnholt van de Haagse rechtbank bepaalde woensdag dat staatssecretaris Ginjaar-Maas ten onrechte de bezuiniging op het speciaal onderwijs (voor kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen) heeft afgekondigd. Deze korting – die het ministerie zo'n zeven miljoen gulden moest opleveren – behelsde een bevriezing van het aantal formatieplaatsen in het speciaal onderwijs voor vier jaar. Met andere woorden: het zittende docentencorps mocht in die vier jaar niet worden uitgebreid.

Het is niet de eerste keer dat de rechter bewindvoerders op het departement van onderwijs en wetenschappen terugfluit. Nog geen jaar geleden spanden studenten een kort geding aan tegen de Staat om de Harmonisatiewet (voor de studieduur-beperking) van minister Deetman ongedaan te maken. In eerste instantie ging rechtbankpresident Wijnholt mee met de argumenten van de tegenpartij, dat gedeelten van de Harmonisatiewet in strijd waren met de universele verklaring van de rechten van de mens. Hij stelde daarom een deel van de wet buiten werking. De bezuiniging die Deetman met de wet voor ogen had, kon daardoor niet geheel worden gehaald. Uiteindelijk moest de Hoge Raad er aan te pas komen om de bewindsman toch in het gelijk te stellen.

Hoe kan het toch telkens weer zo verkeren op het ministerie van onderwijs? De beoogde bezuinigingen hebben in geen van beide gevallen geld opgeleverd, het departement moest er zelfs op toeleggen. Nog los van de proceskosten, is veel tijd geïnvesteerd in onderzoek, het bedenken van maatregelen en het uitvoeren daarvan. Verspilde tijd, bleek achteraf. Tijd die beter besteed had kunnen worden aan het bedenken van doeltreffende kortingen waar de rechter geen speld tussen had kunnen krijgen.

Verklaring

Dr W.C. Weeda, voorzitter van de Hogeschool Midden Nederland in Utrecht, heeft er wel een verklaring voor. Volgens hem bedenken beleidsmakers op het ministerie allerlei prachtige plannetjes maar worden deze ideeën nooit in samenhang gebracht met de algemene bestuurlijke uitgangspunten van onderwijs en wetenschappen.

„Iemand bedenkt wat, het plan lijkt uitvoerbaar en dus wordt het ingesteld. Maar er is niemand op het departement die zich afvraagt wat voor consequenties een bepaalde maatregel voor de rest van het onderwijs tot gevolg heeft", meent Weeda.

En hiermee heeft hij de problemen, waar het speciaal onderwijs mee kampt, bij de kop. Al jaren lang klaagt het departement over de forse toename van het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs. Dat is niet geheel vreemd, want een scholier die speciaal onderwijs volgt, kost de staat drie keer zoveel als een leerling in het reguliere onderwijs. Het speciaal onderwijs wordt gekenmerkt door de extra tijd en aandacht die er aan de individuele leerling gegeven kan worden.

Om de groei van het aantal leerlingen te stoppen, heeft Ginjaar-Maas besloten extra voorzieningen naar het reguliere onderwijs te sluizen. Maar voordat de reguliere scholen deze zorgverbreding goed hebben opgepakt, is er al heel wat tijd overheen gegaan.

Consequenties

Met andere woorden: als de beleidmakers even wat langer hadden stilgestaan bij de consequenties van de bezuiniging in het speciaal onderwijs, was er zo vanzelf wel op de vereiste overgangsmaatregel gekomen. Immers, de 1600 leerlingen die nu in Nederland wachten op een plaatsje op een speciale school vallen voorlopig tussen wal en schip. Voor hen bode de extra voorzieningen waar het reguliere onderwijs zich voor de zogenoemde zorgverbreding mee moest behelpen, geen oplossing meer.

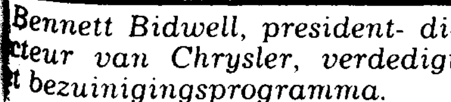
Een tijdelijke uitbreiding van het speciaal onderwijs om deze leerlingen alsnog op te vangen, lijkt voor de hand en is uiteindelijk goedkoper. Want vervolgens zou geld naar het reguliere onderwijs moeten gaan zodat deze scholen zich kunnen voorbereiden op de komst van leerlingen die wat extra tijd en aandacht vergen. Het speciaal onderwijs ziet dan geleidelijk aan de toestroom afnemen en kan dan weer wat geld missen. Het is een geleidelijke overgang en niet een besluit dat van het ene moment op het andere de situatie honderdtachtig graden kan keren. Betrokkenen in het onderwijs hebben de staatssecretaris daar ook altijd voor gewaarschuwd.

Vooruitzien

Regeren is vooruitzien. Zouden ze daar op het departement nu ook eindelijk eens van doordrongen raken? President Wijnholt heeft het ze met zijn vonnis in ieder geval nog eens aan het verstand gebracht.

● *GINJAAR-MAAS*
...gewaarschuwd...

Bennett Bidwell, president-directeur van Chrysler, verdedigt het bezuinigingsprogramma.

Als onderdeel bezuinigingen

Massa-ontslag bij Chrysler

ETROIT – De Amerikaanse autoproducent Chrysler wil eind it jaar 2.300 werknemers ontslaan. Dat staat gelijk aan ruim even procent van het totale personeelsbestand van 31.000. De aatregel maakt deel uit van een groot bezuinigingsplan, aarmee het concern rond de één miljard dollar wil besparen, o heeft de vermaarde topman van Chrysler, Lee Iacocca, gisteren bekendgemaakt.

De bezuinigingsoperatie wordt ingegeven door de veranderde omstandigheden op de automarkt. „De auto- en vrachtwagenhandel in de Verenigde Staten maken een dramatische en voortdurende verandering door", verklaarde Iacocca. Dat dwingt de autoproducenten ertoe om hun kosten te drukken, voegde hij er aan toe. „Dit is geen eenvoudige reactie op het huidige omzetniveau, maar eerder een antwoord op marktverschuivingen die gedurende de afgelopen jaren hebben plaatsgehad".

Als gevolg van de inzakkende consumentenvraag in de VS en de verhevigde concurrentie moeten de Amerikaanse autoproducenten hun klanten allerlei voordeeltjes bieden om hen tot kopen aan te zetten. Zo zijn er fabrikanten die hun klanten financieringsprogramma's bieden met een rentetarief van nul procent. Tegelijkertijd is de concurrentie met de Japanse branchegenoten heftig. De omzet van auto's van Japanse makelij op de Amerikaanse markt is in de eerste helft van dit jaar met achttien procent toegenomen.

De gevolgen zijn zichtbaar in de in deze periode vrijgegeven winst- en omzetcijfers van de Amerikaanse auto-industrie. General Motors en Ford Motor kwamen deze week met hun resultaten. Hun winst bleek in het tweede kwartaal met 3,5 en 15,4 procent te zijn gedaald. De omzet is desondanks bij beide concerns gegroeid door de goede gang van zaken in andere divisies van de concerns. Chrysler zal zijn winstcijfers over het tweede kwartaal komende maandag presenteren.

Wel bekend is dat Chrysler in de periode januari tot 20 juli 14,8 procent minder personenauto's heeft verkocht dan in dezelfde periode vorig jaar. De omzet van lichtere vrachtwagens viel 0,4 procent lager uit. De inkrimping van het personeelsbestand bij Chrysler moet volgens Iacocca plaatsvinden door vervroegde pensionering van werknemers van 55 jaar en ouder en door overtolligen een gouden handdruk te geven.

Dienstenbonden haken af bij CAO casino's

TRECHT/VALKENBURG – De ienstenbonden van FNV en CNV ijn afgehaakt bij de onderhandelingen over een nieuwe cao voor de 800 werknemers in de casino's, waaronder dat van Valkenburg. Bestuurder T. de Leeuw den Bouter van de Dienstenbond CNV deelde gisteren mee dat de werkgevers in et casinowezen een bod op tafel ebben gelegd dat de werknemers lleen maar geld kost.

e Unie BLHP, overigens veruit de rootste bond in het casinowezen, nderhandelt wel verder. Die bond enkt wel zaken te kunnen doen et de werkgevers.

e werkgevers weigeren volgens de ienstenbond tot nu toe een cent bij dragen in verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd van 65 aar 62,5 jaar.

ok hangt de werknemers op termijn een forse aderlating boven het hoofd omdat de werkgevers in de jaren '90 de salarisstructuur willen wijzigen. Op die manier willen de werkgevers een kwart bezuinigen de loonkosten. Ook op het gebied van koopkrachtbehoud hebben de werkgevers niets te bieden.

de dienstenbonden gaan de komende weken hun achterban raadplegen over de vraag wat er nu te doen staat. Harde acties in het casinowezen acht de Leeuw niet waarschijnlijk, maar het zit er volgens hem dik in dat de leden de 'diefstal' et zonder meer zullen gedogen.

estuurder R. Vermeer van de Unie BLHP beschuldigt de dienstenbonden van stemmingmakerij. Volgens hem ligt er wel degelijk een aanvaardbaar compromis in het verschiet, omdat de werkgevers op een antal punten nog water bij de wijn ullen doen, zo voorspelt Vermeer.

Export blijft krachtig groeien

DEN HAAG – In mei heeft het Nederlandse bedrijfsleven voor twintig miljard gulden aan goederen uitgevoerd. Dat is 21 procent meer dan in mei 1988. In de eerste vijf maanden van dit jaar bedroeg de exportwaarde 95 miljard gulden, 16 procent meer dan in dezelfde periode van 1988. Economische Zaken heeft deze gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek gisteren gepubliceerd.

De invoer van goederen steeg in mei met 19 procent tot 18,9 miljard gulden. Doordat de export sneller groeide dan de import, steeg het positieve saldo op de handelsbalans over januari tot juni tot 4,4 miljard gulden. In deze periode vorig jaar bedroeg het 2,8 miljard.

Aan de uitvoerkant waren het vooral aluminium, machines en ijzer en staal die voor de gunstige cijfers zorgden. Respectievelijk steeg de verkoop naar het buitenland hiervan in de eerste vijf maanden met 40, 33 en 32 procent.

Snel even een auto ontwerpen

● De Amerikaanse autofabrikant Crysler heeft een machine in gebruik genomen waarmee het computerontwerp van een nieuwe auto rechtstreeks kan worden omgezet in een kleien sculptuur op ware grootte. Dat scheelt de helft van de tijd die normaal voor het ontwerpen van een nieuw model nodig is.

FNV wil Fokker ook in Limburg

MAASTRICHT – Hoewel Fokker al heeft gezegd elders plannen te koesteren, acht de afdeling Maastricht van de FNV het niet uitgesloten dat Limburg kans maakt op de nieuwe produktielijn die vliegtuigbouwer Fokker moet bouwen om te kunnen voldoen aan de leveringscontracten.

Maastrichts FNV-voorzitter Eug. Stevens heeft schriftelijk zowel aan Gedeputeerde en Provinciale Staten als aan het Liof gevraagd in hoeverre van die zijden deze mogelijkheid is onderzocht.

Stevens tekent daarbij aan, dat het zowel voor de economische produktiestructuur van Limburg als voor de ontwikkeling van Maastricht Airport van belang is dat ook in deze provincie een deel van de nationale vliegtuigindustrie gevestigd is.

BAT beschuldigd van inschakelen detectivebureau

LONDEN (RTR) - Anglo Group en Holylake Investments beschuldigen BAT Industries ervan een particulier detectivebureau te hebben ingeschakeld om de overnemingspoging door de twee eerstgenoemde bedrijven te verijdelen. Het Britse concern, actief in tabakproduktie en financiële dienstverlening, werd op dinsdag 11 juli geconfronteerd met een overnemingsbod van dertien miljard pond sterling, het hoogste bod uit de Britse geschiedenis.

De drijvende krachten achter het bod op BAT, dat loopt via Holylake, zijn de belegger Sir James Goldsmith, de bankier Jacob Rothschild en de Australiër Kerry Packer. In een donderdag uitgegeven verklaring stellen zij dat BAT „zijn toevlucht heeft gezocht tot het detectivebureau Kroll Associates tegen een onbekende prijs".

Anglo Group en Holylake Investments verklaarden het te betreuren dat zo met kapitaal van BAT-aandeelhouders wordt omgesprongen. Verder plaatsten zij grote vraagtekens bij het inzetten van detectives in een overnemingsstrijd die onder toezicht staat van de Britse fusie-autoriteiten.

Een woordvoerder van BAT bracht hier tegen in dat Kroll deel uitmaakt van het team van adviseurs dat het concern rond zich heeft verzameld. Het bureau moet een onderzoek doen naar de „complexe aard" van de ondernemingen, die het bod hebben uitgebracht. Volgens de woordvoerder is Kroll „een hoogstaand financieel onderzoeksbureau". Kroll heeft in het recente verleden al een rol gespeeld in enkele felle overnemingsgevechten in Groot-Brittannië, onder meer bij de geslaagde verdediging van het Britse mijnbouwconcern Consolidated Gold Fields tegen een overneming door de in Luxemburg gevestigde Minorco.

NS wil zestig dieselloc's bestellen

UTRECHT – Behoudens goedkeuring van het ministerie van Verkeer en Waterstaat gaat NS opnieuw een serie van zestig diesellocomotieven bestellen die de verouderde vloot diesels uit de jaren '50 moeten gaan vervangen.

Met de order is een investering van 241 miljoen gulden gemoeid, aldus NS. De eerste serie van zestig locomotieven moet eind 1991 zijn afgeleverd. De locomotieven, die worden gebouwd bij BBC in Mannheim en MAK in Kiel, zijn uitsluitend bestemd voor het goederenvervoer.

beurs en valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op 28-07-1989 om 14.00 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg:

Goud: onbewerkt ƒ 25.130-ƒ 25.630; vorige ƒ 25.150-ƒ 25.650; bewerkt verkoop ƒ 27.230; vorige ƒ 27.250 laten.

Zilver: onbewerkt ƒ 315-ƒ 385 vorige ƒ 315-ƒ 385; bewerkt verkoop ƒ 430 laten, vorige ƒ 430 laten.

Advieskoersen

Amer.dollar	2,06	2,18
Brits pond	3,37	3,62
Can. dollar	1,73	1,85
Duitse mark(100)	110,60	114,60
Iers pond	2,87	3,12
Austr. dollar	1,53	1,65
Jap. yen (10.000)	149,00	154,00
Ital. lire. (10.000)	15,05	16,45
Belg. frank (100)	5,22	5,52
Port. esc. (100)	1,27	1,45
Franse fr. (100)	32,05	34,55
Zwits. fr (100)	128,75	133,25
Zweedse kr. (100)	31,75	34,25
Noorse kr. (100)	29,40	31,90
Deense kr. (100)	27,75	30,25
Oost.schill.(100)	15,70	16,30
Spaanse pes.(100)	1,73	1,88
Griekse dr. (100)	1,20	1,40
Finse mark (100)	48,50	51,50
Joeg. dinar (100)	0,010	0,025

Wisselmarkt Amsterdam

Amer. dollar	2,11575-11825
Brits pond	3,5055-5105
Duitse mark	112,780-830
Franse franc	33,300-350
Belg. franc	5,3845-3895
Zwits. franc	131,105-155
Japanse yen	152,07-17
Ital. lire	15,655-705
Zweedse kroon	33,025-075
Deense kroon	28,990-040
Noorse kroon	30,740-790
Canad. dollar	1,78625-78875
Oost. schill	16,0230-0330
Iers pond	3,0040-0140
Spaanse pes	7,7940-8040
Gr. drachme	1,2550-3550
Austr.dollar	1,5790-5890
Hongk.dollar	27,10-27,35
Nieuwz.dollar	1,2215-2315
Antill.gulden	1,1700-2000
Surin. gulden	1,1700-2100
Saudische rial	56,30-56,55
Ecu gulden	2,3375-3425

INDEX Amsterdam ANP/CBS

CBS-Koersindex (1983=100)		
algemeen	200,40	199,80
id excl.kon.olie	196,90	196,20
internationals	199,40	198,60
lokale ondernem.	203,80	203,70
id financieel	150,50	149,80
id niet-financ.	256,90	257,20
CBS-Herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	257,40	256,70
id excl.kon.olie	242,20	241,40
internationals	264,60	263,60
lokale ondernem.	249,50	249,30
id financieel	192,00	191,10
id niet-financ.	305,40	305,80
Stemmingsindex (1987=100)		
algemeen	192,50	192,10
internation	198,50	197,00
lokaal	191,50	191,20
fin.instell	161,40	160,50
alg. banken	162,30	161,30
verzekering	159,30	158,50
niet-financ	201,30	201,20
industrie	190,00	190,30
transp/opsl	240,80	239,60

● Het vermaarde Britse veilinghuis Christie's heeft een recordomzet van meer dan een miljard pond sterling (3,47 miljard gulden) behaald. Christie's zette in het zojuist beëindigde boekjaar 1,04 miljard pond (3,6 miljard gulden) om, 63 procent meer dan het jaar ervoor.

beurs-overzicht

Bloedeloos

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs lag er gisteren nogal bloedeloos bij. De beurs had er moeite mee de recordhoogte van de voorgaande vast te houden. Heel even leek het erop, dat dat wel zou lukken, maar al snel gleden de koersen licht weg. De stemmingsindex verloor tenslotte 0,4 punt op 192,1.

De omzet op de beurs kwam op f 1385 miljoen, waarvan f 654 miljoen voor rekening van de aandelen kwamen. De obligatiemarkt was prijshoudend gestemd.

Duidelijke koploper in omzet was bij de aandelen Philips. Ook op de optiebeurs handhaafde het electronicaconcern deze positie, die zij al enkele dagen inneemt, met 8100 contracten op een totale omzet van 45.000 stuks.

Bij de grote aandelenwaarden kwamen aan het eind van de dag maar enkele hogere noteringen voor. Zo trok Wolters Kluwer f 1,20 aan naar f 50,80 en Gist-brocades f 1,10 naar f 34,50. Andere winsten, zoals bij Elsevier, DSM, DAF, Borsumij en KBB haalden de gulden bij lange na niet.

Hoogovens moest vrijdag f 1,60 inleveren op f 110,60 en Middenstandsbank f 3 op f 265. Bols zakte f 1,10 weg naar f 152,60 en Internatio-Müller f 1,50 naar f 100,50.

Elders won ACF f 1,40 op f 49,90 en Begemann f 4 op f 131. Hes Beheer steeg f 8 naar f 272. Andere fondsen die nog enigszins gevraagd lagen waren Gouda Vuurvast, Econosto, Krasnapolsky en MacIntosh.

Crédit Lyonnais Nederland moest f 2,30 terug naar f 79. Ook VRG, LCI en Ruys en Kramer raakten wat in de versukkeling.

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
AEGON	107,60	107,20
Ahold	130,90	130,10
Akzo	143,40	143,60
A.B.N.	46,20	46,00
Alrenta	162,50	162,60
Amev	56,40	55,80
Amro-Bank	92,10	91,90
Bols	153,70	152,60
Borsumij W.	122,50	122,80
Bührm.Tet.	66,50	66,60
C.S.M.cert.	71,70	71,00
DAF	54,90	55,30
Dordtsche P.	258,30	257,70
DSM	130,20	131,10
Elsevier	78,40	78,60
Fokker cert.	45,70	45,70
Gist-Broc. c.	33,40	34,50
Heineken	134,50	134,80
Hoogovens	112,20	110,60
Hunter Dougl.	122,00	121,60
Int.Müller	102,00	100,50
KBB cert.	80,70	81,00
KLM	52,60	52,50
Kon.Ned.Pap.	54,80	55,30
Kon. Olie	141,70	141,50
Nat. Nederl.	67,00	66,90
N.M.B.	268,00	265,00
Nedlloyd Gr.	450,80	450,50
Nijv. Cate	98,00	97,80
Océ-v.d.Gr.	302,00	301,00
Pakhoed Hold.	138,30	137,50
Philips	43,00	42,30e
Robeco	108,90	109,40
Rodamco	159,00	159,20
Rolinco	107,70	107,80
Rorento	62,10	62,10
Stork VMF	37,50	37,30
Unilever	151,70	150,80
Ver.Bezit VNU	100,40	99,80
VOC	46,20	45,60
Wessanen	91,80	91,50
Wolters-Kluwer	49,60	50,80

Binnenl. obligaties (staatsleningen)

12¾ NL 86-96	123,85	123,85
12¾ NL 81-91	106,90	106,90
12½ NL 81-91	105,75	105,75
12 NL 81-91	105,45	105,40
11¾ NL 81-91	104,60	104,65
11½ NL 80-90	102,95	102,95
11½ NL 81-91	105,20	105,20
11½ NL 81-92	105,70	105,70
11½ NL 82-92	106,00	106,00
11¼ NL 81-96	109,90	109,90
11¼ NL 82-92	106,00	106,00
11 NL 82-92	106,85	106,85
10¾ NL 80-95	105,60	105,60
10¾ NL 81-91	103,50	103,50
10½ NL 80-00	115,70	115,70
10½ NL 82-92	105,20	105,20
10½ NL 82-89	100,30	100,30
10¼ NL 80-90	102,10	102,10
10¼ NL 86-96	112,90	112,90
10¼ NL 82-92	105,50	105,55
10¼ NL 87-97	114,15	114,15
10 NL 80-90	102,60	102,60
10 NL 82-92	104,10	104,10
10 NL 82-89-2	100,70	100,70
9½ NL 80-95	103,60	103,60
9½ NL 83-90	102,10	102,10
9½ NL 86-93	105,15	105,15
9¼ NL 79-89	100,75	100,75
9 NL 79-94	102,90	102,80
9 NL 83-93	103,60	103,60
8¾ NL 79-94	102,70	102,70
8¾ NL 79-89	100,35	100,35
8¾ NL 84-94	104,25	104,25
8½ NL 83-94	102,85	102,85
8½ NL84-94-1	102,95	102,95
8½ NL84-94-2	108,30	108,50
8½ NL84-91-1	101,20	101,20
8½ NL84-91-2	101,70	101,70
8½ NL84-91-3	101,90	101,90
8½ NL87-95	104,85	104,90
8¼ NL 77-92	101,30	101,20
8¼ NL 77-93	101,60	101,60
8¼ NL 83-93	102,40	102,40
8¼ NL 84-94	102,70	102,70
8¼ NL 85-95	103,65	103,70
8 NL 83-93	101,80	101,80
8 NL 85-95	102,85	102,90
7¾ NL 77-97	101,40	101,40
7¾ NL 77-92	100,65	100,65
7¾ NL 82-93	101,15	101,15
7¾ NL 85-00	103,10	103,20
7½ NL 78-93	100,40	100,40
7½ NL83-90-1	100,10	100,10
7½ NL83-90-2	100,20	100,20
7½ NL 84-00	101,70	101,70
7½ NL 85-95	101,35	101,35
7½ NL 85-2 95	101,50	101,55
7½ NL 86-93	100,75	100,75
7¼ NL 89-99	101,60	101,75
7 NL 66-91	99,60	99,60
7 NL 66-92	99,90	99,90
7 NL 69-94	100,30	100,50
7 NL 85-92/96	99,70	99,80
7 NL 87p93	100,35	100,40
7 NL 89-99	99,80	99,95
7 NL 89-99-3	99,80	99,95
7 NL 89-99-4	99,80	99,90
6¾ NL1-2 85-95	98,85	98,90
6¾ NL 86-96	98,75	98,80
6¾ NL 88-98	98,10	98,25
6¾ NL 89-99	98,05	98,20
6½ NL68-93-1	98,40	98,40
6½ NL68-93-2	99,00	99,00
6½ NL 68-94	98,70	98,70
6½ NL 86-96	97,40	97,55
6½ NL 87-94	98,25	98,35
6½ NL 88-96	97,30	97,45
6½ NL 88-98	96,50	96,65
6½ NL 89-99	96,35	96,50
6 NL 87	96,00	96,15
6¼ NL 66-91	99,10	99,10
6¼ NL 67-92	98,50	98,50
6¼NL86-92/6	96,80	96,85
6¼ NL 86/96	96,05	96,15
6¼ NL86p95	96,75	96,85
6¼ NL87-3p95	96,75	96,75
61/4NL87-1/95	96,75	96,80
61/4NL87-2/95	96,70	96,75
6¼NL88-94	97,40	97,45
6¾ NL 78-98	98,00	98,00
6¼NL88-98	95,65	95,75
6 NL 67-92	99,40e	99,50e
6 NL 87-94	96,40	96,45
6 NL 88-94	96,40	96,45
6 NL 88-95	95,55	95,60
6 NL88-96	94,80	94,90
5¾ NL65-90-1	98,80	98,80
5¾ NL65-90-2	98,80	98,80
5¼ NL64-89-1	100,00	-
5¼ NL64-89-2	99,50	99,50
5 NL 64-94	99,00	98,50
4½ NL 60-90	99,40	99,40
4½ NL 63-93	97,60	97,60
4¼ NL 60-90	98,70	98,70
4¼ NL 61-91	98,00	98,10
4¼ NL63-93-1	98,40	98,40
4¼ NL63-93-2	98,20	98,20
4 NL 62-92	98,90	98,90
3¾ NL 53-93	96,20	95,70
3¼ NL B48-98	95,40	95,40
3¼ NL 50-90	98,80	98,80
3¼ NL 54-94	95,10	95,10
3¼ NL 55-95	95,00	95,00

Converteerbare obligaties

5 ABN 85-95	106,50	106,50
8¼ A.I.R.85	107,50	107,50
6½ Bobel 86a	87,00	87,50
6¼Bührm.73	260,00	-
6¼ Cham 86	88,50	88,20
5 Enraf-N.86	97,20	97,00
7 HCS Techn.	118,00	117,80
6 Hoogov. 85	162,50	160,00
8½Holec85	114,00	115,00
5HoopEff 87	87,00	87,50
8¾ KNSM 75	226,00	-
7¾ Nutr.72	375,00	385,00
6½ Nijv.85	150,00	151,00
6½ Rol.67	99,60	99,60
14 SHV 81	155,00	155,00
8¾ Stevin76	103,50	103,50
8½ Volker78	103,80	103,80

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	47,00	47,50
ACF-Holding	48,50	49,90
Ahrend Gr. c	299,00	299,00
Alg.Bank.Ned	46,00	45,90
Asd Opt. Tr.	22,70	23,00
Asd Rubber	7,40	7,40
Ant. Verff.	340,00	-
Atag Hold c	105,00	104,40
Aut.Ind.R'dam	91,80	91,10
BAM-Holding	493,00	492,00
Batenburg	100,00	99,00
Beers	143,50	143,20
Begemann	127,00	131,00
Belindo	373,00	372,00
Berkel's P.	4,80	4,80
Blyd.-Will.	22,50	22,70
Boer De, Kon.	424,00	429,80
de Boer Winkelbedr.	59,50	58,30
Boskalis W.	14,70	14,75
Boskalis pr	13,00	12,90
Braat Bouw	1032,00	1032,00
Burgman-H.	3300,00a	3300,00a
Calvé-Delft c	984,00b	983,00
Calvé pref.c	5575,00	5500,00
Center Parcs	67,50	67,50
Centr.Suiker	70,50	70,30
Chamotte Unie	10,70	10,80
Cindu-Key	122,00	121,50
Claimindo	363,00	363,00
Content Beheer	23,20	24,00
Cred.LBN	81,30	79,00
Crown v.G.c	111,00	112,00
Desseaux	234,00	234,00
Dordtsche pr.	257,50	257,50
Dorp-Groep	53,00	53,00
Econosto	265,50	266,00
EMBA	134,00	134,00
Enraf-N.c.	55,80	56,10
Eriks hold.	404,00	408,00
Flexovit Int.	77,00	77,00
Frans Maas c.	84,00	83,30
Furness	123,50	124,50
Gamma Holding	84,50	84,00
Gamma pref	5,80	5,80
Getronics	27,30	27,60
Geveke	44,60	44,90
Giessen-de N.	320,00	320,00
Goudsmit Ed.	398,00	395,00
Grasso's Kon.	101,00	103,80
Grolsch	148,50	148,00
GTI-Holding	187,00	186,00
Hagemeyer	98,00	98,70
H.B.G.	211,50	211,20
HCS Techn	14,90	14,90
Hein Hold	117,90	117,80
Hoek's Mach.	186,00	185,00
Holdoh Hout	745,00	745,00
Holec	35,30	34,20
H.A.L. Tr. b	1655,00	1675,00
Holl.Am.Line	1650,00	1665,00
Heineken Hld	117,90	117,80
Holl.Sea S.	1,36	1,38
Holl. Kloos	550,00	565,00
Hoop Eff.bk.	10,90	10,90
Hunter D.pr.	5,50	5,40
ICA Holding	18,50	18,50
IGB Holding	64,00	-
IGB Hold (aang)	-	-
IHC Caland	31,30	31,40
Industr. My	234,00	234,00
Ing.Bur.Kondor	560,00	560,00
Kas-Ass.	47,90	47,90
Kempen Holding	16,10	16,00
Klene's Suik.	1380,00	1380,00
KBB	80,50	81,00
Kon.Sphinx	129,50	126,60
Koppelpoort H.	368,00	367,00
Krasnapolsky	215,00	235,00
Landré & Gl.	58,60	58,80
Macintosh	53,00	54,00
Maxwell Petr.	693,00	693,00
Medicopharma	78,00	77,50
Melia Int.	7,10	7,10
MHV Amsterdam	23,00	20,00a
Moeara Enim	1205,00	1205,00
M.Enim OB-cert	15750,00	15500,00
Moolen en Co	33,60	33,80
Mulder Bosk.	82,00	81,00
Multihouse	10,90	10,80
Mynbouwk. W.	438,50	437,50
Naeff	250,00	-
NAGRON	51,90	51,30
NIB	575,00	574,00
NBM-Amstelland	21,20	21,20
NEDAP	357,00	355,50
NKF Hold.cert.	385,00	385,00
Ned.Part.Mij	40,50	40,40
Ned.Springst.	11500,00a	11000,00a
Norit	933,00	940,00
Nutricia gb	69,50	68,20
Nutricia vb	73,10	71,00
Oldelft Groep c	190,00a	186,00b
Omnium Europe	16,20	16,20
Orco Bank c.	77,90	77,90
OTRA	775,00	780,00
Palthe	75,00	75,00
Pirelli Tyre	53,20	52,90
Polynorm	120,50	120,00
Porcel. Fles	150,00b	156,00
Ravast	52,30	54,50
Reesink	76,50	76,50
Riva	60,00	60,00
Riva (cert.)	60,00	60,00
Samas Groep	71,00	71,00
Sanders Beh.	119,00	118,50
Sarakreek	30,50	30,50
Schuitema	1495,00	1495,00
Schuttersv.	155,00	154,50
Smit Intern.	43,30	42,50
St.Bankiers c.	26,30	26,40
Stad Rotterdam	148,00	148,30
Telegraaf De	457,00	457,50
Text.Twenthe	304,00	304,00
Tulip Comp.	58,00	57,40
Tw.Kabel Hold	157,00	156,00
Ubbink	130,00	128,00
Union Fiets.	17,20	17,20
Ver.Glasfabr.	320,00	320,00
Verto	66,00	66,80
Volker Stev.	64,70	64,50
Volmac Softw.	50,50	50,20
Vredestein	19,30	19,30
VRG-Groep	65,00	64,50
Wegener Tyl	189,00	189,00
West Invest	29,60	29,60
Wolters Kluwer	195,00	200,00
Wyers	48,50	47,50

Beleggingsinstellingen

Aegon Aand.f.	35,60	35,80
ABN Aand.f.	76,20	76,30
ABN Beleg.f.	58,80	58,80
ALBEFO	54,30	54,50
Aldollar BF $	21,40	21,40
Alg.Fondsenb.	249,00	250,00
Alliance Fd	12,20	12,40
Amba	46,90	-
America Fund	326,50	325,50
Amro A.in F.	91,80	92,00
Amro Neth.F.	78,50	78,90
Amro Eur.F.	75,00	75,00
Amro Obl.Gr.	153,10	153,20
Amvabel	93,70	94,60
AsianTigersFd	59,70	60,10
Bemco Austr.	60,50	60,50
Berendaal	115,00	115,00
Bever Belegg.	24,50	25,00b
BOGAMIJ	113,00	118,00
Buizerdlaan	42,00	41,80
Delta Lloyd	41,80	42,00
DP Am. Gr.F.	25,00	25,00
Dp Energy.Res.	41,25	41,25
Eng-Holl.B.T.1	9,80	9,80
EMF rentefonds	66,20	66,40
Eurinvest(1)	110,00	110,00
Eur.Ass. Tr.	7,00	7,00
EurGrFund	60,20	60,30
Hend.Eur.Gr.F.	205,50	205,50
Henderson Spirit	72,10	72,50
Holland Fund	77,00	77,20
Holl.Obl.Fonds	123,50	123,80
Holl.Pac.F.	112,40	112,20
Interbonds	562,00	562,00
Intereff.500	42,30	42,50
Intereff.Warr.	305,00	309,00
Japan Fund	40,00	39,50
MK Int.Vent.	66,40	66,40
Nat.Res.Fund	1480,00	1490,00
NMB Dutch Fund	38,50	38,50
NMB Oblig.F.	37,20	37,20
NMB Rente F.	103,90	103,90
NMB Vast Goed	37,50	37,40
Obam, Belegg.	222,00	223,70
OAMF Rentef.	14,30	14,30
Orcur.Ned.p.	49,70	49,70
Pac.Prop.Sec.f.	45,90	46,40
Pierson Rente	100,70	101,00
Rabo Obl.inv.f.	76,10	76,10
Rabo Obl.div.f.	51,10	51,20
Rentalent Bel.	1355,40	1356,00
Rentotaal NV	31,40	31,40
Rolinco cum.p	102,50	102,50
Sci/Tech	17,90	17,90
Technology F.	16,70	16,90
Tokyo Pac. H.	258,00	258,50
Trans Eur.F.	80,00	80,30
Transpac.F.	558,00d	555,00
Uni-Invest	110,00	110,00
Unico Inv.F.	86,50	86,00
Unifonds	31,50	31,50
VWN	58,00	58,00
Vast Ned	120,60	120,60
Venture F.N.	44,50	44,00
VIB NV	86,80	86,80
WBO Int.	77,80	77,90
Wereldhave NV	214,50	214,00

Buitenlandse obligaties

8¾ EEG84(1)	102,50	102,50
3½ EngWarL	36,50	36,70
5¾ EIB 65	99,10	99,10

Orig. n.amerik. aandelen

Allied Signal Ind	37,00	37,00
Amer. Brands	77,00	78,00d
Amer. Expres	35,75	36,10
Am.Tel.& Tel.	39,30	40,25
Ameritech	58,70	59,80
Amprovest Cap.	117,00	-
Amprovest Inc.	225,00	-
ASARCO Inc.	29,70	29,70
Atl. Richf.	97,70	98,70
BAT Industr.	8,70	8,70
Bell Atlantic	92,30	93,60
BellCanEnterpr	42,00	41,70
Bell Res.Adlr	0,80	0,80
Bell South	50,00	51,50
BET Public	3,00	-
Bethl. Steel	22,20	21,75
Boeing Comp.	51,50	52,00
Chevron Corp.	54,70	-
Chrysler	26,00	24,70
Citicorp.	31,20	32,00
Colgate-Palm.	58,10	58,10
Comm. Edison	38,40	38,75
Comp.Gen.El.	450,00	450,00
Control Data	21,60	21,20
Dai-Ichi Yen	3470,00	3470,00
Dow Chemical	90,50	90,50
Du Pont	115,00	114,75
Eastman Kodak	47,50	48,70
Elders IXL	3,50	-
Euroact.Zw.fr.	190,00	190,00
Exxon Corp.	44,50	45,00
First PacInt	1,64a	-
Fluor Corp.	34,10	35,40
Ford Motor	49,80d	50,00
Gen. Electric	56,90	57,25
Gen. Motors	44,70	45,00
Gillette	44,40	45,30
Goodyear	52,70	53,00
Grace & Co.	33,30	-
Honeywell	87,25	87,50
Int.Bus.Mach.	112,25	112,75
Intern.Flavor	58,80	58,80
Intern. Paper	50,10	50,20
ITT Corp.	62,20	61,20
K.Benson ®	5000,00	5000,00
Litton Ind.	88,50	88,70
Lockheed	48,20	47,80
Minnesota Mining	74,00	73,60
Mobil Oil	51,00	51,50
News Corp Aus$	16,20	16,50
Nynex	76,00	77,20
Occ.Petr.Corp	27,50	27,50
Pac. Telesis	42,30	43,20
P.& O. ®	7,00	7,00
Pepsico	59,00	60,00
Philip Morris C.	158,00	155,50
Phill. Petr.	22,80	23,00
Polaroid	46,20	47,50
Privatb Dkr	314,00	312,10
Quaker Oats	65,00	67,00
St.Gobin Ffr	650,00	665,00
Saralee	61,50	60,50
Schlumberger	41,40	41,80
Sears Roebuck	45,70	46,00
Sony (yen)	-	-
Southw Bell	54,70	55,20
Suzuki (yen)	904,00	904,00
Tandy Corp.	43,90	44,00
Texaco	52,80	53,00
Texas Instr.	39,25	39,30
T.I.P Eur.	1,69	1,69
Toshiba Corp.	1370,00	1370,00
Union Carbide	27,40	27,10
Union Pacific	78,50	77,00
Unisys	21,00	22,30
USX Corp	35,30	36,60
US West	69,80	70,70
Warner Lamb.	106,90	107,90
Westinghouse	67,80	68,00
Woolworth	55,00	56,80
Xerox Corp.	66,70	67,50

Certificaten buitenland

AMAX Inc.	53,00	54,00
Am. Home Prod.	208,50	-
ATT Nedam	82,00	84,40
ASARCO Inc.	58,00	-
Atl. Richf.	205,00	205,00
Boeing Corp.	162,00	162,00
Can. Pacific	41,50	44,50
Chevron Corp.	115,00	-
Chrysler	51,00	50,00
Citicorp.	65,00	66,50
Colgate-Palm.	121,50	123,50
Control Data	41,00	40,50
Dow Chemical	190,00	189,00
Eastman Kodak	98,00	101,50
Exxon Corp.	92,00	92,00
Fluor Corp.	69,50	72,00
Gen. Electric	118,00	120,00
Gen. Motors	189,00	190,00
Gillette	92,00	94,00
Goodyear	112,00	112,00
Inco	62,50	63,00
I.B.M.	230,50	232,50
Int. Flavors	117,00	-
ITT Corp.	128,10	127,50
Kroger	33,00	34,00
Lockheed	102,00	100,10
Merck & Co.	160,00	163,00
Minn. Min.	156,00	155,00
Pepsi Co.	122,00	125,50
Philip Morris C.	327,00	329,00
Phill. Petr.	47,00	47,50
Polaroid	89,50	92,50
Procter & G.	243,50	251,50
Quaker Oats	135,00	136,00
Schlumberger	85,00	86,00d
Sears Roebuck	95,00	94,30
Shell Canada	76,00	77,00
Tandy Corp.	91,00	91,00
Texas Instr.	80,50	81,50
Union Pacific	165,00	162,00
Unisys Corp	44,00	47,00
USX Corp	72,50	76,50
Varity Corp	5,00a	-
Westinghouse	141,50	142,50
Woolworth	115,00	119,50
Xerox Corp.	133,00	133,00

Certificaten buitenland

Deutsche B.	680,00	676,00
Dresdner B.	364,00	362,00
Hitachi (500)	1550,00	1550,00
Hoechst	297,00	295,50
Mits.El.(500)	1250,00	1250,00
Nestlé	8050,00	8100,00
Siemens	610,00	615,00

Warrants

Akzo	35,10	35,20
AMRO warr.	2,05	2,05
Bogamij	5,40	6,50b
Falcons Sec.	21,05	20,95
Honda motor co.	2050,00	2050,00
K.L.M. 85-92	271,00	263,00
Philips 85-89	10,20	10,10
St.Bankiers a	0,85	0,80
St.Bankiers b	2,80	2,80

Euro-obligaties & conv.

10¼ Aegon 85	100,50	100,50
Aegon warr	13,00	13,00
10½ ABN 87	96,50	96,50
13Amev 85	97,75	97,75
13Amev 85	95,30	95,30
10 Amev85	102,50	103,50
11 Amev 86	96,25	96,25
14¼Amro87	97,30	97,30
13 Amro-Bank82	100,50	100,50
10½ Amro 86	95,80	95,80
10 Amro 87	96,75	96,75
5¾ Amro 86	95,50	95,50
Amro Bank wr	47,50	47,60
Amro zw 86	71,30	71,30
9 BMH ecu 85-92	100,25	100,25
7 BMH 87	95,50	95,50
10⅛EEG-ecu 84	99,90	99,90
9¾EIB-ecu 85	102,75	102,75
12½ HlAirl.F	92,25	92,25
12 NIB(B) 85-90	101,00	101,00
11¼ NGU 83	101,00	101,00
10 NGU 83	100,70	100,70
2¼ NMB 86	83,00	83,30
NMB warrants	95,00	93,25
8¾ Phil. 86	99,00	99,00
6¾ Phil.83	97,25	97,25
11 Rabo 83	101,50	101,50
9 Rabo 85	102,10	102,50
7 Rabo 84	103,70	103,70

Binnenland (niet officieel genoteerd)

Bredero aand.	25,50	25,50
Bredero cert.	21,30	22,50
11 Bredero	25,00	24,00
Breev. aand.	27,00	26,50
Breev. cert.	25,00	23,50
LTV Corp.	2,00	1,80
5 Nederh. 68-78	25,00	25,00
RSV. cert	3,00	3,20
7⅛ RSV 69	88,00	85,00a

Parallelmarkt

Alanheri	22,90	22,90
Berghuizer	55,50	55,00
Besouw Van c.	56,50	57,00
Comm.Obl.F.1	101,10	101,20
Comm.Obl.F.2	101,20	101,20
Comm.Obl.F.3	101,30	101,30
De Drie Electr.	33,50	33,90
Dico Intern.	146,00	146,90
DOCdata	27,50e	28,80
E&L Belegg.1	75,80	75,90
E&L Belegg.2	75,40	75,50
E&L Belegg.3	75,10	75,10
Geld.Pap.c.	75,20	75,10
Gouda Vuurv c	92,00	93,00
Groenendijk	40,00	40,00
Grontmij c.	166,00	165,90
Hes Beheer	264,00	272,00
Highl.Devel.	14,70	-
Homburg cert	3,70	3,70
Infotheek Gr	27,00	26,70
Interview Eur.	8,20	8,20f
Inv. Mij Ned.	58,00	57,70
KLM Kleding	33,50	33,80
Kuehne+Heitz	37,00	36,50
LCI Comp.Gr.	60,80	60,00
Melle	256,20	260,00
Nedschroef	113,00	114,30
Neways Elec.	12,60	12,30
NOG Bel.fonds	30,20	-
Pie Med.	13,00	12,60
Poolgarant	10,20	10,20
Simac Tech.	19,30	19,30
Text Lite	6,40	6,40
Verkade Kon.	272,00	272,00
VHS Onr. Goed	19,10	19,00
Weweler	127,80	123,00

slotkoersen/optiebeurs

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

OPTIEBEURS

		serie		omzet	v.k.	s.k.
abn	c	okt	45,00	739	2,40	2,20
abn	c	okt	50,00	516	0,80	0,80
abn	c	jan	45,00	315	3,40	3,20
abn	p	okt	50,00	401	4,80	5,30b
ah	c	okt	125,00	358	9,30	9,00
akzo	c	okt	140,00	290	9,50	9,50
akzo	c	okt	150,00	431	4,20	4,30
akzo	c	okt	160,00	462	1,80	1,80
amro	c	okt	90,00	328	4,20a	4,10
eoe	c	aug	320,00	274	4,80	4,00
eoe	c	sep	325,00	918	5,20	5,30
eoe	p	aug	315,00	263	3,20	3,70
eoe	p	sep	310,00	938	4,80	4,80
eoe	p	okt	315,00	519	7,50	8,10
goud	c	aug	390,00	350	1,20	1,00
gist	c	okt	35,00	385	1,60	2,00
gist	c	jan	30,00	878	6,50a	7,00
gist	c	jan	35,00	432	3,00	3,40
gist	p	okt	35,00	298	2,50	2,00
gist	p	jan	35,00	464	3,50	2,80b
hein	c	okt	130,00	309	8,80	8,50
hein	c	okt	140,00	502	4,20	4,50
hoog	c	okt	110,00	794	11,70	10,80
hoog	c	okt	115,00	781	9,10a	8,30a
hoog	c	okt	120,00	556	7,00	6,50a
hoog	c	okt	125,00	310	5,10	4,80
hoog	c	okt	130,00	371	3,80	3,30b
hoog	p	okt	110,00	663	6,80	7,20b
hoog	p	okt	115,00	338	9,40	10,20b
klm	c	okt	45,00	312	7,70	7,80
klm	c	okt	50,00	253	3,60	3,70
klm	c	okt	55,00	425	1,70	1,70
klm	c	jan	55,00	303	3,10a	3,10
klm	p	okt	55,00	397	5,00	5,00
nlp	c	feb	100,00	450	1,30a	1,10
natn	c	okt	60,00	388	7,40	7,10
natn	c	okt	65,00	313	3,70	3,60
natn	c	okt	70,00	467	1,40	1,30
phil	c	okt	35,00	288	8,90	8,20
phil	c	okt	40,00	760	4,80	4,00
phil	c	jan	35,00	1219	9,50	9,00
phil	c	jan	45,00	475	3,20	2,80
phil	p	okt	45,00	1310	3,20	3,50
olie	c	okt	140,00	366	5,80	6,00
olie	c	o91	105,00	344	38,50	38,00
olie	p	okt	140,00	349	4,20	4,10
olie	p	o91	105,00	301	3,70	3,70
voc	c	okt	50,00	355	2,30	1,90
voc	c	okt	55,00	319	1,00	0,90

EG: 3 procent meer uitgaven

BRUSSEL – De ministers van financiën van de twaalf EG-landen hebben ingestemd met de eerste versie van de ontwerpbegroting van de gemeenschap voor volgend jaar. Vrijdag werd in Brussel bekend dat het ontwerp voorziet in uitgaven van 46,2 miljard ecu (108 miljard gulden) en dat is drie procent meer dan voor dit jaar.

Zoals gebruikelijk is de grootste post weggelegd voor de landbouwsubsidies. Die beslaan ongeveer 58 procent van de uitgaven.

In plaats van kaarten

Voor de vele felicitaties, bloemen en kado's, ontvangen bij ons

50-jarig huwelijksfeest

danken wij u van harte.

J. Habets
E. Habets-Franssen

Hulsberg, Wijnandsraderweg 2

---

†

In diepe verslagenheid geven wij u kennis, dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan op de leeftijd van 68 jaar, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Joseph Jacobs

weduwnaar van

Maria de Lang

levensgezel van

Mia Konings

Hij overleed, voorzien van het h. sacrament der zieken in het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Uit aller naam
Kinderen en kleinkinderen
Familie Jacobs
Familie de Lang
Familie Konings

6374 BP Landgraaf, 27 juli 1989
Kapittelstraat 15

De plechtige uitvaartdienst vindt plaats op dinsdag 1 augustus a.s. om 10.30 uur in de H. Bernadettekerk te Abdissenbosch, waarna begrafenis op de r.k. begraafplaats aan de Reeweg.
Samenkomst in de kerk, alwaar vanaf 10.10 uur schriftelijke condoléance.
De avondmis wordt gehouden op maandag 31 juli om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Vader is opgebaard in de chapelle ardente van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum; bezoektijd dagelijks tussen 17.30 en 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Na een leven dat werd getekend door eenvoud, zorgzaamheid en goedheid, moesten wij plotseling afscheid nemen van de heer

J. Jacobs

We verliezen in hem een fijne levensgezel en vriend.
We zullen hem missen.

Mevrouw Konings
kinderen en kleinkinderen

---

†

Met grote droefheid geven wij kennis, dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen onze zorgzame moeder, schoonmoeder, zuster en vriendin

(Fieny) Josephine Catharina Rinkens

Aken (Dld.): **Elfie en Hans Sigard**
Kerkrade: **Silvia en Chris**
Familie Rinkens

Kerkrade, 27 juli 1989
Bongerdstraat 51
Corr.adres: Drievogelstraat 195, 6464 GL Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 1 augustus a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk St. Petrus - Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chèvremont, waarna aansluitend begrafenis op de begraafplaats Schifferheide.
Bijeenkomst in de voornoemde kerk. Er is geen condoleren.
Vóór vervoer is gezorgd.
Maandag 31 juli zal de overledene bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Moeder is opgebaard in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, St. Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chèvremont.
Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.
Wilt U, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.

Daarom hebben wij die handen en die armen om als het koud wordt rond het hart elkaar te warmen.

Het is voor ons onmogelijk iedereen persoonlijk te bedanken die op wat voor een manier dan ook ons heeft willen helpen bij de dood van

Buddy

Bedankt.

An en Sjef

---

†

Na een werkzaam leven, vol zorg en toewijding voor allen die hem dierbaar waren, is heden van ons heengegaan onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Harie Vleugels

weduwnaar van

Maria Swelsen

Na een liefdevolle verzorging in St. Jansgeleen, bereikte hij de leeftijd van 79 jaar.

Puth: **Zef Vleugels**
Mia Vleugels-Huntjens
Puth: **Piet Vleugels**
Mia Vleugels-Renkens
Henk en Jacqueline
Mariëlle en Collin
Nicole
Geulle: **Eddy Vleugels**
Leontine Vleugels-Muytjens
Puth: **Jan Vleugels**
Gerda Vleugels-Maes
Jolanda en Pieter
Berg a/d Maas: **Hub Vleugels**
Toos en Geiske van Hemert
Angelique en Alexander
Elsloo: **Marianne Bemelmans-Vleugels**
Jeu Bemelmans
Miranda
Geleen: **José van Oppen-Vleugels**
Michel van Oppen
Cyrille, Alain
Familie Vleugels
Familie Swelsen

6165 KX Puth, 27 juli 1989
Corr.adres: Irenestraat 28

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 1 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Petrus Canisius te Puth, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen maandag 31 juli om 19.00 uur in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek van 17.30 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor mij is geweest, deel ik u mede, dat God tot Zich heeft genomen, mijn zo dierbare man

Hendrikus Cornelus Berkhoff

weduwnaar van

Zus Lubach

echtgenoot van

Elly van der Weghe

Heerlen: **E.P.J.W. Berkhoff-van der Weghe**

6411 BD Heerlen, 23 juli 1989
Apollolaan 106

Ingevolge de wens van de overledene heeft de crematie in besloten kring plaatsgevonden op donderdag 27 juli jl. in het crematorium te Heerlen-Imstenrade.
Liever geen bezoek aan huis.

Enige en algemene kennisgeving

†

Met droefheid geven wij kennis dat, na een werkzaam en liefdevol leven vóór het gezin, dat alles voor haar betekende, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Mien Engelen

echtgenote van

Henk Weijgerse

Zij overleed in de leeftijd van 55 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.
Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Abdissenbosch: **H.J. Weijgerse**
Heerlen: **Ad Weijgerse**
Ine Weijgerse-Lof
Bert en Mark
Landgraaf: **Miets Schepers-Weijgerse**
Theo Schepers
Roger
Abdissenbosch: **Ger Weijgerse**
Birgit Mertens
Familie Engelen
Familie Weijgerse

6374 BH Landgraaf, 27 juli 1989
Thornestraat 4

De crematieplechtigheid zal gehouden worden op dinsdag 1 augustus a.s. om 11.00 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de ontvangkamer van het crematorium om 11.15 uur.
Geen condoleren.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur.

---

†

Na een leven dat werd getekend door goedheid, oprechtheid, eerlijkheid en eenvoud, hebben wij, geheel onverwacht, afscheid moeten nemen van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Huub Smeets

echtgenoot van

Gerda Jacobs

Hij overleed in de leeftijd van 58 jaar, voorzien van het h. oliesel.
Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Eygelshoven: **G. Smeets-Jacobs**
Landgraaf: **Tiny Moors-Smeets**
Ger Moors
Ron
Schijndel: **Elles van Well-Smeets**
Victor van Well
Lydia en Kyra
Familie Smeets
Familie Jacobs
Familie Vinders

6471 AM Eygelshoven-Kerkrade, 28 juli 1989
Gulikstraat 26

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 1 augustus as. om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Joannes de Doper te Eygelshoven, waarna aansluitend de begrafenis op de r.-k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, maandag 31 juli om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmortuarium, St.-Pieterstraat 145, Kerkrade-Chevremont, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed in de verpleegkliniek Schuttershof te Brunssum, op de leeftijd van 71 jaar, mijn lieve moeder, schoonmoeder en oma

Jo Kubes

weduwe van

Sijtze Roersma

In dankbare herinnering:
Heerlen: **Tjibbe en Francis**
Raymond, Pascal

Heerlen, 28 juli 1989
Corr.adres: Bartholomeo Diazstraat 5

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op woensdag 2 augustus a.s. om 9.00 uur, in de St. Pauluskerk in de Wieër te Heerlen, gevolgd door de crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in voornoemde kerk. Geen condoleren.
Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum, bezoekuren dagelijks van 17.30-18.30 uur.

Dankbetuiging

Daar het voor ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het medeleven ons betoond bij het overlijden van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en lieve opa

Jan Joseph (Sjeng) Janssen

willen wij u langs deze weg oprecht danken voor de condoléances, bloemen en h. missen.
Het was voor ons een grote steun om zoveel familie, collega's en bekenden te zien.

Tiny Janssen-Boltong
Kinderen en kleinkinderen

Meerssen, juli 1989
Proost Falcostraat 3

De plechtige zeswekendienst is op zondag 29 juli om 11.30 uur in de kerk van St.-Gerlachus te Houthem.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed in de Vrede van Christus, voorzien van het h. sacrament der zieken, na een liefdevolle verpleging in de verpleegkliniek „De Zeven Bronnen", in de ouderdom van 79 jaar, onze lieve zus, schoonzus, tante en nicht

Mien Stroom

Amby, 27 juli 1989

Familie Stroom
Neven en nichten

Corr.adres: Willems-Engwegen
Het Bat 4, 6211 EX Maastricht

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de bijzetting in het familiegraf, zal gehouden worden a.s. dinsdag 1 augustus om 10.30 uur, in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby.
Er is geen condoleren.
De avondmis voor Mien zal worden opgedragen maandagavond om 19.15 uur in de parochiekerk.

---

†

Dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden, toch nog onverwacht, van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, broer, zwager, oom en neef

Quirinus Joseph Moors

echtgenoot van

Nelly Conjaerts

Hij overleed op de leeftijd van 51 jaar.

Heerlen: **N.W.G. Moors-Conjaerts**
Leiden: **Marjo en Paul van der Logt-Moors**
Heerlen: **Jolanda en Ton**
Heerlen: **Roy, Pascal**
Familie Moors
Familie Conjaerts

28 juli 1989
Voskuilenweg 50, 6416 AL Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op woensdag 2 augustus 1989 om 14.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Schandelen-Heerlen.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 13.40 uur achter in de kerk.
Geen bloemen gewenst, liever bijdrage aan de collecte in de kerk, die bestemd is voor de Hartstichting.
Avondmis op dinsdag 1 augustus as. om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Jo is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen, ingang St.-Antoniusweg; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed onverwacht op 48-jarige leeftijd mijn levensgezel, zoon, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Hub van Daal

Geleen: **M.Th. van Daal-Lemmens**
Geleen: **Zef van Daal**
Gertruda van Daal-Hendriks
Roosteren: **Piet van Daal**
Mia van Daal-Diederen
Geleen: **Jo van Daal**
Geleen: **Dina Asselmans**
Familie van Daal

6164 AK Geleen, 27 juli 1989
Jos Klijnenlaan 431

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben maandag 31 juli a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Pastoor van Ars, Lienaertsstraat te Geleen-Zuid, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek van 17.30 tot 18.30 uur.

Op 28 juli 1989 was het een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze lieve moeder, oma en zus

Josephina Louise Francisca Tak-Schulz

De eerste jaardienst zal worden gehouden op zondag 30 juli a.s. tijdens de heilige eucharistieviering om 9.45 uur in de St.-Augustinuskerk te Geleen-Lutterade.

Kinderen en kleinkinderen

Geleen, 29 juli 1989

Groot is de leegte die hij achterlaat
Mooi zijn de herinneringen die blijven

De hartelijke vriendschap en het warme medeleven waarmee velen het verdriet over de tragische dood van onze enige zoon

Jurek Sajkewits

hebben willen delen, heeft ons veel troost gebracht.
Hartelijk bedankt.

Jurek Sajkewits
Mia Sajkewits-Walraven

Heerlen, juli 1989

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven, ons betoond bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader en opa

Jan Willem Jonkers

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Nel Jonkers-van de Kieft
Kinderen en kleinkinderen

Heerlen, juli 1989

Daar het ons onmogelijk is om eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven ondervonden bij het overlijden van mijn dierbare man, onze zorgzame vader en lieve opa

Giel Arets

willen wij u allen langs deze weg onze hartelijke dank betuigen voor de vele condoléances, h. missen, bloemen, alsmede voor uw aanwezigheid en begeleiding naar zijn laatste rustplaats.

M.J.H. Arets-Boltong
Kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, juli 1989

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 6 augustus 1989 om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Terwinselen.

OVERLEDEN

† **Wiel Peeters**, 71 jaar, echtgenoot van To In...veld, Kerkstraat 11, 6083 AD Nunhem-Haelen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 1 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Servatius te Nunhem.

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

---

officiële mededeling

GEMEENTE MEERSSEN

Burgemeester en wethouders van Meerssen brengen bij deze ter openbare kennis dat vanaf 31 juli 1989 gedurende 30 dagen in het Bestuurscentrum, Beekstraat 51 te Meerssen bij de Hoofdafdeling I, kamer 0.17, voor belangstellenden ter inzage is gelegd een voorstel aan de gemeenteraad tot het onttrekken van een gedeelte van de Willemsweg aan het openbaar verkeer. Genoemde weg is onder nr. 17 van de Wegenlegger van Geulle opgenomen.
Iedere belanghebbende kan gedurende genoemde periode, tegen deze onttrekking bij de gemeenteraad van Meerssen bezwaren indienen.
Deze kennisgeving geschiedt conform het bepaalde in artikel 10, 2e lid van de Wegenwet.

Meerssen, 29 juli 1989.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
De secretaris,
L.J.G. Cortenraad
De burgemeester,
Drs. C.J.J.S. Majoor

Wel een stempel, maar nog geen C-status

Tamils Maastricht hopen op onderzoekscommissie

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Wel iedere week een stempel van de politie in Maastricht, maar nog geen C-status, wat staat voor een voorlopige verblijfsvergunning. De Tamils in Maastricht lijken geduldig te zijn geworden, maar eenmaal pratend over hun onzekere situatie, is het geduld eigenlijk op. Ze hopen dat de druk op de Nederlandse regering zo groot wordt dat niemand meer onder het verzoek uit kan om een commissie te formeren die gaat kijken naar de situatie van de Tamils in Sri Lanka. Niet alleen in het zuiden, maar in het hele land. Dan pas kan het gedaan zijn met die onzekerheid.

Voor de Tamils staat als een paal boven water dat de commissie nog maar een ding kan adviseren bij terugkomst: de situatie is te gevaarlijk om de Tamils terug te sturen naar Sri Lanka.

Het lijkt eenvoudig, het voorbeeld van Zwitserland en Frankrijk hoeft maar gevolgd te worden. Deskundigen uit beide landen hebben inmiddels met eigen ogen gezien dat met name het noorden van Sri Lanka onveilig is. Ook rapporten van organisaties als Amnesty International spreken van een onveilige situatie. In Frankrijk mag 42% van de Tamils die asiel aanvragen blijven. Alleen omdat men met eigen ogen de situatie gezien heeft.

Tafelstraat 13 in Maastricht. Met een zekere regelmaat ontmoeten de 'Maastrichtse' Tamils elkaar in het oude gedeelte van de Limburgse hoofdstad. Ze zijn vijf jaar geleden ondergebracht in kasteel Vaeshartelt. Inmiddels wonen ze verspreid over de binnenstad.

Het werk dat de Solidariteitgroep doet is nu beperkt tot een soort intermediair. „Louter en alleen omdat wij de taal beter beheersen", legt Els Goorhuis uit. Snel is duidelijk dat de Tamils in vijf jaar tijd een aardig woordje Nederlands hebben geleerd. Zes van de ongeveer twintig Tamils die Maastricht telt, zijn bereid hun situatie uit de doeken te doen.

Voor hen is iedere dag hetzelfde. Weer die onzekerheid die blijft. Omdat ze alle zes geen C- of A (permanente)-status hebben, mogen ze alleen maar niets doen. Dat maakt hen af en toe wanhopig. Ze slapen daarom langer, kaarten vaak, lopen de stad in en wachten af. Steeds maar weer dat wachten.

● *Ze laten de moed niet zakken, maar zijn het wachten beu.*
Foto: WIDDERSHOVEN

„Je kunt dan wel aan een cursus Nederland beginnen, maar wat heb je er aan als je niet zeker weet of je kunt blijven." Ze hebben er veel voor over om in Nederland aan een toekomst te werken. De meesten braken vijf jaar geleden immers een goede opleiding af omdat de situatie in eigen land te gevaarlijk werd. Een beslissing die sporen achterlaat.

Contact met je familie zoeken is er niet bij, uit vrees voor represailles. Bovendien weten de meesten hun familieleden niet te vinden. Het gebied rondom de in het noorden gelegen stad Jaffna, is voor 80% vernield. De mensen zijn er weggetrokken en niemand weet waarheen. Van je vakantie in zo'n gebied ... brengen is helemaal geen spra...

Zo moeten, of ze het willen of ..., lachen om de bewering dat T... met behoud van hun uitreiki... kantie zouden vieren in Sri L... „Met de 445 gulden per maand ... Sri Lanka. Als het even kan oo... met het vliegtuig", zegt mev... Goorhuis honend. De Tamils ... ben dat nieuws in een later st... gehoord. Een van de weinige ... lijkheden iets aan de weet te ko... over de situatie thuis is de T... krant of het BBC-nieuws. De T... krant wordt echter niet met ee... kere regelmaat geleverd, ... nieuws opvangen uit het thuis... vaak een gok blijft.

Teleurgesteld zijn de Tamils, ... ook mevrouw Goorhuis, in de ... keur die de Nederlandse bew... voerders er op na houden al... gaat om het verlenen van verb... vergunningen. „Als je nagaat ... slechts 2% van de naar Nede... gevluchte Tamils een perman... verblijfsvergunning heeft gekr... dan begrijp je iets van de on... heid. Vijf jaar zijn ze nu in N... land en nog steeds niet verder ... men dan het stempelen bij de ... tie, iedere woensdag weer", ... begrijpend knikkend naar het ... aan de andere kant van de taf...

'Stijging behoefte rechtvaardigt nog geen maatregelen'

VNZ: luchtbruggen hartoperaties onnodig

UTRECHT – De Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen (VNZ) meent dat er geen noodmaatregelen zoals luchtbruggen naar het buitenland nodig zijn om iets te doen aan de wachtlijsten voor hartoperaties. De VNZ constateert wel een stijging van de behoefte aan operaties maar die stijging rechtvaardigt nog geen maatregelen.

De Roermondse Hartpatienten Vereniging deed eerder deze week de suggestie om weer luchtbruggen te organiseren. Daarbij kunnen patiënten die hier op de wachtlijst staan in het buitenland worden geopereerd. Ook de Nederlandse Hartstichting liet al eerder weten dat er iets moet worden gedaan aan de lange wachtlijsten. Er zouden patiënten overlijden die te lang op een operatie moesten wachten.

Hartoperaties worden nu gedaan in de academische ziekenhuizen van Amsterdam, Groningen, Leiden, Utrecht, Rotterdam, Nijmegen en Maastricht en in de ziekenhuizen in Zwolle, Nieuwegein, Breda en Eindhoven.

Gesprek

Volgende maand wordt met de ziekenhuizen weer gepraat over het voor 1990 mogelijke aantal operaties. Dan zullen ook de cijfers over dit jaar over de tafel gaan, aldus de VNZ.

De vereniging wijst erop dat hartpatiënten vaak om medische, en geen financiële redenen, enige tijd op de operatie moeten wachten. Ziekenfondsverzekerden die vinden dat zij onverantwoord lang op een noodzakelijke operatie moeten wachten, kunnen contact opnemen met hun eigen ziekenfonds, zo adviseert de VNZ.

Het aantal patiënten dat onacceptabel lang (langer dan drie maanden) op een open-hartoperatie heeft moeten wachten, is de afgelopen acht maanden bijna verdubbeld. In september vorig jaar ging het nog om 13 procent van de geopereerde patiënten, nu is dat 23 procent.

Dat blijkt uit een onderzoek in de 12 Nederlandse hartcentra. De Begeleidingscommissie Hartchirurgie Nederland (een adviesorgaan van het ministerie) heeft de enquête gehouden omdat ze verontrust was door de lange wachttijden. Dat heef de Utrechtse cardioloog G. Jambroes, secretaris van de commissie, gisteren bekend gemaakt.

Onacceptabel

De Gezondheidsraad heeft al eerder aangegeven een wachttijd langer dan drie maanden onacceptabel te vinden. De BHN doet vaker onderzoek naar de lengte van de wachtlijsten. Eind vorig jaar bleek dat de in de laatste vijf jaar gestaag optredende verkorting van de wachttijd tot staan was gebracht. Nu wisselen de wachttijden in de 12 centra maar lopen ze wel op zodat in sommige centra ruim 40 procent van de patiënten langer dan drie maanden moet wachten.

Vorig najaar hoefde 87 procent van de geopereerde patiënten niet langer dan drie maanden te wachten. In mei was dat 77 procent. Twee procent had zelfs langer dan negen maanden op een wachtlijst gestaan.

In Limburg weinig activiteiten voor alleenstaanden

HEERLEN – Vergeleken met de rest van het land is Limburg onderbedeeld voor wat betreft het aantal activiteiten voor alleenstaanden. Met name de mogelijkheid om te kunnen dansen is in Limburg zeer beperkt. Bovendien wordt de groep alleenstaanden opvallend weinig als doelgroep genoemd. Volgens gegevens van het CBS telde Limburg vier jaar geleden 77.085 alleenstaanden met en zonder kinderen. Over vier jaar zouden dat er 114.166 moeten zijn, meer dan een kwart van het aantal inwoners. Limburg kent 21 organisaties met activiteiten voor alleenstaanden. Deze gegevens spelen een rol tijdens Solo '90, een congres over contactmogelijkheden en alleenstaandenemancipatie in de jaren negentig. Het congres wordt gehouden in De Reehorst in Ede op zaterdag 26 augustus. Gelijktijdig verschijnen twee eenmalige tijdschriften: Solo in Nederland en Alleen Uit.

● *Door de aanhoudende droogte kampt menig veehouder momenteel met een tekort aan vers gras voor zijn dieren. Boer Gelen uit Bemelen bevoorraadt zijn koeien met hooi, dat hij vermengt met extra krachtstoffen.*

Motorrijder verongelukt

WEERT – De 31-jarige C. Truijen uit Weert is gistermorgen bezweken aan zijn verwondingen die hij een dag eerder had opgelopen bij een ongeluk in Weert. Het slachtoffer kwam woensdagavond om 19.2[.] uur met zijn motor in botsing met de 66-jarige fietser C.V. uit Weert. Dit gebeurde op de kruising Emmasingel-Verstratenweg.

Achterop de motor zat de 18-jarige C.D. die alleen schaafwonden opliep. De motorrijder en de fietser werden naar het ziekenhuis vervoerd. C.V. bleek twee gebroken benen opgelopen te hebben. De motorrijder werd met hersenletsel naar het ziekenhuis in Tilburg vervoerd waar hij gistermorgen overleed.

De politie van Weert weet nog weinig over de toedracht van het ongeluk. Getuigen worden daarom verzocht contact op te nemen, ☎04950-34622.

Mr G. Hermesdorf ook kantonrechter in Sittard

MAASTRICHT – Mr G. Hermesdorf, oudste vice-president van de Arrondissementsrechtbank Maastricht, is dezer dagen bij de aanvang van de zitting van de meervoudige strafkamer door mr J. Seelen beëdigd als kantonrechter-plaatsvervanger te Sittard.

Mr Hermesdorf (64) heeft sedert 1964 zitting in de rechtbank te Maastricht. Hij fungeert daar thans als voorzitter van een der meervoudige strafkamers en als politierechter.

In laatstgenoemde hoedanigheid houdt hij ook regelmatig zitting in Heerlen en Sittard.

Met zijn benoeming tot kantonrechter-plaatsvervanger wordt voorzien in een dringende behoefte aan meer rechterlijke inzet bij het kantongerecht in Sittard.

Vooronttwerp ligt vanaf 1 augustus ter visie

Ziekenhuizen leveren totaal 729 bedden in

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – In een laatste versie van het voorontwerp-plan ziekenhuizen heeft de Provincie Limburg nogmaals de capaciteit van de beddenbestanden en de noodzakelijke reductie die voor 1995 moet zijn doorgevoerd, op een rij gezet.

Het openstellen van de landsgrenzen en de uitbouw van het Academisch Ziekenhuis Maastricht kunnen nog leiden tot 'enige nuancering'. In de bijstelling is daarnaast rekening gehouden met de invloeden van de Afcent-populatie. In totaal moet Limburg nu 729 bedden inleveren. De regio Zuid-Limburg 509 en Noord-Limburg 220.

Wat Zuid-Limburg betreft zijn de meest ingrijpende maatregelen getroffen in de Oostelijke Mijnstreek, zoals over ongeveer twee jaar het opheffen van de bestaande locatie van de St.-Elisabethkliniek (Vroedvrouwenschool) in Heerlen. Een fusie van het De Weverziekenhuis en het St.-Gregorius-ziekenhuis van Brunssum (medio 1988) werd verkozen boven sluiting van de laatstgenoemde ziekenhuis. De combinatie Heerlen/Brunssum mag samen 885 bedden houden na inlevering van in totaal 195. Ziekenhuis Kerkrade reduceert met 65 bedden zijn bestand tot 181.

West

De Westelijke Mijnstreek levert 224 bedden in. Dat betekent dat het Maaslandziekenhuis (Sittard en Geleen) op een beddenbestand komt van 659 bedden na reductie van 224. Nieuwbouw in Sittard met sluiting van de locatie Geleen wordt van de hand gewezen, omdat de omstandigheden dat niet toelaten. Verwevenheid met het annex gelegen verpleeghuis wordt een van de redenen genoemd om Geleen te handhaven.

In de nieuwbouw van het Academisch Ziekenhuis Maastricht wordt voorzien in 662 bedden. In april 1991 zal de nieuwbouw op Randwyck gereed komen. Wat de exacte behoefte aan beddencapaciteit in het AZM betreft kan er te zijner tijd nog bijstelling plaatsvinden.

Noord-Limburg reduceert als volgt: ziekenhuis Venlo/Venray 117 en houdt een bestand van 697 bedden; Roermond levert 50 bedden in en komt op 366 terwijl Weert een bestand van 261 bedden behoudt na 53 bedden te hebben afgestaan.

Ter visie

Uiterlijk 15 december moet de Provincie het ziekenhuisplan gereed hebben; de Provinciale Raad voor de Volksgezondheid moet nog zijn zegje doen. Vanaf 1 augustus ligt het voorontwerp voor de duur van 30 dagen ter visie.

Landbouw kan hui best gebruiken

Situatie voor boeren nog niet echt kritiek

HEERLEN – De Nederlandse landbouw heeft nog niet echt veel last van de droogte, maar kan wel een buitje gebruiken. Het warme, overwegend droge weer heeft ook zijn zonnige kant: de meeste gewassen, bijvoorbeeld de suikerbieten in Zuid-Limburg, staan er goed bij.

Steeds meer boeren maken de laatste jaren gebruik van een regen-installatie. Een woordvoerder van het Landbouwschap schat dat ongeveer de helft van de boeren een dergelijke installatie heeft of er een huurt in droge tijden. Beregening is overigens niet altijd mogelijk. Het ene perceel leent zich er beter voor dan het andere. Bovendien moet er in de directe omgeving voldoende (oppervlakte)water aanwezig zijn.

De droogte kan tot problemen leiden bij het binnenhalen van producten zoals pootaardappelen. Bij het rooien komt niet alleen veel droge grond mee, ook bestaat de kans op beschadiging zoals ontvelling door harde kluiten grond. Consumptieaardappelen, waarvan het merendeel later wordt gerooid, worden veel beregend. De graanoogst zal dit jaar vroeger dan normaal zijn, omdat het graan met het huidige weer snel afrijpt.

Opbrengst

Over de opbrengst valt volgens de woordvoerder nog niet veel te zeggen, maar meestal valt deze in een droog jaar mee. Hoe groot de totale graanoogst in de Europese Gemeenschap wordt is nog niet duidelijk. Europees landbouwcommissaris MacSharry heeft eerder deze week geweigerd een schatting te geven, ondanks aandringen van de EG-ministers van landbouw. Veel akkerbouwers wachten met spanning op die schatting, omdat zij een extra heffing moeten betalen als de totale EG-produktie boven de 160 miljoen ton komt.

Niet alleen voor de akkerbouwer, ook voor de veehouders is een beetje regen welkom. Het gras groeit niet of nauwelijks meer. Verscheidene veehouders zijn daarom al gedwongen hun dieren bij te voeren.

Meldpunt Anti-discriminatie naar strafrechter

Stembureau keurt lijst Janmaat goed

MAASTRICHT – Leden van het Meldpunt Anti-discriminatie in Maastricht stappen naar de strafrechter, nu de lijst van de Centrum Democraten zoals die is ingediend in Maastricht, door het hoofdstembureau is goedgekeurd. Dat lieten zij weten na de zitting van deze instantie gisteravond.

Volgens de voorzitter van het hoofdstembureau voldoet de betreffende lijst juridisch aan de eisen. Dat ondanks de bezwaren die met name bewoners van de Kasteel Hillenraadweg hebben tegen de manier waarop partijvoorzitter Janmaat hen benaderde en wist over te halen een handtekening te zetten waarmee zij zich, zoals naderhand bleek, op de kandidatenlijst plaatste.

„De handtekeningen zijn rechtsgeldig," aldus voorzitter Corten van het hoofdstembureau, „wie een handtekening plaatst, draagt daar zelf de verantwoordelijkheid voor en de overheid kan niet in die verantwoordelijkheid treden."

Rechtsgeldig

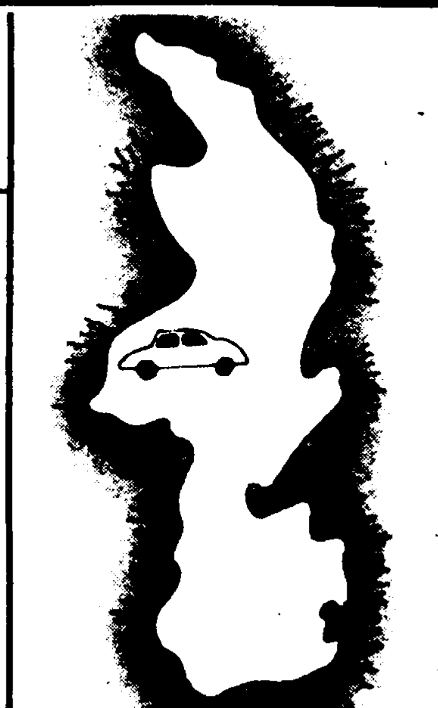
De CD-lijst zal derhalve ook in Maastricht van de partij zijn bij de aanstaande verkiezingen voor de Tweede Kamer. Peter Konings van het genoemde Meldpunt kreeg van het stembureau te verstaan dat beroep bij de Raad van State geen effect zal sorteren omdat die enkel de rechtsgeldigheid van de CD-lijst zal wegen.

Als individuele kiezers zullen de leden van het Meldpunt zich nu tot de strafrechter wenden. Overigens zal de procedure van de nieuwe Kieswet een einde maken aan de omstredien praktijk bij de kandidaatstelling, zo werd door het stembureau meegedeeld.

WEERT/ITTERVOORT – Het is droevig. Het gebied tussen Nederweert en Weert is in tweeën gescheurd. De schuldige: het slingertracé. Nu kronkelt het zwarte asfaltlint – zonder vangrails – nog ongebruikt door het landschap. Straks als ie klaar is, is het mooi gedaan met de rust in dit landelijke gebied. Maar ja, deze medaille heeft ook een goede kant. Over een paar maanden kun je tenminste gewoon doorscheuren over de A2 bij Weert. Maximaal 120, denk eraan!

grensgevallen

Zes weken lang reist onze verslaggeefster ANS BOUWMANS langs de Limburgse grens. Van Vaals langs de grens met West-Duitsland naar Mook en weer terug langs de Brabantse en Belgische grens. Start- en eindpunt: het Drielandenpunt.

De brede wandelpaden in de Weerter Bergen

Het toevluchtsoord van de katholieken

De toch al wat geïsoleerd liggende Weerter bossen zitten nu wel helemaal weggestopt in een hoekje achter de snelweg. „Wij komen hier nu niet meer zo vaak op onze fietstochten," zegt een wat ouder koppel dat in het bos een koekje eet. „Het is verschrikkelijk die weg. Waarom moest dat nou zo nodig. Waarom kunnen de mensen de auto niet wat vaker laten staan." Bovendien zijn over het slingertracé een stuk of vier viaducten aangelegd. „Die hoge bulten. Daar hebben wij moeite mee. Waarom hebben ze er niet ergens een tunnel onder gelegd," vraagt de vrouw zich af.

Wat heb ik me op mijn hals gehaald. Dat denk ik wel vaker, maar nu heb ik daar ook echt reden toe. Ik kan dat vermaledijde grenskerkmonument niet vinden dat hier ergens in de bossen moet liggen. De paden lopen niet zoals op mijn kaart aangegeven. Zelfs met behulp van een kaart van Limburgs Landschap kom ik er niet uit. En als ik middenin de bossen zit, moet ik ook altijd ineens hoognodig naar het toilet. Het leven van een grensreiziger gaat niet over rozen.

Gevonden! Ineens stond er een bordje dat in de richting van een smal bospad wees. En daar is het. Een eenvoudig houten kruis, een altaar en zestien bankjes in een bak kiezel. Het monument is nog niet zo oud, maar toch gaat de geschiedenis van deze plaats al meer dan drie eeuwen terug. Weert was na de Vrede van Münster (1648) een uitwijkplaats voor de katholieken uit Brabant. Dat behoorde tot de Republiek der Verenigde Nederlanden en stond dus onder protestants Staatsbestuur. Priesters werden verbannen door de staten van Holland.

Omdat Weert bij Zuid-Nederland hoorde en onder Spaans bestuur stond, kon hier het katholieke geloof wel vrijelijk beleden worden. Deze plek hier – Grashut noemen ze het – is heel goed te bereiken vanuit de Brabantse plaatsen Maarheze, Leende en Heeze. Voor hen werd hier in 1650 een eenvoudige houten kerk gebouwd, een toevluchtsoord. De Minderbroeders uit Weert zorgden voor de missen. Toen hadden de mensen er nog heel wat voor over om naar de kerk te gaan.

Het gebied van de Weerter en Budeler Bergen is militair oefenterrein. Dat heeft een groot voordeel. Er liggen nu de breedste wandelpaden die ik ooit heb gezien. Je kunt er gerust met zijn twintigen gearmd over elkaar lopen. Zonder problemen. Dit gebied van bossen en zandverstuivingen wordt doorsneden door de Geuzendijk. Vroeger was deze weg van Weert naar Budel meer een dodendijk, vanwege de fietsers die hier werden aangereden. Fietspaden waarborgen nu de veiligheid van de mens op de tweewieler.

Ik nader de Belgische grens. Grensovergang Weert-Lozen. Uit het douanekantoor komt een helleboel lawaai. Er wordt daar wel erg hard met de stempels op de documenten geslagen. Daar staat de eerste Belgische grenspaal die ik tegenkom. 't Is wel een mooie. Zilvergrijs met zwarte letters. Nummer 168. „Niet meenemen hè," hoor ik iemand achter mijn rug. Een Nederlandse douanier, aan de stem te horen, kijkt me lachend aan. Nou dat was ik echt niet van plan. En zeker niet onder de neus van de douane.

Het is alleen maar bos en zandpaden, van Weert tot Stramproij. Mooi – in zag zelfs een eekhoorntje op de weg – maar eenzaam. Ik toer rustig rond. Waar een pad loopt, daar kan je komen. Je kan altijd nog terug. Dat is een stelregel van me. Helaas moet ik die wat vaak toepassen vandaag. Alweer terug. Bij het Napoleonsbrugske, althans ik vermoed dat dit bruggetje zo wordt genoemd, staat een heel originele grenspaal. Een betonnen stomp met wat hanepoten erop in gele verf. 'Ned/Bels'.

Tussen Stramproij en Neeritter ga ik even in de vierde versnelling. Een beetje vaart in de serie brengen. En nu ik daar op deze plek het relaas van een ware naturist willen presenteren, ware het niet dat de twee naturistencampings, die hier volgens mijn kaart liggen, onvindbaar zijn. Waarmee u en ik verschoond blijven van de zieleroerselen en beweegredenen van de aanhanger van het naturisme. Tenzij u zelf naturist bent natuurlijk.

● *Het slingertracé baant zich een weg door het Limburgse landschap.* Foto: JAN PAUL KUIT

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Praktijkdiploma informatica (PDI)

European Computer School

SPD

Heerlen, Maastricht, Mook, Weert

SPD OPLEIDINGEN BROUWERS BV

OPLEIDINGSINSTITUUT HEERLEN

B.K.B. M.B.A.
P.D.B. S.P.D.

VAN MIERLO

OPLEIDINGSINSTITUUT "DE THERMEN"

Raadhuisplein 15 Heerlen

Begin september starten de nieuwe cursussen:

- praktijkdiploma boekhouden
- moderne bedrijfsadministratie
- middenstandsopleiding

Telefonische informatie: 045-312566

EURONED BV

COBOL PROGRAMMEURS (M/V)

Een der interessantste volksfeesten in Duitsland

ANNAKIRMES ANNAOKTAV IN DÜREN

29.7. - 6.8.1989

Bijzondere programma-onderdelen:
Dinsdag 14-19 uur voor het hele gezin (gereduceerde prijzen) 16 uur vuurwerk.
Vrijdagavond: groot vuurwerk

Giro 55055

Astma Fonds

TE HUUR

CAFÉ 'DE KEGELBAAN'
Pr. Mauritslaan 8
BEEK

De huidige exploitant van dit goed renderend horecabedrijf is om gezondheidsredenen genood zaakt het bedrijf over te dragen.

Het bedrijf omvat een ruim cafe met een fraaie woning. Er houden een 4-tal verenigingen vast lokaal, terwijl voorts diverse verenigingen periodiek gebruik maken van de vergaderzaal. Naast genoemde bestemming vervult het cafe de functie van dagzaak.

Indien u geïnteresseerd bent in dit bedrijf en beschikt over de vereiste vestigingspapieren alsmede enig kapitaal, kunt u schrijven naar:

Koninklijke Brand Bierbrouwerij b.v.

Postbus 1
6320 AA WIJLRE
of telefonisch in contact komen met de heer J. Brezet
045-461377
8.30-10 uur

Brand BIER

Beloning!

U kunt rekenen op een aantrekkelijke beloning wanneer u inlichtingen kunt verstrekken die leiden tot het terugvinden van de

Mercedes 190 E 2.3 16
met kenteken TF-25-BV
bouwjaar 1988

welke ontvreemd werd in de nacht van 28 op 29 juni 1989 van de parkeerplaats 'Hoffer' te Roermond.

Inlichtingen schriftelijk of telefonisch aan:

Schadebureau Boschman
Antwoordnummer 2013
6710 VA Ede
08380-19130

(Uw informatie wordt vanzelfsprekend vertrouwelijk behandeld)

Randstad heeft volop werk

Administrateur m/v

Informatie bij Randstad Heerlen, Akerstraat

Boekhouder m/v

Heerlen, Akerstraat

Sales-representative m/v

Informatie bij Randstad Heerlen, tel. 045-74 08 40
Heerlen, Akerstraat

Modinette m/v

Informatie bij Ellis Torgiet, tel. 045-25 91 91
Brunssum, Rumpenerstraat

Chauffeur/besteller m/v

Informatie bij Ellis Torgiet, tel. 045-25 91 91
Brunssum, Rumpenerstraat

Schoonmaker m/v

Informatie bij Ellis Torgiet, tel. 045-25 91 91
Brunssum, Rumpenerstraat

Constructiespuiters m/v

Informatie bij Marlie Lindelen, tel. 045-71 81 55
Heerlen, Akerstraat

Constructiebankwerkers m/v

Informatie bij Marlie Lindelen, tel. 045-71 81 55
Heerlen, Akerstraat

Gezondheidszorgpersoneel m/v

Informatie bij Marleen Akkermans, tel. 045-71 81 00
Heerlen, Akerstraat

randstad uitzendbureau

WOLTER en Znn. BV.

transport en handels onderneming

Voor ons distributiecentrum De Koumen te Hoensbroek zoeken wij:

een administratief medewerkster/secretaresse

Functie eisen:

Sollicitaties richten aan:

Gevraagd: chauffeur/meubelverkoper

Vereisten: ervaring in meubeltransport, goede omgang met klanten

woningstoffeerder

Vereisten: vakkundige ervaring in het vak

Mosmuller Nols Meubelen B.V.
Postbus 30098
6370 KD Landgraaf

MEUBELEN MOSMULLER NOLS
Voordelig - Kwaliteit - Prima Service

Limburgs Dagblad piccolo's
Voor méér resultaat!

Nu is het opruimen geblazen bij Woonkultuur!

Eén gebrekje hebben we wel bij Woonkultuur: onze ogen zijn soms groter dan onze toonzaal. We ontdekken voortdurend prachtige dingen op de meubelbeurzen in binnen- en buitenland, we willen ze in onze toonzaal, en plots staat ie eivol...
Tja, dan is het opruimen geblazen! Meubelen die we nog niet zó lang hebben, moeten dan plaats ruimen. Met fikse kortingen natuurlijk, en wie profiteert daarvan? Precies. Nu kunt u bij Woonkultuur een mooie buit binnenhalen!

KORTINGEN TOT 50%

woonkultuur zutendaal

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur

Dorpsstraat 2-4, 3601 Zutendaal. Centrum Zutendaal aan de stoplichten. Tel. 011/61.11.36 vanuit Nederland: 09-3211 61.11.36. Op slechts 13 km van Maastricht, 35 km van Heerlen en 20 km van Geleen. Geopend: dagelijks van 10 tot 18 uur, iedere zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur, 's woensdags gesloten.

Genk, Sittard, Stein, Zutendaal, Lanaken, Maastricht, Bilzen, Heerlen, Valkenburg

Autobaan Heerlen-Antwerpen, afslag Zutendaal

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

H&M

Een snel groeiend modebedrijf met vestigingen in Zweden, Noorwegen, Denemarken, Duitsland, Zwitserland en Engeland opent medio augustus/september 1989 kledingzaken voor het gehele gezin in Nederland.

Voor onze winkel in Heerlen zoeken wij energieke

PARTTIME VERKOPERS m/v

en

HULPVERKOPERS m/v

- teamgeest
- goede contactuele eigenschappen
- enige ervaring in soortgelijke functie
- leeftijd vanaf 18 jaar

Indien je belangstelling hebt, stuur dan je schriftelijke sollicitatie met recente pasfoto aan:

Wim Coumans, Schoolpad 51, 6045 AL Roermond

Koos Alberts

'Wie geeft denkt aan een ander'

Gehandicapten kunnen vaak meer dan velen denken. AVO-Nederland kan hen daarbij helpen. Geef alsjeblieft gul aan de jaarlijkse nationale collecte. Want: wie AVO-Nederland steunt, geeft een ander soms de kans van zijn of haar leven.

'Steun de AVO-collecte (van 15 t/m 21 mei)' giro 625000

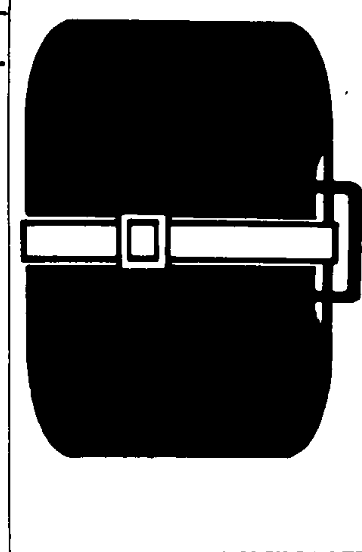
Stuur mij nadere informatie over AVO.
Naam:
Adres:
Postc. plaats:

AVO-Nederland
Tel. (033) 75 33 44
Postbus 850,
3800 AW Amersfoort
Beschermvrouwe H.M. de Koningin

Mama, bestaan er nog echte neushoorns?

GEEF OM DE TOEKOMST.
Word voor f 27,50 donateur van het Wereld Natuur Fonds. Giro 25, Zeist.

WWF

Om ook Duitsers in grens- en toeristenplaatsen te laten betalen

Wielklem tegen fout-parkeerders

In Parijs, Londen en München bijvoorbeeld weten ze niet anders. De wielklem om fout-parkeerders tot betaling te dwingen, is daar in het straatbeeld een vertrouwd gezicht. In Nederland wordt de klem slechts gebruikt in Amsterdam, en alleen nog maar binnen de grachtengordel. Daar komt binnenkort verandering in. Nog dit jaar zal de Tweede Kamer een voorstel worden aangeboden voor een wettelijke regeling voor het gebruik van de wielklem.

Nederland is een van de laatste landen die, om grote parkeeroverlast in te tomen, overgaan tot invoering van de wielklem. Ervaringen in het buitenland en in Amsterdam hebben geleerd, dat de wielklem een gunstige invloed heeft op het gedrag van fout-parkeerder. Want, wie niet betaalt, krijgt de auto niet terug. Daarmee zijn de problemen met inning van parkeerboetes in één klap opgelost.

Op basis van een gemeentelijke verordening is de wielklem in Amsterdam juridisch gedekt. Andere gemeenten die de invoering van de wielklem overwegen, wachten liever op een landelijke, wettelijke regeling. „Dit betekent overigens niet dat alle gemeenten straks verplicht worden de wielklem te gebruiken", zegt verkeersdeskundige H. Schouten van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

„We verwachten dat de wielklem in tien tot twintig gemeenten wordt ingevoerd".

Maling

Het gaat dan om plaatsen waar de parkeerdruk zeer groot is. De VNG verwacht dat ook toeristenplaatsen en gemeenten in het grensgebied met West-Duitsland de wielklem zullen gaan gebruiken. „Het zijn vooral Duitsers die maling hebben aan een parkeerbon. Het is onmogelijk om de boete te innen. De deelstaat Nordrhein-Westfalen, waar de meeste Duitse bezoekers aan Nederland vandaan komen, verleent namelijk geen enkele medewerking".

De wielklem wordt gebruikt bij auto's die verkeers geparkeerd staan of waarvan de parkeertijd op de meter is verstreken. De bestuurder zal dan naar het bureau moeten om de boete te betalen, pas daarna wordt de klem verwijderd. De kosten bedragen zo'n vijftig tot vijfenzeventig gulden.

'Heerlen' vindt klem te rigoureus

Reactie van wethouder Bos (Heerlen) op hantering van de wielklem: „Lijkt ons niet zo'n aantrekkelijk plan. We vinden het te rigoreus. De politie voelt er ook niet veel voor. Mensen dienen te voet helemaal naar het bureau en politie moet mee terug naar de parkeerplaats om wielklem te verwijderen. Een hele rompslomp. Mogelijk dat fiscalisering de kijk van 'Heerlen' op de zaak veranderen zal. „Als wij het geld van de bekeuringen zelf mogen houden, levert dat Heerlen jaarlijks zo'n 300.000 gulden op, is wel eens berekend. Maar ik blijf de wielklem uiterst publieksonvriendelijk vinden. Met het risico dat we gasten uit West-Duitsland tegen ons in het harnas jagen".

'Vakanties vanuit Amsterdam of Londen het allergoedkoopst'

AMSTERDAM – Wie in Europa een vakantiereis boekt doet er goed aan de prijzen in de diverse landen van de Europese Gemeenschap op een rijtje te zetten, aldus de BEUC, de overkoepelende instelling van de EG-consumentenorganisaties. De BEUC is na een onderzoek tot de conclusie gekomen dat bepaalde reizen die in Amsterdam of Londen worden geboekt bijna de helft kosten van dezelfde reizen die in Bonn of Parijs worden gereserveerd.

In de helft van de gevallen lopen de prijzen verschil procent uiteen. Over het algemeen zijn de West-duitse touroperaters het duurst, gevolgd door de Franse. Het goedkoopst vallen vakanties te boeken bij Nederlandse en Britse reisorganisaties.

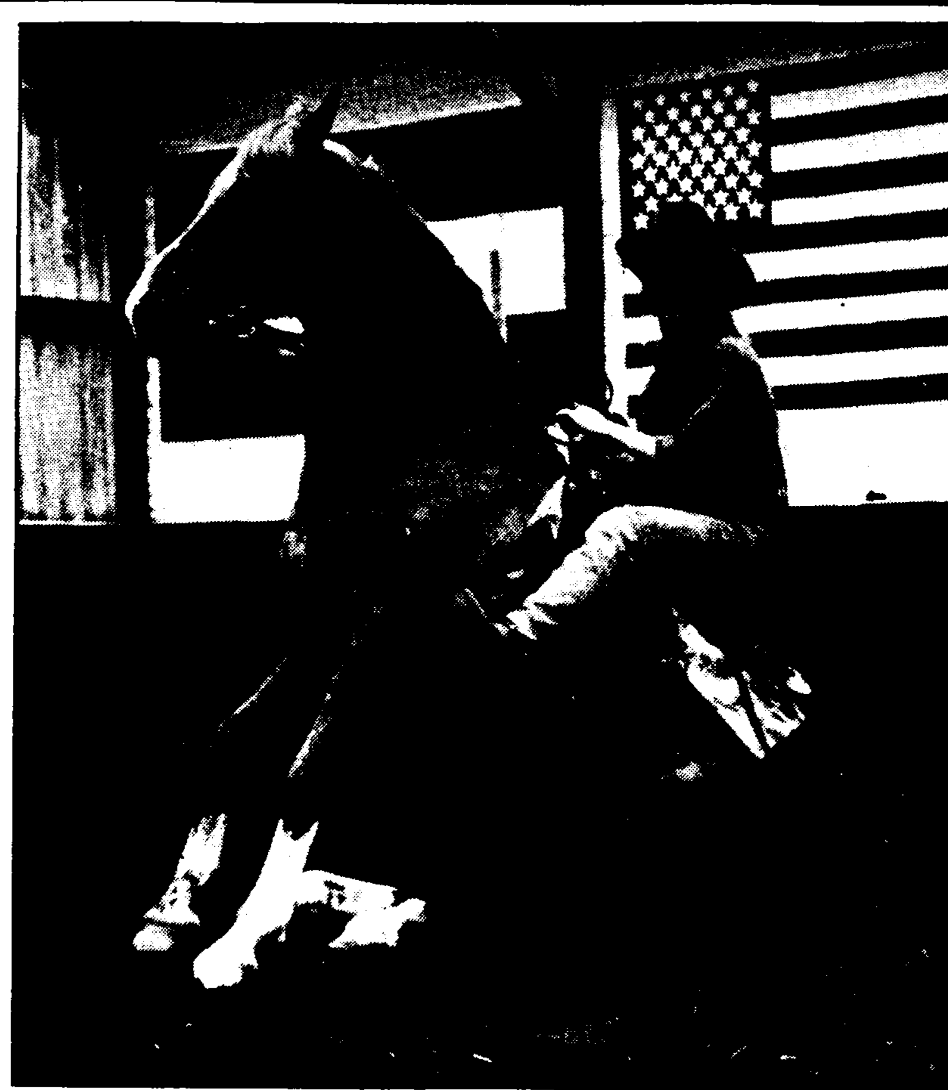
De BEUC noemt als voorbeeld een tweeweekse vakantie in een appartement in Benalmadena aan de Spaanse Costa del Sol. Bij het Nederlandse reisbureau D-Tours moet daarvoor ongeveer 880 gulden worden betaald, terwijl de Westduitse ITS-Reisen voor hetzelfde arrangement 1586 vraagt.

Er kleven wel nadelen aan het boeken van een reis in een ander land, zo waarschuwt de BEUC. Zo zal het moeilijk zijn in geval van klachten een afdoende compensatie te krijgen voor een buitenlandse geschillencommissie. Bovendien zijn de rechten van een vakantieganger in Groot-Brittannië niet zo duidelijk omschreven als bijvoorbeeld in de Bondsrepubliek of Frankrijk.

De BEUC heeft verder niet zo'n hoge pet op van de fusies die zich in de reiswereld afspelen met het oog op de eenwording van de EG-markt na 1992. De organisatie meent dat daardoor het aantal aangeboden reizen kleiner kan worden en dat de prijs van vakanties erdoor kan stijgen. De BEUC wijst op Denemarken, waar kortgeleden de twee grootste touroperators zijn gefuseerd. Daardoor is 85 procent van de Deense vakantiemarkt in handel van een reisorganisatie gekomen.

Record aantal vakantiereizen met de auto

Eén miljoen Nederlanders heeft dit jaar een georganiseerde autovakantie geboekt, hetgeen een absoluut record is ten opzichte van voorgaande jaren. Enkele dagen geleden bijvoorbeeld werd bij reisorganisatie Vrij Uit de honderdduizendste boeking voor een autovakantie genoteerd. Dit betekende dat er dit zomerseizoen al 350.000 Nederlanders alleen al bij Vrij Uit met een georganiseerde autovakantie op reis zijn gegaan. Dagelijks wordt er geboekt voor een autovakantie, zowel uit het Beneluxals uit het Europaprogramma. Onbetwiste koploper is nog steeds Frankrijk, met een stijging van liefst drieëndertig procent in vergelijking met vorig jaar.

● Rodeo, samenspel tussen mens en paard.

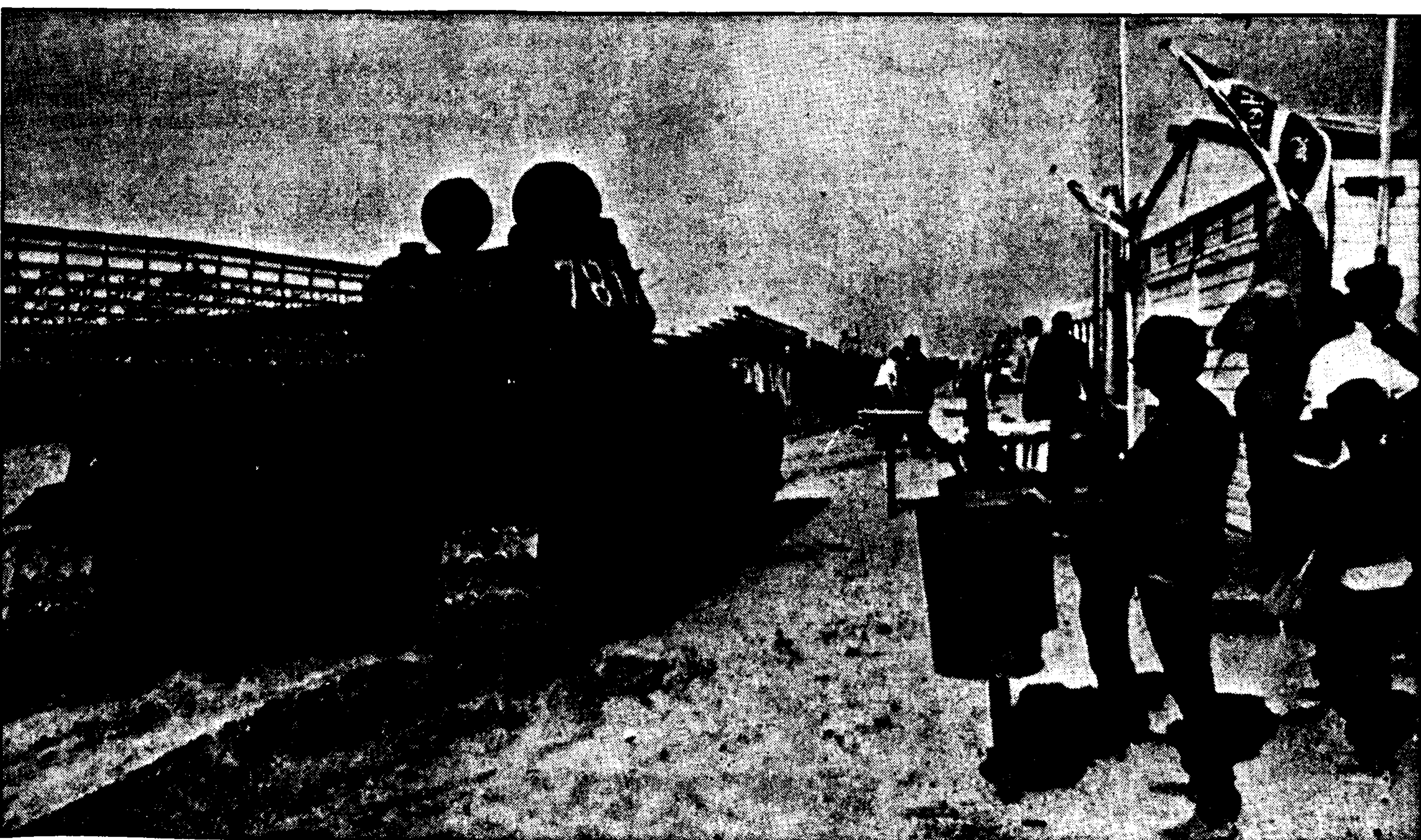
Twee dagen op camping De Hitjesvijver

'Little Lake Country Festival'

Vanavond (20.30 uur) begint op het terrein van camping De Hitjesvijver (Willem Barentzweg 101, Heerlerheide) het 'Little Lake Country Festival'. Met muziek, verzorgd door de The Ace en Terry White (Roermond), en een optreden van Chuck Memphis (mengeling van 'country' en 'Rock and Roll', begeleid door The Aces).

Morgen, van 14.00 tot 24.00 uur, wordt een van de hoogtepunten van het festival de optreden van 'The Future Guys Dutch Rodeo'. Een show met zeven paarden en een tiental ruiters, appelerend aan de rodeo's in de States. Op muzikaal gebied komen voor het voetlicht: The Moonlight Riders, Grensgeval (mengeling van Schotse, Ierse en Amerikaans folkmuziek), , roep, The Tomcats, Ben Steneker en Aurora and Crossroads. Op het terrein van de camping worden tevens aktiviteiten voor de jeugd georganiseerd en is er een 'western market' met platen, kleding, leerbewerking enz. De entree bedraagt 5 gulden per dag, een passepartout voor beide dagen 8 gulden.

Russische T-34 in Overloon

● Vóór de T-34 tank richting Overloon werd overgebracht, diende hij op het strand van Scheveningen als decor voor het tv-programma Veronica Sport.

In de loop van vandaag arriveert in het Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon een Russische T-34 tank die tijdelijk in de expositie zal worden opgenomen. Sinds mei dit jaar loopt in het museum de tentoonstelling 'Wij herinneren ons; de Sovjet Unie kijkt terug op 1914-1945'. De tankslag bij Koersk en de bevrijding van Centraal- en Oost-Europa zijn twee thema's van deze tentoonstelling. De T-34 en de tentoonstelling over Rusland in de tweede wereldoorlog zijn in Overloon te zien tot en met 30 december.

Vermissing kan veel geld kosten

Elk jaar raken in vakantietijd Nederlanders zoek. Voornamelijk in bergachtige streken, zoals het Alpengebied, de Pyreneeën en ook in Noorwegen. De afgesloten reisverzekering dekt, volgens een woordvoerder van de ANWB, over het algemeen niet alle kosten van de opsporing. Die kunnen dan ook hoog oplopen. Zwitsers bijvoorbeeld sturen vaak meteen helicopters de lucht in om de vermiste op te sporen.

Plaatselijke autoriteiten bepalen wanneer de zoekactie start. Zij nemen in de meeste gevallen ook het besluit om de zoekactie te stoppen. Dit kan gebeuren in overleg met de verzekeraar. Is het dekkingsbedrag opgesoupeerd, dan dient de familie een eventueel voortgezette actie uit eigen zak te betalen. Toch kan het per land verschillen wie de zoekactie betaalt. In de Scandinavische landen betaalt de opdrachtgever, vaak de plaatselijke autoriteiten. Zwitsers daarentegen dienen een nota in bij de verzekeraar of de familie.

De verzekeraars, zo zeggen zowel ANWB als het Verbond van Verzekeraars, laten echter veel van de omstandigheden afhangen. De verzekering kan echter moeilijk doen wanneer een vakantieganger onvoorbereid berggebieden betreedt. Geoefende klimmers echter weten wat er kan gebeuren en verzekeren zich daar dan ook gedegen tegen.

Op het moment dat de zoekactie is gestopt en gevoeglijk wordt aangenomen dat de vermiste is overleden, dient de familie een claim in voor een uitkering bij overlijden. De verzekeringsmaatschappij zegt dan in de meeste gevallen, de omstandigheden kennende ja en betaalt uit.

Twijfelt een maatschappij echter of de dood door ongeval is veroorzaakt, dan gaat omgekeerde bewijslast gelden. Met andere woorden: de verzekeraar moet in dat geval aantonen dat de dood niet door een ongeval is ingetreden. Volgens het Verbond is dat vaak zeer ingewikkeld, zeker wanneer het stoffelijk overschot ontbreekt.

het weer in europa

Noorwegen en Zweden: Vooral in Noorwegen veel bewolking en af en toe regen, in zuid-Zweden af en toe zon en op de meeste plaatsen droog. Middagtemperatuur van 16 graden langs de Noorse kust tot 23 graden in zuid-Zweden.

Denemarken: Zonnige perioden en overwegend droog. Middagtemperatuur ongeveer 22 graden.

Schotland en Ierland: Veel bewolking en af en toe regen. Middagtemperatuur ongeveer 18 graden.

Engeland en Wales: Eerst zonnig en droog, daarna meer bewolking en later af en toe regen. Middagtemperatuur van 18 graden in noord-Engeland en Wales tot 25 graden in zuidoost-Engeland.

Belgie, Luxemburg en West-Duitsland: Overwegend zonnig en droog. Middagtemperatuur ongeveer 25 graden.

Frankrijk: Droog en zonnig weer. Middagtemperatuur van 22 graden aan de noordwestkust tot 28 graden landinwaarts en 33 graden aan de Côte d'Azur.

Spanje en Portugal: Zonnig en met name op de Spaanse hoogvlakte erg heet. Middagtemperatuur van 23 graden aan de Spaanse noordkust tot 30 graden aan de andere kusten. In het Spaanse binnenland plaatselijk 40 graden.

Zwitserland: Overwegend zonnig en droog. Middagtemperatuur in de dalen rond 28 graden.

Oostenrijk: mogelijk nog een enkele bui. Overigens zonnig en droog. Middagtemperatuur circa 28 graden.

Italie: Zonnig en warm. Middagtemperatuur ongeveer 30 graden.

Joegoslavië: Perioden met zon. Middagtemperatuur ongeveer 31 graden.

Griekenland: Perioden met zon en vooral in de middag en avond enkele regen- of onweersbuien. Middagtemperatuur ongeveer 32 graden.

korte toer

VANDAAG:

VALKENBURG: in Openluchttheater 'Ome Willem vangt boeven'. Begin 14.00 uur.
Rondleiding Openluchttheater om 16.00 uur.
Bezichtiging Heempark Sjoensheim, Sjoelensmeule en kruidentuin van 10.30 tot 16.30 uur. Entree oprijlaan Kasteel Schaloen.

SIBBE/VALKENBURG: Bezichtiging mergelbouwsteen-werkplaats (Bergstraat 31, Sibbe) van 10.00 16.00 uur.

MAASTRICHT: Antiek- en vlooienmarkt in de Stationsstraat van 10.00-16.00 uur.
Rondleiding Spaans Gouvernement (Vrijthof 18) om 10.00, 11.00 en 12.00 uur. Toegang gratis.
Bezichtiging Schatkamer St. Servaasbasiliek van 10.00 tot 17.00 uur.
Bezichtiging Schatkamer O.L. Vrouwebasiliek van 11.00-17.00 uur.
VVV-stadswandelingen om 11.00 en 14.00 uur. Vertrek vanaf VVV-kantoor (Het Dinghuis, Kleine Staat).

MECHELEN: Bezichtiging De Commandeursmolen (Hoofdstraat) van 9.30 tot 17.00 uur.

STRAMPROY: Bezichtiging Limburgs Schuttersmuseum van 14.00 tot 17.00 uur.

NEER: Dorpsfeest vanaf 20.00 uur.

BILZEN (B): 'Street Festival' vanaf 17.00 uur.

MALMEDY (B): Vendelzwaaiers vanaf 14.00 uur.

HASSELT (B): Kunstmarkt Hasselt-Montmartre tussen 14.00 en 18.00 uur achter het Stadhuis.
Bijenhal in Gezinsboerderij in Kiewit/Hasselt geopend van 13.30 tot 17.00 uur.

DÜREN (W.Dld): Anna-kermis met o.m. wereldkampioenschap verspuwen kersepitten van 9.00 tot 24.00 uur.

ZONDAG

LEMIERS/VAALS: St. Catharina-wandeling. Start tussen 7.00 en 14.00 uur. Afstanden 5, 10 15 en 20 km. Startplaats Restaurant-bistro De Kegel (Rijksweg 81, Lemiers).

HEERLEN: Postzegel- en muntenbeurs in Gemeenschapshuis Schaesbergerveld van 10.00 tot 17.00 uur.
Expositie 'De mens op de maan' in Limburgse Volkssterrewacht (Schaapskooiweg 95) van 13.00 tot 17.00 uur.
IVN - middagwandeling naar natuurgebied Kunderberg. Vertrek 14.00 uur vanaf kerk Welten.

VALKENBURG: In Openluchttheater 'The South West Surrey Concert Band' vanaf 15.00 uur.
Natuurwandeling vanaf Kasteel Schaloen of vanaf Kasteel Oost. Start tussen 14.00 en 15.00 uur. Afstand 5 km.
Luikse Markt in Geulhal van 10.00-18.00 uur.
Bezichtiging De Kluis Schaesberg, kluizenaarswoning, kapel en kruisweg van 14.00 tot 17.00 uur.
Bezichtiging Heempark Sjoensheim, Sjoelensmeule en kruidentuin van 10.30-16.30 uur. Entree oprijlaan Kasteel Schaloen.

MAASTRICHT: Bezichtiging Museumkelder Hotel Derlon (Plankstraat 21) van 12.00 tot 16.00 uur. Toegang gratis.
Bezichtiging Schatkamer St. Servaasbasiliek van 10.00 tot 17.00 uur.
Bezichtiging Schatkamer O. L. Vrouwebasiliek van 11.00 tot 17.00 uur.
VVV-stadswandelingen om 11.00 en 14.00 uur. Vertrek vanaf VVV-kantoor (Het Dinghuis, Kleine Staat).

MECHELEN: Bezichtiging De Commandeursmolen (Hoofdstraat) van 9.30 tot 17.00 uur.

ST. GEERTRUID: VVV- wandeling door het Savelsbos. Vertrek 15.00 uur vanaf Pannekoekenhuis (Dorpstraat).

LIMBRICHT: Wandeling rond Kasteel Limbricht en bezoek Volkenkundig Museum. Vertrek 14.00 uur vanaf binnenplaats kasteel.
Expositie 'Oudheden opgepoetst' in Kasteel Limbricht van 14.00 tot 17.00 uur.

ARCEN: Vier toneelvoorstellingen in Kasteeltuinen om 13.00, 14.00, 15.00 en 16.00 uur. Kasteeltuinen geopend van 9.30 tot 18.00 uur.

STRAMPROY: Bezichtiging Limburgs Schuttersmuseum van 14.00 tot 17.00 uur.

NEER: Dorpsfeest vanaf 12.00 uur.

HOENSBROEK: Wienertreffen vanaf 13.00 uur aan Terschurenweg.

BERG EN TERBLIJT: Vlooienmarkt.

DÜREN (W.Dld): Anna-kermis van 15.00 tot 24.00 uur.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Licence to kill, dag. 15 18 en 21 uur. **Rivoli:** The karate kid III, dag. 15.30, 19 en 21.30 uur. Taran en de toverketel, dag. 14 uur. **Maxim:** The naked gun, dag. 14.30 16.30 19.30 en 21.30 uur. **H5:** Roadhouse, do, vr, zo t/m woe 14 16.30 19 en 21.30 uur, za 16.30 19 en 21.30 uur. Police academy VI, dag. 14.15 16.15 19.15 en 21.15 uur. Rainman, dag. 17 en 20.30 uur. Pet Sematary, dag. 16 en 21 uur. Twins, dag. 14 en 18.30 uur. Platvoet en zijn vriendjes, dag. 14 en 15.30 uur. Leviathan, dag. 14.15 16.15 19.15 en 21.15 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: The naked gun, do t/m di 22.15 uur, Tequila sunrise, vr t/m zo 00.30 uur.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Keramisch werk van Rob Brandt, Tjitske Dijkstra, Marja Hooft, Michel Kuipers en Jan van Leeuwen. Van 30/6 t/m 27/8, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. Schilderijen van Aad de Haas. T/m 6/8. **Volkssterrenwacht,** Schaapskooiweg 95. Werk van Andre Offermans. Open di t/m vr 13-17 uur, zo 13-17 uur, di en vr ook 19.30-22 uur. **Galerie Signe,** Akertsraat 82a. Litho's van Bram van Velde. T/m 10/9. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Thermen en badgebruiken in de Romeinse tijd. Van 1/7 t/m 1/10, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. Stad en land op de helling. Van 18/7 t/m 27/8. **Galerie De Nor,** Geerstraat 302. Werk van Peter Lemmens. Van 2/7 t/m 29/7. **NMB Bank,** Bongerd 13. Werk van J. Lips-Besselink. T/m 31/8, open ma t/m vr 9-16 uur.

● HOENSBROEK

● **Kasteel Hoensbroek.** Werk van Alfons Stadhouders. Gedurende de zomermaanden, open dag. 10-17 uur. Foto's van Janna Dekker. Van 15/7 t/m 27/8, open ma t/m vr 10-12 uur en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur. **ABN-Bank,** Foto's van Gijs van Gent. T/m 13/9, open ma t/m vr 9-16 uur. **Bibliotheek,** Foto's van Margreet Berkhout. T/m 14/9.

● LANDGRAAF

Ipomal, Kerkberg 2. Werk van Hiroshi Tsuji. Van 2/7 t/m 30/7, open wo t/m zo 13-17 uur, vr 13-20 uur.

● KERKRADE

Botanische tuinen, Beelden van Wim Steins.

● ULESTRATEN

Galerie de Sauveur, Dorpstraat 21. Schilderijen, wandplastieken, glas, sieraden, beelden en gouaches van Frans Smeets, Loraine Basque, Sybren Valkema, Anneke Rappange, Mecky v.d. Brink, Nada Kojadinovic en Louis Wiertz. T/m 21/8, open do t/m zo 14-17 uur.

klein journaal

redactie oostelijke mijnstreek:
☎ 739282

Hoensbroek

● In het kasteel wordt zondag een beurs gehouden voor verzamelaars van boeken, stenen en vrijetijdskunst. De beurs begint om 11 uur en duurt tot 17 uur. Een groot aantal verzamelaars en amateur-kunstenaars, biedt verzamelobjecten en kunstvoorwerpen te koop aan.

● Op zondag 6 augustus houdt de beheerscommissie van de Koffiepot aan de Kasteellaan 190 weer het gebruikelijke koffieuurtje. Een Wienerorkest luistert de middag op. Aanvang 14 uur. Entree gratis.

Merkelbeek

● In de week van 31 juli tot en met vrijdag 4 augustus wordt het kindervakantiewerk gehouden voor de groepen 3 tot en met 8 van de basisschool.

Schinveld

● Voor kinderen van 5 tot 12 jaar wordt in de Schinskoel kindervakantiewerk gehouden in de periode van 31 juli tot en met 4 augustus.

● Vanaf maandag exposeert Jenny Roost uit Schinveld met haar maskers in het gezondheidscentrum A-ge Water. Haar maskers, alle handgemaakt, laten zien dat er meer mogelijkheden zijn dan de exemplaren die tijdens carnaval rouleren. Bezichtiging tijdens de openingsuren van het gezondheidscentrum.

Heerlen

● In het complex aanleunwoningen 'De Haagdoorn' aan de Ypenburgstraat bij het nieuwe bejaardencentrum Tobias heeft het Welzijnswerk voor ouderen een eigen ruimte gekregen. Die ruimte is bedoeld voor alle oudere wijkbewoners in het Aarveld, Heeserveld en Douve Weien (55 jaar en ouder). Eind augustus wordt gestart met een cursus voeding en beweging. Daarvoor kunnen ouderen zich opgeven bij de Federatie Welzijnswerk Ouderen, Nobelstraat 25 in Heerlen, ☎ 715530.

● De Nederlandse Vereniging 'De Verzamelaar' afdeling Limburg houdt zondag (30 juli) in het gemeenschapshuis Schaesbergerveld een ruilbeurs. De beurs is geopend van 10 tot 17 uur.

Abdissenbosch

● Het gemeenschapshuis Residentie in Abdissenbosch opent aanstaande dinsdag weer haar poorten. Nieuwe gastvrouw- en heer zijn Riet Essers en Hans Ollers. Op zaterdag 5 augustus geven zij vanaf 19 uur met het orkest De Moonlights een officieel tintje aan.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

Limburgs Dagblad

Danny Nelissen: zilveren plak en beste tijd

Van onze medewerker
TON VAN NUNEN

ALKMAAR – Danny Nelissen heeft zilver behaald tijdens het Nederlands amateurkampioenschap achtervolging. De 18-jarige Sittardenaar reed weliswaar de snelste tijd in het toernooi in Alkmaar (4.53.52), maar moest in de slotfase van de finale in zijn ploeggenoot van de nationale selectie, Patrick Rasch, duidelijk zijn meerdere erkennen. Tot 2800 meter had Nelissen zelfs een kleine voorsprong. Daarna was Rasch sneller. Hij finishte in 4.53.62 tegen Nelissen in 5.04.72.

In de halve finale realiseerde Nelissen tegen Leo Peelen de snelste toernooitijd. „Ik was er op gebrand om Peelen het nakijken te geven. De voorsprong die ik in de beginfase opbouwde, gaf ik niet meer prijs," zei Nelissen, die bijzonder trots was dat hij de snelste tijd van het kampioenschap had gemaakt. Danny Nelissen: „Rasch is drie jaar ouder dan ik. In de finale had hij iets meer ervaring en inhoud."

Meijs: WK

Volgens Piet Kuys, coach van de amateurwegploeg, maakt Raymond Meijs uit Valkenburg een uitstekende kans opgenomen te worden in de Oranje-selectie voor het wereldkampioenschap in augustus in Chambéry. „Meijs is op dit moment goed bezig. Het parcours in Frankrijk is hem op het lijf geschreven. Nog even afwachten of hij de juiste vorm kan vasthouden". Piet Kuys bevestigde gisteravond in Alkmaar dat Danny Nelissen en Patrick Strouken ook volgend jaar deel zullen uitmaken van de nationale selectieploeg.

Le Mond ook in Panningen

PANNINGEN – Greg Le Mond, die eerder deze week het contract tekende voor de vandaag te rijden Ronde van Elsloo, heeft zich ook aangemeld voor de Ronde van Panningen. Dat criterium wordt donderdag 3 augustus gehouden. Greg Le Mond doet morgen niet mee aan de Summer Classic in Newcastle, Engeland, een wedstrijd die meetelt voor de wereldbeker. De dag na Elsloo verkiest de Tourwinnaar te starten in Dilzen, België, omdat hij daar meer kan verdienen.

● *Danny Nelissen op weg naar de snelste tijd van het NK achtervolging: 4 kilometer in 4.53.52.* Foto: DIRK-JAN PRINS

Limburgse profclubs draaien warm

Van onze sportredactie

HEERLEN – Limburgs erdivisi vertegenwoordigers zwermde deze week uit in het kader van d voorbereiding op het komend se zoen. MVV reisde naar Oost-Duits land en ontmoette in het Dresder toernooi Lokomotive Leipzig. Rod JC en Fortuna Sittard bleven bin nen de landsgrenzen in respectieve lijk Den Helder en Vlissingen.

Internationals

MVV had de zwaarste kluif en ve loor dan ook met 3-1 tegen de ploe die twee jaar gelden nog Ajax be streed in de finale van het Europ cup II toernooi. Lokomotive Leip zig was met zijn puur uit internatio nals bestaande formatie een maat t groot; zeker in de aanvangsfase va de wedstrijd. Na een 1-0 achterstan wist MVV echter knap terug te ko men via Reza Uitman. Na die gelijk maker dicteerden de Maastrichte naren het spel geruime tijd. Toe echter Leipzig ondanks dat Maas trichtse overwicht kon uitlope naar een 2-1 voorsprong en even la ter 3-1 was het pleit beslecht.

Desondanks keek trainer Sef Ve goossen niet ontevreden terug op d krachtmeting. „We hadden de rei en een stevig trainingsprogramm in de benen zitten en missen boven dien enkele basisspelers. Tegen ee ploeg met de klasse van Leipzig i dit gewoon te veel. We hebben ve dienstelijk gespeeld en Leipzig ge ruime tijd onder druk kunnen zet ten. Dat is in deze fase van de voor bereiding pure winst".

Blessure

Fortuna Sittard had veruit de mak kelijkste opgave. In tweedeklasse Serooskerke hadden de Sittardena ren een uitstekende sparringpartne voor het Vlissingen-toernooi da vanavond van start gaat. Fortun opent daarin tegen BVV Den Bosch. Gisteravond kon de ploeg al vast warmdraaien en zich zelfs d weelde permitteren een penalt (Reijners) te missen. Voor de 5- eindstand waren Marcel van Hel mond (2x) en Richard Custers (3x verantwoordelijk. Andermaal sloe echter het blessurenoodlot toe in d Fortuna-gelederen. John Clayto kreeg last van een oud euvel na ee trap op zijn voet. Een botsplinte van zijn middenvoetsbeentje maak te zich pijnlijk bemerkbaar. Aan staande maandag zal nader onder zoek uitsluitsel moeten brengen.

Kleine finale

Roda JC, verleden jaar nog winnaa van het Maritiem Toernooi in Den Helder, zal zich dit jaar tevreden moeten stellen met een plaats in d kleine finale. De ploeg van coach Jan Reker verloor met 2-1 van Vo lendam. Doelpuntenmakers voo Volendam waren Vermes en Steur terwijl Eric van de Luer zorgde voo de tegentreffer. De finale zal ge speeld worden tussen Volendam e AZ'67, dat won van een Helderse se lectie met 3-1.

Overig oefenvoetbal:

Hoofdplaat-Sparta	1-
Veendam-Banyasz Siofok	3-
Halsteren-PEC Zwolle	0-
BTC-Excelsior	2-
Noordhoek-RBC	1-1
Hüttenstadt-Helmond Sport	1-

Ludo Peeters wint 'Nacht' ● Rooks, Lubberding en De Rooy afwezig

Simpelveld met 'n lach en 'n traan

door wiel verheesen

SIMPELVELD – Voordat Ludo Peeters zegevierend de eindstreep bereikte in de Nacht van Simpelveld, door een sprintoverwinning op de Deen Jesper Skibby en de Belg Rudy Dhaenens, hadden de organisatoren ondanks de redelijk grote belangstelling van circa 8.000 toeschouwers een paar teleurstellingen moeten incasseren. Trekpleister Rooks was nog niet hersteld van zijn enkelblessure en liet verstek gaan. Ook Theo de Rooy, Henk Lubberding en de Zwitser Müller moesten van de deelnemerslijst geschrapt worden. Zij waren alsnog door hun ploegleiders opgeroepen om tijdig naar Engeland te reizen, waar morgen de wereldbekerwedstrijd in Nieuw Castle wordt gehouden.

„Coördinator Gerrie van Gerwen zorgde weliswaar voor aantrekkelijke vervangers zoals Winnen, Van Poppel, Dhaenens en de uiteindelijke winnaar Ludo Peeters, maar wij bleven toch met een kater zitten", aldus voorzitter Michel Dreuw van het organiserend comité. „Wij hebben begrip voor de belangen, die op het spel staan in het internationale cyclisme, maar contracten zijn er om nageleefd te worden. Ploegleiders moeten begrip opbrengen voor organisatoren van plaatselijke wedstrijden. Zij hebben zeker in het verleden een belangrijk steentje bijgedragen in het wedstrijdgebeuren van de beroepsrenners. Dan verdienen ze ook meer respect".

Gesprek

Michel Dreuw wil de ontstane situatie („Want Simpelveld vormt in de reeks criteria na de Tour de France beslist geen uitzondering") ter sprake brengen in een evaluatiegesprek met alle betrokkenen, waarbij de profsectie van de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie een niet onbelangrijke partner moet zijn.

„Wij hebben in de Nacht van Simpelveld een bedrag van circa ƒ 50.000 geïnvesteerd", aldus Dreuw. „Zo'n bedrag mag in het kader van de moderne prof-wielersport een kleinigheid zijn, maar je moet het als plaatselijk organisatiecomité toch maar opbrengen. Niettemin, het voortbestaan van de wedstrijd staat niet ter discussie. Wij hebben in de loop van tientalle jaren vele ups en downs meegemaakt".

Heerlen

De geruchten, dat een Heerlens reisbureau steeds grotere interesse toont voor de licentie, die recht geeft op het organiseren van de wedstrijd, staat bij dit alles nog in de steigers.

Voor het overige werd het criterium in Simpelveld, gisteravond op een parcours van circa 1½ kilometer, ten tonele gebracht volgens het bekende scenario. Eerst een vroege ontsnapping van Verhoeven, Van Poppel en Jakobs, daarna ondermeer Peter Harings en nog een aantal anderen in de aanval, tenslotte de beslissende vlucht van drie buitenlanders: de Belgen Peeters, Dhaenens en de Deen Skibby. In de sprint toonde Peeters zich de snelste.

Profs: 1. Ludo Peeters, 80 km. in 1.47.22; 2. Skibby; 3. Dhaenens, beiden zt; 4. Van Poppel op 18 sec.; 5. Vos; 6. Verhoeven; 7. J. van der Poel; 8. Van Loon; 9. Wieme; 10. Harings; 11. Van Orsouw; 12. Bogers; 13. Manders; 14. Van Loenhout; 15. Räkers; 16. Ad Wijnands; 17. Harmeling; 18. Strouken; 19. Alberts; 20. Veenstra; 21. Kleinsma; 22. Hoondert; 23. Ottevanger; 24. Siemons; 25. Winnen; 26. De Vries; 27. Bishop; 28. Van Baken; 29. Jakobs; 30. Groenendaal, allen zt als Van Poppel.

Junioren: 1. L.Wolfs (Meerssen); 2. R.Vranken; 3. G.Bijnens; 4. P.Kita; 5. M.Rijk; 6. D.Heemskerk; 7. R.Vaessen; 8. P.Bogman; 9. B.v.d.Heuvel; 10. J.Ackermans; 11. J.Scheres; 12. B.Aarts; 13. J.Hendriks; 14. R.Offermans; 15. B.Sijbers. Leidersprijs: Wolfs.

● *Lucratief tempo in de Nacht van Simpelveld.*

Foto: WIM KÜSTERS

Eerste treffer Bundesliga na 65 seconden

KAISERSLAUTERN – Stefan Kuntz heeft het eerste doelpunt van de nieuwe competitie in de Bundesliga gemaakt. Voor zijn nieuwe club Kaiserslautern opende hij na 65 seconden de score tegen Borussia Mönchengladbach. Het was voor bijna 30.000 toeschouwers de aanzet tot de zege van 2-1 voor Kaiserslautern. Kuntz zorgde na 24 minuten ook voor 2-0 via een strafschop. Effenberg scoorde, ook uit een strafschop, tegen. Uerdingen begon de competitie met een 3-0 zege op FC Homburg.

Tip Tour Top-duo gehuldigd

● *Peter Winnen in de rol als prijsuitreiker. De renner huldigde gisteravond, voor de start van de Nacht van Simpelveld, de twee winnaars van het Tip Tour Top Tien-spel van het Limburgs Dagblad. De heren Andrieu uit Merkelbeek (links) en Van Herten uit Roermond deelden, na drie weken 'Tourtippen', de eerste en tweede plaats. Namens het Limburgs Dagblad overhandigde Peter Winnen aan beiden bloemen. Hij had voor ieder bovendien een enveloppe met een bedrag van 375 gulden. Een tip van Peter Winnen zélf: „Ik hoop volgend jaar weer de Tour te rijden."*

Foto: WIM KÜSTERS

Koersen Schaesberg

SCHAESBERG – De uitslagen van de gisteravond gehouden koersen op de draf- en renbaan Schaesberg waren:

Brand-pils-prijs: 1. Dryade (W. Velis) km.tijd 1.23.5; 2. Chaunty Top; 3. Chiara Cassandra. Niet gestart: Vite Gavioli. Winn. 1.20; pl. 1.10, 1.90; koppel 4.70; trio 26.60.
Limburgs Trots-prijs: 1. Shamanta (T. Cain) km.tijd 1.46.7; 2. Ali The Great; 3. Vagely Raaphorst. Niet gestart: Djebello. Winn. 3.40; pl. 2.00, 2.50; koppel 5.70; trio 10.50.
Brand Silvester-prijs: 1. Zilver Ulandia (F. Gorter) km.tijd 1.20.8; 2. Cora de Bloomerd; 3. Arina V. Winn. 10.60; pl. 2.30, 1.60; koppel 5.90; trio 415.70.
Brand White Bottle-prijs: 1. Boy de Bloomerd (W. Velis) km.tijd 1.17.4; 2. Breeze; 3. Anton Aldorp. Winn. 3.50; pl. 1.10, 1.20, 1.20; koppel 9.30; trio 50.40.
Brand Up-prijs: 1. Jollido Rivieren (R. v.d. Kraats) km.tijd 1.55.4; 2. Intensitie; 3. Shabeen Queen. Winn. 10.40; pl. 2.20, 1.90, 2.10; koppel 27.90; trio 544.90.
Brand Imperator-prijs: 1. Ewing Lobell (D. Derwaal) km.tijd 1.20.0; 2. Duke Boszorg; 3. Cindy M.; 4. Delgadotranss R. Niet gestart: Biscuit Drossaert, Vivace Malta. Winn. 1.50; pl. 1.40, 1.00, 1.20; koppel 4.10; trio 16.30; kwartet 116.10.
Diana-prijs: 1. Loret Landzicht (S.D. Lawes) totaaltijd 2.06.1; 2. Savenbi; 3. Forest Blossom. Niet gestart Davina, Indian Pink en Another Dream. Winn. 2.40; pl. 2.00, 2.10; koppel 6.40; trio 78.80.
Brand Export-prijs: 1. Zingaro Last (P.Sikking) km.tijd 1.18.6; 2. Zenith Nora; 3. Valco van Hulsel. Winn. 6,80; pl. 4,40, 1,70; koppel 36,10; trio 654,50.
Brand Dubbel Bok-prijs: 1. Cherie Boszorg (G.Pierro) km. 1.21.8; 2. Belle de Winghe; 3. Cidtolympic; 4. Challancetranssr. Winn. 10,50; pl. 2,30, 3,60, 1,60; koppel 136,90; trio 874,20; kwartet 6.795,10.

Olazabal naast Brand jr. in Dutch Open

ZANDVOORT – Severiano Balles teros mocht dan als beroemdst golfer ter wereld alle belangstellin naar zich toetrekken, op de tweed dag van het KLM Open Golfkam pioenschap van Nederland werd d show gestolen door een ander Spanjaard. De 22-jarige Jose-Mari Olazabal ging rond in 66 slagen, vie onder par en nestelde zich naast d Brit Gordon Brand junior op de eer ste plaats van het tussenklasse ment. Brand verdedigde zijn eerst stelling van de eerste dag uitste kend met een rondje van 68.

Ballesteros had weer eens een va zijn slechte dagen. Na de 67 va donderdag had hij gisteren 76 sla gen nodig en zakte hij naar de grijs middenmoot van de rangschikking Een opzienbarende opleving had Sandy Lyle. De Schot finishte me 67 slagen. Hierbij was een pechvoll triple-bogey op de derde hole. D US-Master van 1988 raakte met zij afslag een vrouw uit het publiek. D bal kwam daarna in een diepe voet afdruk te liggen. De reparatiesla verliep desastreus. Zijn bal raakt zoek in het struikgewas. Lyle revan cheerde zich met zeven birdies o de resterende vijftien holes.

De eerste twee speeldagen, met we haast ideale omstandigheden, blee een hole-in-one met een auto al prijs uit. De Ier Stephen Hamill kwam vrijdag heel dicht bij dez aas. Zijn bal bleef op vijf centimete van de hole liggen. De auto bleef i de showroom staan. Het toernoo gaat verder zonder Nederlanders Ze werden allen uitgeschakeld.

Stand na twee dagen: 1. Brand jr 133 slage (65+68) en Olazabal 133 (67+66); 3. Parry 13 (69+65); 4. Baker 136 (69+67) en Parnevi 136 (69+67); 6. Stephen 137 (67+70); Chap man 137 (70+67); 8. Rafferty 138 (72+6 Lyle 138 (71+67); Lane 138 (70+68) en Ha risson 138 (69+69); 12. o.a. Woof 139 (70+6 52. o.a. Ballesteros (67+76) en Saxton 14 (75+68).

● Portret van Severiano Ballesteros: zie pagina 18

m/v
DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Voor Sittard en Munstergeleen vragen wij

Bezorgers m/v

voor bezorgwerkzaamheden tussen 6 en 7 uur in de ochtend. Melden: L.D. Sittard, Beandert 16, tel. 04490-15577 tussen 8.30 en 17.00 uur. Na 17.00 uur: 04490-23646

Limburgs Dagblad

C&S TRANSPORT BV

C&S Transport te Geleen, met ca. 60 medewerkers, is sinds meer dan 40 jaar een hooggekwalificeerde en betrouwbare transport onderneming, gespecialiseerd in tank- en tankcontainervervoer met zwaartepunt op het transport van gevaarlijke stoffen. C&S mag, naast de grote Limburgse chemische industrieën, een aantal grote en bekende produktiebedrijven tot haar vaste klantenkring rekenen. Gezien de toenemende aktiviteiten en verdere specialisatie van zowel de vervoersonderdelen alsook de interne organisatie is de behoefte ontstaan aan een m/v

Hoofd Transportplanning
die klantenwensen omzet in transport

De functie:
- Samen met de 4 medewerkers van de afdeling planning zorgt u voor een optimale afstemming van het gehele transportgebeuren op de wensen van de klant.
- U bent verantwoordelijk voor het hele traject van klantencontact, orderacceptatie en -aanmaak, planning (en zonodig assistentie daarbij) tot en met de fakturering.
- U bent verantwoordelijk voor een gespecificeerde en adequate tariefstelling en conceptfakturatie.
- U draagt zorg voor een correcte presentatie van zowel de chauffeurs als het wagenpark.
- U rapporteert rechtstreeks aan de direkteur.

Gevraagd wordt:
- Ervaring op het gebied van de transportplanning, met zwaartepunt op de optimale inzet van personeel en materieel.
- Bij voorkeur kennis van vervoer gevaarlijke stoffen.
- Het vermogen om werkzaamheden en mensen te coördineren en waar nodig te leiden en te assisteren.
- Interesse om bovengenoemde ervaring verder te ontwikkelen samen met collega's en direktie.
- De bereidheid om, indien nodig, in de (verdere) omgeving van Geleen te gaan wonen.

Geboden wordt:
- De gelegenheid om een wezenlijke bijdrage te leveren aan de continuïteit en verdere expansie van C&S Transport.
- Een informele solide onderneming met korte communicatielijnen.
- De mogelijkheid om de volgende stap in uw carrière te zetten.
- Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Indien u belangstelling heeft voor deze uitdaging, stuurt u uw sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 3.7170 naar:
Mercuri Urval B.V.,
Vrijthof 50-51,
6211 LE Maastricht.

Wij houden rekening met uw vakantieplannen.

Mercuri Urval

DRUKKERIJ VAN DER MARCK
onderdeel van koninklijke drukkerij en uitgeverij v/h c. de boer jr nv

is een drukkerij die gevestigd is in Roermond en zich bezig houdt met het vervaardigen van hoog gekwalificeerd drukwerk.

Het verkoopbeleid is gericht op een verdere versterking van onze marktpositie, waarbij een klantgerichte en servicebewuste benadering voorop staat. Ter versterking van ons verkoopteam zoeken wij op korte termijn een

COMMERCIEEL MEDEWERKER M/V

Functie-omschrijving:
Deze functionaris zal, na een ruime inwerkperiode, samen met een collega verkoper, een deel van de externe commerciële activiteiten gaan behartigen. Dit betekent dat hij of zij in staat moet zijn zich een entree te verschaffen bij potentiële cliënten en de adviesrelatie met bestaande klanten te onderhouden en te intensiveren. Hij of zij rapporteert aan de verkoopleider.

Functieprofiel:
Gedacht wordt aan een kandidaat op middelbaar niveau eventueel aangevuld met gerichte verkooptrainingen, met aantoonbare verkoopervaring, een creatieve benadering van de markt en goede contactuele eigenschappen.
Grafische kennis is een pré.
Leeftijd 30 à 35 jaar.

Schriftelijke sollicitaties, met daarin uw opleiding, ervaring en sollicitatiemotief, kunt u richten aan
Drukkerij van der Marck, Dr. Philipslaan 9, 6042 CT Roermond
t.a.v. de heer H. Gereeds.
Voor nadere inlichtingen kunt u ook telefonisch contact met hem opnemen, tel. 04750 - 33377.
Een psychologische test kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

CHESWICK BV

Als u zich eens wilt uitlaten op uitlaten, dan kunt u bij ons terecht.

Cheswick BV is een zelfstandig opererende onderneming welke uitlaatsystemen, t.b.v. de automobielindustrie, ontwikkelt en produceert. Cheswick BV is één van de 6 bedrijven binnen Europa, behorende tot het Amerikaanse Arvin wereldconcern.
T.g.v. de explosieve vraag naar de milieu-vriendelijke katalysator wordt in de provincie Limburg, binnen de Cheswick groep een nieuwe katalysatorfabriek opgezet, als capaciteitsuitbreiding van de huidige katalysatorfabriek in Engeland. Dientengevolge zijn enkele functionarissen van het Roermondse bedrijf belast met het opzetten van de nieuwe katalysatorfabriek, waardoor functies vacant komen.
Onze fabriek is gelegen op het industrieterrein "Roerstreek Heide" in Roermond, centraal ten opzichte van onze klanten en wij produceren met 240 medewerkers uitlaatsystemen voor de Europese automobielindustrie.

De volgende functies komen vacant:

Technical manager

Deel uitmakend van het management-team en rapporterend aan de General manager.

Functie-inhoud:
☆ Leiding geven aan een viertal technische afdelingen te weten:
- kwaliteitsafdeling
- gereedschapmakerij
- onderhoud
- tekenkamer

☆ Verantwoordelijk voor:
- afdelings-efficiency
- technische ontwikkelingen
- [illegible] afd. calculatie
- veiligheid
- speciale projecten
- contacten met klanten.

Functie-eisen:
- HTS werktuigbouw
- leidinggevende capaciteiten
- zelfstandig kunnen werken/rapporteren
- beheersing van Engelse en Duitse taal
- minimaal 30 jaar oud en enkele jaren leidinggevende ervaring is vereist
- onze voorkeur gaat uit naar mensen met ervaring in de toeleveringsbranche.

Hoofd afdeling sample shop

Deel uitmakend van het ontwikkelingscentrum en rapporterend aan de development manager.

Functie-inhoud:
☆ zelfstandig bouwen en produceren van uitlaatsystemen voor de prototype bouw
- leidinggeven aan een drietal medewerkers
- coördineren van werkopdrachten in de sample shop
- contacten met in- en externe technici
- bijhouden administratie.

Functie-eisen:
- W.T.S.-H.B.O niveau
- handvaardigheid is vereist voor het vervaardigen van prototype uitlaatsystemen en katalysatoren
- leidinggevende capaciteiten
- goede kennis van Engelse en Duitse taal
- ervaring in metaal-plaatverwerking verdient de voorkeur
- goede contactuele eigenschappen
- goede administratieve vaardigheden.

CHESWICK BV
Postbus 206, 6040 AE Roermond
t.a.v. de afdeling Personeelszaken
Tel. 04750-29041

CHESWICK BV

J.C. BAMFORD NV TE ULESTRATEN

Importeur voor de Benelux van Graafmachines, Wielladers en VERreikers van het bekende merk JCB, zoekt wegens uitbreiding op korte termijn:

EEN JCB ONDERHOUDSMONTEUR / SPECIALIST

a) voor haar werkplaats te Ulestraten (Limb.) en
b) voor het rayon Zuid-Limburg

Deze funktie doet een beroep op organisatorisch inzicht, technische kwaliteiten, teamgeest en een juiste bedrijfs-instelling.

Funktie-eisen:
- ervaring in dieselmotoren
- opleiding onderhoudsmonteur wegenbouwmachines SOMA of SBW strekt tot aanbeveling
- kennis van hydrauliek en electrotechniek.

Bedrijfseisen:
- leeftijd plm. 22 jaar
- militaire dienstplicht moet vervuld zijn.

Schriftelijke en/of telefonische sollicitaties binnen 14 dagen richten aan:

J.C. Bamford NV
Postbus 20, 6230 AA MEERSSEN
T.a.v. Dhr. R.J.M. Wetzels Telefoon: 043-663636, na 19.00 uur: 04499-57819

Rabobank Simpelveld-Eys

is een zelfstandige bank en maakt deel uit van de Rabobankorganisatie. Iedere Rabobank werkt voor de bedrijven en particulieren in zijn eigen gemeenschap.
De Rabobank is een coöperatieve bank, gericht op het behartigen van de financiële belangen van leden en cliënten. Het coöperatief bankieren vraagt medewerkers die zich hierbij betrokken voelen.
Wij zoeken een

hoofd beheerstechnische zaken (m/v)

Het hoofd Beheerstechnische Zaken maakt deel uit van het managementteam van de bank en adviseert als zodanig de directie over het te voeren beleid. Tot zijn of haar taken, respectievelijk verantwoordelijkheden behoren onder meer:

- het opstellen en analyseren van jaarcijfers, begrotingen en resultatenoverzichten;
- het analyseren van en adviseren over de financieel-economische bedrijfsvoering;
- het analyseren en coördineren van de interne informatievoorziening;
- het coördineren van het beheer, de implementatie en de beveiliging van (geautomatiseerde) administratieve systemen en toepassingen;
- het coördineren van het beheer, de beveiliging en de exploitatie van roerende en onroerende goederen van de bank.

Voor deze functie denken wij aan kandidaten met een opleiding op HBO-niveau, aangevuld met vakgerichte studies. Voor deze functie zijn een gedegen kennis van en affiniteit met automatisering, alsmede [illegible] vermogen en leidinggevende kwaliteiten van groot belang. Van kandidaten verwachten wij een actieve instelling van waaruit deze functie mee te denken en te werken aan de commerciële ontwikkeling van de bank. Een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid zijn onontbeerlijk voor een goede uitoefening van de functie.

De Rabobank biedt een goede honorering en uitstekende secundaire voorwaarden, waaronder een dertiende maandsalaris en een premievrije pensioenregeling.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Wilt u meer weten over aard en inhoud van deze functie, dan kunt u bellen met de heer J.M.C. Hijman, directeur, telefoon (045) 44 34 00.

Uw schriftelijke sollicitatie wordt met belangstelling verwacht door de directeur van de bank, Postbus 21006, 6369 ZG SIMPELVELD.

Rabobank

Russische 'denktank' favoriet in Brunssum

Gantwarg, de schrik van Sijbrands en co

Van onze medewerker
EDDY BUDÉ

BRUNSSUM – In 1969 was zijn naam definitief gevestigd. Hij was pas 19 jaar en met groot vertoon van macht legde hij beslag op de eerste plaats in het Russisch kampioenschap, het sterkst bezette toernooi op deze aardbol. Twee decennia dammen op topniveau leverden Anatoli Gantwarg drie wereldtitels op. De match Sijbrands-Gantwarg over ruim een maand gaat bepalen wie volgend jaar de uitdager van wereldkampioen Tsjizov wordt. Vandaag verschijnt de Russische 'denktank' in Brunssum achter de borden.

Voorbereiding

De twaalfde editie van het vakantiedamtoernooi koos de Wit-Rus uit als allerlaatste voorbereiding op zijn zoveelste match in de WK-cyclus. Toernooien in Hierden en het Amerikaanse Petal heeft Gantwarg achter de rug. Blijkbaar acht de Russische grootmeester wedstrijdritme van groter belang dan een nog diepgaandere studie van het spel. In tegenstelling tot Sijbrands die de laatste maanden in retraite ging, vooral om aandacht te schenken aan verdere verfijning van zijn kennis.

Gantwarg is geen technicus, geen speler die op het dambord volgens de ongeschreven wetten of volgens het boekje te werk gaat. Slechts zelden gaat hij complicaties uit de weg. Toen Gantwarg in 1978 wereldkampioen Harm Wiersma ontroonde, zagen velen hem niet als een terechte winnaar. Zijn spel zou te veel onefenheden vertonen. Hij speelde te weinig partijen uit één stuk, zoals Wiersma of Sijbrands regelmatig lieten zien.

„Hij is een echte vechter. Een boeiende speler. Komt vooral achter het bord met creatieve ideeën. Iemand die elk compromis uit de weg gaat en een strategie tot de laatste snik vasthoudt. Dat is tegelijkertijd zijn sterkte en zwakte", zei Wiersma ooit.

Gantwarg heeft een uitstekende naam opgebouwd als toernooispeler. In 1981 en 1983 veroverde hij in monstertoernooien de allerhoogste eer. Tegen relatief zwakkeren scoren is zijn specialiteit. Drie weken lang dag in dag uit geestelijk tot het uiterste gaan is Gantwarg van nature ingegeven. In matches is hij meestal minder op dreef en lijkt hij de uitputtingsslag minder goed aan te kunnen.

Gantwarg heeft iets sympathieks, iets menselijks. Hij komt niet over als een machine die louter zetten produceert. Na een partij ziet hij er meestal dodelijk vermoeid en rood aangelopen uit. Hij komt enigszins verstrooid over. Niet echt de koele Rus die in tijdnoodfases onverstoord zijn zetten blijft produceren. Met zenuwachtig schuifelen op de stoel wekte hij tijdens het WK in Bamako in 1980 de woede van zijn Nederlandse collega Clerc op.

● *Anatoli Gantwarg, weekje 'zwart-wit' in Brunssum.*

Emiel Hendrix in Nederlands ruiterkwartet

NUNSPEET – Emiel Hendrix zal met Optiebeurs Zargo Z uitkomen voor de Nederlandse equipe tijdens de Europese kampioenschappen in Rotterdam. De ruiter uit Baarlo had in de strijd om de vierde plaats in de ploeg concurrentie van Wout Jan van der Schans, maar die moet afhaken. Tijdens het concours in Nunspeet bleek, dat Olympic Treffer niet in orde is, waarna hij besloot zich af te melden voor het CHIO van Dinard (Frankrijk), dat volgende week wordt gehouden. Daarmee is ook zijn kandidatuur voor Rotterdam van de baan.

Jeanette Haazen blonk opnieuw uit in Nunspeet. In de internationale dressuurrubrieken scoorde de Landgraafse een 'hatrick' door met Ushin na de Prix St. George ook het Intermediair I en de Kür op muziek te winnen. Marcel Dufour kwam goed voor de dag in een van de bijrubrieken van het CSIO van Gothenburg. De import-Limburger werd in een internationaal springconcours vierde met het paard Ha Ha. In de barrage waren Lennart Lindelöw, Steven Smith en Franke Sloothaak iets sneller. Het Westduitse viertal won de landenwedstrijd.

Cor Lambregts eindelijk fit

ROERMOND – Na een gedwongen rustperiode van ruim zeven maanden maakt Cor Lambregts volgende week zondag zijn rentree. Hij start op die dag in een stratenloop over tien kilometer in het Westduitse Brüggen. Cor Lambregts heeft na zijn operatie aan de Achillespees lang gewerkt aan zijn herstel. Hij traint inmiddels weer volop.

● BIRMINGHAM – Het Nederlandse heren-volleybalteam won tijdens het internationale toernooi van Birmingham met 3-1 van Canada. Eerder won de ploeg van Harrie Brokking met 3-2 van Italië. Setstanden: 15-5, 15-9, 11-15, 15-12.

● GERAARDSBERGEN – Etienne de Wilde won de Klim van de Muur in Geraardsbergen. De Belg reed de tijdrit van 2,5 kilometer in 3.44,28. Marc Sergeant had een paar tienden achterstand.

Met bier meer mans

GLASGOW – De Schotse voetbalbond (SFA) heeft een traditie van 116 jaar doorbroken door met een commerciële sponsor in zee te gaan. In plaats van puur gezondheid en opvoeding te promoten, heeft het bestuur van de SFA zich voor bijna 8,5 miljoen gulden over laten halen de bekercompetitie komend seizoen met bier te verbinden. De bond sloot een vierjarig contract met de brouwerij Tennents. Het biermerk komt in de plaats van de Schotse organisatie voor gezondheid en opvoeding, waarvan de naam tot nu toe aan het bekertoernooi was verboden. De SFA ziet geen bezwaar in deze overstap. „Tennents is een verantwoordelijk bedrijf en is net zo zeer tegen alcoholmisbruik gekant als de gezondheidsorganisatie", zei voorzitter Peter Gardiner.

Ongelovige Ronald Koeman bad niet in kapel van Zwarte Madonna

'Barca' jaagt op vier bekers

Van onze verslaggever

BARCELONA – Johan Cruijff, die aan zijn tweede seizoen op de trainersbank van Barcelona begint, verklaarde na de presentatie van de selectie aan de supporters en de pers – een happening die werd bijgewoond door veertigduizend Barcelonezen – dat de komst van Ronald Koeman en Michael Laudrup (ex-Juventus) het hem mogelijk maakt komend seizoen de jacht op vier bekers tegelijk te openen. „Het belangrijkste voor Barcelona is het landskampioenschap. Na vier titels op rij voor Real Madrid willen wij niets minder dan dat het landskampioenschap naar Barcelona komt." Maar dat is niet genoeg, want: „Daarnaast willen wij de Spaanse beker, de supercup en opnieuw de Europacup voor bekerwinnaars, die we het afgelopen seizoen al behaalden. Ik zeg niet dat we daarin ook zullen slagen, maar we gaan er wel voor in de slag".

● *'Shake hands' in Nou Camp. Ronald Koeman (rechts) en Michael Laudrup, nieuwe gezichten bij Barcelona.*

Cruijff liet ook weten, dat hij het elftal van Barcelona rond Ronald Koeman zal laten spelen, maar met een meer aanvallende rol voor hem dan hij bij PSV gewend was: „Ronald gaat heel belangrijk voor dit elftal worden", aldus Cruijff, die verder zei, dat hij ook met de komst van Michael Laudrup, die de plaats in de spits van de naar Tottenham vertrokken Linneker moet innemen, zeer tevreden is. „Andere wensen heb ik niet. Met deze groep moeten we aan de hoge verwachtingen voldoen, die er na het afgelopen seizoen zijn gewekt".

Uitgerust

Ook Ronald Koeman zei uit te kijken naar nieuwe successen, maar nu met Barcelona: „Ik kan niet ontkennen, dat het enthousiasme in mijn spel het laatste half jaar bij PSV er een beetje af was. Ik ben aan een nieuwe uitdaging toe. Ik heb een lange vakantie gehad van vijf weken en ben dus goed uitgerust en wil weer aan de slag. Ik weet ook dat er een enorme druk op mijn schouders ligt wegens de hoge transfersom. Maar ik geloof niet dat ik daar veel moeilijkheden mee zal hebben".

De ex-PSV'er Koeman, die als nuchtere noordeling over het algemeen weinig emoties toont, was zichtbaar onder de indruk van de warme ontvangst die hem ten deel viel: „Ik ben heel wat gewend, maar een half stadion vol mensen om een training mee te maken, heb ik nog nooit meegemaakt", aldus Koeman, die begin dit jaar voor drie jaar bij 'El Barca' tekende.

Heilige mis

De traditionele presentatie van de selectie van Barcelona aan het begin van het nieuwe seizoen begon met een eveneens zeer traditionele heilige mis in het kleine kapelletje van de 'Zwarte Madonna van Montserrat' in de catacomben van het Camp Nou-stadion. Koeman: „Ik was hiervan op de hoogte gesteld door Cruijff. Een vreemde ervaring is dat wel, vooral omdat ik zelf niet gelovig ben. Gebeden heb ik dus niet".

Tijdens het oefenpartijtje na de presentatie was er nog een opvallende rol voor de 'oude meester' Cruijff zelf weggelegd, die met slimme passes en veel praten, overduidelijk demonstreerde het spel nog lang niet verleerd te hebben. Sterker nog, Cruijff was van de 22 spelers op het veld zelfs de meest opvallende.

Voor Koeman was het tenslotte jammer, dat hij een strafschop, die speciaal voor hem geënsceneerd werd, niet langs doelman Zubizarreta kon krijgen. Was dat soms opzet?

„Ben je gek. Ik heb daar flink de pest over in. Ik speel om te winnen en die bal had er gewoon in gemoeten".

In Drente

FC Barcelona arriveert morgen in Nederland voor een trainingsstage van tien dagen. Het elftal van Cruijff zal daarbij uitkomen tegen TEVV (Exloërmond), VV Buitenpost (Buitenpost), SVV, MVV, Alcides (Meppel), FC Twente en CSVC (Coevorden). De grote afwezige op deze reeks, waarbij de club in Borger (Drente) verblijft, is aanvoerder Alexanko. Deze werd vorig jaar op een soortgelijke stage in Nederland beschuldigd van aanranding en hoewel er tegen hem geen arrestatiebevel loopt, acht Cruijff het beter hem thuis te laten.

amateurcarrousel

VIERDE KLASSE D

FC HOENSBROEK
Nieuw: P. Houks en M. Gyenes (Limburgia), R. Fleuren (VKC), J. Lubberding (Hopel), W. de Kort (Roda JC) en H. Peelen (Groene Ster).
Vertrokken: B. Reuvers (BVC '28).

CORIOVALLUM
Nieuw: O. Huntjens (KEV), H. Franssen (RKONS), W. Boerema (Heerlen Sport), J. Couvee (Troja), R. Heussen (Heerlen Sport), H. Peters (Nieuw-Einde), F. Palmen (Nieuw-Einde), R. Beerendonk (Limburgia).
Vertrokken: H. Odekerken (Minor), M. Sterk (Adveo).

HELIOS '23
Nieuw: R. en A. Bos (Groene Ster), J. Carlitz en S. Gubbels (Heerlen Sport), R. Heuts (Nieuw-Einde) P. Sturmans (Heerlen).
Vertrokken: R. Winkens (RKONS), M. Selder (EHC), M. Benjamins (Treebeek), R. Holka (Heksenberg), J. de Jong en J. v.d. Veer (KEV).

IVS
Nieuw: W. Quaadvlieg (Haslou), R. Crauwels (Sittard), R. Heuts, R. Ercken, F. Spees en W. Heuts (Caesar), R. Thomasetti (België).
Vertrokken: geen.

KEV
Nieuw: J. de Jong en J. van de Veer (Helios), R. Elders (Groene Ster), J. Lenferink (Chevremont), M. Eijkenboom (Kolonia), F. de Cleut (Groene Ster).
Vertrokken: R. Reulaux (Laura), A. Huntjens (Coriovallum).

LANGENBERG
Nieuw: J. van Mierlo, B. Huisman en R. Hellemons (Treebeek), R. Notenboom (De Leeuw), M. Broeders (Schuttersveld), W. Michiels (RKBSV).
Vertrokken: J. Martens (Jabeek), A. van Maenen (Egge).

MARIARADE
Nieuw: L. Mulders (Nieuw-Einde), R. Vluggen (Wijnandia), R. Hoekstra en K. Biesmans (Kaspora), H. Vaneinde (KVC Oranje), B. Sebula en W. Quadackers (Amstenrade), L. Bush (FC Hoensbroek).
Vertrokken: B. Rais (Minor).

RKDFC
Nieuw: W. Laumen, M. Kunz (Laura), R. Jacobs (Egge), J. Lange (Schinnen).
Vertrokken: E. en R. Molnar (De Leeuw), P. Stevens (Groene Ster), Crijns (Bilzen).

RKSNE
Nieuw: A. Vrolinks (Nieuw-Einde), R. Vrolinks en R. Paes (Groene Ster), R. Beerendonk (Limbricht), L. Cörver (SV Herlen), H. Eykenboom (Nieuw-Einde).
Vertrokken: geen.

SANDERBOUT
Nieuw: W. Gijzen (LHBMC), J. Muijtjens (RKUVC), A. Haas en H. Gerrits (Sittard), R. Pusceddu (Centr. Boys), C. Meissen (OVCS).
Vertrokken: P. Mols (SVM), R. Jongen (Schinveld).

DVO
Nieuw: F. Smith (Almania), M. Florack (Sittard), E. Armino (Obbicht), J. Eijpe (SVE), H. Damoisoaux (SW Boys), R. Mols (Sanderbout).
Vertrokken: F. Zinken (Limburgia), F. Rousseau (Den Haag), E. Vroomen (GVCG).

VKC '89
Nieuw: I. Ebas (EHC), R. Corvers en F. Adreollo (Treebeek), J. Quaadackers (EHC).
Vertrokken: M. Manka (Minor), R. Fleuren (Hoensbroek), F. Schregg (Vaesrade).

oefenvoetbal

MORGEN:

Limburgia-Abdissenbosch	14.30 uur
SVN-RKVCL	14.30 uur

DINSDAG:

SVN-Fortuna Sittard 2	19.00 uur

Paolo Cane rekent af met nummer drie

HILVERSUM – De Italiaan Paolo Cane zorgde bij de open Nederlandse tennisstrijd op Het Melkhuisje voor een verrassing van de bovenste plank door de als derde geplaatste Sovjet Andrei Tsjesnokov te verslaan. Emilio Sanchez, de komende tegenstander van Cane, bereikte de halve finales via een drie setszege op de Argentijn Davin.

Andrei Tsjesnokov kende tegen Paolo Cane een vliegende start, nam een 4-0 voorsprong, waarna de man uit Bologna zijn spelwijze veranderde. Hij haalde de snelheid uit de slagwisselingen en liet zijn tegenstander daardoor veel werk doen. Tsjesnokov maakte plotseling enorm veel fouten en zag zijn voorsprong langzaam teruglopen tot 4-3. Op eigen service kreeg hij toen een groot aantal mogelijkheden de stand op 5-3 te brengen, de beslissing in de set, maar de Sovjet faalde in het benutten van de kans.

Cane realiseerde zich op 4-4 dat hij de strijd mentaal had gewonnen. Tsjesnokov hield op 5-4 nog wel zijn eigen opslag, maar verloor de set uiteindelijk met 5-7. Tsjesnokov herstelde zich in de tweede set met 6-1. De beslissing in de partij viel daarna in de eerste game van de derde reeks. Op eigen opslag faalde Tsjesnokov weer. Vanaf dat moment speelde Cane een gewonnen wedstrijd.

Kwartfinales: Emilio Sanchez-Davin 6-7 (5-7), 6-1, 6-3; Cane-Tsjesnokov 7-5, 1-6, 6-4.

Open Sittardse tennisstrijd nadert climax

Van onze tennismedewerker

SITTARD – De open Sittardse teniskampioenschappen bewegen zich in de richting van de ontknoping. De favorieten in de B1 klasse deden wat van hen werd verwacht en plaatsten zich voor de halve finales. De nummer 1 van de plaatsingslijst, Tony Bokhorst, schakelde de Duitser Niki Mihajlov uit met 6-3; 7-5. Maurice van de Donk ondervond nauwelijks enige tegenstand van Maurice Beurskens: 6-3; 6-0. Pieter Klinkers (vijfde geplaatst) drong eveneens door tot de laatste vier. Hij won met 6-3; 7-5 van de een plaats hoger staande Koen Verberkt. Het kwartet wordt gecompleteerd door Jeroen de Jong, die de nummer 3, Leo Westerkamp, versloeg.

Bij de dames staat de favoriet voor de titel, Ilse Leytjens, ook bij de laatste vier. Zij versloeg Eugenie Curfs met 6-1; 6-0 en ontmoet nu Marinka Jacobs.

Armand Custers bereikte de halve finales van het Roomburgtoernooi in Leiden. In de kwarteindstrijd zette hij moeiteloos met 6-1; 6-1 Marc van Eekeren opzij. Ook Eric Wilbors plaatste zich vóór een halve eindstrijd, die van het Rapiditastoernooi in Nijmegen. In de kwarteindstrijd versloeg hij Andy Schaefer met 6-4; 6-2. Jolanda Schreurs werd in de tweede ronde met 6-2, 6-1 uitgeschakeld door Claire Wegink.

Open Sittards kampioenschap, B2 klasse: Andy Pas-Hennie ter Haar 6-2; 6-2. John van Helmond-Gejo Bogie 7-6; 7-5. Jean Swagers-Jean Luc Zegers 6-3; 6-3. Jack Kennis-Leon Schaepkens 6-4; 6-3. Ralph Stinski-Jos Kuyper 5-7; 6-2; 6-1.

Loyens naar WK triathlon

MAASTRICHT – Lucien Loyens uit Maastricht is een van de negen Nederlanders die op zondag 6 augustus in het Franse Avignon strijden om de wereldtitel kwarttriathlon. Favoriet voor de eindzege is Rob Barel, Nederlands beste triatleet op de korte afstanden. De Oranjeploeg bestaat voorts uit: Pim van den Bos, Marcel Osse, Mark Koks, Thea Sijbesma, Wilma Luggenhorst, Martin den Otter en Hyli Wiersma. Axel Koenders verdedigt op 12 augustus in het Deense Rodekro zijn Europese titel triathlon. Koenders is kopman van de Nederlandse afvaardiging, die verder bestaat uit Henry Kiens, Ben van Zelst en Peter Zijerveld. Bij de vrouwen starten Irma Zwartkruis en Ada van Zwieten.

Trainer Pim Verbeek mist leidersfiguur in groep

Feyenoord, om te huilen

ROTTERDAM – Na jaren van amateuristisch gerommel in de marge lijkt Feyenoord eindelijk op bestuurlijk niveau de zaken professioneel aan te pakken. Onder leiding van het driemanschap Kraay, De Swart en Van der Gijp gaat de Rotterdamse club op de commerciële toer, een weg die Ajax, PSV en zelfs het immer bescheiden Sparta al enige tijd met succes bewandelen. In sportief opzicht bakt Feyenoord er nog weinig van. De nieuwe trainer Pim Verbeek klaagde gisteren tijdens de officiële presentatie steen en been. „Ik heb nog geen team en al helemaal geen leiderstype. Het is om te huilen.'

Aansluiting

Carlo de Swart, de nieuwe voorzitter van de Stichting Feyenoord, ontvouwde in de Kuip aan het begin van het seizoen een ambitieus plan, onder het motto 'wie de poen heeft, heeft de macht'. Het is de bedoeling, dat in eerste instantie de aansluiting met de nationale top wordt hersteld en op langere termijn met de Europese elite.

„Vroeg of laat komt er een Europese competitie", aldus De Swart. „Feyenoord mag onder geen voorwaarde buiten die competitie vallen. In 1992, als het Verenigd Europa van kracht wordt, moet Feyenoord terug zijn aan de internationale top. We hebben dus nog drie jaar om onze plannen te verwezenlijken."

Vijf ton

De supporters van Feyenoord hebben het min of meer mislukte seizoen onder Rob Jacobs nog vers in het geheugen en zijn niet onder de indruk geraakt van de aankopen, die door Hans Kraay zijn gedaan. Spelers als John de Wolf, Steve Wasiman en Jan Mulder mogen dan over een Rotterdamse achtergrond beschikken, tot de verbeelding spreken ze geenszins. Per saldo investeerde koopman Kraay overigens slechts vijf ton in de spelersgroep.

Na een goede serie tegen een vijftal amateurclubs (met 57 gescoorde doelpunten) sloeg Feyenoord deze week tegen SVV (een magere 2-1 zege) en met name tegen Eindhoven (een blamerende 2-3 nederlaag) zorgwekkend aan het kwakkelen. De nieuwe trainer Pim Verbeek wanhoopt nog niet, maar hij had zich zijn entree bij Feyenoord beslist anders voorgesteld.

„Soms schieten de tranen in mijn ogen als ik zie wat er in taktisch opzicht allemaal misgaat", zucht de in de eredivisie debuterende oefenmeester (33). „Ik mis een leidersfiguur in de groep. Zo'n type als Wouters of Lerby, die in het veld corrigerend optreedt. De spelers zijn niet bereid voor elkaar te werken. We spelen veel te lief. In de komende weken zal ik een aantal pittige gesprekken met de groep voeren. Als het moet, zal ik als een soort boeman te werk gaan."

Gratis clubkaart

Feyenoord geeft de omstreden KNVB-clubkaart het voordeel van de twijfel. Directeur Hans Kraay kondigde aan, dat de club zal meewerken aan de uitvoering van het project en bovendien de aanschafkosten voor zijn rekening zal nemen. De Feyenoordsupporters, die hun club ook in de uitwedstrijden aan het werk willen zien, krijgen de omstreden voetbalpas gratis ter beschikking. „Want zonder de clubkaart krijgen onze supporters langs de legale weg geen toegangskaart."

Nederlandse supporters geven zich bloot

BARCELONA – Terwijl de selectie van Barcelona voorafgaand aan de jaarlijkse officiële presentatie voor publiek en pers in het Nou Camp-stadion de heilige mis bijwoonde in het kapelletje van de Zwarte Madonna, liet een groep Nederlandse supporters, die blijkbaar een dagje aan het strand hadden verwisseld voor een bezoek aan de Catalaanse hoofdstad, zich van hun andere kant zien. Onder veel geschreeuw en vuurwerk meenden zij hun ontblote achterwerken te moeten tonen aan de verbouwereerde Spaanse fotografen en de rest van de veertigduizend toeschouwers. Er waren er gelukkig ook, die hun afkomst op andere wijze kenbaar maakten: er werden Nederlandse vlaggen rondgezwaaid, terwijl de kreet 'aanvallen' meermalen gehoord kon worden.

sport kort

● STUTTGART – In het tennistoernooi van Stuttgart trekt Jens Wöhrmann zich niets aan van reputaties. Nadat de Westduitser eerst de Zwitserse favoriet Jakob Hlasek had uitgeschakeld, bereikte hij gisteren zelfs de halve finales. Guillermo Perez-Roldan werd afgestraft met tweemaal 6-3.

● LIER – Het stadion van Lierse SK is met onmiddellijke ingang gesloten. Burgemeester Vanhoute van Lier heeft het clubbestuur van de Belgische eersteklasser per brief laten weten, dat het stadion te onveilig is. De poorten van de uitgang en de trappen van de hoofdtribune zijn niet breed genoeg. Een andere tribune heeft houten banken en vloer.

● AARHUS – Ardis Bollweg is bij Aarhus in Denemarken wereldkampioene zeilen in de laserklasse geworden. Zij maakte van de laatste race een triomftocht door van start tot finish het veld aan te voeren. Bollweg won twee van de zeven races, haalde een tweede en een derde plaats. Zij hield Gisella Camet uit Amerika 0,25 punten achter zich.

ZANDVOORT - Een pantomime-kunstenaar zou golf nooit beter kunnen uitbeelden dan de hoofdrolspeler van het Volvo Tour-circus dat deze dagen een tussenstop heeft ingelast op de banen van de Kennemer Golf & Country Club. Voordat Severiano Ballesteros, Mr. Golf himself, zijn club ter hand neemt, voert hij een mime-stukje op dat Marcel Marceau het schaamrood naar diens witgeverfde kaken zou doen stijgen. Het hoort er allemaal bij. De blik in de verte. Speurend naar een punt op de fairway. Ver achter de plek die voor een normaal golfend sterveling bereikbaar is. Als Ballesteros zijn Spaanse temperament langzaam op toeren brengt, houdt de toeschouwer uit puur respect zijn adem in. De bordjes van de marshalls met het gebiedende opschrift 'STILTE' zijn volledig overbodig. Als Seve zijn voorbereidingen treft, kun je een speld horen vallen. Geen toeschouwer durft zich de woede van de meester op de hals te halen. Ballesteros geniet van dat moment; die eerbiedige stilte. Hij heeft het nodig. Die fase waarin zijn adrenaline-spiegel hoger en hoger stijgt. Twee keer maakt hij met zijn rechter arm een proefzwaai, terwijl de driver - de stok waarmee hij de meeste ballen van de afslag ranselt - zich nog in de handen van de caddy bevindt. Dan nog een blik naar dat verre punt. Aan zijn gezicht is af te lezen dat het heel moeilijk zal gaan worden daar terecht te komen. Dan steekt Ballesteros eindelijk zijn hand uit in de wetenschap dat de caddy hem het materiaal overhandigt zoals een chirurg zonder een blik te kruisen het scalpel van zijn assistente ontvangt. Even dribbelen; balans zoeken onderwijl met moeite de slagvaardige driver intomend. Korte opzwaai en weer kijken naar dat verre punt. Een keer of drie staat die beweging in het scenario. Dan vertrekt het gezicht van de meester. De club wordt, gestuurd door de linkerarm inclusief wit leren handschoentje, omhoog gebracht en met een enorme snelheid omlaag getrokken. Een zwiep en de droge tik verbreken de absolute stilte. Het moment waarop het volk wachtte. De oooohhh's en de aaahhh's zijn niet van de lucht. Severiano voert zijn laatste act op. Hij fluistert zichtbaar iets in de richting van de vertrekkende bal. Een laatste koerscorrectie of een ingehouden vloek als het projectiel die verre plek op de fairway niet opzoekt. Applaus. Precies zoals het hoort. Severiano heeft afgeslagen. Iedereen haalt opgelucht adem. Een van de spannendste golfmomenten behoort tot het verleden. En Seve schrijdt richting fairway. Nors kijkend, want zelden vindt hij een schot goed genoeg om een vriendelijke glimlach op zijn gezicht te toveren. Bovendien hoort die glimlach niet bij zijn stiel. Hij is Spanjaard en temperamentvol. Een hartstochtelijk vechter. Een golfer met uitstraling en charisma; een verrijking voor het toernooi op de Kennemer ook al kost zijn optreden anderhalve ton. Severiano heeft afgeslagen; de wedstrijd kan niet meer stuk.

Severiano Ballesteros raakt zelden van slag

door **fred sochacki**

Robbie van Erven Dorens heeft zich het vuur uit de sloffen gelopen om Severiano Ballesteros naar Zandvoort te halen. De organisator van de KLM Dutch Open moest zich wat laten ivallen na het échec van verleden jaar. 'Zijn' Open was toe aan een opvijzelingsactie en wie anders dan Mister Golf himself zou daar beter voor kunnen zorgen. Op de voorname banen van Augusta, tijdens de

Spaanse golfmiljonair speelt alleen maar om te winnen

US-Masters, hield Robbie van Erven Dorens twee regendagen lang zijn paraplu boven het niet onaantrekkelijk hoofd van mevrouw Carmen Ballesteros. Dat, en het feit dat Seve reeds drie Dutch Opens in de boeken had staan, gaven de doorslag. Met name de banen van de Kennemer nemen een speciale plek in. „Ik won er in 1976 mijn eerste Open", herinnert Ballesteros zich.

En de eerste echte titel telt zeker zo zwaar als de vijf 'majors' (twee keer de US Masters en drie keer de British Open) die hij in zijn veertienjarige carrière won. Een loopbaan die hem het predikaat 's werelds beste golfer bracht. „Ach, wat is dat 's werelds beste golfer. De ene dag speel je alles, de dag erna ben je nergens". Zoals op Royal Troon, waar dit jaar de British open werden gehouden. „Ik speelde miserabel", aldus Ballesteros. „Niets lukte en toen ik in een uitzichtsloze positie was gekomen was de motivatie eveneens zoek". Ballesteros speelde elf boven par. Zijn slechtste toernooi in het laatste decennium. Het gevloek en getier was niet van de lucht.

„Mijn caddy slaat beter dan ik", constateerde hij nadat deze mastertitel ver aan zijn neus voorbij was. De caddy, Iain Wright, stond er wat bedremmeld bij. Het moeten sterke schouders zijn die de tas dragen van Ballesteros. De Spanjaard wisselt vaker van caddy dan van uitrusting.

Financieel maakte de afgang op Royal Troon voor de 32-jarige Spanjaard weinig uit. Het 'bedrijf-Ballesteros' is al lang niet meer afhankelijk van de successen op de diverse toernooien. 27 Sponsoren zorgen voor een niet onaanzienlijk deel van Seve's dagelijkse broodwinning. Prijzengeld is een bagatel evenals het startgeld in Zandvoort en als het even meezit, bedraagt die bagatel ongeveer drie ton totaal. Een druppel op de gloeiende plaat want het jaarinkomen van Pedrena's beroemdste zoon wordt geschat op 25 miljoen gulden.

Woede

Beroemdheid heeft echter ook een prijs en Ballesteros is slechts zelden bereid die prijs te betalen. Van de week barstte hij in woede uit toen een fotograaf plaatje nummer zoveel schoot. „Ik zit gewoon een broodje te eten. Kijk hier, met vlees erop. Mag ik dat even ongestoord doen?" Vervolgens stond Ballesteros op, smeet de etenswaar in een afvalemmer en vertrok. De meester is geïergd. De British Open is hem op zijn maag geslagen. Dit hele seizoen al loopt niet echt naar wens. Seve zoekt naar de juiste vorm en tegen de tijd dat de Ryder Cupontmoeting tegen Amerika op de kalender staat, moet die vorm er zijn. Zijn vriend en teamcaptain Tony Jacklin kan en mag hij niet in de steek laten.

Onweer

Op de Kennemer wil hij zijn gram halen. En toen hij afgelopen woensdag na het Pro-Am van de achttiende hole afstapte, hing er onweer in de lucht. Robbie van Erven Dorens had gemakshalve vergeten te vermelden dat de Kennemer niet meer de baan was waarop Seve dertien jaar geleden zijn eerste Open won. De negen nieuwe holes hadden hun tol geëist en met 75 slagen (twaalf meer dan zijn protégé Jose-Maria Olazabal) op zak perste hij slechts een woord tussen zijn lippen uit. „Practice". De caddy pakte de golftas en begon met zijn baas aan enkele uren overwerk. In het clubhuis wachtte Carmen Botin, die sinds eind vorig jaar Carmen Ballesteros-Botin heet, geduldig. Zelf geen onverdienstelijk golfamateur trekt zij sinds jaar en dag met haar jeugdliefde op. De onverwachte oefensessies horen vrijwel steevast bij de dagelijkse gang van zaken.

Afwijking

Oefening baart kunst. Ballesteros is de verpersoonlijking van dit gezegde. De Spanjaard koppelde zijn wil om 's werelds beste golfer te worden aan zijn enorme talent en zijn voor een golfer ideale afwijking. Seve's rechterarm is twee centimeter langer dan zijn linker. Een enorm voordeel bij het komen tot een perfecte golfswing. 'Een geschenk van God' noemt hij zijn 'afwijking'. Als telg uit de belangrijkste golffamilie van Pedrena kwam hij reeds vroeg in aanraking met een club.

Oefenvorm

Oom Ramon Sota (de Tourprofessional die zelf twee keer de Dutch Open op zijn naam schreef) gaf kleuter Ballesteros een ijzeren 5. Daarmee oefende Seve stiekem als het donker was op de golfcourse. Als caddy mocht je immers niet van de officiële baan. „Als je geritsel hoorde, wist je dat je de bal verkeerd geslagen had". Een andere oefenvorm was het wegslaan van stenen op het strand. „Degene die het verst een steen wegsloeg verdiende een paar peseta's. Ik zorgde altijd voor een hoge inzet, zodat ik wel moest winnen op niet steeds platzak te zijn". Met geleend geld van oom Ramon trok hij op negentienjarige leeftijd naar de Kennemer. Zijn grootste overwinning tot dan toe was het Spaans caddykampioenschap op twaalfjarige leeftijd.

Bedrijf

In Zandvoort kwam de grote doorbraak. Vanaf die periode won de thans 32-jarige zowat alles dat er te winnen was. Ruim vijftig Opens waaronder twee keer de US-Masters en drie keer de British Open. Severiano Ballesteros groeide uit tot een bedrijf met een staf die vijftien man personeel telt. Aan het hoofd broer Manuel en manager Joe Collet. Het vele geld heeft geen invloed op Ballesteros gehad. Nog steeds staat hij, als toen in 1976, op de tee en bereid zich voor op de afslag. Steeds hetzelfde ritueel en vooral steeds gericht op slechts een doel: de overwinning.

● *Severiano Ballesteros heeft afgeslagen; de KLM Dutch Open kan niet meer stuk.*
Foto: MARCEL VAN HOORN

Regilio Tuur draagt droomdebuut op aan jarige moeder in Hoogvliet

'This kid is dynamite'

Van onze sportredactie

NEW YORK – Het gaat wat ver om te beweren, dat New York nu al aan zijn voeten ligt. Maar dat Regilio Tuur de man van de avond was voor de pak weg duizend liefhebbers, die de weg naar het Felt Forum al hadden gevonden toen hij de ring betrad, dat staat als een paal boven water.

Mike Weaver, de vroegere wereldkampioen in het zwaargewicht, de nummer vier van de WBA-wereldranglijst Glenwood 'The Real Beast' Brown en Anthony Hembrick, de man die zijn status in hoofdzaak ontleent aan het gegeven, dat hij in Seoel de bus miste en daardoor te laat kwam voor zijn eerste Olympische partij zij allen prijkten heel wat hoger op het programma, maar oogstten slechts hoon en gefluit. Tuur evenwel kreeg een staande ovatie, nadat hij Dennis Pantoja uit The Bronx na twee minuten en zes seconden in de eerste ronde met een superieure rechtse naar het canvas had gejaagd. „This kid is great, this kid is dynamite," kraaide een kenner verrukt.

Nog in de ring, terwijl de dokter zich om de met man en macht op een kruk gehesen Puertoricaan bekommerde, zei 'Giely' voor de camera van Madison Square Gardens eigen tv-ploeg, dat hij de zege opdroeg aan zijn jarige moeder, thuis in Hoogvliet. „Ik hoop dat ze het ziet," stamelde hij, nog helemaal vol van zijn droomdebuut. Dat zal best lukken, want de band wordt morgenochtend overhandigd aan Maarten de Vos van Topsport Marketing, het bureau dat de tv-rechten van Tuurs gevechten heeft gekocht en het materiaal aan de meestbiedende kan verkopen.

Explosiviteit

Boksminnend Nederland kan dan met eigen ogen zien, dat Regilio Tuur nog niets aan explosiviteit heeft ingeboet, integendeel. „Ik voelde me sterker dan ooit", zei hij in de kleedkamer, waar het een komen en gaan was van opgetogen bewonderaars, ex-boksers vooral, van wie Juancho Ruiz de verslaggever uit Holland op het hart drukte toch vooral te vermelden „dat this guy alles heeft om wereldkampioen te worden".

Bob Goodman, de machtigste man van Madison Square Garden, daalde zelfs in hoogst eigen persoon af tot in de gewelven van 'zijn 'rijk' om Tuur een dikke kus op het voorhoofd te drukken. „Good show!" prees hij. En met een knipoog naar Regilio's trots toekijkende manager Bill Bikoff grapte hij: „Je zou alleen wat harder moeten slaan".

Vreemd genoeg werd Tuurs onvervalste knock-out als een 'tko', een technisch k.o. geanonceerd. En dat, terwijl arbiter Jim Santa al bij vier was opgehouden met tellen omdat hij zag, dat Pantoja met geen mogelijkheid op tijd op de been zou zijn en dringend om hulp verlegen zat. „Voor mij was het een knock-out", twijfelde trainer Phil Borgia geen moment, „natuurlijk was het een knock-out. Vraag maar aan Pantoja. Die heeft meer dan een minuut op de grond gelegen en wist daarstraks in de gang naar de kleedkamers nog niet waar hij was. Maar wat maakt het uit, hoe ze het noemen? Het belangrijkste is dat Reggie heeft gewonnen. Dat het zo overtuigend gebeurde, is alleen maar meegenomen en spreekt voor zijn enorme potentie. Of ik ook denk, dat hij wereldkampioen kan worden? Natuurlijk, anders hadden we hem hier niet gebracht".

Jongensdroom

Om vijf over acht gisteravond, vijf over twee vannacht Nederlandse tijd, ging voor Regilio Tuur (21) een jongensdroom in vervulling. „Madison Square Garden als ik alleen die naam al hoorde...! En nu stond ik er, zat ik in een en dezelfde kleedkamer met Mike Weaver, die ik vroeger boven m'n bed had hangen. Ik ben nooit nerveus voor een gevecht, maar nu stond ik stijf van de zenuwen toen ik naar boven liep. Vind je het gek?"

Dennis Pantoja, had Tuur bij de weging al gezien, was bijna een kop groter dan hij en Bikoff en Borgia koesterden het donkerbruine vermoeden, dat de als debutant aangekondigde junior-lichtgewicht in zijn geboorteland Puerto Rico al een keer of wat als prof had gebokst. De tijd was te kort om hun beweringen op hun waarde te schatten. Pantoja kreeg gewoon de kans niet om te bewijzen, dat hij niet als een 'looser', als 'n verliezer naar Midtown Manhattan was gekomen.

Knal

Hij werd al meteen vol op de kaak getroffen en uit zijn snelle blik naar de hoek sprak, toen al, schrik en onzekerheid. Een knal op zijn hart deed zijn ondernemingslust er niet groter op worden en na nog geen anderhalve minuut moest de door het Puertoricaanse deel van het publiek verwachtingsvol begroete nieuwkomer acht tellen rust nemen na een rechtse op het hoofd. Een halve minuut later was het gebeurd. Een met links voorbereide, ongelooflijk flitsende rechtse zond Pantoja voorover naar het dek. „Hij ging net als Kelcie Banks", constateerde Tuur tevreden.

„Ik heb er echt niet op geloerd" verontschuldigde hij zich, nadat krachttrainer Seth Seidman zijn spieren had gestretched, „ik ging ook niet uit van een knock-out. Die jongen zag er best sterk uit. Ik dacht: ik probeer 'm een paar keer aan te slaan in de eerste ronde en dan in de tweede... Maar ik was zo bezig, dat-ie eruit was voor ik het wist, die rechtse. Normaal gesproken denk ik erbij na. Nu niet. Of ik schrok, toen hij zo lang bleef liggen? In Seoel wel, ja, met Banks. Ik ben meestal blij als ik ze weer zie staan. Maar nu was ik zo in trance, dat ik meteen naar m'n hoek keek. Ik vergat die jongen voor 'n paar seconden, en toen ik weer keek, had ik al de scheidsrechter al over 'm heen gebogen".

Overdonderd

Veel later op de avond kwam Regilio Tuur eindelijk een beetje tot zichzelf in de beschutting van de kleedkamer, wachtend op het moment dat zijn trainingsmaatje Kevin Kelley de ring in mocht.

Tientallen handtekeningen had hij gezet, een veelvoud aan handen geschud en met John, Juan en alleman was hij op de foto gegaan. „Je maakt het nu zelf mee en ik denk dat je net zo overdonderd bent als ik. Ik had dit, al die opwinding om mijn persoon, echt niet verwacht. Nog niet. Maar zo zijn ze hier: als je presteert, wordt het gewaardeerd".

Bekende Nederlander wil hij niet meer zijn, Regilio Tuur, maar wat dacht je van bekende Amerikaan?

● *Regilio Tuur (achtergrond) heeft zijn eerste optreden in Madison Square Garden bijna achter de rug. Tegenstander Dennis Pantoja is weerloos en zal nog in de eerste ronde definitief k.o.-gaan.*

● *Pais en vree op een envolle camping.*
Foto's WIDDERSHOVEN

De jeugd heeft centen

Als je in Zuid-Limburg woont heb je een groot nadeel: je kunt er eigenlijk niet op vakantie heen. En het schijnt wel bijzonder leuk te zijn, althans, als je moet afgaan op degenen die bij uitstek deskundig zijn: Nederlanders die van elders naar het zuiden zijn afgezakt om er hun welverdiende jaarlijkse verlofperiode door te brengen.

Als doorgewinterd bewoner van deze contreien sta je niet dagelijks stil bij de schoonheid van het heuvelland en de rust die er van uitgaat, de gastvrijheid van de autochtonen, de gulle bediening, de coulante prijzen, de smakelijk bereide spijzen. Wij, die deze dreven ook in minder door het klimaat begunstigde tijden plegen te bewonen, zoeken dat alles verder weg.

Er zijn in Limburg vele bezienswaardigheden, zo liet ik me deze week onderrichten door mevrouw Minke Meijering uit Oude Pekela, gehuld in blousje en modieuze koersbroek, maar als je die gehad hebt zit je wel een beetje onthand, voegt ze er aan toe. „En je moet er van houden," zegt haar echtgenoot Heico, die het allemaal wel gezien heeft en op de broeierige dag waarop ik het tweetal aantref op de Europa Camping in Valkenburg lijkt deze eerzame Groningse produktieleider niet van plan erg ver te wijken van zijn favoriete gerstenat, te weten Grolsch Bier. (hetgeen niet verhindert dat hij op de foto Heineken drinkt: verkrijgbaarheid is ook een factor.) En van zijn lijfblad, de Winschoter Courant, die hij zich laat nasturen.

Markt

Tot de bezienswaardigheden hoort overigens de markt van Heerlen, benevens die van Maastricht, en ook winkelen schijnt een favoriete bezigheid te zijn van de mensen die deze drukste van alle weken doorbrengen in Zuid-Limburg. „Dat heb je allemaal niet in Oude Pekela," verduidelijkt Minke.

Gewinkeld wordt er in alle toonaarden, meldt de neringdoende in een met velerlei spullen volgepakte zaak aan de Grendelpoort in Valkenburg. Hij mag gaarne jongelui zijn zaak zien betreden en iets kopen, zoals een niet uitwaaiende aansteker, of een goed gelijkend portret van Elvis Presley, ingelijst en wel, want zij zijn doorgaans goed voorzien van slappe was, die hen ook in de zak brandt. Niet zo begrepen heeft hij het op ogenschijnlijk beschaafde oudere personen; van dit type lopen er, verzekert de uitbater, vijf of zes per dag tegen de lamp wegens pogingen tot medeneming van goederen zonder betaling. Te controleren valt de opmerking niet, want geheel vrijwillig voegt de man er aantoe: aangifte doen we niet, daar hebben we het veel te druk voor.

Minder druk dan vroeger trouwens, hetgeen niet zozeer te wijten is aan een eventuele vermindering van de belangstelling voor Limburg als vakantie-oord, maar meer aan een betere spreiding van vakanties; hij is daar zeer tevreden over, ook trouwens over wat koelere dagen met bedekte hemel, wanneer de nering meer dan gebruikelijk rendeert.

Dat de jeugd veel geld heeft blijkt op allerlei manieren. Zo zijn even verderop broodjes gezond te koop voor de somma van 3 gulden 75.

Aantrekkelijk

Om de hoek zitten acht gezonde knullen rond een zonovergoten tafel. Het is twee uur in de middag, maar zij zitten hier kennelijk al een poosje, en hebben zich verzekerd van een constante aanvoer van aantrekkelijk ogende buikige glazen met fris schuimende pils. De serveerster mag er trouwens ook wezen.

Ze komen uit Wijhe in Overijssel, en gaan daar kennelijk ook samen uit. Vorig jaar waren ze op Terschelling, daarvoor ook al in Valkenburg. De bezienswaardigheden zijn aan hen niet besteed, of het moesten de dames zijn; de blikken volgend kun je zien dat ze wat dat betreft niet al te kieskeurig zijn.

Ze zijn een jaar of achttien, allemaal bouwvakkers, zeggen ze; ze blijven vier dagen, zitten vier bij vier op pensionkamers en hebben voor deze korte periode de man acht meier te verteren.

Dat bedoelde boven aangehaalde winkelier dus.

Tatouage

Wij – ondergetekende en de fotograaf – maken een korte ronde van Maastricht tot Slenaken en het valt op dat geen van de willekeurig aangesproken toeristen uit de Randstad komt. Hoewel: we hebben geen tatouages aangesproken, evenmin als andere vervaarlijk ogende types, misschien komt het daardoor.

Lang niet in Valkenburg geweest; moeten vaststellen dat op een hete dag in de week de terrassen lang niet vol bezet zijn, maar dat komt omdat iedereen op de camping blijft met deze temperatuur. Wel moeten vaststellen dat vrijwel alle restaurants zich recentelijk op enige buitenlandse cuisine hebben gestort. Hoewel sommigen dat begrip wel heel ruim nemen; wat bijvoorbeeld te denken van een Hongaars restaurant dat 'gebakken scholfilet met warme groente' aanbiedt.

● *Simon en Josien Arends: wonderlijk schoon.*

● *Acht meier de man...*

Smokkel

Wie de professionele camping-uitbater zoekt komt vrijwel automatisch terecht bij Dick Scheffer, directeur-eigenaar van de Europa Camping in Valkenburg. En omdat het niet de eerste keer is dat hij de pers te woord staat komt het er rap uit: „Iedereen kan wel een wei kopen en daar een bord 'camping' bij zetten. Maar de mensen een vakantie aanbieden, dat is wat anders." Hij heeft een hekel aan een amateuristische aanpak.

„Iedereen kan wel dingetjes organiseren waar iedere keer weer dezelfde vijftig mensen aan deelnemen. Maar wij hebben er nu tweeduizend hier, en ik rust niet voor we de laatste ouwe vastgeroeste huisvader zwart geschminkt als deelnemer aan een smokkelspel het bos in hebben gekregen," zegt hij.

Het smokkelspel is een van de 'duizend mogelijkheden', afgestemd op oa. het weer, die Scheffer achter de hand heeft. En uiteraard gebeuren er veel dingen tegelijk; dat de camping zulks organiseert is uiteraard niet alleen een uitvloeisel van de filosofie, dat men een verantwoordelijkheid heeft bij het aanbieden van een vakantie – buiten markten, winkels en wat bezienswaardigheden (waar je liefhebber van moet zijn, juist ja) is er in Zuid-Limburg kennelijk toch niet zo gek veel dat veel toeristen aanspreekt.

Zoals verwacht is er, nadat de campingbezoeker het grote aanbod gewaar is geworden, weinig te klagen over. Drie of vier notoire klagers op de meer dan twintigduizend gasten, schat Scheffer. Onder de laatste zeer schilderachtigen, zoals de man die in een week tijd de leiding van de camping een keer of vier een verkeersdrempel liet verwijderen en weer aanbrengen in het laantje bij zijn tent. „Later bleek dat hij al jaren niet te genieten was," zegt Scheffer, ten dele ten overvloede. „Dat is zo'n zeldzaam geval dat echt niet te helpen is."

Een korte rondgang maakt duidelijk dat in het vakantiedorp alles pais en vree is. Zelfs het verkoelende zwembad trekt maar matig belangstelling; vrijwel iedereen zit voor of zelfs in tent of caravan, puzzelt een eind weg, haakt of breit, doet de was, drinkt een pils en laat de zon onbekommerd op dat alles schijnen.

Wouden

Komt er wel eens iemand in de wereldberoemde wouden, velden en beemden van Neerlands zuidelijkste kleinood? Het houdt niet over, maar het is dan ook bloedheet, je bent wel gek als je nu gaat fietsen of wandelen. Alleen de oude Fords en Opels met kentekens uit de jaren 1976 tot 1980 zijn er vrij talrijk.

Toch staat op een kruispunt in Ingber een slanke heer in korte broek, met een fiets merk Tour de France, en bestudeert een kaart. Hij komt er kennelijk niet uit. Hij blijkt de Keuteberg te zoeken en de fotograaf verwijst hem daar in duidelijke bewoordingen naar. Zijn vrouw is naar de markt in Maastricht; hij komt uit Oost-Souburg op Walcheren waar hij ook veel fietst, 'maar daar is het zo plat als een dubbeltje'. Het is de eerste keer dat deze Zeeuw zijn woning geruild heeft, en wel met iemand uit Meerssen. De heuvels vallen hem wat tegen, hij heeft nog een lange rit voor de boeg. Alle aanleiding hem een prettige thuisreis te wensen.

Op een idyllisch plekje, in de knallende zon aan de Gulp, treffen we de familie van Simon en Josien Arends uit Bedum in Noord-Groningen aan, met hun kinderen Stephanie (5) en Roderik (2). Hen is zojuist de gelijkenis van het zich voor hun ogen ontrollende landschap met dat van Zuid-Engeland opgevallen. Ze hebben een heerlijke vakantie, staan op de camping op de Gulperberg, vinden de toeristen die hier komen zo beleefd en de prijzen niet hoog. „Het is hier wonderlijk mooi," zeggen ze allebei – dat kan misschien ook aan Bedum liggen. De fietsen die ze gehuurd hebben staan een eind verderop, ook hen zijn heuvels en dalen tegengevallen, qua beklimmen, maar ach.

Op een bankje aan de Maasboulevard in Maastricht zitten moeder, dochter en frèle oma. Ze zijn voor een dagje uit Valkenswaard naar Limburgs hoofdstad gekomen en hebben zojuist de karbies met warme koffie en broodjes aangesproken. Maastricht is uitgekozen 'omdat het binnen een uur rijden lag', ook een reden natuurlijk, en trouwens een dwingende eis, gezien de gezondheidstoestand van oma.

Niemand verveelt zich op zo'n dag, in Limburg, mogen we vaststellen.

Maar ik ben wel bang dat de Valkenburgse Hongaar goeddeels met zijn gebakken scholfilet is blijven zitten.

sante brun

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!
045-719966

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's en Reuze-Piccolo's kunnen telefonisch worden opgegeven via **045-719966**, schriftelijk aan bovenstaand adres of persoonlijk aan de balie van onze kantoren van 8.30-17.00 uur.

Telefonisch opgeven van advertentieteksten kan in de regel tot 12.00 uur **vóór** de dag van plaatsing (ook voor zaterdag).

Schriftelijke opgave is mogelijk via de 1e post op de dag **voor plaatsing**.

Via de balie van onze **kantoren** geldt een sluitingstijdstip van 10.00 uur **voor** de dag van plaatsing en voor de krant van zaterdag en maandag op donderdag 17.00 uur.

Piccolo's worden geplaatst over 1 kolom met altijd **één** woord in hoofdletters. Prijs ƒ 1,15 per millimeter hoogte. Rubrieken 'Prioriteit' en 'Vermist gevonden' ƒ 0,95 per millimeter hoogte.

Rubrieken 'onroerend goed' ƒ 1,40 per millimeter hoogte. Rubriek 'bedrijven transakties' ƒ 1,50 per millimeter hoogte.

Reuze-Piccolo's worden geplaatst over 1 of 2 kolommen met een keuze uit 4 lettercorpsen met minimaal **een** woord in een grotere letter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk.

Prijs ƒ 1,55 per millimeter hoogte per kolom.

Voor advertenties op rekening worden **geen** administratiekosten berekend.

Enkele rubrieken worden uitsluitend geplaatst tegen kontante betaling of betaling via bovenstaand postgiro- of banknummer.

Advertenties onder nummer, toeslag ƒ 7,50 per plaatsing.

Bewijsnummers op verzoek en tegen betaling.

Alle prijzen zijn exclusief B.T.W.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties. Fouten in telefonisch opgegeven advertenties of fouten ontstaan door onduidelijk handschrift van de opdrachtgever behoeven door ons niet te worden gecompenseerd. Correcties en of vervallen orders worden onder voorbehoud geaccepteerd en uitgevoerd.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door 261.000 personen van 15 jaar en ouder.

(Bron: Cebuco Summo Scanner) 156599

Vermist/Gevonden

Hoge beloning

Op 18 juli 1989 werd te Echt ontvreemd een personenauto

Ford Escort 1.6D CL

Kenteken: SN-97-VL
Kleur: wit

De inlichtingen die leiden tot het terugverkrijgen van een bovengenoemd voertuig zullen worden beloond al naar gelang de waarde van het teruggevonden voertuig en van de inlichtingen. Deze worden ingewacht onder tel.nr. 085-435255, na kantoortijd 085-455045.
Vragen naar de heer van Schijndel
Bureau H.A. van Ameyde B.V., Kleine Oord 181, Arnhem.

AANGELOPEN: witte hond met zwarte vlekken, vermoedelijk Whippet of Deerhound met zwarte brede halsband, tel. 045-424189.

VERLOREN leesbril kunststof montuur met rode streepjes. Teg. beloning terug te bezorgen. Marijkelaan 2, Geleen.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

VERLOREN op 26-7 zilv. d. horloge omg. Meezenbroek-Schaesb.veld. Teg. bel. terug bez. Dr. Cuyperstr. 5, tel. 045-725706.

Mededelingen

Brandweer Heerlen Bedankt!!

Voor het snelle blussen van onze zaak.

Friture Nico Mara, Jos vd Heuvel.

Wilhelminastraat 39 Hoensbroek.

Personeel aangeboden

AANNEMER realiseert voor u alle nieuwbouw, verbouwingen, renovatiewerken. Referenties aanwezig. Tel. 04490-49787, 19.00-21.00 uur.

SCHILDER neemt werk aan. Tel. 045-416342.

Thuisblijvende moeder biedt OPVANGMOGELIJKHEID voor kind, voor ca. 3 halve dagen p.wk. 045-270809.

KLUSJESMAN kan nog diverse werk aannemen: Ren., in en om huis, metselw., tegelzetten, behangen, 04454-3450

Personeel gevraagd

Wij vragen voor ons bedrijf enkele

Serieuze heren

voor verschillende werkzaamheden, goede bijverdienste.
Begrafenis-onderneming Paffen
Einderstraat 17. Tel. 045-452337.

Gevraagd

Int. kippercombinatiechauffeur

Zonder ervaring onnodig te solliciteren.

Transportbedr. Boymans BV

Dorpstr. 98 Oirsbeek. Tel. 04492-1833.

Nieuw te openen Italiaans restaurant-pizzeria in centrum Heerlen zoekt per 1 september

Italiaans Personeel

o.a. koks, kelners enz. Tel. soll. 045-719602.

Wij zijn op zoek naar een,
creatieve, enthousiaste, ervaren en

vakbekwame broodbakker

die tevens kennis heeft van de banketbakkerij.
Zelfstandig kunnen werken is een vereiste.
Wij bieden een 5-daagse werkweek van 38 uur en een salaris passend bij de verantwoordelijkheid.
Heb je interesse, bel of schrijf naar:

Schoonmaakmedewerkers m/v

voor verschillende relaties in de omgeving van Sittard en Geleen. De werkzaamheden vinden plaats van 17.30 tot en met 20.00 uur. Leeftijd: 17-20 jaar.
Voor informatie: Tempo-Team Uitzendbureau 04490-14222, Jaqueline Smeets, Rosmolenstr. 4, Sittard of 04490-56156, Patricia Goltstein, Rijksweg Zd 1a, Geleen.

Gevraagd gediplomeerd

doktersassistente

20 uur p.wk. voor huisartsenpraktijk te Geleen.
Br.o.nr. B-1520, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Met spoed gevraagd

Vakbekwame binder/verkoper m/v. Eventueel part-time.
Tel. 045-750057. Bloemisterij Schaffers

Produktiemedewerkers M/V

voor een bedrijf in Roermond. Leeftijd: 18-65 jaar. U kunt zelf bepalen hoeveel u per week wilt werken. Alles kan tussen 8 en 40 uur. Wij bieden een afwisselende baan in dag- of ploegendienst, goede salariëring, 8% vakantiegeld en doorbetaalde verlofdagen. Vervoer is geregeld.
Voor informatie: Tempo-Team Uitzendbureau 04490-14222, Karin Poelman. Rosmolenstraat 4, Sittard.

Club Bubbles

Geleen vraagt nog 2 meisjes. Hoge verdiensten, intern mogelijk. werkt. in overleg. 04490-42313.

Groentezaak zoekt jong vlot

Winkelmeisje

Leeft. tot 20 jr. voor 20-urige werkweek. Soll. na tel. afspr. 04406-15580 na 18.00 uur 15445, Groentezaak 't Höfke, Valkenburg.

Bouw- en architectenbureau GEHLEN-GANS B.V., Trichterweg 125, Brunssum vr. voor Duitsland Ervaren timmerlieden, metselaars en ijzervlechters (handlangers onnodig te soll.), ook collonnes omg. Keulen-Mönchengladbach. Tel. 045-229529 of 229548.

RIJINSTRUCTEURS-Studiefinanciering. Tot 80% van opleidingskosten. Voorwaarden o.a.: rijbewijs B, diploma lts-c/mavo/havo, doorzettingsvermogen, studiezin en goede omgangsvormen, 18-28 jaar. Geselecteerde kandidaten komen in aanmerking voor deze studiefinanciering en kunnen rekenen op vier jaar vast zelfstandig werk, krijgen beschikking over lesauto, en kunnen rekenen op hoog inkomen en prima toekomstmogelijkheden. Schriftelijk solliciteren: KRM-studiefinanciering, Postbus 35 5688 ZG Oirschot.

Gevraagd BEZORGERS van folders voor Interkauf in Sittard, Susteren en Koningsbosch en controleur gezocht voor Sittard. Tel. 09-4924333891.

Gevraagd zelfstandig werkende DAKDEKKERS voor div. renovatie-werkzaamheden. Zonder erv. onn. te soll. Dakdekkersbedrijf M. Haas 045-451862.

Bar Ma Cherie vraagt MEISJES voor de middag- en avonduren. Geopend va. 14.00-02.00 uur. Hellebroek 61, Nuth. Tel. 045-241829.

Gezin met kind, 2 jr. in Amsterdam C (grachten) zoekt per 1-10 AUPAIR voor min. 9 mnd. Tel. na 18.00 uur. 020-257487.

Nét WINKELMEISJE dat tev. andere werkzaamheden kan en wil verrichten. Slagerij Boesveld, St. Anthoniuspln. 2A Urmond. 04490-31573.

Gevr. voor Aken, zelfst. werkende KOK, goed salaris. Tel. 09-49-241-33643.

Leuke MEISJES gevraagd voor exclusieve club, goede condities, intern mogelijk. 045-424330.

GEVRAAGD keukenkrachten voor zaterdags en zondags (zelfst. werk) leeft. va. 20 jr., tev. werkstudent(e) voor buffet en bediening 's avonds en/of weekends, werktijden in overleg. Coffeeshop Petit-Restaurant "MAX". Tel. 045-454700.

KLUSJESMAN gevraagd voor enkele dagen per week liefst AOW of WAO- er, voor onderhoudswerkzaamheden in en om ons bedrijf. G.G. auto's, Heerenweg 284-286, Heerlen. Tel. 045-224172.

Gevr. PRODUKTIEMEDEWERKERS. Stabil Oil Company. Tel. 04490-77770.

Restaurant Stap In Heerlen vraagt voor direkt ervaren SERVEERSTER/Kelner fulltime. Leeft. 18-25 jr. Soll. na tel. afspr. 045-714344.

Gevr. BANKETBAKKER en leerling, jaarbetrekking. Bakkerij/lunchroom Martens, Grotestr. Centr. 24, Valkenburg.

Fa. Robek REIFOEKEN-EXPRES vraagt een jongen of meisje van plm. 18 jr. die mee wilt werken op de markt zaterdags en op diverse evenementen. Tel. 045-223097 na 20 u.

RKVV Haanrade zoekt voor het seizoen '89/'90 met spoed een TERREINVERZORGER. Belangstellenden kunnen telef. contact opnemen met T. Handels, 045-461648.

Jonge dame als ZATERDAGHULP voor poets- en kantoorwerk, ƒ 5,- p.uur. Br. o.nr. B-1521, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

BARMEISJES gevr. v. dag of nacht. Kost en inw. Tel. 09-32-11671473.

Nightclub St.Tropez, Sittard zoekt BARDAMES, tel. 04490-15828 na 21 uur 04490-17402.

Charmante BUFFETJUFFROUW gevraagd, werktijden in overleg. Tel. 04492-1873.

Prof. all-round KEYBOARDSPELER met zang en bij-instrument gezocht voor populair modern duo. Zonder erv. onn. te reageren. Br.o.nr. B-1484, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Vrouwl. FRITURE/KEUKENHULP gevr. Tel. 045-310239 of 313440.

Schoonmaakbedrijf Kraan te Kerkrade vraagt met spoed ervaren GLAZENWASSERS leeft. 16 t/m 18 jr. Tel. soll. na 17.00 uur, 045-422877.

Gevr. ELEKTROMONTEURS voor langdurige industriële projecten. ECM Heerlen BV, Burg. v. Grunsvenplein 10, 6411 AT Heerlen. Tel. 045-718877.

Akkoord-kolonnes BETONTIMMERLIEDEN gevr.voor direct in Duitsland, goede sociale voorzien., verlofdagen en vakantiegeld. Tel. 045-420584, na 19.00 uur.

Meisje of jongen gevr. voor BLOEMENZAAK. Moet zelfst. kunnen werken lft. 17-18 jr., Tel. 045-223036.

Gevraagd: SERVEERSTER of ober. Park Restaurant, Selfkant, Tuddern. Tel. 09.49.2456.1550. Werktijden in overleg.

Eerste jaars gez. die bezig zijn of gaan met de opl. massage of stivas PARTTIME werk. Soll. St. Gez. Lich. 045-352044.

Gevraagd nette ervaren FRITUREHULP m/v zowel voor de omstreken Landgraaf en Simpelveld. Tel. 045-443464.

PERSONEEN m/v gezocht om mensen onze producten te laten proeven en kennis te laten maken met onze 1e klas kwaliteit. Info. 04492-5534, vragen naar mevr. Weijers.

Gevraagd GLAZENWASSERS met ervaring. Schoonmaakbedrijf Horvath BV. 045-313757.

Voor schoonhouden van div. postkantoren in Zuid-Limburg zoeken wij INTERIEURVERZORGSTERS voor vastgestelde uren p. wk. Tel. aanm. 09.00-17.00 uur bij Schoonmaakdienst SGO Geleen, 04490-55252.

Sport en Fitnesscentrum Body Talk te Elsloo zoekt ter uitbreiding van zijn huidig team een AEROBIC Leraar m/v en een receptiemedewerker m/v. 04490-72850.

Met spoed gevr. voor snackbar-frituur: zelfst. BEDRIJFSLEIDER en 2 hulpkrachten plusm. 18 jaar. Bij gebl. geschiktheid hoog loon en vast dienstverband. Postbus 196 6130 AD Sittard.

Uitgaanscentrum Globe Beek vraagt erv. BUFFETHULP voor 2 avonden in weekend. Tel. 04490-79297

Gezocht Japanse TOLK, voor lichte vertaalwerkzaamh. Tel. 045-224779.

Woningruil

Eengezinswoning te Heerlen teg. eengezinswoning Ift. omgev. KAKERT. Tel. 045-728447 voor 13 u.

Kamers

Te huur centrum HEERLEN, gestoff. kamer. Tel. 045-727736.

Te h. Kerkrade-West APPART., woonk., keuken, 3 slpks., douche, w.c., berging excl. ƒ 650,-. Tel. 09-49-240572464.

Te huur grote ZIT/SLPK. te Hoensbroek. Na 14.00 uur tel. 045-229654.

Jonge STUDENT zkt. kamer in Heerlen, liefst centrum. Tel. 077-510875.

Te huur STUDENTENKAMERS centrum Heerlen. Tel. 045-221955.

Gem. zit/slaapk., douche, w.c., c.v., kookgel. te CHEVREMONT, 045-456014.

KAMERS te verhuren. Tel. 045-426154.

Bouwmaterialen

ABC Beton

levert ook tijdens bouwvakantie en zaterdag's

betonmortel en betonpomp

Tel. 04490-55555 (B.V. ABC Mij.)
b.g.g. 09-49-2451-67031 (W. Dohmen).

UITVERKOOP: Kortingen tot 25%, alle schrootjes, rabat, plaat- en dakmaterialen, nog slechts 3 weken. Houthandel Rinkens, Eygelshovenerweg 60, Ubach o. Worms. Tel. 045-319846.

Aanhangwagens

Jo Knops, Rijksweg Zd 195, Sittard. 04490-12718.

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Olympia BETONMOLENS 140 ltr. ƒ 595,- incl. BTW, 190 ltr. ƒ 995,- incl. BTW. Ook voor verhuur. Collé, Nusterweg 90 Sittard. Tel. 04490-19980.

Te k. prachtige INRIJPOORT en hekwerk op maat. In sier-smeedijzer. Tel. 09-32-11-866463.

Te k. SIERBESTR. 20 m2, type Oktavo van ƒ 39,50 voor ƒ 22,50 p. m2. Tel. 045-418742, na 17.00 uur.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 ltr. per uur, ƒ 198,-. Jo Knops, Rijksweg Zd 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Tel. 045-314122.

Voor al uw koelkast- en DIEPVRIESREPARATIES. Vroko, 045-441566/461658.

Winkel & Kantoor

Fotocopieerapparaten

Nieuw en gebruikt; 1/2 jaar garantie; vanaf ƒ 350,-.
Spoor kantoormachines. Tel. 045-443961. Bocholtz.

Te koop uit faillissement

Papiervernietiger ƒ 395,-, bureau's vanaf ƒ 95,-, bureaustoelen vanaf ƒ 40,-, dossierkasten vanaf ƒ 150,-, materiaalkasten vanaf ƒ 35,-, ladenblokken vanaf ƒ 150,-, diverse tafels vanaf ƒ 30,-, magazijnstellingen v.a. ƒ 75,-. Nieuwe Altrex 8 meter lange schuifbare aluminium ladders ƒ 395,-, betontrilnaalden met omvormer ƒ 375,-, stroomkasten 220 380 63 amp ƒ 375,-, betonijzerknipmachines ƒ 1.250,- betonijzerbuigmachine ƒ 900,-, waterwagens Olivetti typmachines ƒ 245,-

Rockmart - Kissel 46A Heerlen 045-723142

Openingstijden ied. dag van 9.30 tot 19.00 uur
Zaterdag 10.00 tot 16.00 uur

Panasonic ANTWOORDAPPARATEN met zeer veel mog., ƒ 300,-. Tel. 045-421594/459916.

Te koop t.e.a.b. KOELING 140 x 130, Berkel weegschaal 3 kg. en kassa General 4 groepen 04754-81229.

Te koop aangeb. weg. bedrijfsbeeindiging BUREAU, weegschalen, kassa, toonbank, rekken, glasplaten, gondola's deodorants en shampoo's enz. Lipperts, Akerstr, 43 Kerkrade-W. Tel. 045-413503.

Weg. ophouding bedrijf zeer goede AIRCONDITIONING te koop, 4000 cal., ƒ 2.000,-. Tel. 04404-1343.

Transacties

Wassalon

terovername aangeboden.
Tel. 04490-16009.

Panasonic ANTWOORDAPPARATEN met zeer veel mog., ƒ 300,-. Tel. 045-421594/459916.

EFKA Horeca Service Limburg ruimt op. Door inruil verkregen: 2x koffiezetapp., 2x bedr. vaatwasser, 2x espresso-mach., magnetron 1000 watt, ijsblokjesmach., 2 p. au bain marie, roller toast, speeltafel 110 cm., L-vorm. speltafel, uitgiftebuffet met proeven 360 cm., koffiebarmeubel 150 cm., visbakoven (propaan), standfriteuse (propaan), electr. fritessn., koelkast 600 ltr. enz. enz. Heiveldstraat 125, Kerkrade (bij Rodastadion). Tel. 045-426330.

Landbouw

Aanhangwagens

Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. 04490-12718.

Jonge HENNEN te k. evenens mestkuikens, regelm. leverb. Vaesrade 43, Nuth. Tel. 045-241284.

Gebr. OPRAAPWAGENS: Krone 24 m3, Mengele 30 m3, Kemper 25 m3 en 27 m3. Tegens Hagedorn kuilverdeler, Fahr en PZ frontmaaiers. Collé Sittard. Tel. 04490-19980. Collé Koningsbosch. 04743-1205.

Kalkslib, DSM en champignonmest. P. PUSTJENS, Tel. 04759-3565/ auto-tel. 06-52107893.

Gebr. TREKKERS: Deutz D 7807 C; Deutz D 4006; Deutz Intrac 2003; Belarus BX 80; LHC 423, 824; John Deere 1120, 1130, 2020; Leyland 272; Massey Ferguson 285; Renault R94; Ursus 335, 360. Collé Sittard. Tel. 04490-19980.

Nieuwe ZETOR tractoren voor een ongekend lage prijs, types 5211, 7211, 7245 (4WD), 8145 (4WD) 12145 (4WD). Collé Sittard. Tel. 04490-19980.

Nieuwe WELGER opraappers AP 730 speciale prijs!!!! Collé Sittard. 04490-19980.

TARWESTRO te koop. Tel. 04493-1314.

Te koop PINKEN. Tel. 045-724628.

Te koop zwart-bles ooi- en RAMLAMMEREN. Tel. 04405-3408.

Zondag 30 juli Int. TREKKER-TREK wedstrijd te Gulpen. Aanvang 10.00 u., 45 deelnemers, 21 specials.

Te koop gevr. SCHRIKAPP. op electr., pr.n.o.t.k. Tel. 04493-1746.

Te huur gevr. WEILAND voor paarden in omgeving Schinnen, Vaesrade, Nuth. Tel. 04493-1746.

Te koop AARDAPPELSCHRAPMACHINE. Tel. 045-410754.

Gebr. MACHINES: Miedema stortbunker, Claas opraappers, PZ 2-rijige maishakselaar, Kemper 1-rijige maishakselaar, Cavero 7 tons kipwagen, Claas Mercur maaidorser, div. opraapwagens vanaf ƒ 1.250,-, 4-wiel-wagens vanaf ƒ 1.250,- Kuhn 3-zijdig kippend, 2-poots woeler, mengmestversprijders 2500, 3600, 4200 en 5000 ltr., Holaras voederdoseerbak, Amazone maaimachine 3 mtr., Fella schudder 5,20 mtr., Hardi nevelspuit, Imants spitmachine 1,80 mtr. Collé Sittard. Tel. 04490-19980.

Meer dan 1000 soorten STEENSTRIPS va. ƒ 9,50 per m2. Stenen va. ƒ 0,35 p. st. Het meeste uit voorraad leverbaar. Frepa, Staringstr. 123-125, Heerlen-Molenberg (achter Philips fabriek). Tel. 045-423641.

AANBIEDING: vloertegels 25 x 25 cm, va ƒ 27,50 p/m2 incl. lijm, voegsel en BTW. Tegelhandel Janssen, De Hut 7, Gulpen. Tel. 04450-1970.

PALLETS te koop alle maten. Koopje! Camping Kapelhof, Voerendaal

Voor liefhebber Deutz TRACTOR 2 cyl. met maaibalk, en Bouvier en Mechelse herder, goede waaks. Tel. 04490-35210.

Auto's

Alfa

Te k. Alfa SPIDER Cabriolet bwj.'80. de Gijselaar 61, Amstenrade.

Te koop mooie ALFA Giulietta 16 Lusso, d.blauw, bwj. 8-'85, APK gek. tot 1 sept. '90, doorlock, check-control, get. glas, l.met.velgen, ƒ 8.500,-. Tel. 04750-28583/24480.

Audi

Te koop AUDI 80 diesel, bwj. '82, APK 3-'90, nwe. banden, radio-cass.rec. T.e.a.b. Tel. 045-314373.

AUDI 80 '78, APK, op LPG, ƒ 600,- en Golf GTI motor. Tel. 045-225534

AUDI 100 Avant 5E '79, motor kl. defect, Koopje! Craubekerstr. 39, Klimmen. 04405-2826.

Te koop AUDI 50 GLS, '76, m. APK, ƒ 400,-. Tel. 045-740006.

Te koop AUDI 80, bwj. '77. Tel. 04451-1260.

Austin

Te k. AUSTIN Metro Surf 1.3, bwj. '87, ca. 27.000 km, rood, i.z.g.st., incl. radio, vr. pr. ƒ 11.500,-. Tel. 04750-31884.

BMW

Kera

Groot aantal

BMW Occasions

uitsluitend 1e eigenaar
Kerkradersteenweg 5
Kerkrade. Tel. 045-452121.

Te k. BMW 1600 bwj.'78, i.g. st. van onderhoud. Pr. ƒ 2.350,-. Te bevr. 045-441063 na 18 uur.

BMW 316 1.8, 2-drs., 2e mnd. '84, met sportvelgen, kl. groen. MENGELERS, Provincialeweg Zuid 91, Oirsbeek.

BMW 525i automaat, zeer mooi, 1984 ƒ 13.750,-. Kissel 46A Heerlen. Tel. 045-723142.

Te k. zeer mooie BMW 316 bwj. '80, nwe. motor, km.st. 89.000, z.g.a.n., m. sportvelgen en spoiler. Laurierstr. 181, Heerlen

Te koop BMW 528i, bwj. '83, v. extra's. Caumerweg 38, Heerlen.

Moet weg! BMW 728 I, v. extra's. Inr. mog. Tel. 045-411786.

Te k. BMW 728 i, automaat, bwj. 07-'85, div. extra's, in st van nw., 70.000 km., donkerblauwmet, 045-455622.

Te k. BMW 316, bwj. '81, 1.8 ltr., km 93.000, tel. 045-320687.

Te koop BMW 318i, kl. beige bwj. 25-3-'83. Tel. 04405-2368.

Te koop BMW 320, 6 cyl, bwj. 1981, polarisgrijs, lichtmetalen velgen, electrische spiegels, getint glas, trekhaak, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-464855

BMW 525 bwj. '80, schuifdak, div. extra's, i.z.g.st., auto, ƒ 3.950,-. 045-458850

Te koop BMW 316, bwj. 17-11-'86, km.st. 76.000, met gasinstal., dubb. spiegels, 5-gang, 1e eig., i.z.g.st. 04490-38034.

BMW 524 Turbo D, automaat, getint glas, schuifd., centr. vergr., blauwmet., '85. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Te koop BMW 318i, m. '82, zeer mooi, ƒ 7.500,-. Tel. 045-212352.

BMW 318 i, jan. 1984, d.groen, kent. 1989, 4-drs., rad., inr. mog., prijs ƒ 15.950,-. 04750-22700.

Te koop BMW 318i, bwj. '81, kl. rood, div. acc. i.prachtst. vr.pr. ƒ 7.250,-. 045-463936

Te koop BMW 316 bwj. '82, LPG, prachtige staat, kl. met. groen, vr.pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-463289.

Te koop voor liefh. BMW 1602, bwj. '73 i.g.st., pr.n.o. t.k. Tel. 045-259363.

Te k. BMW 316, geh. uitgeb. sportv., event. inr. mog. Tel. 045-425253.

Te koop of te ruil. BMW 316, bwj.'76, pr.n.o.t.k. Tel. 045-415138

Chevrolet

Te k. CORVETTE Stingray cabrio bwj. '69, zeer mooi. Tel. 045-271017.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Citroën

Te k. 2 CV 6 Club bwj.8-'83, i.z.g.st.; APK mei '90, pr.n.o. t.k. Tel. 045-752103

Te k. Lelijke EEND bwj.'81, motor i.g.st. 045-422668 na 18 uur.

CITROËN CX 2.0 bwj. 09-'85, electr. schuifdak, electr. ramen, centr. deurlock, kl. wit, bijz. mooi, vr.pr. ƒ 10.750,-. Tel. 045-255784

Te koop CITROËN 2CV6, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 04404-2527.

Te k. CITROËN CX 2400 Pallas, bwj. '80, inr. mog., kl. auto, 045-423722.

Te koop CITROËN 2400 CX Pallas, bwj. '78, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-725887.

Citroën BX 1.9 TRD, wit, '85, '86, '87. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Te koop Citroën DYANE, bwj. '80, pr. ƒ 350,-. Tel. 045-225514.

Te koop 2CV6, bwj. '81, 95.000 km, kl. rood, pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-713978/043-252208.

Nieuw CITROËN BX 19 GTI (nov. '87), roodmet., electr. getinte ramen, brede banden, alu. stervelgen, 21.000 km, 6 mnd. gar. 045-741184

Daihatsu

Te k. ROCKY Jeep. brede velgen en banden. Tel. 045-224798.

Fiat

Fiat Panda 1000 IE

Kenteken klaar, direkt leverbaar van ƒ 13.950,- voor ƒ 12.750,-

Fiat Klankstad

Kaalheidersteenweg 185 Kerkrade-W. Tel. 045-413916.

Fiat Uno 45

Kenteken klaar, direkt leverbaar van ƒ 17.800,- voor ƒ 16.000,-

Fiat Klankstad

Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade-W. Tel. 045-413916.

Koopje FIAT 131 tech. en motor. 100%, plekjes op deuren, APK, nw. band. ƒ 850,-. 045-717081.

FIAT X19 Cabrio/Targa, kl. blauw, bwj.'77, APK 6-'90, i. g.st. Florinstr 32 Voerendaal

Te k. Fiat REGATTA diesel, bwj. '84, km 91.000, verbruik 1:20, pr. ƒ 6.750,-, inr. mog. Tel. 045-726008.

Te koop Fiat RITMO, bwj. '80. Tel. 045-725388.

Te koop RITMO 60 Econ., 3-deurs, 10-'86, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-219206.

Te k. FIAT 127 special, t.z.g. st., bordeauxrood, bwj. '82, APK tot juli '90, ƒ 3.250,-. 04459-1548.

Te koop zeer mooie FIAT 600, 60.000 km. orig. lak, bwj. '72, ƒ 3.500,-. Tel. 04490-19227.

FIAT 127, bwj. '80, in pr.st., APK 2e mnd. '90, vr.pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-415528.

Te k. Fiat UNO Rialto, nov. '87, metallic rood, vr.pr. ƒ 14.500,-. 045-216574.

Fiat Panda 1000 CL, bordeauxrood, striping, nieuwste model, '87, ƒ 9.950,-. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Te koop FIAT X19, i.g.st., bwj. '74, vr.pr. ƒ 5.500,-. Drieschstr. 2, Heerlen.

Ford

auto limburg

Ford Scorpio 2.0 I Ghia met alle extra's, blauwmet., bwj. '85. Mauritsweg 126, Stein. 04490-38474.

Te k. Ford TAUNUS 1600 L, bwj. '78, APK tot 19-2-'90, i. g.st., ƒ 1.250,-. Tel. 04490-29611.

Te koop Ford ESCORT 1.3 Laser, 10-'85, 3-drs. kl. met. blauw, km.st. 49.000. Tel. 045-219094.

Te k. Ford ESCORT 1.6 D, bwj. '85, APK 6-'90, 85.000 km, iedere keur. toegest., pr. ƒ 15.000,-. 045-463861.

Te k. Ford FIESTA 1.1 S, bwj. '77, APK okt '89, ƒ 600,-. Tel. 045-318307.

Te koop Ford ESCORT XR3, bwj. '82, orig. schuif/kanteld. 5-gang, ƒ 9.450,-. 04490-23318.

Te koop Ford MERCURY Capri (mustang model), bwj. 11-'79, 300 PK, nw. banden, veel extra's, slechts ƒ 3.250,-. Tel. 04499-4510.

Te k. Ford ESCORT 1100, bwj. '83, kl. rood, APK, pr.n. o.t.k. Tel. 04405-3747.

Te koop Ford TAUNUS Combi i.z.g.st. gek. '90, bwj. '77, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-727573.

TAUNUS 1.6, APK, bwj. '77, vr.pr. ƒ 995,-. Rumpenerstr. 116, Brunssum, tot 17 uur.

Ford FIËSTA 1100, Bravo 8-'81, APK 6-'90, i.z.g.st., ƒ 3.950,-, 045-453572.

Ford ESCORT 1300 GL, APK-gek. bwj. 9-'79, i.z.g. st. 045-273340, na 16.00 u.

Te k. Ford CAPRI 2.0 S bwj. '81 kl. rood i.z.g.st. sportvelgen sunr. sportuitl.; Ford Fiësta kl. lichtgroen bwj '78. Te bevr. 04755-1879.

Te k. ESCORT 1.4 Bravo AN, aug. '88, o.a. alu-velgen 76.000 km., weg. aank. huis, 045-313422 of 461012.

Te k. Ford ESCORT bwj. '82 div. acc. 3-drs. kl. wit APK 6-'90 i.pr.st. vr.pr. ƒ 5.350,-. Tel. 043-218331 M'richt.

Ford Scorpio 2.0 GL, blauw/paarsmet., centr. vergr., electr. ramen, 5-bak, dec. '87. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Ford Sierra 2.0 Laser Coupé wit, 5-bak, als nw., '86. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Ford Capri 2.0 S grijsmet., getint glas, sportvelgen, '81. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Ford CAPRI 1.6 GL, bwj. '78 APK 1-'90, LPG en res. onderd., i.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-325877.

FIESTA 1100 CL, rood, bwj. '84, nw.model, ƒ 8.750,-. Auto Le Mans, 045-259111.

Te k. Ford CAPRI 2.0 GL eind '81, vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel. 045-324652.

Ford FIËSTA 11 S, type '79, i.pr.st., APK 7-'90, nw. banden, 75.000 km, ƒ 2.450,-. Ridder Hoenstr. 181, Hoensbroek.

Ford FIËSTA 1.1 L, bwj. '80, APK gek., pr. ƒ 3.500,-. Tel. 04490-22689.

Honda

Honda Civic 1.3 de Luxe, 4e mnd. '87, grijsmet., 1e eig., bijna nieuw. MENGELERS, Provincialeweg Zuid 91, Oirsbeek.

Te k. Honda CIVIC 1200, bwj. '77, APK 5-'90, Kerkstr. 5, Schinveld, 045-255540.

Te koop Honda PRELUDE, bwj. '79, APK 8-'90, zwartmetallic, electrisch schuifdak, toerenteller, radio enz., mooi, 100% in orde, ƒ 3.000,-. Tel. 04490-55428

HONDA Accord 4-drs, 5 speed, '80, APK 6-'90, mooi uitz. en pr. lopen., ƒ 2.350,-. 04490-10246.

Automatic Honda CIVIC type '81, 1e eigen. ƒ 2.250,-. Broekstr. 62 Schinveld.

Te k. Honda CIVIC autom., bwj.'79, zeer mooi, APK tot '90, Eikstr. 49, Passart-Heerlen. Tel. 045-214202

Honda ACCORD EX 2.0 I 16 Valve, ABS, km.st. 40.000, zeer mooie auto, 1987. Auto Limburg Stein. Tel. 04493-3554.

Te koop Honda ACCORD, APK, i.z.g.st., ƒ 1.250,-. Tel. 045-253410.

Te k. Honda CIVIC, bwj. '79, t.e.a.b. Tel. 045-228370 na 17.00 uur.

Te koop Honda ACCORD APK-gek. kl. grijs, i.g.st. vr. pr. ƒ 1.150,-. 045-461266.

Te koop Honda ACCORD, bwj. '78, APK 9-'90, i.z.g.st., ƒ 900,-. Tel. 04490-10646.

Hyundai

Te koop Hyundai PONY 1200 GLX, km.st. 110.000, bwj. aug. '83, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-718225.

Jeep

Te koop div. JEEPS v.a ƒ 2.500,-. Te bevr. 043-842866.

JEEP CJ7, Renegade, soft-top en hardtop, in.nw.st. pr. ƒ 27.000,-. Kunderkampstr. 10 Voerendaal.

Daihatsu ROCKY Wagon 4WD Turbo diesel, bwj. '86, ƒ 22.500,-. 04490-10999.

SUZUKI Jeep LJ 80 cabriolet, bwj. '80, APK 8-'90, kl. wit, i.g.st., ƒ 4.500,-. Tel. 04407-2676.

Lada

Te k. LADA 1300 stationcar, LPG, bwj. '83, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04459-1401.

Te koop LADA bwj. '78, met APK, trekh. pr. ƒ 550,-. Chr. Quixstr. 41 Hoensbroek. Tel. 045-222863.

Lancia

Te koop supersnelle LANCIA Y Turbo juni '87, 38.000 km. petrolmetblauw. Tel. 04405-1321.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Proficiat!

Proficiat
met het behalen van jullie diploma.
Pap, Mam, Jos, Raymond en Agnes.

Walther ziet Abraham

Maria, Leon, Theo en Linda

Pap en Mam Hulshof, proficiat met de geboorte van jullie kleindochter NICOLLE wensen Josette en Thijs.

Proficiat met uw 83e verjaardag
Mam

Hartelijk Gefeliciteerd lieve man, vader en
Opa Kruts
met je 80e verjaardag

Fien, kinderen en kleinkinderen.

Kinderen, aangetrouwde kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

Jolanda
Proficiat met je rijbewijs

Proficiat
Opa Piet met je 60e verjaardag. Angelique en Ricardo.

PROFICIAT pap en mam met jullie 25-jarig huwelijk. Monique, Maurice, Bianka en Janine.

Proficiat PIET met je 60ste verjaardag van Troutje, Finy en Mia.

Jim, Mam en Pap

Mazda

Te k. zeer luxe sportcoupé MAZDA 929 met opklapb. koplampen, bwj. '83, km.st. 81.000. Pr. n.o.t.k. tel. 04490-14614.

MAZDA 626 HB GLX, bwj. '84, APK '90, kl. wit, alles electr. stereo, km.st. 61.000, als nw. vr.pr. ƒ 11.000,-. Brunssummerstr. 44A Schinveld. Tel. 045-273743.

MAZDA 121, nieuw gespoten, i.g.st., pr. ƒ 1.500,-. Tel. 04451-1394.

MAZDA 323 bwj. 1978, APK gek., vr.pr. ƒ 700,-. Torenstr 54, Brunssum na 17 uur

Te k. MAZDA 626 HB Limited in nw.st. bwj.'85. Tel. 045-750125 Voerendaal

Mazda 323 autom. ƒ 5.900,-. Peugeot COLLARIS, 045-720202.

MAZDA 323 HB, bwj. '81, nw. model, APK 6-'90, pr.n. o.t.k. Tel. 045-225275.

MAZDA 323 type '83, sedan 1.3 5-bak, LPG 4-drs. zeer mooi ƒ 4.600,-. 043-610262

MAZDA 626 2.0 GLX Coupé wit, getint glas, 5-bak, '86. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

MAZDA 323 Sport, bwj. '80, i.pr.st., 1e eig., APK 7-'90, ƒ 2.450,-. Ridder Hoenstr. 181, Hoensbroek.

Mercedes

Mercedes 190 E

bwj. '84, in abs. nw.st., 88.000 km, veel acc. oa. airco., centr. vergr., afst. bed. alarm, sportw. enz. Ridder Hoenstr. 181, Hoensbroek.

MERCEDES 240 D 1983, veel extra's, prijs ƒ 15.750,-. tel. 04490-33818.

Te k. MERCEDES 280 SE alle extra's, vr.pr. ƒ 10.750,-. 04492-5113.

MERCEDES 230 coupé aut., '78, LPG, zilvermet., veel extra's, 1 jr. APK, zeer mooi! inr. mog., ƒ 12.500,-. Tel. 045-322835.

Te k. MERCEDES 230 E (LPG), bwj. '80, duits kent., t.e.a.b. Tel. 04454-1032.

MERCEDES 280S automaat m. 1981, APK i.z.g.st., Kissel 46A Heerlen. Tel. 045-723142.

MERCEDES 289 E, bwj. '80, kl. model, schakel met trekh., APK, plm. 160.000 km, blauw metall., vr.pr. ƒ 7.950,-. Tel. 045-244027.

MERCEDES Benz 220 D '84, tev. div. onderd. type 123, pr. n.o.t.k. Dkn. Deutzlaan 169, Kerkrade.

Te koop MERCEDES 190 E, alle opties, automaat, pr.n.o. t.k. Tel. na 17.00 uur 04490-74101.

Mitsubishi

Te k. Mitsubishi SAPORRO 2.0 ltr, GSR, kl. zwart, bwj. '81, APK 1-'90, pr. n.o.t.k. 045-462875/456395.

Te koop Mitsubishi TREDIA 1600 GLS, bwj. '82, pr ƒ 5.750,-. Inr. mog. Tel. 045-726008.

Mitsubishi GALANT 1600 GL 1984, APK ƒ 6.500,-. Tel. 045-723142, Kissel 46A Heerlen.

Mitsubishi CELESTE 1600 ST, type '79, APK, ƒ 2.350,-. 045-720951.

Mitsubishi LANCER GL diesel '85, kl. wit, i.z.g.st ƒ 8.250,-. 045-454217.

Mitsubishi Lancer Diesel Stationcar, wit, getint glas, 5-bak, '86. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Mitsubishi Galant GLX Turbo D, beigemet., duurste uitv., '85. Auto Limburg Stein. Tel. 04490-38474.

Morris

Te koop MINI, APK 7-'90, prijs ƒ 875,-. Tel. 045-228361.

Nissan/Datsun

Nissan MICRA DX, bwj. '88, trekh., radio, div. extra's, met beurtenboekje, i.z.g.st. ƒ 13.800,-. Tel. 04454-3971

Te k. Nissan KING CAP bwj. '86, 2.5 D, 4-wield., nw. chroomvelgen, brede bnd., bull bar, polyes. kap etc., ruil kleine diesel mogelijk. Tel. 04450-2150.

Opel

Te k. Opel ASCONA 16S APK gek. Tel. 04490-21019

Te k. Opel ASCONA ƒ 250,-. '77. Tel. 045-223825.

OPEL Rekord 2.3 D automaat 80, gek. tot mei '90, i.g.st. pr. ƒ 2.300,-. Tel. 045-420539.

Te k. Opel SENATOR 2.5 automaat, vr.pr. ƒ 15.500,-. Tel. 045-227894, na 17 uur

Te k. Opel KADETT bwj. '79, APK tot 6-'90, pr. ƒ 1.400,-. Tel. 045-224227.

Te k. Opel MANTA GTE 5-bak, '84, ƒ 13.250,-. inr. evt. 045-316940.

Te k. Opel KADETT bwj. '80, kl. antraciet, erg mooi. Tel. 045-443287.

Te k. Opel ASCONA 16 S, bwj. '86, i.st.v.nw., ƒ 14.500,-. Tel. 045-218858

Te k. OPEL Kadett 1200 LS E-type, bwj. '84, ƒ 9.500,-. Tel. 04490-20009

Opel ASCONA 1.6 S, bwj. '83, 72.000 km, ƒ 8.250,-. Tel. 045-422125.

Te k. Opel KADETT 12 S APK, bwj. '80, radio-cass., trekh. Tel. 045-410651.

Te k. Opel KADETT 1.3 bwj. '81, km.st. 82.000, pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-253349.

Te k. Opel KADETT 1.6 D sel. bwj. '86, pr. ƒ 16.000,-. Tel. 04457-1850.

Te k. Opel MANTA bwj. '79 i.z.g.st. Satellietstr. Brunssum 045-221535

Weg. vertrek naar buitenland zeer mooie Opel CORSA 1200S, kl. zwart, bwj. 2-'87. Tel. 04450-1332.

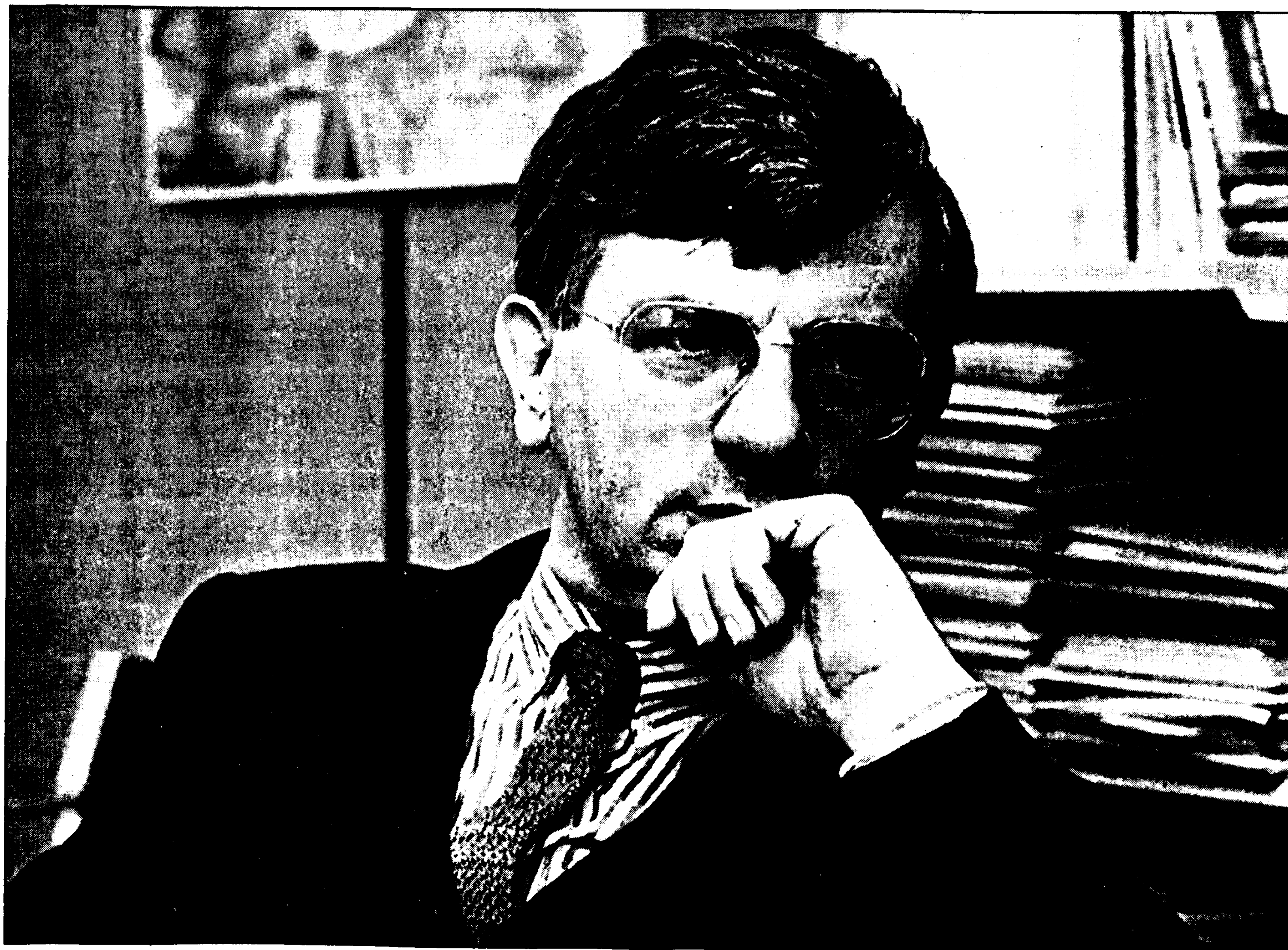
Opel Corsa 1.2 S TR 37.000 km, ƒ 14.500,-. Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Opel KADETT diesel, bwj. '85, ƒ 11.000,-. Julianastr. 2, Schinveld, 045-271920.

Opel KADETT coupé, bwj. '76, APK gek., tel. 045-454105.

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

Het komt nog maar hoogst zelden voor dat een krantenjongen uitgroeit tot miljonair. Evenmin ligt het voor de hand dat iemands maatschappelijke loopbaan zich van de journalistiek naar het hoogleraarschap beweegt. Het laatste is dr Joop van den Berg evenwel overkomen. Per 1 november is de geboren Maastrichtenaar, tegenwoordig woonachtig in Alphen en de laatste acht jaar directeur van de Wiardi Beckman Stichting, benoemd tot hoogleraar Nederlandse politiek en parlementaire geschiedenis aan de Rijksuniversiteit van Leiden. „Mijn beperkte kwaliteiten in aanmerking genomen ben ik blij dat ik dit werk mag doen". Vooruitlopend op zijn eerste college geeft Van den Berg alvast zijn visie op Den Haag vandaag, gisteren en morgen.

● *PvdA-ideoloog Joop van den Berg wordt hoogleraar in Leiden.*

De succesvolle carrière van Joop van den Berg

Bekeken door de bril van dr Joop van den Berg functioneert de parlementaire democratie de laatste jaren goed, maar met gebreken. Wie langere tijd in de Tweede Kamer zit, loopt volgens hem het risico zichzelf te overschatten en bedrijfsblind te raken.

„Als het gaat om globale kennis van zaken over al hetgeen zich in de samenleving afspeelt, valt het met de meeste kamerleden best mee. Maar het probleem zit hem in het ambt. Het kamerlidmaatschap is een fulltime beroep geworden. Daardoor verkeren de volksvertegenwoordigers te vaak in een kleine kring, waardoor bij velen het idee ontstaat dat zonder hen de maatschappij stuk loopt".

„Principieel ben ik tegen de Eerste Kamer. Maar onder de gegeven omstandigheden bewijst de Senaat naar mijn idee wel degelijk z'n nut. Voor de leden van de Eerste Kamer is de politiek geen dagtaak, derhalve lopen ze ook niet het risico bedrijfsblind tegen allerlei wetsontwerpen aan te kijken. Op het moment dat de Tweede-Kamerleden zichzelf van hun bedrijfsblindheid zouden bevrijden, zou zichtbaar worden dat de Eerste Kamer overbodig is".

Coherent

De voortgang van de parlementaire democratie zou er in de visie van Van den Berg mee gediend zijn als kamerleden wat minder zuinig omgingen met bewindslieden die niet functioneren. Ministers en staatssecretarissen die te kort schieten zouden er zelf ook goed aan doen sneller van hun regeringszetel op te staan. „Veel kiezers denken dat politici niet betrouwbaar zijn. Dat valt mee. Maar ze versterken natuurlijk wel die gedachte als ze blijven zitten".

Het zou naar zijn mening ook goed zijn als partijen zich voortaan niet meer zo strak binden aan een regeerakkoord. „Voor zover je kunt spreken van de macht van het regeerakkoord, heeft die zich vooral sterk laten gevoelen tussen 1982 en 1986. Overigens denk ik niet dat het er op het Binnenhof veel anders aan toe zou zijn gegaan als de PvdA de laatste jaren in de regering had gezeten. Vergeet niet dat de CDA-fractie voor het eerst als een coherent geheel heeft gewerkt, niet langer een verzameling van drie bloedgroepen was. Daar kwam dan nog bij dat het regeerakkoord van 1982 grotendeels is opgesteld door kamerleden. Tja, dan ligt het niet voor de hand dat die hun eigen produkt om zeep gaan helpen". Die neiging bestaat trouwens ook zelden bij ambtenaren als het gaat om hun minister. Vaak worden beleidsambtenaren bestempeld als de Vierde Macht in Nederland, maar voor zover Van den Berg er zicht op heeft reikt de macht van leidinggevende ambtenaren meestal niet verder dan de voordeur van hun ministerie.

„Op een ministerie legt men er dikwijls eer mee in de minister te laten slagen, van welke kleur die ook is. Mij is maar een enkel geval bekend van een minister wiens leven door ambtenaren onmogelijk is gemaakt. Ik doel op Van Rooy, de minister van Sociale Zaken in het kabinet-De Quay. Die man was heel snel weg, en dat was goed. Want hij kon geen leiding geven aan zijn ambtenaren en miste tevens visie".

Niet slaafs

De 48-jarige Van den Berg stamt uit een katholiek Maastrichts milieu. Hij studeerde eerst rechtsen aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen, later in Leiden rechtsfilosofie en politieke wetenschap. Als journalist schreef hij onder meer voor het Limburgs Dagblad, als wetenschappelijk medewerker werkte hij tien jaar op de afdeling parlementaire geschiedenis van de Leidse universiteit. De laatste acht jaar was hij directeur van de Wiardi Beckman Stichting.

Voor zover iemand niet mocht weten welke politieke partij dr. Joop van den Berg aanhangt, laat het raamhoge affiche waarachter de bovenverdieping van zijn Alphense rijtjeshuis schuilgaat geen enkele twijfel over 's mans politieke opstelling in de samenleving. Het levensgroot geportretteerde hoofd van Wim Kok ziet strijdvaardig de parlementaire verkiezingen van 6 september tegemoet.

Het raambiljet wijst overigens niet op slaafse trouw aan de lijsttrekker, in die zin dat Van den Berg een blind volger zou zijn van al wat er binnen de PvdA aan gedachten en idealen wordt ontwikkeld. Integendeel. Nogal wat partijleden hebben aan zijn uitspraken en beschouwingen wel eens de indruk overgehouden dat de directeur van de Wiardi Beckman Stichting erop uit zou zijn de PvdA beleidsmatig de voet dwars te zetten.

Omweg

Van den Berg: „Telkens weer merk ik dat op congressen en in afdelingen aan de reacties van partijleden. Vaak is mij gevraagd: mogen jullie zomaar tegen programma's van de PvdA ingaan. Mijn antwoord op deze vraag: dat mógen wij niet alleen, dat móeten wij. Het is niet zo dat we uit zijn op de macht in de partij. Het is de taak van een wetenschappelijk bureau om door middel van wetenschappelijk onderzoek aan te geven dat bepaalde oplossingen voor bestaande problemen niet langer werken. Als directeur van de Wiardi Beckman Stichting heb ik me wel gebonden geacht aan het gezamenlijk gedragen beginsel, maar niet aan het verkiezingsprogramma van de partij". Het gezag van de WBS binnen de partij laat zich maar al te vaak via een omweg gevoelen. Het heeft Van den Berg persoonlijk nauwelijks geraakt. „Een directeur van een wetenschappelijk bureau moet leven van de argumenten, in dat opzicht heb ik er niet voor niks gezeten. Goed, lang niet alles van wat ik heb voorgesteld is door de partij overgenomen. Maar wat wel vaak is gebeurd: de produkten zijn niet onmiddellijk in het partijprogramma terecht gekomen, maar via de discussies in de partij uiteindelijk weer wel. In wetenschappelijke en semi-wetenschappelijke tijdschriften is er vaak gerefereerd aan wat wij hebben bedacht. En na verloop van tijd zag je dan dat men er ook binnen de partij geloof aan begon te hechten. Hoe al het moois bij de partijorganen terecht kwam heeft me nooit zoveel kunnen schelen, als het er maar terecht kwam".

Fouten

Er zijn fouten gemaakt door z'n partij, in het verleden. Tactische onhandige manoeuvres uitgevoerd. In 1977 bijvoorbeeld, toen de PvdA als veruit grootste partij uit de stembus rolde maar tijdens de informatiebesprekingen al te gepeperde eisen stelde naar de zin van de beoogde coalitiepartner CDA. In christen-democratische kringen had men het erover dat de PvdA in haar machtsarrogantie het CDA een dictaat wilde opleggen. Behoorlijk in z'n wiek geschoten vanwege het gedram keerde (en bekeerde) Van Agt zich tijdens een legendarisch etentje in een Haags etablissement tot Hans Wiegel. Of zoals Wim Kan het op zijn wijze uitdrukte: aan de dis werd het pact van paap en smulpaap gesloten. Van den Berg: „Tot de tweede helft van de jaren zeventig is er sprake geweest van een ideologische dominantie van de sociaal-democratie, die aan het eind ervan is overgenomen door het neoconservatisme".

Het verlangen om te regeren binnen de PvdA is groot. Fractievoorzitter Kok veroorloofde het zich zelfs schertsend te zeggen dat in zijn partij voortaan 2 mei zou worden gevierd ter herinnering aan de val van het kabinet-Lubbers. Het valt op dat christen-democraten en socialisten aardiger tegen elkaar doen dan lange tijd het geval was. Er zijn 'linkse' kiezers die vinden dat de PvdA, gedreven door de ambitie regeringsverantwoordelijkheid te dragen, wel erg nadrukkelijk tegen het CDA aan schurkt. Mede daarom ligt Groen Links bij linkse kiezers beter in de markt dan de fusiepartners zelf zullen hebben bevroed.

Trouw

Van den Berg: „Inhakend op het laatste zeg ik dat de uitslag van de Europese Verkiezingen mij weinig zegt, omdat 50 procent van de stemgerechtigden is thuis gebleven. Het zou me bijvoorbeeld niet verbazen als de VVD op 6 september beter uit de bus komt dan menigeen nu voor mogelijk houdt. Zowel klein links als klein rechts beschikt over een aanhang die altijd trouw opkomt. De PvdA en in mindere mate het CDA hebben te maken met een potentiële aanhang, onder wie nogal wat stemgerechtigden zitten die thuisblijven als ze het belang van verkiezingen niet zien of als ze het niet eens zijn met de partijkoers. Die laatsten gaan niet stemmen op een andere partij, die laten gewoon hun beurt voorbijgaan tot het moment dat ze zich weer kunnen verenigen met de opstelling van hun favoriete partij".

De PvdA is altijd een tobberige partij geweest, zegt hij. En zal dat wel altijd blijven. „Of, heet het, we staan buiten de werkelijkheid of we flirten te nadrukkelijk met het CDA. Kijk, als je geen genoegen neemt met de bestaande verhoudingen, beland je vanzelf in een ingewikkelder positie dan partijen die tevreden zijn met de bestaande situatie. De sociaal-democraten hebben in de afgelopen decennia beurtelings drie strategische gedachten gehanteerd. In de jaren twintig, in de jaren na de oorlog en in de jaren zeventig is er driftig gepolariseerd vanuit de gedachte: als we de meerderheid niet hebben wordt het niks met de maatschappelijke hervorming. Begin jaren dertig bestond de neiging tot introvertheid, tot de vorming van een op zichzelf staande leefgemeenschap met een eigen jeugdbeweging, een eigen krant en een eigen omroep. De laatste strategie bestaat uit het aanvaarden van de machtsverhoudingen, om vanuit die uitgangsstelling te proberen met voorstellen daarin enige verandering aan te brengen".

Toen 'Rooie Piet' Steenkamp zich begin jaren zeventig sterk maakte voor de samensmelting van KVP, AR en CHU, werd diens enthousiast uitgedragen wervingscampagne voor één christen-democratische partij door buitenstaanders uitgelegd als een propaganda-actie voor een noodfusie. Als gevolg van de deconfessionalisering van Nederland was de aanhang van de drie partijen tanende. En volgens menige politicoloog was ook het CDA gedoemd een langzame politieke dood tegemoet te gaan. De praktijk heeft geleerd dat die politicologen met hun prognoses de politieke machtsverhoudingen in Nederland niet op hun juiste merites hebben beoordeeld.

Geslaagde noodsprong

Van den Berg: „Het CDA is in feite een noodsprong geweest, maar dan wel een geslaagde. Het bewijs is geleverd dat het ook met een minder groot machtsblok mogelijk is het centrum in te nemen. Zolang je kans ziet jezelf te positioneren tussen twee vleugelpartijen hoef je geen angst te hebben daaruit verdreven te worden. Pas als de PvdA en de VVD een bondgenootschap zouden sluiten, kwam de centrumpositie van het CDA in gevaar. Maar voorlopig ziet het er niet naar uit dat dit gaat gebeuren. Gezegd moet bovendien worden dat het CDA ook op andere dan confessionele kiezers aantrekkingskracht heeft. De persoon Lubbers zal daaraan niet vreemd zijn. Het minister-presidentschap heeft een waarde die de lijsttrekker uittilt boven ieder ander. Weet je dat uit te buiten, dan komen de stemmen vanzelf. De laatste jaren komt Lubbers charismatisch over, dus is hij voor het CDA een stemmentrekker".

Eens was Hans Wiegel dat voor de VVD. Het charismatisch leiderschap was volgens Van den Berg bij hem zo mogelijk nog nadrukkelijker aanwezig dan bij prof. Oud, zijn grote voorganger. Als lijsttrekker beschikte Wiegel over de gave van het woord. Alert reageren op opmerkingen kon hij als geen ander. Tijdens een verkiezingsbijeenkomst werd eens 'lul' geroepen vanuit de zaal, toen hij aan het woord was. Waarop Hans Wiegel zich hoogst persoonlijk tot de man in de zaal wendde met de legendarische woorden: „Leuk dat u zich voorstelt, mijn naam is Wiegel".

„Het gebakkelei van nu heeft ook te maken met de instelling van liberalen. Ze hebben nooit de behoefte gehad zichzelf een strakke partijdiscipline op te leggen. Dat lijkt mij niet erg handig. Je kunt elkaar misschien haten, maar in het belang van de partij-organisatie is het beter naar buiten één lijn te trekken. Je kunt zeggen wat je wilt van het leiderschap van Voorhoeve. Lange tijd presenteerde hij de VVD bekwaam, maar het conflict met de VVD'ers in het kabinet heeft hij niet in de hand kunnen houden. Mocht de VVD op 6 september verlies lijden, dan vrees ik dat Voorhoeve het slachtoffer ervan zal zijn. Wat dat betreft zijn ze meedogenloos, die liberalen".

Den Uyl

Politiek leiderschap loont, ook wijlen Joop den Uyl heeft het ondervonden. Van den Berg: „Iedereen is nu vergeten hoe moeilijk Den Uyl electoraal lag in de periode tussen 1967 en januari '72. Er wordt hier en daar nogal schamper gedaan over Kok als lijsttrekker, maar verhoudingsgewijs doet Kok het bij de kiezer beter dan indertijd Den Uyl voordat hij minister-president werd. Den Uyl was bij velen niet geliefd omdat hij vaak ministers en woordvoerders van andere partijen interrumpeerde. Britten zijn heel anders, die zien politiek als een sport. Als een verbaal soort rugby waarbij iedereen het toejuicht als de een de ander een harde klap toedient. En dat terwijl een interruptie best eens nodig kan zijn om bij een minister iets los te peuteren. In andere landen wordt een volksvertegenwoordiger gerespecteerd die een meester is in het beentje lichten van een minister. Maar hier kan het zelfs averechts werken. Ik herinner me het debat over Menten, toen Van Agt minister van Justitie was. Naar mijn idee heeft Annelien Kappeyne van de Coppello het toen razend knap gedaan. Maar een deel van haar aanhang heeft haar juist op haar optreden aangevallen. Die VVD'ers vonden dat ze Van Agt onfatsoenlijk had bejegend".

Groot goed

De democratie is voor Van den Berg een groot goed. In 'de Van Dale' wordt het begrip uitgelegd als een staatsvorm waarbij het volk zichzelf regeert en vrijelijk zijn meningen en wensen kan uiten. Van den Berg voert een en ander zo ver door dat hij tegen een verbod van welke partij dan ook is.

„Het vreemde is dat vooral de CPN heeft aangedrongen op het verbieden van partijen als de Centrumpartij en de Volksunie, terwijl de CPN in haar klassieke vorm minstens zo in aanmerking kwam voor een verbod. Hoe kwalijk de denkbeelden van Janmaat ook zijn, hij zorgt wel voor een snelle alarmering van een probleem. In het geval de kiesdrempel verhoogd zou worden, zou dat probleem pas in een veel later stadium zichtbaar worden. Je zou struisvogelpolitiek bedrijven, terwijl het verschijnsel er is. Eventueel biedt het wetboek van strafrecht kamerleden de mogelijkheid vertegenwoordigers van dergelijke groeperingen voor de Hoge Raad te slepen als ze zich schuldig maken aan het doen van discriminerende uitspraken of onwettig handelen. Het risico bestaat natuurlijk ook dat ze hun verwerpelijke standpunten verpakken in welgekozen bewoordingen. Zoals Janmaat destijds. Welnu, in dat geval past het zo'n man in de Kamer te negeren en dood te zwijgen".

gerard van putten

Opel

Te k. Opel KADETT Stationcar 1.6. bwj. '79. pr. ƒ 1100.- Rotterdamstr. 4, Heerlen

Opel Kadett 1.2 LS 32.000 km ƒ 17.750.- Peugeot COLLARIS 045-720202.

Te k. Opel KADETT bwj. 79 i.z.g.st. vr.pr. ƒ 1.600.- Tel. 045-211086

Gerevis. 3 liter E MOTOR. Senator of Monza. vaste prijs ƒ 1 950.- Tel. 045-317396 na 17 00 uur.

Te k. Opel REKORD 1.9 N, APK gek 25-3-90. bwj. 79. pr. ƒ 1.850.- Spinetpln 24C, Maastricht.

Te k. Opel SENATOR 2.8 S, bwj. '79, ƒ 5.500.-. 04492-5113

SENATOR 28S. aut., LPG, trekh., 4 hoofdst., roodmetall., bwj. '81 ƒ 5.500,-, inr. mog. 04490-22932.

Te k. Opel KADETT City bwj. '76 APK 5-'90 trekh. nw. band. ƒ 700,-. 04490-44327.

Opel CORSA 12 S, bwj. '84. 3-drs, i.nw.st. Tel. 0475-224791.

Opel CORSA 12 S, 3-drs, bwj. '84, zeer mooi! Tel. 045-228469.

Opel Ascona 1.6 S LS, Hatchback. antracietmet., '87 Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Opel Corsa 1.2 S LS, 3-drs., roodmet., als nw., '85. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Te koop Opel KADETT 1200 SC, bwj. 5-'86, kl. wit, sportuitv. incl. radio en ATS sportvlgn. ƒ 14.900,-. Tel. 04404-1603.

Te k. Opel KADETT 1.3 i GLS, katalys., bwj. '86, pr. ƒ 17.500.-, ½ jr. gar. of 10.000 km. Tel. 045-461876

Te koop Opel KADETT 12N, bwj. '78, vr.pr. ƒ 1.200,-, i.z.g.st. Tel. 045-272670 b.g.g. 251081.

Opel CORSA 12S TR, bwj. '85 nieuwst. Tel. 045-228469.

Te koop van part. Opel OMEGA 1.8 S, bwj. '87, km. st. ca. 26.000, grijsmet., met trekhaak, alarminstall., get. glas, in uitst. st. Wegens ontv. bedrijfsauto. Pr. ƒ 25.750,- (nw.pr. ca. ƒ 40.000.-). Romeinenstr. 19, Kerkrade-West. Voor afspr. bel 045-411924.

Opel ASCONA bwj '79. vr.pr. ƒ 875.-. Tel. 045-253686 na 17 uur

Opel KADETT m. '80, APK 5-'90, i.z.g.st., nw. banden, trekh., 3-drs., ƒ 2 500.-. 045-456756 b.g.g. 463364.

Peugeot

Te k. PEUGEOT 205 XS bwj. '87, 1e eig., 5 gang, kl. grijs met., get.gl., schuid., Rekardo stoelen, pr.n.o.t.k., tev. event. inr. mog. 045-720200

Te k. PEUGEOT 305 GL bwj. '82 LPG nw banden. i.z.g.st. ƒ 27.150,-. Tel. 04407-1852.

Peugeot 205 XR SD, 47.000 km. ƒ 16.900.-, Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Peugeot 205 GL 38.600 km. ƒ 16.950,-, Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Peugeot 205 XRD gr. kent. diesel, ƒ 13.900.-, Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Peugeot 505 GL, 58.000 km ƒ 19.000,-, Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Peugeot 205 XS, 36.000 km ƒ 18.900.-, Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Te k. PEUGEOT 205 XE Accent, bwj. '88, kl. rood, z.g.a.nw. 04407-2613 1309.

Peugeot 505 GTI, zeer apart met alle extra's, nw. model, '86. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Porsche

Te k. PORSCHE 924, bwj. 1980. i.z.g.st., ƒ 16.000,-. Tel. 04406-16531

PORSCHE 911 SC coupe, bwj. '79, mooie auto. Tel. 04490-13534.

Renault

Te koop RENAULT 18, bwj. 80 met APK 8-'90. Na 17 00 uur. Constantijnhof 8, Munstergeleen.

Renault TRAFIC diesel, grijs kenteken, okt. '84, ƒ 6.250,- incl. BTW. Rockmart Kissel 46A Heerlen. 045-723142.

Renault 11 TL, 44.000 km, ƒ 12.500,-. Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Te k. RENAULT Express Bestelwagen D 1.6, bwj. '86, 5-versn., comfortpakket, dakklep, 2 kl. zijruitjes, radio-cass. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-441808.

Te koop R4 GTL, bwj. '80, APK '90. Tel. 045-722292.

RENAULT 5 GTL, '80, sportvelgen, sunr., APK '90, ƒ 1.350,-. Tel. 04490-22132

Renault 21 GTS 1.7, blauwmet., 5-bak, showroomst., '86. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Renault FUEGO m. '82, i.z.g.st. 77.000 km, APK 5-'90, vr.pr. ƒ 4.250,- 045-726673.

Te k. RENAULT 5 bwj. '80, APK 7-'90. i.z.g.st., ƒ 1.250,-. Tel. 04490-10646

Te k. weg. emigratie RENAULT 4 GTL, bwj. '82, 70.000 km., APK juli '90, i.z.g.st., ƒ 4.500,-. Tel. 045-458732, tot 15.00 uur.

Rolls Royce

Te k. S. SHADOW II, bwj. '78, beige leder, 82.000 km, zeer mooi, pr. ƒ 95.000,-, inr. mog. Tel. 045-259111.

Rover

Te koop ROVER 3500 Van den Plas, bwj. '80, met LPG, pr. ƒ 3.750,-. Tel. 04499-3026 bgg 06-52980477.

Nieuw model ROVER 2600 S. bwj. '83, met Vialle gasinstall., kl. bronsmet., Pullman int., o.a. electr. ramen, getint glas, stuurbekr., centr. deurvergr., verw., electr. spiegels. etc. met APK, pr. ƒ 7.850,-. Bergstr. 18 Kerkrade. 045-45866.

Seat

Te k. Seat IBIZA, 1.5 GLX, aug. '87, 40.000 km, wit, veel extra's en LPG, in nw. st., vr.pr. ƒ 16.500,-. Tel 045-215584.

Simca

Simca TALBOT 1510, APK 3-'90. vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04406-12432.

Simca 1308 bwj. '79, 5-drs. ƒ 2.250,- met gar. Autobedr. W. Schoffelen, 04404-1317.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Suzuki

Te koop Suzuki JEEP type LJ80, bwj. '81, ƒ 4.000,- Tel. 045-727103.

Overbodig geworden vanwege bezit lease-auto: driedeurs Suzuki SWIFT 1.3 GL, bwj. 1987. Verkeert in optimale staat. Donkerblauw metallic met witte velgen, 5 versnellingen, verder o.a. radio-cassetterecorder, van binnenuit afsluitbare achterklep, rechterspiegel. Zeer zuinig, vergt weinig onderhoud. Zeskant 66, Heerlen, tel. 045-728142.

SUZUKI Alto bwj. juni '86, pr ƒ 6.800,-. Inl. Akerstr. Nrd. 150, Hoensbroek, dag. tussen 20.00-22.00 uur.

Te koop Suzuki JEEP, bwj. '80, met linnen kap, APK, kl. groen. Ammonieterf 148, Heerlen, na 18.00 uur.

Suzuki Swift, wit, 5-bak, getint glas, zeer mooi, '84. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Talbot

Te k. TALBOT Horizon, '81, LPG, APK gek., ƒ 1.350,-. Koopje. Tel. 04750-16296.

Talbot HORIZON L, bwj. '84, zeer mooi, APK gek. ƒ 4.600,-. Tel. 04750-16522

Toyota

Occasionshow bij Mengelers Oirsbeek.

Provincialeweg Zuid 91.

Te koop Toyota COROLLA GTI Twin cam 16 klepper. in nieuw staat, bwj. 1988. 8.000 km gelopen. geheel uitgebouwd, electr. schuifdak etc, kleur wit. Tel. 04490-17469 na 18.00 uur.

Toyota Starlet 1.3 DX, 2-drs., 12e mnd. '85, beigemet. MENGELERS, Provincialeweg Zuid 91, Oirsbeek.

Toyota Corolla Sedan, nw. type, 1600 XL, bwj. 7e mnd. '87, kl. rood. MENGELERS, Provincialeweg Zuid 91, Oirsbeek.

Demo-auto: Toyota Corolla HB 1.6 XL, 5-drs., jan. '89, donkerblauw. MENGELERS Porvincialeweg Zuid 91, Oirsbeek.

Te k. Toyota CELICA, bwj. '76, liftback, Rembr. v. Rijnstr. 4, K'rade. 045-453473.

Te k. Toyota STARLET 1.2 deluxe bwj. '79, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 04492-5113.

Toyota TERCEL 1.3. 5-drs. '83, nw. model, 1 jr. APK ƒ 5.950,-. 045-316940.

Te k. Toyota CELICA Liftback grijsmet. zeer mooi bwj. '81. Tel. 04490-56318 bellen na 21.30 uur bgg 49240.

Te koop Toyota STARLET i.z.g.st. APK 7-'90. bwj. '79. vr.pr. ƒ 1.150,-. Tel. 04754-86345

Toyota CELICA 1600 ST, bwj.'74, met Wolfrace velg., en LPG, i.z.g.st, Vr.pr. ƒ 2.500,-. Inr. van auto of motor mog. 045-227533.

Te koop Toyota COROLLA Coupe, bwj. '78, gek. '90, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 850,-. 045-727573.

Te koop CELICA Liftback 2 ltr. XT, bwj. '81, APK, pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-322754.

TOYOTA Corolla 1.6 Liftback sport, 5-speed, zilvermetall., keurige auto, ƒ 4.600,-. Tel. 043-432388.

Toyota HI-ACE transporter, diesel, '83, i.z.g.st. ƒ 8.500,- excl. Tel. 045-720654.

Te koop sportwagen Toyota TWINCAM MR2 16V, nw. mod. '88, schadevrij, verk. geh. in nwst. Nw.pr. ƒ 56.000,- vr.pr. ƒ 32.500,- evt. inr. mog. 045-423265.

Weg. overlijden te k. TOYOTA HB 1.3 DX, bwj. '87, i. st.v.nw., ƒ 16.500,-. Tel. 045-458732, tot 15.00 uur.

Triumph

Triumph SPITFIRE MK III, bwj. '68, rood m. winterkap, in orig. st. en pr. i.o. evt. inruil mog. Tel. 045-414944 na 17.00 uur.

Triumph SPITFIRE 1500 TC bwj. '77. Tel. 045-441872.

Volkswagen

Auto Caubo

Biedt U aan

Golf SC blauwmet	1981	ƒ 7.950,-	ƒ 188,78
Golf C 1.6 ltr. metallic	1981	ƒ 12.900,-	ƒ 301,71
Golf C 1.3 ltr. org. schuifd.	1987	ƒ 18.850,-	ƒ 434,33
Golf 1.8 90pk. zwart	1987	ƒ 23.950,-	ƒ 548,90
Polo Coupe 1.3 ltr.	1986	ƒ 13.950,-	ƒ 325,10
Jetta CL 4-drs. metallic	1985	ƒ 13.950,-	ƒ 325,10
Jetta C 4-drs. diesel	1984	ƒ 12.950,-	ƒ 301,71

6 mnd. 100% garantie, 15 dg. omruil garantie
Bovenstaande prijzen zijn per maand.
Auto Caubo Valkenburg 04406-15041.

Te k. VW GOLF bwj.'79. Te bevr. tuss. 16 en 18 uur. 045-213508

Te k. VW GOLF GTI '83, 1800 cc, i.z.g.st., zwartmet. Tel. 04498-53757.

VW JETTA C 1.6 diesel, bouwjaar 1983, APK 3-'90, i.z.g.st., ƒ 6.450,- 04492-5376.

VW Golf 1.3 CL, 2-drs., jan. '86, kl. rood, incl. sportvelgen. MENGELERS, Provincialeweg Zuid 91, Oirsbeek.

Te k. VW TRANSPORTER bwj. dec. '81, grijs kent., 9 zitpl. i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.900,-, Groenstr. 55, Landgraaf 045-326151.

Te koop VW GOLF cabrio 1500 GLS, bwj. '82, zeer mooi. Tel. 045-215597.

Te koop VW GOLF 1600 bwj. '78, opknapper, pr. ƒ 400,-. Tel. 045-221443.

Te koop VW GTI bwj. '82, 5-gang, oliekoel. ww.-glas ƒ 9.450,-. 04490-26923.

Zeer mooie VW GOLF S, APK 3-'90, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04752-4826.

VW Polo coupé kat. SD, ƒ 17.000,-, Peugeot COLLARIS, 045-720202.

Te koop VW KEVER, kl. rood, uitgeb., sp.velgen, iets aparts, APK mrt. '90, pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-241587.

Te koop witte GOLF GTI 1800, bwj. '83, Zender uitgeb. electr. schuif/kanteld. boordcomp. 15' BBS sportvelgen, nwe banden, i.z.g.st. pr. ƒ 17.500,-. 045-244671.

VW JETTA L diesel bwj. '81, i.z.g.st. ƒ 4.100,-, APK '90. Tel. 045-412510.

VW GOLF LS autom., APK, 1e eig., ƒ 1.750,-. 045-720951.

VW GOLF CL, '83, APK 7-'90, bijz. mooi, ƒ 5.950,-. Tel. 045-458944.

VW Golf SPRINTER '81, APK 7-'90, div. extra's, ƒ 4.950,-. 045-458944.

Te k. zeer mooie en goede VW POLO GT, bwj. '80, kl. rood. APK. Tel. 045-415146

Te k. VW GOLF diesel, '86, 72.000 km. Tel. 04492-3971, na 19.00 uur.

KEVER voor liefhebber, bwj. '73, ronde ruit. Tel. 045-715617.

Te k. JETTA bwj. '80, i.z.g.st., tel. 045-352406.

Te koop VW KEVER, Silverbug, '82, ƒ 6.250,-. Tel. 04406-13725.

Te k. rode GOLF GTI II, bwj. eind '84, Kamei XI uitgeb., c.v., temp., decorset, dubb. spiegel, spec. console, schuifd., lm velgen etc., pr. n.o.t.k. Tel. 04455-1554.

VW GOLF 1.8 5-drs., bwj. '86 54.000 km, ƒ 15.750,-, Beekstr. 11, Schinveld.

VW GOLF 1.6 diesel, 3-drs. 100% APK, bwj. 7-7-1981, ƒ 5.450,-, tel. 045-740915.

Te koop VW GOLF D type '82, RWD-gek. div. extra'a o.a. sunroof, alu velgen. Tel. 04455-1498.

Te k. VW GOLF bwj. april '87, grijskent., 30.000 km., bord.rood, tel. 04490-16009

VW Golf 1300 CL, bordeauxrood, 30.000 km, als nw., '86. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

VW Golf Diesel, wit, 5-bak, sportvelgen, apart, '86. Auto LIMBURG Stein. Tel. 04490-38474.

Te koop VW GOLF 1100 MX bwj. '79, APK tot 10-3-'90, pr.n.o.t.k. 04406-16159.

VW SCIROCCO automaat, i.g.st. vr.pr. ƒ 1.700,-. Te bevr. tel. 045-422740.

Golf 1600 CL bwj. 2-'86 als nw. ƒ 17.500,-; Jetta 1300 Elan 4-drs. bwj. '86 i.z.g.st ƒ 16.750,-; Jetta 1300 incl. LPG werk. nw.st. bwj. '83 ƒ 8.750,-. Auto Le Mans tel. 045-259111.

Te koop VW BUS type '81, i.z.g.st. pr. ƒ 3.250,-. Broekstr. 62 Schinveld.

Volvo

Te koop VOLVO 340 automaat, bwj. '87, lichtbl., 26.000 km, gunstige prijs van Volvo-medewerkster. Tel. 04490-34411.

Te k. VOLVO 360 i sedan, zilvermet., bwj. '89, 6 mnd. fabr. gar., Necam LPG, 20.000 km, nw.st. i.v.m. lease-auto, vr.pr. ƒ 29.500,-. Tel. 04750-31884.

Te k. VOLVO 244 GL 6 diesel, bwj. 80, prima staat, APK 2-'90, pr. ƒ 3.850,-. 045-415528.

Te koop VOLVO 360 GLE 2 ltr. Sedan, bl.grijsmet., 48.000 km, 31-10-'86. Iepenstr. 34, Brunssum.

Te k. VOLVO 345 L, APK trekh., bwj. '81, ƒ 1.750,- St. Hubertusplein 17 Heerlen

Te koop VOLVO 343 DL, bwj. '81, autom., APK 3-'90, redel. pr. Tel. 045-314373.

Diversen

Saab Select auto's koopt u bij Kompier

1 jaar garantie en een perfecte service.
WANT EEN 2E HANDS SAAB IS EEN 1E KLAS AUTO

Saab 9000 CD turbo 16 demo 12.000 km nu voor zeer speciale prijs	1989
Saab 9000 T, 5-deurs	1986
Saab 9000 T 5-deurs	1985
Saab 900 C met LPG in nieuw staat	1985
Saab 900 T sport, div. extra's oa airco.	1984
Saab 90 2-drs. in nieuwstaat	1986
Saab 900 T APC 3-deurs	1983
Saab 99 GL 2e helft 1982, 4-deurs, zilver, i.pr.st.	1982
Saab 99 GL 4-deurs, donkerblauw, zeer mooi!!	1982
Saab 99 GL 4-deurs, kleur chamot	1981

Informeert u naar de prijs van deze aparte automobielen.

Lancia Occasion Label

Lancia Thema I.E. ABS, demo, 1 jaar garantie	1989
Lancia Thema V6, 1 jaar garantie	1986
Lancia Thema IE donkerblauw, schuifdak	1986
Lancia Y10 Turbo	1987

Tip Occasion

Vraag naar de prijs!!!

Opel Kadett Berlina 12S 39.000 km	1984
Golf 1.6 4-deurs, open dak, centr. deurvergr.	1987
Volvo 740 GLE automaat	1985
Fiat Uno 70 S 5-deurs	1987
Suzuki Jeep met open kap	1986
Volvo 240 DL stationwagen 15.000 km, maart	1989

KOMPIER
AUTOMOBIELBEDRIJVEN BV
Heerlen, Akerstraat 150. Tel. 045-717755.

Fiat Klankstad

Fiat Panda 34-45 '81 t/m '87; Uno 45 '83 t/m '88; Uno 60 S Silver '86; Uno Diesel '84; Ritmo '84 t/m '86; Regatta 85 S '84; Golf 5-drs. Synchro 4WD; Fiat Ritmo 105TC '82; 127 1050 '85, '86; Fiat 131 CL 4-drs.; Suzuki Alto GL '86; Opel Ascona 1600 S 5-drs. Hatchback '81; Opel Corsa TR '84; Opel Kadett 1200 '82; R9 GTL '85; Renault 11 TXE '85; Renault R5 TL '81; Skoda 120 LS '86; Skoda 120 L '87; Volvo 345 DLS '82; Panda 1000S '87; Citroën 2 CV 6 '82; Visa 11 '85; Honda Quintet '82; Lada Samara 5-bak '87; Peugeot 305 GL '82 en '85; Mitsubishi Colt '84.
Diverse goedkope inruilers in voorraad.
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.
* streng gekeurd * 3 maanden BOVAG Garantie
* 9 maanden extra BOVAG Garantie mogelijk voor auto's van max. 4 jaar. * 14 Dagen omruilgarantie.

Gebruikte Wagens Plus Systeem
BOVAG GARANTIE

Auto keuren??

Direct klaar, zonder afspraak bij

COZA APK KEURINGSSTATION
Voerendaal - Tel. 045-753027

Auto Landgraaf

biedt aan jonge occasions met 12 mnd. garantie, gratis afleverings-beurt en motor keurings-rapport.
* HOGE INRUILPRIJZEN
* GARANTIE IN EIGEN WERKPLAATS
* EIGEN SERVICE DIENST
* SNELLE-DISCRETE FINANCIERING
Ma t/m Zaterdag geopend van 9.30-18.00 uur
Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein en in onze showroom
AUTO LANDGRAAF Heerlerbaan 74-76 Heerlen.
Tel. 045-424268/424231

Citroën CX 2.0 RE 1e eig. 60000 km	1986	ƒ 16.500,-
Ford Sierra 2.0 GL 6 cyl, groen als nw.	1983	ƒ 8.900,-
Ford Sierra 2.3 GLD Combi, rood	1984	ƒ 10.750,-
Ford Escort 1.6 L, 1e eig., blauw, 5 drs.	1985	ƒ 10.750,-
Lada 2105 GL, grijs, 30.000 km.	1984	ƒ 4.000,-
Skoda 105 L, rood, 20.000 km.	1984	ƒ 4.000,-
Saab 900 GLS, wit	1982	ƒ 6.500,-
Opel Rekord 2.0 S, groen	1984	ƒ 10.000,-

Telefoon: 04492-3234

Te koop gevraagd alle merken
auto's, caravans en speedboten
Kontante betaling en vrijwaring. Tel. 053-300365.

Occasionshow bij Mengelers Oirsbeek.

Provincialeweg Zuid 91.

Auto Caubo

Biedt U aan:

Opel Kadett 1.3 LS rood	1986	ƒ 16.950,-	ƒ 392,74
Opel Kadett SC 4-d. zilverm.	1986	ƒ 17.950,-	ƒ 415,84
Opel Corsa 1.2 S 14.000	1987	ƒ 14.400,-	ƒ 386,12
Opel Omega 1.8 SR 38.000	1987	ƒ 26.950,-	ƒ 620,00
Ford Escort 1.4 ltr. CL zilver	1986	ƒ 15.950,-	ƒ 369,96
Peugeot 205 XE wit div. acc	1988	ƒ 15.850,-	ƒ 365,02
Citroën BX 1.6 ltr. TRS	1984	ƒ 11.950,-	ƒ 301,71

6 mnd. garantie, 15 dg omruil garantie
Bovenstaande prijzen zijnper maand.
Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

Mazda 626 1.8 NB bwj. '88; Mazda 626 2.0 i GT Sedan '87; Mazda 626 2.0 GLX Sedan '83; Mazda 626 106 LX Sedan '84 en '85; Mazda 626 1.6 DX Sedan automaat '83; Mazda 626 2.0 GLX PS coupé '87; Mazda 626 2.0 GLX PS aut. coupé '84; Mazda 626 1.6 LX coupé '87; Mazda 626 2.0 SDX Coupé '82; Mazda 626 1.6 LX HB '86; Mazda 626 2.0 GTI Sedan '87; Mazda 323 1.6 i GLX Sedan '87; Mazda 323 1.3 LX '85 en '86; Mazda 323 1.5 GLX Sedan '86 Mazda 323 1.3 DX Sedan '85 en '82; Mazda 323 1.5 DX Sedan aut. '81; Mazda 323 1.3 HB LX '87; Mazda 323 HB 1.5 LX '86; Mazda 323 1.5 HB GT '84; Mazda 323 1.3 HB DX 5-drs. '85; Ford Escort 1.4 CL alle access. '87; Ford Escort 1.6 GL 5-drs. '84; Nissan Micra 1.0 HB '83; VW Jetta 1.6 2-drs. kath. '87; Nissan Cherry 1.5 HB '84
Occassion met Mazda Kroongarantie.

Autobedrijf Leymborgh BV

Bornerweg 2-8, Limbricht. Tel. 04490-15838.

Sittard

Rover 2600 '79, ƒ 1.950,-; Volvo 345 DL '80, ƒ 3.950,-; Mazda 323 '82, ƒ 4.950,-; Fiat Uno 45 '84, ƒ 4.950,-; Renault R 9 TL '83, ƒ 5.950,-; Skoda 120 L '87, ƒ 6.950,-; Fiat Panda 34 '86, ƒ 8.950,-; Ford Escort '84, ƒ 9.950,-; Opel Rekord '84, ƒ 11.500,-; Opel Kadett LS '85, ƒ 12.950,-. Keuze uit circa 80 auto's.

GÖTTGENS SITTARD
Haspelsestraat 20.
Tel. 04490-16565.

Gratis

Voor alle merken motor afstel. controleren met sun diagnose computer. Auto Le Mans, Rembrandstr. 64A, Brunssum, 045-259111.

AUTOPARCK Kerkrade, ruime keuze uit ca. 60 jonge occassions: Triumph Spitfire 1500 TC cabrio 1979; Porsche 911 SC coupé 3.0 kl. rood, perf. st. 1979; Ford Escort XR3 cabriolet zeer mooi 1984; VW Golf 1600 GLS cabriolet 1e eig. nieuwst. 1982; Mercedes 190 SL kl. wit 1960; Mercedes 280 S automaat alle extra's 1e eig. 1983; Mercedes 190 E automaat alle extra's 1982; Mercedes 280 groenmetallic 1977; Ford Sierra sedan 1600 CL met LPG kl. zwart 1987; Ford Sierra coupé met LPG bl.metallic 1985; Ford Sierra 2.0 luxe 5-drs. met LPG zilver 1983; BMW 316 1800 goudmetallic schuifd. LPG enz. 1985; BMW 316 1800 sedan kl. rood 1986; BMW 316 1800 sportuitv. kl. donkerblauw 1985; BMW 323i groenmetallic div. acc. 1980; BMW 315 1e eig. beige 1983; Fiat Uno shopping goudmetallic 1988; Honda Civic 1300 GL goudmetallic zeer mooi 1986; Honda Civic automatic kl. groen 1978; Peugeot 309 profil allure in perf. st. 10.000 km 1988; Renault 5 GT org. Turbo wit div. acc. 1986; Renault 5 TR signaalrood nieuw 1988; Opel Rekord automaat 2.0 HR sedan 1984; Opel Ascona goudkleur 1e eig. 70.000 km 4 drs 1984; Opel Kadett limited blauwmetallic 3 drs 1986; Opel Kadett limited wit spec. design 1987; Opel Kadett luxe stationcar LPG 1986; Honda Accord sedan zilvergr.metallic 1981; Saab turbo 900 sedan zilvermetallic 1985; Opel Manta sportuitbouw div. extra's 2.0E 1979; Suzuki Swift GL spec. design zilver 1986; Daihatsu minibus bestel kl. wit 1983; Citroën BX RE kl. wit 1e eig. 1985; Citroën BX 1600 TRS sportuitv. 1983; Mitsubishi Lancer automaat i.z.g.st. 1980; Suzuki Alto GL grijsmetallic 1986; Suzuki Alto GL zilvermetallic 1982; Toyota Carina Luxe stationwagen 1800 diesel 1983; Volvo 740 GL diesel zeer mooi 1985; Volvo 240 Gl kl. wit 4-drs 1986; Seat Marbella GL signaalrood 1987; VW Jetta 1600 luxe veel extra's goudmetallic 1984; VW Golf Memphis rood 1987; VW Golf Automaat 1800 grijs kent. 1987; VW Passat diesel zilver 5-drs 1984; VW Scirocco automaat nw. model 1981. Locht 44 Kerkrade. Tel. 045-426424.

Wij betalen de hoogste PRIJS voor uw auto met vrijwaring bewijs. Bel. 045-462441.

G.G. auto's heeft voor u in voorraad plm. 20 gebruikte auto's van de bekende merken, tegen concurrende prijzen met degelijke garantie en erkende keuringen. G.G. auto's, Heerenweg 284-286 Heerlen. (gr. weg Hrl.-Brs.)

Te k. onder garantie en service div. gebruikte automobielen; Mercedes 200 (124) m. div. opties 1e eig. ABS, LPG, 5-'87. Opel Senator 25 E autom. '85. Opel Ascona 4 drs. 18 i '83. Opel Ascona 16 D '82. Porsche 928S div. extra's '80, Kadett D '84, Golf GTI 16 V div. extra's '86, Opel Ascona 16 S '83. Fiat Panda 45 S '83 wit, Renault Fuego '81. Citroën 2 CV 6 Charleton '84 Mitsubishi Sapporo '79. Fiat Ritmo '82 4c VW bus LPG, '79. Opel Rekord 4 drs. LPG '85. Mitsubishi Galant '81. Opel Kadett diesel '84, Opel Ascona 16 S '82. Inr. financ. garantie. Autohandel P. Franken, Ganzeweide 59, Heerlen Nrd. Heerlerheide. Tel. 045-216475/727711.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen. 045-422610, ook 's-avonds.

Mazda 626 coupé 2.0 GLX '88, nw. model (kleur rood); Mazda 626 2.0 GLX, LPG 27-10-'87; Mazda 626 2.0 GLX '86 (3x); Mazda 626 HB 1.6 GLX '87; Mazda Sedan 1.6 LX '86; Mazda 626 HB 2.0 LX Diesel '86; Mazda 626 HB 2.0 GLX '84; Mazda 626 Sedan 2.0 LX diesel '84; Mazda 323 HB 1.3 LX '88; Mazda 323 HB 1.5 LX '86 ; Mazda 323 HB 1.3 LX '86: Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '86; Mazda 323 NB 1.7 GLX Diesel '88; Mazda 323 NB 1.5 GLX '86; Mazda 323 NB 1.3 LX '86; Mazda 323 NB 1.3 DX '81; Opel Ascona 1.6 S '84; Opel Manta 1.8 S '83; Opel Kadett 1.2 S '84; Opel Kadett 1.2 S '82; Opel Corsa TR 1.2 S '85; BMW 318 automaat '81; Ford Siërra 1.8 Laser, 5-drs., '85; Ford Escort 1.3 L, LPG '82; Honda Accord automatic met stuurbekr. '82; Nissan Cherry 1.3 GL '84; VW Golf '84; Triumph Spitfire MK 3, 1971, ƒ 5.500. Goedkope inruilauto's: Mazda 323 '78 ƒ 1.500,-; Mitsubishi Sapporo, aut. '78 ƒ 2.500,-; Nissan Blue Bird '80 1.6 ƒ 4.950,-; Opel Kadett '77 ƒ 1.250,-; Opel Rekord '79 automaat ƒ 2.750,-; Polo '78 ƒ 1.850,-. LOVEN Heerlen B.V. Palemigerboord 401 Tel. 045-722451. Erkend APK-keuringsstation.

STOOMCLEANER te k., pr. ƒ 2.000,-, i.z.g.st. Nieuwstr. 144, Kerkrade. Tel. 045-456955 na 20.00 uur.

WETZELS auto's: Opel Omega 3.0 sport '87; Porsche 911 cabriolet '83; Porsche 911 SC '80; Mercedes 450 SL '79; Mercedes 230E '86 en '85; Mercedes 200 '87; Mercedes 500 SE '84; Mercedes 260 SE '86; Mercedes 300D oud type '85; Mercedes 200 TD '86; Mercedes 190E 2.3 '86; Mercedes 280E '84; Mercedes 280 CE '79; Opel Kadett GSI cabriolet '89; Volvo 780 Bertone '87; BMW 323i C1 '86; BMW 323i turbo '85; BMW 316 '85 en '84; BMW 525i '85; BMW 520i '83; BMW 524 TD '85; Audi Turbo diesel '87; BMW 525 '81; Renault Turbo diesel '87; Ford Sierra ghia '83; Peugeot 309 '88. Industriestr. 35 Sittard. Tel. 04490-10655.

Toyota DX i.z.g.st., bwj. '82; Toyota Starlet, bwj. '79. Zomerkoopje SOLARA bwj. '80 4-drs, mooie auto. Tevens diverse goedkope inruilers APK gekeurd. 043-646233.

AUTOBEDRIJF E. Custers, Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5261 biedt te koop aan: Porsche 924 Targa t'82 in nw.st.; Mercedes 230 TE t'83 5-bak schuifd. sp.velgen ƒ 14.500,-; BMW 520 I t'83 m-style ƒ 13.500,-; Pontiac Sunbird 6-cyl. t'81 ƒ 5.900,-; Audi 200 I t'81 ƒ 7.900,-; Audi 100 5E t'80 ƒ 3.900,-; Golf D t'80 en '81 va. ƒ 4.250,-; 5 x Golf 1600 autom. schakel '77, '78, '79 va ƒ 1.000,-; Opel Kadett Staion t'79 ƒ 2.400,-; Ford Granada 2300 GL t'80 ƒ 1.900,-; Ford Taunus t'82 ƒ 4.900,-; Datsun Cherry t'83 ƒ 4.500,-; Suzuki Busje t'84, ƒ 3.900,-; Renault 5 GTL t'83, 5 bak ƒ 4.500,-; Mazda 626 t'80, in nw.st. ƒ 2.900,-; Renault Fuego t'82 ƒ 4.500,-; Honda Civic automaat t'83 ƒ 5.900,-; 2x Opel Ascona 1900 en 1600 S va. ƒ 1.400,-; Peugeot 305 t'81 ƒ 1.700,-; Fiat Ritmo 75 CL t'84 ƒ 4.900,-; Opel Manta 20 GTE aut. t'80 i.z.g.st. ƒ 6.900,- Opel Manta I 200 uitv. t'79 ƒ 5.900,-; Toyota Carina t'80 ƒ 2.400,-; Fiat Ritmo 75 CL t'80 ƒ 1.900,-; Alfa Sprint t'82 ƒ 4.900,-; Audi 80 CL diesel, nw. motor t'83 ƒ 6.750,-; Talbot Samba LS t'83 ƒ 2.900,-; Zastava Yugo t'84 ƒ 2.900,-; 2x Datsun Cherry t'81, '82 va. ƒ 2.700,-; Renault 18 TS Stationcar t'80 ƒ 2.900,-; Skoda 120 LS t'84 ƒ 1.900,-; Alfa Alfetta t'79 ƒ 1.900,-; Opel Rekord 20 S, LPG t'79. ƒ 2.200,-; Ford Fiesta t'79 ƒ 2.100,-; Honda Accord t'80 aut. ƒ 2.100,-; Simca 1307 t'80 ƒ 500,-; Ford Escort '79 ƒ 2.100,-; 2x Honda Civic t'82 ƒ 4.250,-; Opel Manta 1900 HB t'80 ƒ 3.900,-; VW Polo t'78 ƒ 1.200,-; Citroën GS t'81 ƒ 1.500,-; Opel Ascona 1.2 t'79 ƒ 2.600,-. Div. goedkope inruilers, alle auto's met APK. Tevens alle reparatie's. Geopend ma. t/m vr. 10.00-19.00 uur; zaterdag tot 17.00 uur. Inruil en financiering mogelijk.

Ford Scorpio 2.4 i ghia, '87 ƒ 31.500,-; Ford Scorpio 2.0 i CL 5-bak '86 ƒ 25.500,-; Ford Siërra 1.6 laser 5-drs '86 ƒ 16.750,-; Ford Siërra 1600 laser 3-drs '86 ƒ 16.500,-; Ford Siërra 1.6 laser LPG '85 ƒ 15.250,-; Ford Siërra 2.0 luxe '84 ƒ 12.500,-; Opel Omega 1.8 LS '87; Opel Record 2.0S luxe '86 schuifd. 45.000 km ƒ 17.500,-; Opel Ascona 1.6 LS 4-drs '87 ƒ 17.500,-; Opel Kadett 1.2 LS 3-drs. '87 ƒ 16.750,-; Renault 11 1.4 Broadway 5-bak 5-drs '86 ƒ 12.500,-; VW Passat 1.6 CL 5-drs '86 ƒ 14.750,-; Mitsubishi Galant 1.6 GL 5-bak '85 ƒ 12.000,-; Nissan Stanza 1.8 GL 5-bak '83 ƒ 8.500,-; Ford Taunus Bravo automaat LPG '82 ƒ 4.750,-. Inruil, financieren en BOVAG-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van DIJK & Zn. Hompertsweg 33, Landgraaf(Schaesberg-Kakert). Tel. 045-311729. Alle keuringen toegestaan.

VANHAUTEN Zondag kijkdag van 12.00-16.000 uur. VW Golf Cabrio white look ATS, zender '83 ƒ 25.900,-; Audi coupé 5 S GT Quatro model ƒ 14.900,-; Renault Alpine 5 turbo coup wedstr. uitv. ƒ 7.500,-; Suzuki jeep SJ 413 L cabrio, 28.000 km., ƒ 16.750,-; Suzuki Carry open laadbak 26.000 km '85 ƒ 6.900,-; Suzuki Alto '87, rood, 31.000 km. ƒ 9.800,-; Ford Siërra combi laser '86 ƒ 18.500,-; Ford Siërra combi 2.3 diesel t'85 ƒ 16.900,-; Ford Escort 1.6 GL automaat '85, schuifdak, zeer mooi, ƒ 9.750,-; Ford Escort 1.4 CL 32.000 km. met veel extra's bwj. '87 ƒ 17.700,-; Volvo 740 GLE, alle denkb. extra's, in.nw.st., ƒ 18.900,-; Volvo 244 GL, LPG '83, ƒ 8.900,-; Volvo 360 DLS, 2 ltr., '83 ƒ 7.500,-; Opel Kadett stationcar 1.6 diesel, '86, i.st.v. nw., ƒ 12.750,-; Opel Kadett city type '79, 1e eig. ƒ 2.250,-; Opel Ascona 5-drs 1.6 S m. '83 i.nw.st. ƒ 7.900,-; BMW 316 nw. model t.'84 ƒ 13.950,-; BMW 318 i met veel extra's type '86 ƒ 18.900,-; BMW 318 '79 ƒ 4.500,-; Citroën AX RE 11 8 mnd. oud, 7.500 km., ƒ 13.900,-; Citroën AX '87, rood ƒ 11.900,-; Peugeot 205 XE 1e eig., type '86, 39.000 km. ƒ 12.900,-; Peugeot 205 Accent, rood i. nw.st., met veel extra's ƒ 12.900,-; Honda Accord sedan, nw. model '83, LPG, ƒ 8.500,-; Honda Prelude type '80, automaat, ƒ 3.900,-; Fiat Panda 45 S, '86, 19.000 km., div. extra's, ƒ 8.500,-; Nissan Micra brons t.'84 ƒ 8.450,-; Nissan Sunny 1.6 SLX '87 27.000 km. blauwmetallic ƒ 16.900,-; Skoda 130 L '85 ƒ 3.900,-. div. goedkope inruilers. 100% snelle ne discrete financ. ook all-in leasing mogelijk, garantie 3 mnd. tot 1 jaar. Hoek Kaalheidersteenweg-Dentgenbachweg. Nabij politiebureau Kerkrade. 045-423288.

Te k. Opel KADETT GSI '87, 2 ltr. geh. mattig uitgeb. enigste goedgek. in Nederland; Ford Escort XR3I RS Turbo, '87, iets aparts, m. vele extra's; Fiat Ritmo Bertone cabriolet, spec. uitgev. '85, wit; VW Golf cabriolet '85, wit; BMW 316 '84, met gas, sportwln. enz. nw. type; Ford Escort 1600 laser, 5-drs., '85 zwart. Inr. en fin. mogelijk. 3 mnd. of 10.000 km. garantie. Europaweg Z. 304 Landgraaf. Tel. 045-324498.

Jurgen AUTOVERHUUR. Langheckweg 32-40, Kerkrade. Tel. 045-463333.

1000% zijn onze auto's en 100% is genoeg!!! Auto van de week: Citroen CX 2500 I LS Prestige aut. airco enz. in nw.st. '87; Toyota Supra Targa 3.0 I 24 kleppen alle extra's wit '86; Honda Prelude 2.0 EX km.st. 9.300 als nw. wit 7 juli '88; Audi 80 S rood met sportpakket '87; Audi 90 Quattro 155 PK km. st. 40.000 met veel extra's wit '85; Audi 80 C 75 PK 4-drs. van 1e eig. spec. aanb. beigemet. '85; Nissan Bluebird Turbo SGX '87; Nissan Sunny 1.6 Coupe GTI wit '87; BMW 315 wit en beige '82; BMW 316 met extra's '82; BMW 518 grijs '80; Fiat 127 Super 900 '82; Ford Escort 1300 Laser wit '86; Ford Fiësta 1000 '83; Lada 2107 1.5 GL '85; Lada 2104 1.5 combi 5-speed van 1e eig. spec. aanb. beige '87; Lada 2105 1.3 '87; Hyundai Pony 1400 TLS '81; Nissan Micra SDX '86; Opel Kadett HB 1.3 S '87; Opel Kadett 1.2 SC '87; Opel Kadett HB 13 S '85; Opel Ascona 16 S HB spec. '85; Opel Ascona 18E grijsmet.'84; Opel Manta 19 N CC groenmet. '81; Opel Commodore 2.5 S automatic '81; Opel Kadett 1200 aut. '78; Peugeot 205 XE '86; Peugeot 309 GL profil van 1e eig. '86; Seat Ibiza 1.2 GL wit '85; VW Polo C blauw '84; Volvo 340 DL 3-drs. '84; Volvo 360 2.0 rood van 1e eig. '86. Div. spec. aanbiedingen op goedkope inruilers, Bovaggarantie of eigen garantie 6, 12 maanden, financiering tot 100%. Wij zijn ook uw adres voor algeheel auto-onderhoud. Donderdag koopavond. Auto en APK centrum KEULARTZ BV, Locht 42 B3, Kerkrade. Tel. 045-419905.

Gebrs. DOMINIKOWSKI biedt aan: Opel Kadett E 1.8 S champagnemet., bwj. '87; Opel Kadett LS groenmet. '85; Kadett GTE wit '83; Kadett 5-drs. rood bwj. '83; Kadett SR blauwmet., bwj. '82; Manta 2.0 GTE bruinmet., bwj. '83; Ascona diesel 4-drs, bruin, bwj. '83; Ford Sierra XR 4i roodmetal. '83; Sierra 1.8 laser 5-drs, champagnemet., bwj. '86; Sierra 2.0 LPG, 5-drs, blauwmet., bwj. '85; Escort XR3 blauwmet. '82; Fiesta 1.1 L groenmet., bwj. '81; Golf GTI wit, div. extra's t. '81; Toyota Starlet 5-drs, zilvermet., bwj. '79. Inr. gar. financ. mogelijk. Autobedrijf Gebrs. Dominikowski, Kantstraat 48 Ubach o. Worms-Landgraaf Tel. 045-326016.

Te koop aangeb. Ford Fiesta, bwj. '78, APK gek. en Opel KADETT stationwagen bwj. '77 Apk gek., pr. n.o.t.k. Eropalaan 83, Brunssum.

OMEGA 2.0 i '88; Kadett 13 LS '86, '85; Corsa TR 12S '85; Corsa Luxe 12S '84, '83; Kadett 12 '84; Kadett 12S '81 2x; Escort 1.1 L Bravo '82; Ford Fiesta 1.3 GL '80; Kadett Coupé 12 S '78. Automobielbedrijf J. Denneman, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. PLYMOUTH volare wagon 8 cil., aut. '81, i.z.g.st., nieuwe banden, uitlaat, schokdempers, APK tot 9-'90, ƒ 3.250,-, tel. na 18.00 uur, 04490-79442.

Ford Siërra 1600 Laser, 5-deurs '84; Mazda 626 hatchback 2.0, 5-drs., trekh. '83; Opel Kadett 1.2 Hatchback in nw.st '82; Mitsubishi Lancer 1200 GL '82 en '80; Mazda 323 1.3 3-drs. '81; Mitsubishi Colt 1200 GL '80; Toyota Tercel coupé '80; Opel Kadett Coupe Berlinetta '78; Fiat 127 '76 66.000 km. Autobedrijf DORTANGS Altaarstraat 2, Schinnen, tel. 04493-2211.

Ford ESCORT XR3 uitv. veel extra's '84 63.000 km; tev. Honda Civic sport zwart T'83 83.000 km. Tel. 04493-2903.

Te k. AUDI 100 Avant diesel, 5 cyl., bwj. '79, APK, vr. pr ƒ 2.500,-; Renault 18, bwj. '82, APK, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-451373.

Autohandel de HOMMERT biedt te koop aan: ca. 20 occassions v.a ƒ 1.000,- o.a. Opel Kadett '80; Escort 1600 GL '82; Golf 16 GL '80; Sierra '86 diesel; Ascona '86 diesel, enz. Inr. financ. mogelijk. Hommerterweg 77 A Hoensbroek. 045-227419.

Te koop gevr. in en verkoop alle merken AUTO'S. Schade geen bezwaar, tev. sloop. Tel. 045-416239.

Te koop MINI 850 '78, APK 4-'90, ƒ 1.250,-; Opel Kadett 1.6 D '85 APK 7-'90 ƒ 12.500,-. Inl. 04492-5330.

OPEL Kadett 1.6 D '83, ƒ 7.000,-; Opel Kadett '80, ƒ 3.500,-; Opel Kadett '79, ƒ 2.000,-; BMW 318 '78, ƒ 3.000,-; AMX Sport '80, ƒ 5.750,-; Ford Granada '80 ƒ 1.750,-; Mitsubishi Galant Combi '84, ƒ 8.500,-; BMW 316 '77, ƒ 1.500,-. Oirsbekerweg 27, Oirsbeek. 04492-3582

Te koop gevraagd AUTO'S vanaf 1979. Garage Schaepkens. 04405-2896.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht, 043-634978.

Ford Escort 1400 CL '87, '86, '85; Ford Fiësta 1100 de Luxe '86, '84, '83; Opel Kadett 1300 LS 5-drs. '85; Opel Kadett 1200 LS 3-drs. '84; Toyota Corolla 1300 DX '85; Renault 5 TL '83 ƒ 4.500,-; Volvo 340 DL '86; Toyota Starlet 1300 DX '83; Opel Kadett Stationcar 5-drs '83. Garantie, financ., APK en inruil. Autobedrijf P. VEENSTRA, Rotterdamstr. 98, Heerlen. Tel. 045-725806. Na 18.00 uur 045-312059.

AUTO'S Hallo Opgelet!! Wij bet. ƒ 300,- tot ƒ 20.000,- voor uw auto. 045-411572.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel 045-254049.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. Loop-, sloop- en SCHADEAUTO's. Teg. redelijke pr. Gratis afhalen. Tel. 04405-1602

Te k. Gevraagd loop- en SLOOPAUTO'S, gratis afhalen. Tel. 045-216104.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, in- en verkoop gebr. auto-onderdelen Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

Te koop HEFTRUCK hefvermogen ca. 3000 kg. pr. ƒ 2.750,-. Broekstr. 62 Schinveld.

Te k.VW TRANSPORTER 2.0 l, bwj.'82, APK tot '90, inr dubb. as. aanh. mog. Steenkoolstr.1 Hoensbroek.

PEUGEOT J9 Bestel, LPG, '79, APK, 2e eig., 80.000 km, ƒ 2.950,-. 045-224700/259527. Ook zondag.

Onderdelen/acc.

Gebruikte en nieuwe ONDERDELEN v. jonge schade-auto's, Deumens Haefland 20 Bruns. 045-254482.

In- en verkoop goede gebruikte AUTOBANDEN met gar. Passartweg 39, Heerlen Tel. 045-222675.

Te k. SUNROOFDAKEN ƒ 135,- p.st. De Gijselaar 61 Amstenrade.

Te koop ATS-VELGEN met banden Vulda 205/60 voor VW Golf, vr.pr. ƒ 800,-. 045-752765.

Voor al uw AUTO-ONDERDELEN moet u zijn bij Stiba-autosloperij Rapie. Tevens schade- en gebruikte automobielen. In- en verkoop. Locht 70, Kerkrade-West. Tel. 045-423423. V. grensovergang Locht.

Aanhangwagens

Jo Knops

Rijksweg Zuid 195, Sittard.
04490-12718.

Nic Dassen

Kerkrade
045-455088 - 452501

Te koop AANHANGWAGEN met huif, l. 2.50, br. 1.35, hg. 1.45. Inl. 045-311368.

Te koop AANHANGWAGEN vr.pr. ƒ 150,-. Tel. 04404-12424.

Motoren

Te koop CBX 6 cyl. bwj. '83, i.st.v.nw. vr.pr. ƒ 10.000,- na 18 uur. 045-421077.

YAMAHA XV 920 chopper bwj. '88 5.000 km nw.st. ƒ 7.500,-. 04490-56018 na 4 u.

SUZUKI 125 cross waterk. klein defect, pr.n.o.t.k. Tel. 045-225534.

HONDA CX 500C, i.z.g.st., bwj. '81, km. 40.000,-, ƒ 4.900,-. Tel. 045-750889.

Te k. YAMAHA XT 600 tenere met Krauser koffers, bwj. '86, pr. n.o.t.k. Bellen na 18.00 uur, 043-614323.

Te k. YAMAHA RD 350 LC, bwj. '83. Kennedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. BMW R 45 '80 i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.250,-, tel. 045-315434.

Te k. Moto GUZZI '81 met koffers i.z.g.st. ƒ 4.000,-, tel. 045-318408.

Te koop HONDA XR500 R, bwj. '83, koopje! Tel. 043-255584. Inr. auto mog.

HONDA XR 600 R, off the road, bwj. '86, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.600,-. Tel. 04407-2676.

Te k. aangeb. KAWASAKI 200 ZX, blauwmet., mooie staat, vr.pr. ƒ 800,-. Tel. 043-433169.

Te k. HONDA Goldwin GL 1200, bwj. '84, i.z.g.st. Tel. 045-412171.

Te k. HONDA XL500R Off the Road, bwj.'83, pr. ƒ 3.250,-. Te bevr. Bokstr. 57, Heerlen.

Te k. HONDA XR 500 off the road, bwj. '80; Yamaha 500 CC cross, bwj. '82. Tel. 04492-1284.

Te k. HONDA Goldwin 1000 CC, bwj. '75, i.g.st. met acc. Kerkraderweg 91, Heerlen.

Aanbieding nieuwe motoren: Honda: 450 Rebel ƒ 8.690,-; NTV 650 Revere ƒ 11.990,-; NX 250 ƒ 8.600,-; VF 1000 F ƒ 13.990,-; VF 1000 F2 ƒ 14.990,-. Yamaha: XV 535 ƒ 750,-; 750 Superténéré ƒ 16.299,-; XJ 600 ƒ 9.000,-. Kawasaki: GPZ 900 R ƒ 15.675,-; ZX 10 ƒ 19.500,-; GT 550 ƒ 9.400,-; Suzuki GS 450 L ƒ 7.999,-. Gebruikte motoren: Honda: 250 RS ƒ 2.250,-; 650 Revere ƒ 10.500,-; VF 750 S va. ƒ 5.500,-; CB 750 KZ ƒ 4.400,-; VF 750 F ƒ 7.750,-; FT 500 ƒ 3.750,-; Suzuki: GS 850 G ƒ 6.000,-; GSX 750 E ƒ 6.000,-; GS 750 ƒ 2.950,-; GSX 750 ES ƒ 7.800,-. Kawasaki: GPZ 750 R ƒ 10.500,-; GPZ 400 '87. Yamaha: FZR 1000 ƒ 16.500,-. Honda: VFR 750 ƒ 13.500,-; V 45 Magna '89 ƒ 11.500,-. Offroad: XR 250 R ƒ 5.500,-/ƒ 6.500,-; XR 600 R ƒ 7.000,-/ƒ 7.950,-; X L600 R ƒ 4.250,-; XT 500 ƒ 3.000,-. MOTORHUIS Geleen BV, Rijksweg Nrd. 21. 04490-43666.

Opruiming MOTORHELMEN: Limar Int. nu ƒ 99,-. Div. merken intergr. v.a. ƒ 125,-. MDS Enduro wit & zw. ƒ 139,95 (allen met ECEO2 keuring). Levoir Police, de laatste ƒ 125,-. Climax leren motorbril ƒ 67,50. Chopperhandsch. ƒ 20,-. Tanktassen (grote keuze) ƒ 52,50/ƒ 70,-/ƒ 80,-/ ƒ 100,-. Zadeltassen 2 modellen v.a. ƒ 75,-. Plexiglas toerschermen ƒ 105,- ƒ 145,-. Wij zijn ook dealer van Arai en Shoei helmen, kom kijken voor de prijs! Motorhuis Geleen Rijksweg Nrd. 21.

Te koop KAWASAKI Z900, bwj. '75, i.z.g.st., div. nw. onderd., vr.pr. ƒ 5.000,-. Bevr. 045-422740.

(Brom)fietsen

Div. VESPA'S CIAO, ook onderdelen, inruil mogel. H. Kruisstr. 65, Grevenbicht. Tel. 04498-57844.

Te k. mooie Gazelle HERENFIETS met 3-versn., pr. ƒ 185,-. Bevr. 045-229073, tussen 10.00-14.00 uur.

YAMAHA DT i.g.st., vr.pr. ƒ 800,-. AAA Winkel, Rumpenerstr. 116, Brunssum.

ZUNDAPP rood zeer veel acc. o.a. waterk. 5-gang pr.n.o.t.k. 045-225534.

Te k. gevr. oudere HONDA 4-takt bromfiets. (def. geen bezw.) Tel. 045-425996.

Te k. VESPA Ciao Rally pl... 10 mnd. oud. Te bevr. tuss. 16 en 18 u. 045-213508.

VESPA Ciao, bwj. '87, kl. donkerbl., ƒ 700,-. Dwarsstr. 13, Nuth, na 17.00 uur.

RENFIETS Gazelle, ƒ 350,-; Bromfiets Suzuki ƒ 250,-. Spoordijkstr. 78, Hoenbroek. Tel. 045-214964.

Te k. HONDA MT-5, kl. wit, bwj. eind '87, vr.pr. ƒ 1.650,-. Hengelostr. 43, Heerlen

Te k. HONDA MT5, met verz. pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-726389.

Gebr. dames- heren- kinder en OMAFIETSEN te k. v.a. ƒ 60,- Tel. 045-751850.

Te k. Puch MAXI en Vespa va. ƒ 275,-. Tel. 045-422115.

PUCH Maxi, bwj. '86, i.z.g.st. m. sterw. en verz., vr.pr. ƒ 500,-. 045-410705.

Voor uw (kinder)fiets, bromfiets en reparatie, fa. H. PLAS & Zn., Schildstr. 38, Treebeek-Brunssum, Mauritsweg 52, Stein.

Te koop zwarte MTX, bwj. '84, ƒ 750,-. Tel. 045-459117.

VESPA zwart/wit, met verz. Bellen tussen 18 en 19 uur. Tel. 045-456192.

Te koop VESPA Ciao, pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-410571 na 19.00 uur.

Te koop als nieuw dames en HERENFIETS Gazelle met trommelrem, tevens fietsrek voor 2 fietsen. Tel. 045-720265.

Te k. CIAO '88. Tel. 045-225201.

Te k. SPORTFIETS, kl. wit, 10 versn., i.g.st. Tel. 045-415032, na 18.00 uur.

Te k. div. HONDA 80 CC's, ook div opknappers en alle onderdelen. Inr. mog. Tel. 04490-41712.

Zonwering

Te koop
rolluiken, zonneschermen, kunststof ramen en deuren.
Tegen gunstige prijzen, bel voor gratis opmeten en prijsopgave, 7 dagen per week.
Firma Dema 045-226002 b.g.g. 226055.

Sport & Spel

Te k. antieke BILJART, 105 X 210, nw. banden, verwarming, keu's, rek.teller, klok, "De Schepper" in pr.st. Gatestr. 45, Landgraaf. Tel. 045-311733.

Vakantie

Friesland

Te huur caravan 4-6 pers. aan het TJEUKEMEER. 05133-4900.

Zuid Holland

Bij particulier, 3 min. van strand en Kurhaus. Grote familiekamer inl. M.W. Vermey, Middelburgsestr. 51 2587 CT Scheveningen. Tel. 070-545866

Zeeland

Westkapelle/ Zoutelande

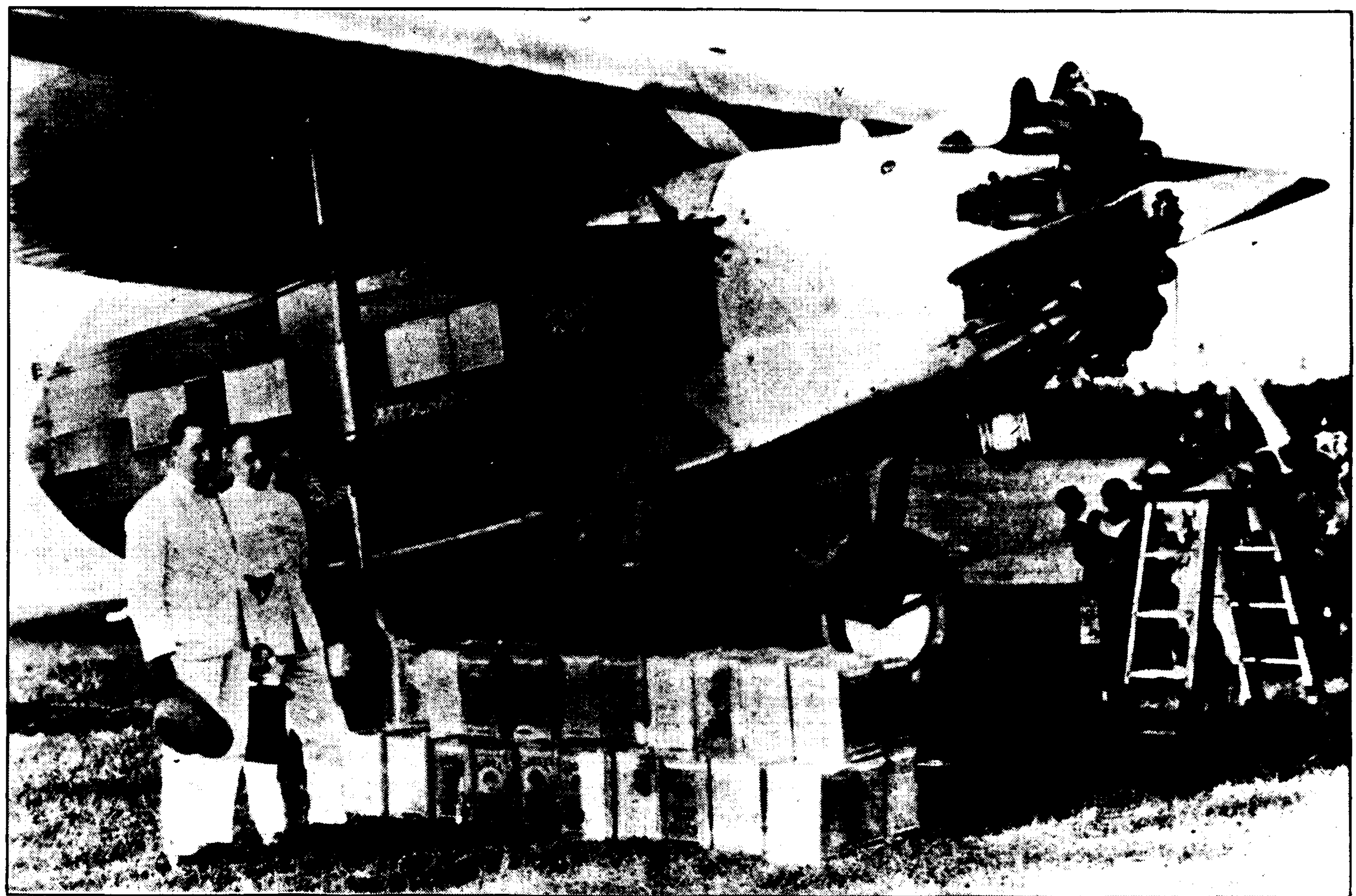
Te h. vak.app. aan de voet van de duinen op 300 m van strand van zee en strand. T.V. en CV aanwezig. Nog vrij na 12-8-'89. Tel. 01188-2349 na 19.00 uur.

NIEUWVLIET-BAD (Zeeuws-Vlaanderen) luxe 6-pers. vakantiebungalow te huur. Nog vrij na 18 aug. Tel. na 18.00 uur 01180-13119; b.g.g. 11434.

NIEUWVRIET-BAD, bungalow aan zee te huur, va. aug. Tel. 070-273049.

Voor Piccolo's zie verder pagina 24

Toen Anthony Fokker op 21 juli 1919 in Amsterdam zijn Nederlandsche Vliegtuigenfabriek vestigde, kon hij onmogelijk bevroeden dat zijn geesteskind zeventig jaar later 'paradepaardje' van de Nederlandse industrie zou zijn. Ondanks alle 'ups' en 'downs' die de nationale vliegtuigindustrie de afgelopen zeven decennia meemaakte, geniet Fokker nog altijd het vertrouwen van de Nederlandse politiek en kan hij rekenen op de sympathie van een groot deel van de bevolking. 't Is ook niet niks als je je als Nederlandse vliegtuigfabrikant weet te handhaven als één van de vijf bouwers van civiele straalverkeersvliegtuigen ter wereld.

● *Nostalgie uit de wel zeer oude doos: ergens onderweg worfdt een Fokker F VII van de KLM moeizaam bijgetankt uit een stelletje tienliterblikken benzine.* Foto: SHELL

Fokker: zeventig jaar klimmen en dalen

Vliegtuigbouwer Fokker viert dit jaar zijn zeventigste verjaardag. Sinds het prille begin in Amsterdam en Veere zijn zo'n 125 civiele en militaire vliegtuigtypen ontwikkeld en verlieten meer dan 6600 toestellen de fabriekspoorten. Enkele keren leek 't er even op dat Fokker 't niet zou bolwerken. In de jaren dertig bijvoorbeeld toen Fokker de aansluiting met de concurrentie definitief verloren leek te hebben. Te lang hield Fokker vast aan de met linnen bespannen staalbuizenconstructie van zijn vliegtuigen. Douglas bracht een geheel metalen vliegtuig op de markt en zelfs de KLM verkoos dit vliegtuig boven de ouderwetse Fokkers.

Na de Tweede Wereldoorlog was het voortbestaan van Fokker evenmin zeker. 't Was nog maar de vraag of Nederland zou kiezen voor het behoud van een zelfscheppende vliegtuigindustrie. Een industrie die zelf vliegtuigen ontwikkelt en assembleert. De fabriek van Fokker was in de oorlog diverse malen gebombardeerd en zwaar beschadigd. Wat aan machines en materieel resteerde, was afgevoerd naar Duitsland.

Na de wederopbouw geraakte Fokker nog een enkele maal aan de rand van de afgrond. De F 28, het eerste straalverkeersvliegtuig van Fokker, werd niet zo'n succes als de F 27 Friendship. De in 1969 gesloten fusie met het Duitse VFW mislukte en werd begin 1980 beëindigd. En ook de aangekondigde samenwerking met McDonnell Douglas bij de bouw van de MDF 100 sprong op het laatste moment af.

Swarttouw

Fokker ging op eigen benen verder en verkoos onder leiding van Frans Swarttouw moderne versies van de F 27 en F 28 te ontwikkelen. Alras bleek dat dat alleen niet voldoende was. De luchtvaartmaatschappijen wilden meer. Stelden hogere eisen aan vliegtuigen. Fokker ging terug naar de tekentafel en ontwierp de Fokker 100. De ontwikkeling en bouw van dit vliegtuig tegelijk met een moderne opvolger van de F 27 (de Fokker 50) was bijna te hoog gegrepen. Slechts met overheidskrediet slaagde Fokker er in het bankroet af te wenden.
Toch is de geschiedenis van Fokker niet uitsluitend er één van kommer en kwel. Integendeel. Fokker heeft de reputatie bijzonder goede en betrouwbare vliegtuigen te bouwen. Vandaag de dag nog staat het woord Fokker borg voor kwaliteit. Die wereldwijde reputatie heeft Fokker niet in de laatste plaats te danken aan de deskundigheid en inzet van de mensen die er gewerkt hebben en nog werken. Zij gaan er prat op bij Fokker te werken. Zijn trots op hun produkt. En inderdaad, een compleet vliegtuig bouwen is toch nog even wat anders dan een stuk zeep, een liter benzine of 100 ton staal produceren.

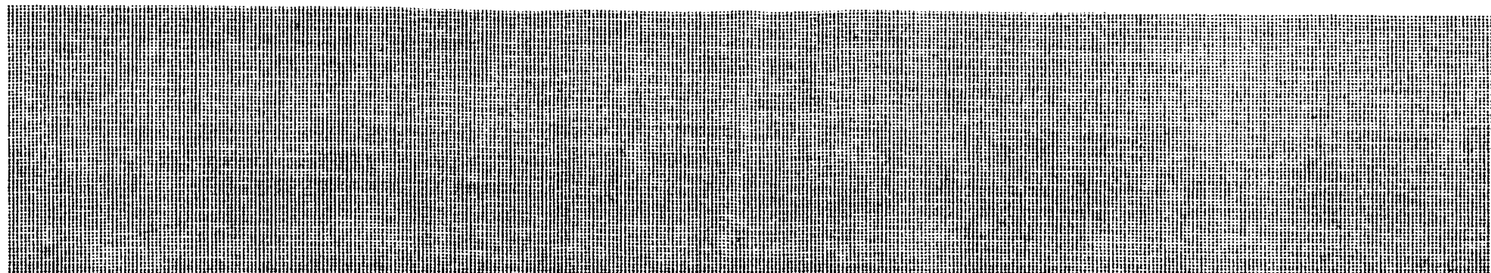
De geschiedenis van Fokker neemt een aanvang in Duitsland. Toen Fokker in 1919 zijn fabriek letterlijk naar ons land overbracht had de Nederlander reeds wereldfaam verworven als bouwer van de gevreesde Duitse jachtvliegtuigen. Fokker Flugzeug Werke te Schwerin bouwde gedurende de eerste wereldoorlog zo'n 3350 vliegtuigen; een-, twee- en driedekkers in de beruchte M., E., D. en Dr.-series. Tussen alle bedrijven door ontwierp hij het Fokker-synchronisatiesysteem, dat piloten in staat stelde met hun mitrailleurs door de ronddraaiende propellorbladen te schieten. Aan het front stonden de Engelse vliegtuigen in de eerste jaren van de oorlog bekend als Fokker-voer.

De Spin

De jonge Fokker had voor de Eerste Wereldoorlog reeds veel bewondering gewekt met zijn eerste vliegtuig 'De Spin'. Zijn demonstraties boven Haarlem in 1911 baarden opzien in het luchtvaartschuwe Nederland. Hij bouwde verschillende versies van de Spin, waaronder een militaire, de M.1. Zijn geld verdiende hij echter met zijn vliegschool.
Pas in 1913 zagen militairen de potentie van vliegtuigen in. Snel kwamen de eerste orders binnen voor

● *De produktielijn van Fokker F 50's.*

● *F 100 van Swissair.*

het type M.2. Dankzij dit succes en financiële steun van zijn vader kon Fokker zijn fabriek verder uitbouwen. In 1913 telde Fokker 55 werknemers en draaide hij net quitte. De naderende oorlog veranderde de positie van zijn bedrijf in een klap. Het leger kocht alles wat vloog. Fokker leverde de beste toestellen waaronder de beroemde D.VII. Duitsland verloor pas zijn overwicht in de lucht toen het synchronisatiesysteem van Fokker in handen van de Engelsen viel.
Fokker heeft zware kritiek te verduren gehad op zijn lotsverbondenheid met de Duitsers. Hij verdedigde zich door erop te wijzen dat Nederland voor Franse vliegtuigen had gekozen en dat de Engelsen en Fransen vóór de oorlog geen interesse hadden. Fokker was bezeten van de bouw van vliegtuigen. In Duitsland kreeg hij een kans en greep die met beide handen aan. Gewetenswroeging kende hij niet. Na de oorlog ontsnapte Anthony Fokker naar Nederland. De Duitsers mochten onder de bepalingen van de wapenstilstand geen vliegtuigen meer bouwen. In zes weken tijd wist Fokker in 350 goederenwagons 400 motoren, 200 vliegtuigen en een grote hoeveelheid machines en gereedschappen de grens over te smokkelen. In Nederland had inmiddels Albert Plesman het plan opgevat mensen met vliegtuigen te vervoeren. Maar de Nederlanders moesten eerst 'air-minded' worden gemaakt. Met dit doel organiseerde hij een luchtvaarttentoonstelling in Amsterdam-Noord. Fokker nam later het terrein en de gebouwen aan de Papaverweg over en vestigde daar zijn Nederlandsche Vliegtuigenfabriek.

Dekschuiten

De locatie in Amsterdam-Noord had een nadeel. De vliegtuigen moesten met dekschuiten naar Schiphol worden vervoerd. Daar vond de eindassemblage plaats. (Deze situatie zou tot na de Tweede Wereldoorlog zo blijven.) Fokker zag meteen na de oorlog brood in de produktie van verkeersvliegtuigen. Zijn hoofdconstructeur Reinhold Platz, toen nog in Duitsland, zette hij aan het werk. Platz ontwierp de F.1, een vliegtuig met een open passagierscabine. Piloten hadden immers ook altijd buitengezeten. Later realiseerde Platz zich dat de open F.1 niet geschikt was voor het vervoer van passagiers. Hij ontwierp en bouwde in zes weken tijd de F.2. Een vliegtuig met een gesloten passagierscabine voor vijf personen en een open cockpit.

Fokker wist het prototype van het vliegtuig uit Duitsland te krijgen en demonstreerde het aan de pas opgerichte KLM. Fokker bouwde echter niet het eerste verkeersvliegtuig ter wereld. Junkers en de Nederlander Koolhoven waren hem voorgegaan. Junkers mocht van de geallieerden echter niet verder produceren en het toestel van Koolhoven was te zwaar. De KLM, die haar eerste lijndiensten met omgebouwde militaire vliegtuigen zou uitvoeren, bestelde op de dag van de openingsvlucht naar Londen twee F.2's. die in licentie in Duitsland werden gebouwd.
Nog geen jaar later kwam Fokker met een verbeterde versie op de markt: de F.3. Met dit toestel vestigde KLM haar reputatie. De cockpit was nog open en de piloot zat naast de motor. Aan een kant werd hij geroosterd door de motor en aan de andere kant bevroor hij zowat. Maar ondanks alle nadelen werd de F.3 mede dankzij de KLM een succes. Begin jaren twintig brak Fokker voor de eerste keer door op de Amerikaanse markt. Hij besloot er een fabriek te bouwen.
In de jaren twintig rolde het ene na het andere vliegtuigtype van de tekentafel. Veel van deze typen konden op een enorme publiciteit rekenen dankzij de recordvluchten die er mee gemaakt werden. Dat had het commerciële brein van Fokker goed in de gaten. Rusland plaatste ondertussen grote militaire orders en de KLM nam in 1924 de eerste F.7 in gebruik en vloog ermee naar Indië. In Amerika richtte Fokker de Atlantic Aircraft Corp. op. Het eerste Amerikaanse Fokker-ontwerp was de Universal. Het vliegtuig werd een enorm succes.

De grootste

Voor Amerika liet Fokker een F.7 met drie motoren ontwerpen en bouwen. Dat deed Platz in acht weken. Nu zou zoiets jaren in beslag nemen en enkele miljarden guldens kosten. Goede ontwerpen waren in die tijd net zo vaak een kwestie van geluk als van wijsheid. Maar Fokker beschikte over beide. Zijn belangen in Amerika waren inmiddels dusdanig uitgebreid dat hij besloot er zich te vestigen. In 1928 kocht Fokker een derde Amerikaanse fabriek. Tegen het einde van de jaren twintig was het Amerikaanse Fokker-concern de grootste vliegtuigproducent ter wereld. Daarna ging het snel bergafwaarts.
Fokker verloor de slag in Amerika toen een vleugel van een TWA Fokker tijdens een onweersbui afknapte. De luchtramp kreeg een geweldige publiciteit omdat onder de passagiers zich de coach van de 'Notre Dame Football Team' bevond. Alle driemotorige Fokkers uit 1929 kregen een vliegverbod. Groot-aandeelhouder General Motors kocht Fokker uit en later dat jaar werd de produktie van Fokkers in Amerika gestaakt.
Ook in Europa zou Fokker de slag gaan missen. Was begin jaren dertig de Fokker het meest gebruikte vliegtuigtype bij de Europese luchtvaartmaatschappijen, later stokten de orders. Aanvankelijk bood de met linnen bespannen gelaste staalbuisconstructie en de houten vleugels veel voordelen. Reparaties onderweg naar Indië waren gemakkelijker uit te voeren. Maar de Amerikanen brachten in 1933 met de DC-2 een metalen vliegtuig op de markt. Fokker teerde te lang door op zijn succes en vergat tijdig over te schakelen op aluminium.

Zelfs Albert Plesman die zijn KLM mede met behulp van Fokker had opgebouwd, verkoos de DC-2 boven een nog te ontwerpen nieuw viermotorige Fokker voor de Indiëroute. Ook in de luchtvaartwereld speelt sentiment slechts een ondergeschikte rol als het op strategische beslissingen aankomt. Dat ondervond Fokker nog dit jaar toen de KLM besloot de order van tien Fokker 100's gedeeltelijk de annuleren en de reeds afgeleverde vliegtuigen te verkopen of verhuren.
Fokker en de KLM vroegen op de hoogtepunt van de crisis steun aan. De dreigende oorlog in Europa bezorgde de noodlijdende fabriek in ieder geval orders uit militaire hoek. Vlak voor de oorlog steeg het aantal werknemers zelfs tot de recordhoogte van 1500. Maar van een groot aantal ontwerpen voor de KLM kwam niets terecht. De KLM kwam als vaste klant bij Douglas terecht. Overschakeling op een geheel andere constructiemethode kon Fokker zelf niet opbrengen. In mei 1937 werd Fokker een open N.V. Anthony Fokker overleed op 23 december 1939.

Bezetting

De Fokker-fabriek werd bezet. Directeur Van Tijen belandde in het concentratiekamp Buchenwald. Het personeel werd uitgebreid van 1750 man in 1940 tot 5450 man in 1943 voor de bouw van vliegtuigen en componenten. Aan het einde van de oorlog had Nederland geen vliegtuigindustrie meer. Fokker was verwoest en machines en gereedschappen waren gestolen. Van Tijen werd als bestuurder en beheerder van de Fokker-restanten aangewezen.
Fokker kroop langzaam overeind. In plaats van vliegtuigen werden vlak na de oorlog bussen gebouwd. Oude Dakota's werden opgekocht en opgeknapt voor de KLM. Maar al vrij snel werd duidelijk dat Fokker het zonder voorfinanciering door de overheid niet zou redden. In alle landen dreef de vliegtuigindustrie op militaire orders. De commissie Tromp, die adviseerde over de wederopbouw van ons land, stelde dat Nederland na de oorlog geen militaire vliegtuigen zou bouwen. Daarom, en omdat in de ogen van de commissie de KLM altijd een verbinding met Nederlands-Indië zou onderhouden werd besloten een nationale vliegtuigindustrie in stand te houden. De KLM zou behoefte hebben aan speciale voor Indië ontworpen vliegtuigen, die alleen Fokker kon maken, zo redeneerde de commissie.

Fusie

Als voorwaarde voor de regeringssteun stelde Den Haag een fusie tussen de bestaande Nederlandse vliegtuigfabrieken. (Eind jaren tachtig zou de geschiedenis zich herhalen, de regering eiste verregaande samenwerking met een buitenlandse vliegtuigbouwer als voorwaarde voor verdere kredietverlening). De overheid stak in 1946 twee miljoen in de ontwikkeling van een nieuw vliegtuig, de F.25 Promotor zakenvliegtuig. In deze tijd werd ook de befaamde S.11 lesvliegtuig gebouwd, terwijl in licentie ook andere vliegtuigtypen werden geassembleerd.
Op 1 januari 1947 werd de fusie tussen Fokker, Aviolanda en De Schelde afgerond onder de naam Verenigde Nederlandsche Vliegtuigfabrieken Fokker. Die fusie zou in 1949 op de klippen lopen. De besteding van gelden kwam onder regeringstoezicht. Fokker bouwde in 1951 zijn eerste straalvliegtuig, de S.14.-trainer. Maar telkens weer legde Fokker het af tegen de Amerikanen die in de oorlog een technologische voorsprong hadden opgebouwd en de markt overspoelden met goedkope oorlogsvoorraden. Intussen was een nieuwe Fokker-fabriek gebouwd op Schiphol.

Reeds in 1950 was Fokker gestart met een marktonderzoek voor wat de Fokker F 27 Friendship zou worden. De toenmalige directie voelde er weinig voor. Maar projectleider ir. H. C. van Meerten hield de zaak levend. Met de overname van Avio-Diepen werd de directie van Fokker versterkt met Frits Diepen. Die zag de F 27 wel zitten. En het vliegtuig werd in zijn klasse het meest succesvolle vliegtuig ter wereld. Een waardige opvolger van de Dakota. Van Meerten ging bij Fokker de geschiedenisboekjes in als de vader van de F 27.
Ook de F 27 kende periodes van ups en downs. In 1958 zakte de verkoop in. Slechts met financiële steun van de banken, overheidsgaranties en een regeringsorder redde Fokker 't. In 1964 kreeg Fokker van de overheid het groene licht (en ruim honderd miljoen gulden krediet) voor de F 28 Fellowship. De verkopen van de F 27 liepen inmiddels geweldig.

De geschiedenis van Fokker na de F 27 en F 28 is genoegzaam bekend. Fokker overleefde ternauwernood de overstap op twee nieuwe vliegtuigtypen. Maar weinigen hadden vertrouwen erin dat de opzet van Swarttouw c.s. zou slagen. Met de order van American Airlines voor 150 Fokker 100's verstomde de vaak ongenuanceerde kritiek in sommige landelijke bladen snel en maakte plaats voor een euforiestemming. Bij Fokker staat men echter nog met beide benen op de grond. Men realiseert zich dat constant gewerkt moet worden aan de verdere ontwikkeling van de Fokker 50 en Fokker 100 om aan de toenemende eisen van luchtvaartmaatschappijen te voldoen. Aan verdere internationale samenwerking bij de ontwikkeling en bouw van een opvolger van de Fokker 100 valt niet te ontkomen. Want de kosten van de ontwikkeling van een compleet nieuw vliegtuig zijn zelfs voor de allergrootsten niet op eigen houtje meer op te brengen.

bill meyer

Vakantie en Rekreatie

Caravans/tenten/boten

De mooiste kampeerauto's (splinternieuw) huurt U bij EUROPCAR reeds vanaf ƒ 900,- per week. Nu nog mogelijkheden voor het hoogseizoen.
Europcar-Collaris
Schelsberg 45, Heerlen. Tel. 045-720202.

De Olde Caravan BV
Uw dealer voor Wilk-Beyerland, Vitesse, Quartz, Sprinter en Award tourcaravans Walker Sunny, doublette en Olympique vouwwagens. Gebruikte caravans. Een uitgebreide onderdelen- en accessoireshop en Lafuma campingmeubels. Voor service en kwaliteit naar, Langs de Hey 7, Ind. park Nrd, Sittard. Tel. 04490-13634. Dond. Rekreatie koopavond.

Camping en Recreatie 1989
Voor toppers:
Westfalia SSK-FB prijs ƒ 375,-
Anti diefstalslot (keep-it) ƒ 149,- voor SSK ƒ 199,-
Porta Potti va FB prijs ƒ 125,-
Aqua Kem 1 ltr., FB ƒ 11,75 maar 2 ltr. FB prijs ƒ 18,95
Van Leveller FB prijs ƒ 119,-
Cramer gasgrill FB prijs va. ƒ 142,80
Flamma niveau set FB prijs ƒ 52,50
enz. enz. 4001 artikelen, vraag naar onze FB catalogus
Fritz Berger Recreatie
Rijksweg 21, Kessel-Limburg. Tel. 04762-1465. 's-Maandags gesloten.

T.E.C.
King-Weltbummler
De nieuwe lijn lichte caravans ook met eindkeuken
Modellen 330-340HK-360-390T etc. Gewichten va. 540 kg
3 pits kookplaat-kachel, koelkast standaard.
Prijzen v.a. ƒ 11.349,-
Fritz Berger Rekreatie
Rijksweg 21, 5995 NS Kessel. Tel. 04762-1465.
's-Maandags gesloten.

Stacaravans
nieuwe en gebruikte
Ralon Caravans
Brommelen 58A Geulle
043-64579.

Chateau en Homecar
caravans. Ook steeds inruilers in voorraad.
Ralon Caravans
Brommelen 58A Geulle
043-645079

Frankia
Caravans topklasse uit Duitsland, reeds v.a. ƒ 12.680,-, ook gebruikte caravans, ook informatie Frankia kampeerauto's koop en huur, huurpr. v.a ƒ 850,- p.wk. Kom eens langs
Fritz Berger
Recreatie, Rijksweg 21, Kessel-Limburg.
Tel. 04762-1465.
's-maandags gesloten.

Nieuwe TOERCARAVANS te huur incl. voortent, koelkast, kachel, en verzekering. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade Tel. 04492-1870.

Inkoop, verkoop, verhuur en onderhoud van caravans; Bartels Caravanning, Off. Dealer van Caravelair, Sprite en Eccles caravans. Ook plm. 50 gebruikte toercaravans in alle prijsklassen. BARTELS Caravanning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Tel. 04492-1870. Donderdag koopavond.

Wij starten reeds nu met de verkoop van onze showmodellen Münsterland caravans en Conway vouwwagens. Voor U hoge kortingen op deze exclusieve caravans en vouwwagens. ECHTER Caravan Centrale, Rijksweg Zuid 4 Echt. 04754-86097.

JAARSTALLING (afgesloten) voor caravans, boten e.d. te Sittard, ƒ 150,- plus BTW. Tel. 04492-2601.

Sijstermans KAMPEERAUTOVERHUUR: VW Joker te h. va. ƒ 725,- p.wk, 9 pers. VW reisbus ƒ 700,- p.wk. 045-212146/04492-3311.

ALPEN-KREUZER 1989, vouwwagens voor betaalbaar blijvende vakanties. Leverbaar in 4 modellen en kleur-combinaties. Bruin-beige, blauw-grijs, grijs-orange. Nog enkele modellen met voorjaarskorting vanaf ƒ 4.335,-. Duurder hoeft niet... Voordeliger kan niet!. Caravan Import Feijts, Hoofdstraat 84, Amstenrade 04492-1860.

Burstner, Hobby, Knaus CARAVANS voor de jaren negentig. Nog enkele overjarige modellen met extra-korting. Voortenten: Brand, Gerjak, Isabella, Trio, Walker. Tevens onderhoud, reparatie en remmentest. Caravan Import Feijts. Hoofdstraat 84, Amstenrade 04492-1860.

Caravan 5-pers. TABBERT bwj.'79, top-cond. ƒ 6.800,- 045-417122.

METZLER rubberboot met stuur en 18 PK bb-motor ƒ 2.450, - 045-417122.

Te k. Dethleffs 390. T.K. Ralley Nomad 1986 en voortent, geh. compl. Tel. 045-215755.

Te koop STACARAVAN 8 mtr., camp. Reigershorst Montfort (L). Tel. 045-270762 na 17.00 uur.

Te k. VOUWWAGEN merk Walker-Vitesse ƒ 3.500,-. Na 17.00 uur 04490-50818.

Te k.TOURCARAVAN Eriba "Puck", bwj. '82 koelkast, verwarm., vr.pr. ƒ 8.000,-, in st.van nw. Tel. 04459-2113.

Te koop of te ruil tegen pers. wagen CAMPER, bwj. '80, i. z.g.st. Tel. 045-223375.

Weg. omst. te k. TOURCARAVAN Tabbert 4.40 m incl. voortent en luifel, bwj. maart '89, ƒ 17.750,-. Tunnelweg 54, Industrieterr. Dentgenbach Kerkrade, 045-[illegible]

Te k. prachtige BUNGALOWTENT, 6 pers., pr. ƒ 550,-. Tel. 045-253779.

Te koop FIAT 238 camper, leuk wagentje voor 2 pers. Compl. ingericht. met trekh. en imperial. 045-216856.

Te koop 2 pers. CAMPER Citroën C.25 met ijsk., w.c. Statensingel 21 Maastricht.

Te k. stalen MOTORJACHT 6.5 x 2 m. M. of z. BB-motor. Tel. 045-217100, na 18 u.

Last minit AANBIEDING VW Joker kampeerauto's: 11-8 t/m 25-8: 14 dagen voor ƒ 1.500,-; 7-8 t/m 24-8: 17 dagen voor ƒ 1.600,-; 18-8 t/m 25-8: 7 dagen voor ƒ 750,-. Sijstermans Kampeerautoverhuur. Tel. 045-212146/04492-3311.

Te koop CARAVAN, Munsterland 450, vr.pr. ƒ 6.300,- Tel. Sittard, 04490-23298.

Te k. Walker Vitesse 82, incl.: koelkast, kachel, buta gasfles, reduceer, 2 ondertenten, keuken en res. wiel, pr. ƒ 3.800,-. Tel. 043-646369.

Koopje, De Reu, CARAVAN en voortent, ƒ 1.500,-. Tel. 045-259850.

Primeur in Limburg, MUNSTERLAND model 1990 bij ons reeds te zien. U zult versteld staan van deze exclusieve caravan, aerodynamisch rond, licht essen inter. en compl. uitrusting zijn bij Munsterland standaard. Deze caravan moet u beslist zien. Echter Caravan Centrale. Rijksweg Z. 4, Echt. Tel. 04754-86097.

Te huur 5 á 6-pers. TOERCARAVAN. Inl. 04450-3208

Te k. VW CAMPER, i.z.g.st., compl. met voor- en achtertent, div. extra's, vakantieklaar, ƒ 4.500,- 045-253410

Te koop MUNSTERLAND 5-pers., met voortent. Stationsstraat 6, Kerkrade.

Te koop oudere ADRIA 300 met voortent. Bolderik 46 Brunssum. (Op de Vos).

Trigano VOUWWAGEN incl. gaspit, lamp ƒ 1.200,-. Ford Fiësta 1.1 '81 ƒ 3.700,-. Tel. 045-255186.

Te k. VOUWWAGEN 4-pers, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-451018.

Te k. CARAVAN Hobby de Luxe 6.20 m, standplaats Hammereifel. 045-312812.

Caravan KNAUS 4-5 pers., compl. vakantieklaar m. koelk., voort. e.d., bwj. '76, i.z.g.st. 0475-321983.

Te k. SALONKRUISER 9,5 m. staal, diesel, opkn. ƒ 6.000,-. Tel. 043-254514.

Canadese KANO (polyester) ƒ 650,-. 045-314442.

Snijders WATERSPORT Maastricht. Ga weer waterskien zonder vaarbewijs. Speedboten motoren Zodiac opbl. boten. Ond. service en rep. Korvetwg 14, Markt 36. 043-633034/214652.

Te koop "Homecar" CARAVAN, 1980, 3-pers. met ijskast, voortent, luifel, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.000,-. 04492-2652

ALPENKREUZER SR '82, luifel, gasfles, res.wiel, vr.pr. ƒ 2.200,-. Tel. 045-225644.

Te k. 3 á 4 pers. CARAVAN met voortent, i.z.g.st., merk Adria, vr.pr. ƒ 1.350,-. Fr. Halsstr. 14, Brunssum.

Scout VOUWWAGEN, 4-6-pers., met toebeh., ƒ 850,-. Tel. 04492-4205.

Te k. KOELBOX voor in Caravan 220 V en 12 V., pr. ƒ 100,-. Tel. 045-424793.

STACARAVAN 8 x 2.50 ƒ 6.000,-; vouwcaravan ƒ 950,- 325 kg. 04404-1317

Te k. VOUWCARAVAN met papieren en kookstel. Tel. 045-443287.

België

Te k. houten CHALET 9.50 x 3.00 mtr., op prachtige camping in Lanaken België, 6 km. van Maastricht. Inl. 09. 32.11.721686.

Te h. STACARAVAN 4-pers., Zuid-Vlaanderen (Breskens). 045-463675.

Te koop Gruitrode (B) bos (14 are) met VAKANTIE-CHALET (88 m2) en berging (24 m2). Info 09-32-11863863.

Luxemburg

Prachtig gelegen VAKANTIEWONINGEN te huur te Wilwerwiltz / Luxemburg. Inl. ma t/m vrij tel. 045-410071.

Duitsland

September - Oktober nog vak. won. en app. vrij. FERIENHAUSVERMITTLUNG Ingrid Otto. Tel. 09-49. 2336.5353.

WANDELWEEK in het prachtige Enzklösterle/ Zwarte Woud. Kmr. met do/ wc, ontbijtbuffet, DM 210 p. p.p.wk. Pension Filke, D-7546 Enzklösterle. Tel. 09-49.7085.547.

Hotel-café zur Wittekindsburg, F. Flake, Am Haupthügel 69, D-4512 Wallenhorst/ RULLE. Tel. 09-49.5407. 6335. Kmrs. te huur v. juli-okt. '89. LO DM 29. Goede wandelmogelijkheden.

BAD-RAGAZ - Valenz. Alpenland vak.huis met terras, gezellig en compl. inger., tot 6 pers., rustige zonnige ligging, prima uitz., heerlijk wandelgebied. Tel. 09-49. 8636.7404.

Komt u naar het paradijs van de wijn, tussen Cochem en Zell. Hotel WEINHAUS Halfenstube, D-5594, Senhelm 2. Tel. 09-49.2673.4579. Onze aanbiedingen aanvr.

Vak.won. op BOERDERIJ in Holst.Schweiz va. 4-8 vrij, 4-pers. 60 DM p.d., bosmeer, tennispl., huisdier kan mee. Tel. 09-49.4529.1047.

BEIERSE-WOUD comf. vak.won., 2-5 pers. va. DM 50, veel sportmog., rustige ligging. Tel. 09-49.9971. 30412

PENSION v. welbehagen, dichtbij bos, do/wc, gezell., recr. ruimte, ligwei, overn. met goed ontbijt DM 23. Haus Bergfried, J. Kupka, D-3426 Wieda. Tel. 09-49. 5586.1412.

Vakantiegangers, voelt u zich bij ons op uw gemak! 14 dagen vakantie, 2 dagen gratis, 2-pers. kmr. DM 60, 1-pers. kmr. DM 35, met uitgebr. ontbijt. LANDHAUS Phönix, D-3388 Bad Harzburg 1, Alter Kaiserweg 10. Tel. 09-49.5322.1711.

SAUERLAND Pension Schmelzer, Längestadt-Maumke, rustig en kort bij bos, gezel. kamers, log. m. ontb. DM21,- halfpens. DM30,- va 8-8 vak.huisje vrij. Tel. 09-49-27218872.

Vak. in het BEIERSE-WOUD, dichtbij Bodenmais, idyll. bosligging. LO DM 19; HP DM 29; VP DM 35. Café-Pension Hutterer, Lindeau 293, D-8371 Achslach. Tel. 09-49.9929.3349.

Azië

50 plus rondreis
Indonesië * Thailand
28 dagen, vertrek 12-10, ƒ 5.695,- All-in.
U wordt afgehaald in Heerlen.
I.T.C.
specialisten in Indonesië en Thailand.
Nieuwstr. 10, Hoensbroek. Tel. 045-211527.

Frankrijk

Te h. 5-pers. VAKANTIE-APPARTEMENT aan zee op boulevard te Le Touquet N-Frankr. Inl. 04490-26968.

Z-FRANKRIJK wegens ziekte dorpshuis te huur, bij Beziers van 12-8 t/m 26-8. Tel. 04490-48352.

Pittig-spontaan-sportief. Tennis en surfen in Z-FRANKRIJK. Aug.-midden okt. 17 dagen va. DM 650 incl. vak.h. en surfcursus/diploma. Vrij surfen, ideale omst.h. Evt. m. busreis. Info: tel. 09-49.4141. 45599. Tennis-surfriding-openluchtdisco.

Spanje/Portugal

Weg v. vak.toerisme NOORD-MALLORCA vak. huis, app., prachtig uitzicht over baai en bergen, Pollensa, tennispl. Tel. 09-49.30. 7219254 of 3324598.

Canarische Eilanden LA PALMA, oud Caranrisch huis compl. gerenov. op schilderachtig eiland. Tel. 09-49.4141.81814.

LLORET DE MAR hotel met zwembad, L/O 10 dgn. 25 aug. 1 sept. 8 sept. ƒ 249,-; 15 en 22 sept. ƒ 239,-; 29 sept. ƒ 219,- incl. busreis. Bus retour v.a. ƒ 185,-. Bel Hubertus Alad 045-352871.

Oostenrijk

SEEFELD/Tirol, app. 4-5-pers., binnenbad, sauna in huis, vrij gebruik. Tel. 09-49. 2327.81316 of 87144.

Luxe VAKANTIE-APP. v. 4 pers. in Sulzberg - Bregenzerwald (Oost.) op 1000 m. hoogte. Mooi uitzicht. Aanw. TV, bad, balkon, ligweide. Rust. ligging. Inl. Fam. Vögel, Kirchdorf 7, 6933 Doren Austria. Tel. 09-435516-2007.

Griekenl./Cyprus

Te huur SKOPELOS eiland, huis voor twee pers. Tel. 045-719775.

Italië

Vak.won. in ROME, comf. 2 kmrs., 10 min. v. vliegveld, aan strand, te huur van part. Tel. 09-49.69.387143 of 311306

Div. Buitenland

TURKIJE. Wij zoeken nog geïnteresseerden voor vak. gezelschap n. Turkse Ägäis, 4-6-12-pers. groep in gr. vak.huizen, dir. aan zee. Info: tel. 09-49.69.384972.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kontakten/Klubs

Babbelbox
Bel de enige échte Babbelbox wanneer je hunkert naar een avontuurtje. 50 ct./ p.m.
06-320.330.02

Babbellijn
Branie schoppen met 9 mensen die hunkeren naar een avontuurtje. 's Nachts alleen voor volwassenen 50 ct p/m
06-320.330.03

Wij maken uw fantasiën waar...
Eroslijn: 06-320.321.22
50 ct p/m

Warme dagen, Hete meisjes, Korte rokjes.........50 ct/min.
Tieners......06-320.323.10

Gezellig flirten met z'n tienen (50 ct.pm)
Flirt-Box 06-320.330.01

Gezellige dames
charmant, discreet, bezoeken u thuis of in hotel.
Tel. 045-311895.

06-GAYCAFÉ 50 ct. per min.
LIMBURG
In het 06-Gay café leer je nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen!
06-320.327.55

Judith, pas 18, geeft je
loslippig
haar privénummer 06-320.324.35 - 50 ct p/m
Kom ook aan je trekken met Judith's stiekeme LIVE gesprekken.. 06-320.324.34

Yatha, het mooiste meisje van de
Pin-Up Club...
06-320.324.36...50 ct p/m

Love Buro
voor uw broodnodige trek
06.320.324.69
50 ct. p/m.

Video-sex-club
Frimousses. Open dag v. 11-2 uur. Zond.v. 14-2 uur. Kl. Gracht 10, Maastricht.

Zestien
Jonge meisjes wachten in 06-320.321.66 (50ct p.m.)

Nimf Debbie
alle gaatjes gevuld
50 ct. p.m. 06
320.320.14

Marcha Grieks 06-320.325.55
50 ct.p.m.

Tieners
GRATIS PORNO stickers
50 ct.p.m. 06-
320.321.10

"De Jachthut"
Haanräde-K'rade. Grensstr. 23. Gerda, Regina, Karin, Heike, Areane, Rita. ma-zo v. 20-4 uur. 045-463943.
Tev. meisjes gevr.

Sex Spel
Speel het spannende spel waarbij jij door het kiezen van nummers op je telefoon uitmaakt hoe het verder gaat
Eindeloze variaties..........
Elke dag opnieuw.
kies dan 1
Door antwoord te geven op de openhartige vragen van onze sex specialisten verrijk je je SEXKENNIS
kies dan 2
06.
320.323.66
50c.p.m.

06-06-06-06
320.320.05....Pour toi
320.320.28....Lesbi
320.320.68....Standje 68
320.322.30....Heat Line
320.324.00....Pervers
320.324.01....Soft
320.324.02....Potten
320.324.03....Live
320.324.05....Sex-info
320.325.02....Heet
320.325.03....Macaber
50 ct p.m. Pb 157, Z'voort.

Slappe Hap?
tsja...schatje moet je mij maar bellen dan ga je helemaal uit je dak!
06-50 cm.
320*327*27.

Homo
Jongens zoeken sexcontact!
Bel snel Gay-Date
06-320.330.18 (50cpm)

Tippellijn
06-320.330.66
Regel 'n afspraakje met die lekkere meiden (50cpm)

Flirten, Versieren, Afspreken en dan...06-320.330.77
't Flirt-Cafe 50c

Homo!!
Michael luistert met open mond. 50 ct.pm.
06-320.330.88

Gezellig
flirten met z'n tienen doe je op de Flirtbox
06-320.330.01 (50 cpm)

Sex-oproep-lijn
Direct snel sex-contact
06-320.320.55 (50 cpm)

Zoek jij 'n lekker ding??
Sex-contact-lijn
Bel: 06-320.320.33 (50cpm)

Direct snel sex-contact (50 cpm) L.I.V.E.-Afspreek-lijn!!
06-320.320.55

Voor bi, SM, Paren & Trio's "Erotische-Afsprakenlijn" (50 cpm)
06-320.325.80

Chantal
de buurman, de buurvrouw en...de postbode.
06-320.326.01 Sex!(50cpm)

Op zoek naar lekkere meiden? Bel de
Hetevrouwenlijn
06-320.326.33 (50cpm)

Monique, Julliëtte en nog véél méér hete meisjes zijn op zoek naar 'n sex-contact. Bel de nieuwste
Tippelbox!!!
06-320.326.66 (50cpm)

Volwassenen vinden elkaar op die 2 speciale boxen voor
hun speciale
wensen. De Box voor Volwassenen 06-320.326.88. De Box voor 't Grote Verlangen 06-320.326.99-50 cpm.

Op de Box voor Boven de 18 hoef je je ECHT niet in te houden. Dat doen anderen ook niet.(50c.pm.) Bel maar
06-320.326.37

Een stille rietkraag, maar als Frits naakt ligt te zonnen is er toch plots die sterke
Vreemdeling
06-320.323.86 (50c.p.m.)

Nee, nog heter kan niet denk je als je ze op de Orgiebox zo bezig hoort... en toch... op de Sexbox? Vooral die meisjes. Je twijfelt wie 't heetst zijn. De Orgiebox op 06-320.324.40? of
De Sexbox
06-320.322.22-50 cpm.

06-Sex
....
Relax-Line
06-320.320.06
...
Zevende Hemel
06-320.320.07
....
Sex non stop
06-320.320.08
...
!!Live!!
sex relax box
06-
320.324.06
Addink Prod. 50 ct./min.

Sex party box
06-320.323.06
talk prod. 50 ct/min

Tieners
GRATIS PORNO kalender
50 ct p.m. 06-
320.320.10

Club Merci
Rijksweg Zuid 241, Geleen
Tel. 04490-45814
Tev. meisje gevraagd.

In het bos met publiek.
Sexschrijfste
zelf gepakt. In 'n vreemd bordeel vindt ze wat ze zoekt. 06-320.323.84 (50 c.p.m.)

Het leven begint bij 40, ook het sexleven. Op de
40 plus box
fijn en ongedwongen met leeftijdgenoten.
06-320.327.28 (50 c.p.m)

Dame zoekt gave jonge knul. Meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden het op de
Generatiebox.
06-320.326.27 (50 c.p.m.)

Op de SexSuperBox zijn die hete praters die best willen, maar op de Heetste box daar doen ze 't na 't praatje
SuperSexBox
06-320.324.30.
Heetste Box 06-320.328.29 (50 c.p.m.)

Alweer die Wip-In box in gesprek... en da's de box om wat te versieren... Wat een mazzel, dat er op de LijfSexBox ook een paar vrije schatjes zijn.
De Wip-In 06-320.324.60
LijfSexBox
06-320.324.90 (50 c.p.m.)

piepshowbox
Alle meiden zijn uit de kleren, nou jij nog!!
06.320.325.44 50 cpm.

de sabbelbox
De heetste meiden bellen, geen bandjes live sex!!
06.320.325.69 - 50 cpm.

pick-up-club
De sexafsprakenbox voor jonge meiden!!
06.320.328.40 - 50 cpm.

Sexschandalen!
Hoor Nederland bekennen 06.32032355. Sexverhaal inspreken? 010-4297085.

Club Doma-SM
Live uit de kelder!
Slavinnendag deel 12
06.320.323.50 - 50 cpm.

op de drilbox
zit jouw vrouw dik en zwaar behangen. Reuzinnensex live! 06-32032354 - 50 cpm.

Zat. en zond. 14.00-24.00 u.
ma. t/m vr. 11.00-24.00 u.
Club 2000
Rijksweg Nrd. 22a, Geleen
Tel. 04490-42315.
Meisje gevraagd.

Toppunt van gezelligheid.
De eerste
dikke mensenbox
Hier vinden ze elkaar om dik gelukkig te worden.
06-320.327.37 (50 ct p/m)

De Douche Box
waar ze durven te zeggen wat ze met elkaar zullen doen onder de lekkere warme straaltjes.
06-320.327.88 (50 cent p/m)

Voor een heerlijke lik...
Loesjes lollybox
Voor liefhebbers om je vingers bij af te likken
06-320.328.38 (50 cent p/m)

Escort Marli
Vanaf 's morgens 10.00 uur.
045-451033

Nieuw - Nieuw
ma. vr. 11-24 za. 11-18
Club Nirwana
Nieuwstr. 147 Kerkrade
045-463323
Meisje gevraagd.

Triosexbox
Een man is te weinig, de meiden willen meer. live
06-32032353 - 50cpm

Prive en escort
045-220866

Wij zuigen het niet uit onze duim
De meisjes van
Club Bubbles
Rijksweg Zuid 131 Geleen.
04490-42313

2 meisjes
06
320.322.65
50 cent p/m.

Kiss 82 is gay
06
320.322.82
50 cent p/m.

Club Exclusief
Zes sexy meisjes ontvangen U in pikante lingerie.
Industriestr. 13 Kerkrade-W.
Tel. 045-423634. Geop. v. 11-23 u. Zondag v. 13-21 u.

Joyce is terug
06
320.321.65
50 cent p/m.

Nieuw Escort
Het adres voor een lief meisje bij u thuis
va. ƒ 100,-all-in.
06521-27896

Prive
Meisjes Selfkant bij Sittard.
09-49-2456.1053 's morgens vanaf 10.00 uur.

VERNIEUWD*VERGROOT
De nationale
*****B.Z.S. -lijn*****
013-321395.

Nieuw
Silvia, Sandy, Gaby, Brigitte, Jessie. "Cinderella", Oude Rijksweg Nrd 56, Susteren naast tennishal.

Jongeman
36. jaar voor dames en echtp. Tel. 043-634764.

** 06-320.321.03 **
Retina Sexfoon
ƒ 0,50 p/m

Zullen we het stiekem doen?
!Erotifoon!
06-320.320.12
50 ct p/m

Vrijdag en zaterdag
striptease liveshow
Aanvang 20.00 en 22.00 uur
Grote Gracht 95, Maastricht
Let op de palmen
in de etalage.
Met airconditioning.

Topsex
18 jaar, 2 handen vol
maar 2 kwartjes p.m. 06
320*325*25

Hardsex
Keihard de lekkerste!
maar 2 kwartjes p.m. 06
320*325*35

rijpe vrouwen
Tante Ria, 40 jaar.
50 ct. p.m. bel me 06
320*325*45

Hardlesbi
2 kanjers tegelijk
Maar 2 kwartjes p.m. 06
320*324*24

Belle Epoque
zoekt nog een meisje, hoge verdiensten, intern mogelijk.
Inf. 04750-34853.

Charmante
vrouw ontvangt thuis,
tel. 04406-41916.

Erotel 06
320.320.20
U, U, jij en jullie weten het wel.
50 ct.p.m.

ƒ 50,- All-in
Tel. 045-423608.

LIVE LIVE LIVE 50 ct. p.m.
Sex Box
06-320.325.06

LIVE LIVE LIVE 50 ct.p.m.
SM Box
06-320.330.70

(Huis)dieren

Stichting
Dieren-Infolijn
24 uur,
043-644004.

HONDENTRIMSALON Cobbenhagen, Grasbroekerweg 42, Heerlen. Tel. 045-725260.

BOEMERHONDJES; Yorks- en Foxterriërs. Walem 11A, Schin op Geul. Tel. 04459-1237.

Te k. zwarte KIPPEN met snavel. Zilstraat 20, Dieteren. 04499-1341.

Te k. nest DOBERMAN Pinchers, ouders HD vrij, IPO en SCH afgericht en kampioen. Tel. 04759-1396.

Jonge Duitse HERDERS duitse import, dwerg- en toypoedeltjes iets aparts. Kerkstr 33 Ubach o. Worms.

Te k. BROEDMACHINE voor 40 eieren en bijbeh., in st. van nw., nw.pr. ƒ 460,- vr pr. ƒ 300,-. Tel. 04405-1368

Te koop weg. omstand. DOBERMANN reu, 5 mnd. met papieren. Tel. 045-726520.

Witte middenslag poedeltjes en witte KONINGSPOEDEL te koop. Tel. 043-624234.

Te koop blonde BOUVIER-PUPS, 12 weken, met stamb., geënt, ontw. en gecoup., uit zeer goede afstam., moeder aanw. Tel. 04493-2658.

Te k. bij part. liefh. fokker prachtige, gezonde GROENENDALER pups met goed karakter en prima St. Hubertus stamboom. Balen (B), inl. 09-32.1481.4328/4698.

Te k. nest LABRADORS, Münsterländers en nest Duitse staande korthaar. Tel. 04743-2303.

Te k. Mech. HERDERPUPS geënt en ontw. Moeder P.H.1 423 kiampioen, comp. Zuid 1986. Vader P.H.1 429. Beide ouders harde stellers. Naanhofsweg 93, Vaesrade. Tel. 045-243439.

VIJVERLIEFHEBBERS opgelet water- en moerasplanten 5 stuks v.a. ƒ 9,95. Deze week bij aankoop van ƒ 25,- aan vijvermateriaal 4 Koy's ter waarde van ƒ 10,- gratis. Vijvercentrum Dierenspeciaalzaak Jan Bersgma, Hammolenweg 3, Kerkrade

Betaalt U nog steeds teveel? BEGRA Dierenspeciaalzaak voor grootgebruikers, laagste prijs, beste kwaliteit. Carboonplein en Akerstr. 64, Kerkrade-west

Te k. PUPS 7 wkn. oud, kruis. Bouvier/Mech.Herder, na 19.00 U. 045-724427.

HENGELSPORTLIEFHEBBERS vele artikelen tegen ongekend lage prijzen. Alle hengels en molens nu 10 tot 50% korting. Nu nieuw videofilm van de Paling plm. 1 uur ƒ 59,-. Hengelsport Jan Bergsma, Hammolenweg 3, Kerkrade.

Te koop jonge Mechelse HERDER pups 7 wkn oud. Tel. 045-411480.

Te k. ROTTWEILERPUPS. Tel. 045-227381, Versiliënboschweg 56, Heerlen.

Te koop nest WESTHIGHLAND Terriers. Tel. 04743-2303.

VOGELS: meer dan 100 soorten o.a. Mozambique-sijsjes, Astrildes, Vliegenvangers, Nachtegalen, Timalia's, enz. Grote sortering vijvervissen. Dierenspeciaalzaak Leblanc, Heisterberg 21, Hoensbroek. Tel. 045-212876.

BOUVIERKENNEL heeft pups te koop. Inl. St Hubertusln 10 K'rade 045-423400.

TRIMSALON Charèl knipt en trimt alle rassen bij u thuis. 045-423400.

Golden RETRIEVERPUPS en Labrador retrieverpups met stamboom en gezondheidsgarantie uit HD vrije ouders. Tel. 04135-1931.

Te koop GOUDKARPERS. Tel. 04490-20621, na 18.00 uur.

Te koop gevraagd diverse soorten grote PARKIETEN. Tel. 045-453461.

Te k. CAVALIER spanielpups, huiselijk, zeer lief v. kinderen, prima stamboom. Tel. 045-353160.

Te koop TRAILER voor 2 paarden, gek. tot 1992, pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-270163.

RASHONDJES, puppies van Heidewachtels, Collies, Bouviers, Herders, Dobermanns, Spaniels, Westhigland-Terriërs, Poedels, Pekineesjes, Schipperkes, Chih-Tzu's, Maltezers, Teckels, Shelties, Keesjes, Yorkshire-Terriërs en leuke bastaardjes. Ook alle hondenartikelen. Lochterweg 8, Budel Schoot (achter Weert) Tel. 04958-1851.(dinsdags gesloten).

Te k. ROTTWEILER pups m. stamb. HD-ouders. Kasperenstr. 25, Kerkrade. 045-419477.

Te k. Schotse TERRIER-PUPS m. stamb., geënt en ontw. 045-353589.

Zeer mooie perzische KITTENS met stamb. geënt en ontw., kl. zwart/blauw, wit, en schildpad. 045-421707.

In en om de tuin

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 ltr. per uur, ƒ 198,-. Jo Knops, Rijksweg Zd 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

1 ste soort GRASZODEN ƒ 3,50 p.m2 afgehaald, boven de 50 mtr. gratis thuisbez., ook gehele tuinaanl. goedkoop, ook voor straatwerk. Tel. 045-323178

Te koop 17 m2 witte GRINDTEGELS ƒ 250,-. Tel. 045-256657.

(TUIN)HOUTHANDEL Impreg In de Cramer 104, Hrl. 751687. Heeft voor u in voorraad Hogedruk geïmpr. planken, palen, rolborders, 1000 st. nwe en gebr. biels enz.enz. bezorgen mog.

ZWEMBAD 90 cm hg 3 mtr doorsnee nw.pr. ƒ 1.798,- nu compl. m. filters en pomp ƒ 895,-. AAA Winkel, Rumpenerstr. 116, Brunssum.

Te k. 2 KARWIELEN, pr.n.o. t.k. Tel. 043-641344.

Opleidingen

Opleidingsinstituut Politie - en Beveiligingspersoneel
Binnenkort starten wij IN UW OMGEVING met de
Mondelinge
opleiding tot: Beveiligingsbeamte (Basis- en Vakdipl.): Onbezoldigde- en Bijzondere opsporingsambtenaar en de Milieucursus. Aanmelding:
OPB, Postbus 5112, 6097 ZJ, Heel.
Tel. 04747-3249.

ASR-therapie
deeltijd opleiding tot ASR-therapeut.
Gratis informatie bij
Stichting Academie-Plato
Tel. 074-425290, Postbus 562, 7550 AN Hengelo (Ov.)

Uw collectie wordt een creatie door onze presentatie
Cozimo
Mannequin, Dressmen, modellenburo
Inschrijven voor onze cursus kan vanaf nu. Voor inlichtigen 045-229478

BIJLES Ned., moderne e[n] klassieke talen door ervar[en] docent. 045-317161.

ANWB auto-en motor school Wischmann en Z[...] Europaweg-Zuid 34[...] Ubach over Worms. Te[l.] 045-321721. Voor alle rijb[e]wijzen A.B.C.D.E. Chauf[f]eursopleiding goed. vervo[er] pers. vervoer, bederfel[ijk] goed, gevaarlijke stoffen Vrachtautolessen Merce[des] 1217 of Daf 2800 Space Cap. Start cursus chauf[f]eursdiploma op 26-8-'89.

DROGISTENOPLEIDING, start sept. 1 av. p.w., do[or] heel Nederland. Vraag stu[...] diegids. Postbus 3028, 890[...] DA Leeuwarden. Tel. 05[...] 132370 b.g.g. 05199-784.

Rijles

Chauffeurs opleiding CCV-B
Start datum 19 augustus as. Verkeersschool Leo Crem[ers] Reeweg 139, Landgraaf. Tel. 045-312558.

Opleiding CHAUFFEURS-DIPLOMA goederen en pers.vervoer. Startdatum 19 aug. De opleiding met een hoog geslaagdenperc. Verkeersschool Arnoldussen, Hoogstr. 201, Landgraaf. Tel. 045-311631.

Motorrijles
Bel Leo Cremers
Tel. 045-312558.

Een PICCOLO in het Lim[...] burgs Dagblad helpt u [...] weg naar snel succes. Be[l] 045-719966.

Huwelijk/Kennismaking

Rumpenerlinde
Brunssum, dansavond nieuwe stijl met heerlijke muzi[ek] Geen pasjes, wel entree. Tot ziens op zondag vanaf 21.00 uur.

Zoekt U een ser. relatie bel dan 045-211948 Huw.rel. bem.buro "LEVENSGELUK"

Breng zaterdags of zondags eens een bezoek aan onze gezellige dans- en contactavond in de kelderbar "La Chalet" in Treebeek. Aanvang 20.00 uur. Beslist een bezoek waard Chalet Treebeek, Komeetstr. 25A. Tel. 045-211375. Op veler verzoek is nu kelderbar "La Chalet" nu op VRIJDAG-AVOND alleen nog maar geopend voor uw verjaardagsfeesten, party's, barbeque-avonden enz., enz. tegen een zeer gereduceerde prijs. Vraag vrijbl. inl.

Zaterdag 29 juli dansavond voor ALLEENSTAANDEN in café The Corner, Sittarderweg 114, Heerlen. Aanv. 20.30 uur. Bew. verpl. Het Bestuur.

Weduwnaar (76) zkt. kennismaking met DAME die zich ook eenzaam voelt. Welke nette dame wil hem gezelschap houden, om samen de eenzaamheid te vergeten. Hulp in de huishouding aanwezig. 100% discretie verzekerd. Brief met korte levensbeschrijving svp. o.nr. B-1491, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Indon. vrouw, 49 jr., wed., Ned. afk., Ned. en Engels sprekend zkt. nette HEER tussen 45 en 56 jr. v. huwelijk. Br.o.nr. B-1498, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Iedere vrij-, zat-, zond- en maandag Dansen voor het iets oudere publiek v.a. 25 jr. Vrij entree en geen pasje nodig. 's maandag 10 consumptiebonnen voor 14 gulden. Waar!!! Bar-Dancing DE FONTEIN, Schandelerboord 7, t.o. de kerk, Heerlen-Meezenbroek.

48-jarige Duitse zakenm[an] corpulent z.k.m. ne[tte] VROUW van goed nive[au] voor serieuze relatie. Br. [o.]nr. B-1508 LD, Postbu[s] 3100, 6401 DP Heerlen.

J.man 36 jr. vast werk, eig[en] flat, bezit auto, zkt. kenn[is]making met j.vrouw 25-35 Br.o.nr. B-1509 L.D. Po[st]bus 3100, 6401 DP Heerle[n].

Sportieve jonge VROU[W] zoekt leuke sponta[ne] vriend. Durf je? Br. liefst m[et] foto. Br. o.nr. B-151[...] Postbus 3100, 6401 D[P] Heerlen.

Besch. wed. 70 jr., ge[...] A'dam, won. M-Limbu[rg] zeer vitaal, veel interesse[s] z.k.m. aardige MAN v[...] enig nivo voor leuke vrien[d]schap. Br.o.nr. B-1515 L[D] Postbus 3100, 6401 D[P] Heerlen.

Goeduizt. VROUW 44 jr., [...] ser. rel. met nette man 4[...] 76 jr. Br.lfst. m. foto o.e.[...] nr. B-1516 L.D., Postbu[s] 3100, 6401 DP, Heerlen

A 27 Years young black A[...] can looking for a LADY [...] 27-40 years old, to keep r[e]lations with her. Letters: B[...] Eshun Aka, Severenstr. 1[...] A2, AR Amby-Maastricht.

Spont. zelfst. leuk uitz. man, 39, leuke baan z.k.[m.] ongebonden JONGEDAM[E] 30-40 om te genieten v[an] zon, natuur, cultuur, evt. v[a]kantie, terras, fietsen, w[an]delen, luieren, praten e[n] voor 't weekend en na [het] werk. Interesse? Br.o.nr. B[-] 1519, LD, Postbus 310[0] 6401 DP Heerlen.

ALLEENSTAANDEN We[...] groep 't Guliks Hoes, h[...] Agricolastraat Ophoven Sittard, organiseert iede[re] zondag een dans en co[n]tactavond Zondag gr[...] verloting. Bewijs verpl. 04490-47962.

Erkende Huwelijksbureaus

Nieuw in Limburg !
Het Partnerplan
van Stichting InterRelatie biedt u een grote kans va[n] slagen bij het vinden van een partner
* PERSONNLIJKE BEMIDDELING * PARTNERKRAN[T]
* ONTMOETINGSAVONDEN * EVENEMENTEN
* REISPROGRAMMA * CURSUSSEN
Voor vrijblijvende informatie kunt u contact opnemen [met] een van onze 85 consulentes. In uw omgeving:
Heerlen/Kerkrade: Mevr. Visschers: 045-442873
Maastricht: Mevr. van Vliet: 043-624795
Geleen: Mevr. van Hoogdalem: 04490-54056:
Roermond: Mevr. Slabbers: 04750-34511
Regiokantoor Limburg: 045-753178
Landelijk infonummer van 10.00-21.00 uur: 01807-10[...]
7 dagen per week. Erkend door Raad van Toezicht
Stichting InterRelatie

Woont u in Limburg?
en zoekt u een Limburgse partner? Nederlands groo[tste] relatieburo geeft u een grote kans van slagen. Wilt U m[eer] weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblij[vend] bellen met onze medewerkster in uw omgeving (ook 's avonds/weekend).
Heerlen, mevr. Klein Nagelvoort: 045-740730.
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481.
Maastricht, mevr. Savelberg: 043-612291.
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554.
Roermond e.o. mevr. van Asten: 04759-2184.
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337.

De erkende relatielijn
Een nieuwe service van Nederl. grootste relatiebu[ro]
Vrouwen bellen mannen: 06-320.325.27
Mannen bellen vrouwen: 06-320.321.37
Als u vandaag belt, hoort u misschien wel de stem van [uw] partner van morgen (50 ct.p/m.)
Stichting Centrum Europa
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van W[...]

Mensen kiezen zelf
KONTAKTENBANK-relatiebemiddeling door het hele l[and] ƒ 75,- per 3 maanden of ƒ 200,- per jaar.
Vraag vrijbl. een proef exemplaar van onze kontaktenk[rant] aan. KONTAKTENBANK (erk. door R.V.T.) Martha Co[...] Postbus 7098, 1007 JB Amsterdam. Tel. 020-66286[...]

HOMO/LESBIES en op zoek naar een relatie? Stichting Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft. Tel. 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Mode Totaal

Jassen, blouses, schoenen voor 'n PRIKKIE? Winkel van Sinkel, Akerstr. 76, Hrl.

Op zoek naar ZOMERKLEDING? Winkel van Sinkel, Akerstraat 76, Heerlen.

Te k. BRUIDSJURK mt. 38-40, pr. n.o.t.k. Tel. 045-452673.

Te k. witte BRUIDSJURK 1x gedragen, klassiek, mooi borduursel, nieuw ƒ 1.400,- nu ƒ 700,-. Tel. 04492-1481

Foto/Film

Te k. Zwart/wit KLEURV[...] GROTER Durst C-35, te k. gevr. kleurenverg[...] Philips PCS2000. 04493-3668.

Te koop compl. FILMU[IT]RUSTING met cam[era] merk Seiko. 04490-1013[...]

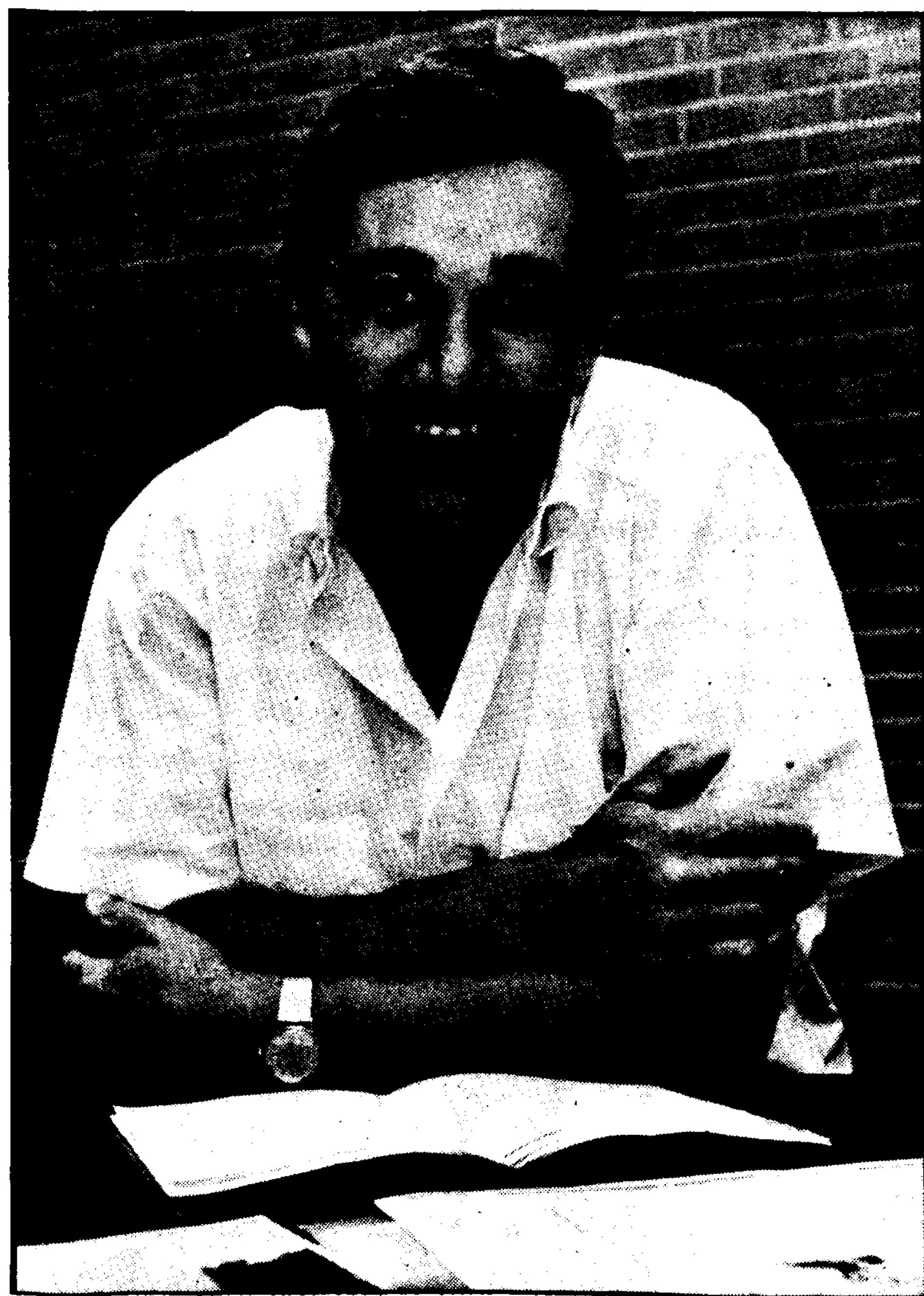
Literatuur

Te k. schoolboeken HE[...] 2e jrs. BE, tevens enkele jrs. Tel. 045-413534.

Te koop VWO-BOE[KEN] klas 5 en 6. Tel. 720895.

Voor Piccolo's zie verder pagina 33

Het ligt er maar aan wèlke acupunctuur je onderzoekt

● *Joep de Jong* Foto MARCEL VAN HOORN

Uiteindelijk zijn we weer waar we wezen wilden: de pers heeft het gedaan. Niet de beide literatuuronderzoekers Ter Riet en Kleijnen van de roemruchte afdeling Epidemiologie van de Rijksuniversiteit Limburg hebben twijfel gezaaid aan de effectiviteit van acupunctuur, maar de journalisten die de resultaten van hun onderzoek te zeer zouden hebben gesimplificeerd.

Zonder hier nu die discussie alweer op te rakelen is het nuttig de handelwijze van de onderzoekers te confronteren met een paar betrokkenen. De voornaamste conclusie nu alvast: er zijn meerdere soorten acupunctuur, en de echt serieuze soort was niet het onderwerp van het onderzoek van Ter Riet en Kleijnen.

Een van die betrokkenen is Joep de Jong, acupuncturist en kinderarts in Heerlen, docent aan de opleiding van de Nederlandse Artsen Acupunctuur Stichting, een centraal figuur in de acupunctuur in Zuid-Nederland. Hij signaleert een duidelijk verschil tussen de wijze waarop Ter Riet en Kleijnen verslag hebben gedaan van hun literatuuronderzoek in het vakblad Huisarts en Wetenschap en in 'de lekenpers', uw krant dus.

„In het vakblad werd geconstateerd dat uit de bestaande literatuur feitelijk geen conclusie mogelijk is, omdat vastgesteld moet worden dat er nog nooit een volledig serieus te nemen onderzoek naar het effect van acupunctuur is gedaan. Uit de berichten die daarna in de kranten zijn verschenen maak je natuurlijk iets anders op. En dat kan voor mensen die met acupunctuur behandeld worden zeer verwarrend zijn."

De Jong heeft zelf aan het begin gestaan van het literatuuronderzoek: Ter Riet heeft zich twee jaar geleden bij hem vervoegd. „Hij was toen op het gebied van de acupunctuur een volkomen leek, en ik heb hem wat boeken aangeraden. Ook hebben we gesproken over het samen opzetten van een onderzoek waar ook de acupunctuurwereld achter kan staan, maar dat is voorlopig heel moeilijk te realiseren."

Want, zegt De Jong, ik ben het ermee eens dat er nooit behoorlijk onderzoek is gedaan. „Een dergelijk onderzoek moet groot opgezet worden, met een grote groep patiënten, met een controlegroep: echt een dubbelblind onderzoek, dat aan de maatstaven van westers wetenschappelijk onderzoek voldoet. Maar dat zie ik voorlopig nog niet van de grond komen: wie heeft er tijd, en vooral, wie heeft er geld voor. Denk maar niet dat er een sponsor voor gevonden wordt, zoals bij geneesmiddelenonderzoek vaak het geval is."

Dat neemt allemaal niet weg, zegt De Jong, dat er terecht druk wordt uitgeoefend op de beoefenaars van acupunctuur om met meetbare resultaten te komen.

De mogelijkheden van wetenschappelijk onderzoek worden nog aanzienlijk verder beperkt doordat verantwoorde acupunctuur niet is: prik maar met die naalden. „Het verschil zit in de filosofische achtergrond. Wij gaan uit van een energiesysteem, dat de zetel is van het bewustzijn. Het voedingspatroon, de lichaamshouding, de ademhaling, die hebben er allemaal invloed op, en als je het goed doet besteed je aan al die factoren aandacht, je geeft bijvoorbeeld voedingsadviezen, maakt de nek los, manipuleert de rug, en als het nodig is werk je ook nog met naalden. Dat ligt bij elke patiënt weer anders, zodat iedere behandeling anders verloopt. Dat alles is moeilijk in een wetenschappelijk verantwoorde opzet onder te brengen."

Naalden in iemand 'jassen', dat kan iedereen, 'maar om te weten welke energiebanen gestoord zijn moet je minstens vijf jaar ervaring hebben'. De Jong zelf schoolt zich enkele malen per jaar bij in Parijs. Daar ook worden pogingen gedaan de acupunctuur los te maken van zijn folkloristische achtergrond en toe te passen op aandoeningen waar, zoals De Jong het uitdrukt 'wij in onze westerse context wat mee kunnen'.

De literatuur die de beide Maastrichtse onderzoekers onder loupe hebben genomen betreft alleen 'prikreceptonderzoeken', en dat is nu juist het soort werkwijze waar De Jong bezwaar tegen heeft. „Zij geven ook wel toe dat hun publikatie geen standpunt inhoudt over de klassieke acupunctuur, zoals serieuze acupuncturisten die bedrijven," zegt De Jong. „Dat kan dus ook niet, want dergelijk onderzoek is nooit gedaan."

De Nederlandse Vereniging voor Acupunctuur gaat trouwens nog wat verder dan De Jong. In een gisteren verspreid persbericht vraagt die Vereniging zich af, of westers wetenschappelijk onderzoek naar acupunctuur wel mogelijk is, hoogstens statistisch onderzoek naar grote series zou enig licht kunnen werpen op deze materie.

sante brun

anderzijds

Komkommer

Sommige oorlogen woeden al jaren zonder dat iemand ter wereld er van hoort (de betrokkenen uiteraard wel). Oorzaak: er zijn geen journalisten bij. In Ethiopië woedde al jaren hongersnood zonder dat iemand er aandacht aan besteedde. Nauwelijks had een ploeg journalisten van de BBC er pakkende beelden van verspreid, of het was bekend: honger in Ethiopië, daarheen dus, verhalen schrijven en geld los kloppen.

Elke zomer wordt het opnieuw bewezen: zonder journalisten geen nieuws. De kleinste nieuwsfeiten die de rest van het jaar geen kans krijgen halen nu met gemak de voorpagina, zelfs nieuws dat ooit eerder al de krant haalde komt er, met kleine wijzigingen hier en daar weer in. Hoge zonnebloemen, kleine ruzies, geringe ongevallen en minder belangrijke festiviteiten, allemaal krijgen ze een plaatsje in de krant. Mits ze maar door ijverige correspondenten worden aangedragen, want de redactie van de krant heeft echt iets menselijks: die gaat in juli massaal op vakantie, de collega's die geen schoolgaande kinderen hebben, of geen zin of geld om in de file naar het zuiden te gaan staan, blijven achter om te proberen het fort zo goed mogelijk te verdedigen. Een paar pagina's minder, en een flink verlaagde drempel voor het nieuws, dan lukt het wel weer. Komkommertijd heet zoiets. Niet bestaande fenomenen als het Monster van Loch Ness, het Ding van Zandvoort, het Gat van Walcheren en de Driehoek van Bermuda danken hun bestaan aan de komkommertijd. Ik mis tegenwoordig trouwens de boer die zijn zeven kinderen aan de riek rijgt of voor de hongerige zwijnen werpt.

Op de redactie van de krant bestaat de hardnekkige opvatting dat je ook inderdaad in juli en augustus op vakantie moet zijn 'omdat het dan stil is, met het nieuws'. Natuurlijk is de Nederlandse politiek 'wegens vakantie gesloten' en zijn miljoenen Nederlanders ver weg en vele instanties dus onbemand, en de warmte leidt ook tot een zekere loomheid, die niet bevorderlijk is voor spannend nieuws. Maar elders in de wereld geldt dat allemaal niet. Daar wordt gewoon staatsgegrepen, onderdrukt, gegijzeld, gemoord en doodgeslagen, en in de meeste landen hebben de mensen geen tijd of geld om met vakantie te gaan – in de helft van de wereld is het zelfs geen zomer. Daar gaat het nieuws dus gewoon door.

Wij op de krant, die dat allemaal ook wel weten, staan machteloos: want we horen het niet omdat de journalisten vakantie houden; en dus is er bijna geen nieuws.

Maar het dringt over een maand allemaal weer tot ons door, maakt u zich geen zorgen. Weliswaar in de vorm van het Monster van Den Haag, het Ding van Arensgenhout en het Vierkant van Driebergen; ook zal het geen boer zijn die zijn zeven kinderen vermoordt, maar een eerzame kantoorbediende – u komt het allemaal te weten of u wilt of niet, want dan zijn de collega's weer terug uit Karinthië, Frankrijk, de Scilly's, Cadzand, Jutland en Boedapest. En het is te hopen dat ze de verhalen dáárover voor zich willen houden...

sante brun

Fopax werd slachtoffer van aarzelende geldschieters

Bedrijf teleurgesteld over 'laffe' financiers

● *Ir F. van der Walle na het faillissement in de Heerlense kantoorflat.* Foto: FRANS RADE

Er is iets fundamenteel mis met het *venture capital* in Nederland. Dat beweert een teleurgestelde ir Frans van der Walle, directeur van het inmiddels failliete bedrijf Fopax in Heerlen. Drie jaar lang gloorde volgens Van der Walle voor Fopax een fantastische toekomst. Het bedrijf werd echter slachtoffer van de geringe flexibiliteit en besluitvaardigheid bij het Liof en andere fondsen voor risicodragend kapitaal. Frans van der Walle vertelt 'de geschiedenis van een reeks goedwillende instanties die samen een ramp ontketenen'.

Frans van der Walle zou zijn verhaal zonder veel moeite kunnen laten uitmonden in scherpe verwijten aan het adres van *venture capitalbedrijven*, waaronder de Limburgse Investeringsbank Liof. Het hele *venture capitalcircuit* functioneert volgens hem slecht op het belangrijke gebied van de *informatica innovatie*.

Laf

Van der Walle wijst op de verkeerde selectiemethoden bij *venture capital*-fondsen wanneer ze geld moeten stoppen in informatica. De fondsen met risicodragend kapitaal in Nederland zijn meestal dochterondernemingen van banken. „Die hebben het verkeerde denkpatroon: ze kijken meer naar de risico's dan naar de mogelijke kansen. De onvolwassen status van het computervak brengt met zich mee dat er maar weinig mensen kunnen beoordelen of die investeringen in informatica weer geld opleveren."
De failliete ondernemer meent dat de investeerders in plaats van te kijken naar de risico's, meer moeten vertrouwen op zijn indrukwekkende staat van dienst. Van der Walle heeft in de afgelopen tien jaar twee keer met redelijk succes een computerbedrijf opgericht. „Daar kun je toch niet zomaar aan voorbij gaan!"

Nieuwe koers

Begin 1986 nam Van der Walle het initiatief voor Fopax. Met 20 jaar ervaring in de informatica, zag hij vier jaar geleden geleidelijk aan een gat ontstaan in de computermarkt. Voor Fopax gloorde een goede toekomst met het ontwikkelen van ongebonden software met behulp waarvan grote informatiesystemen uit standaard-elementen opgebouwd zouden worden.

„Er is de laatste tijd een stagnatie gekomen in de meer traditionele richtingen van de explosief groeiende informatica-wereld, doordat de grenzen van veel systemen bereikt zijn en omdat er nog veel onduidelijkheid is over de nieuwe richting die men met computers in gaat slaan," legt Van der Walle zijn idee uit. „In afwachting daarvan houden veel bedrijven de beurs voor investeringen nog gesloten."

„De wereld van informatica is nog onvolwassen. Ze wordt nu vooral gekenmerkt door beheersingsproblemen en minder door ontwikkelingsproblemen. Veel bedrijven beginnen enthousiast met automatiseren, maar merken al snel dat hun kosten niet dalen. In de meeste van die bedrijven is op verschillende eilandjes met automatisering begonnen. Zowel in de produktie als in de financiële administratie als in het kantoor is wel geautomatiseerd, maar het op elkaar aansluiten van al die systemen wil maar niet lukken."

„Als gevolg van de immense dynamiek in dit vak, zijn innovaties óf heel succesvol, óf je gaat al snel op je smoel. Een tussenweg is er nauwelijks. En omdat de groei van de grote computerbedrijven nu stagneert, krijgen de kleine flexibele bedrijven de kans die ruimte op te vullen."

Fopax zou volgens de ideeën van Van der Walle niet alleen zorgen voor de ontwikkeling van programma's en de aanschaf van hardware, maar ook adviezen geven om dat alles in de bedrijfsorganisatie in te passen. De verschillende specialiteiten die zo'n allesomvattende aanpak vergt, zou Fopax vergaren door samenwerking met kleine specialistische computerbedrijven. Fopax zou dan het overkoepelend bedrijf zijn in een franchise-structuur. Als dat in Nederland eenmaal zou lopen, wilde Fopax snel de activiteiten via West-Duitsland en België uitbreiden naar de andere Europese landen. „Dat is zeer ambitieus," erkent Van der Walle. „Misschien had ik er niet aan moeten beginnen, maar het is in feite de enige juiste weg om tot een exploitatie op de vereiste grote schaal te komen."

Informaticacentrum

Vier jaar heeft Van der Walle aan de opbouw gewerkt. Een half jaar geleden had Fopax al tien personeelsleden en een samenwerkingscontract met twee computerbedrijfjes. Fopax kreeg onderdak in een Heerlense kantoorflat. De hoofdstad van de Oostelijke Mijnstreek was uitverkoren omdat Fopax daar kans maakte op een gunstige IPR-bijdrage. Helaas bleek later de subsidie alleen beschikbaar voor hardware-investeringen, en niet voor softwarebedrijven.
Van der Walle had Heerlen daarnaast uitverkoren vanwege de pogingen van de stad om informaticacentrum te worden, „hoewel Heerlen een zeer decentrale ligging in Nederland heeft." „Maar het moet gezegd, burgemeester Van Zeil loopt zich het vuur uit de sloffen om informatica-bedrijven binnen te halen en hij heeft ons altijd zoveel mogelijk gesteund."

Financiering

Voor de financiering van Fopax had Van der Walle een plan van vier fasen opgesteld. Samen met twee andere oprichters bracht hij 1 miljoen gulden aan eigen kapitaal bijeen. In 1987 zou daar bovenop van derden nog 8 ton nodig zijn, in 1988 2 miljoen en in 1989 nog eens 1,4 miljoen. Met deze totale investering van ruim 5 miljoen zou Fopax in vier jaar een goede positie op de Nederlandse markt kunnen veroveren en al de eerste aanzetten kunnen geven voor franchise-contacten in de rest van Europa. Althans, dat beloofde het business-plan.

„We zijn gestart in het vertrouwen het geld wel te krijgen," aldus Van der Walle. „Dat klinkt misschien naïef, maar de jongens van Apple en Volmac zijn toch ook op die manier begonnen."
Fopax wilde het geld in de *venture capital*-wereld halen. Nederland telt tientallen *venture capital*-instellingen die bereid zijn hun vermogen te investeren in veelbelovende bedrijven die hun bestaansrecht nog moeten bewijzen. Voor Fopax hielden ze hun kluis echter gesloten. „Hier wreekt zich het verkeerde selectiepatroon van de meeste *venture capitalgroepen*. De directies willen nog wel, maar de toezichthoudende commissarissen (vaak bankiers) spreken hun veto uit omdat *informatica-innovatie* zo'n onbekend gebied is."
Tot driemaal toe werd een enthousiaste *venture capital*-groep teruggefloten door de commissarissen omdat die de mogelijkheden van Fopax niet goed konden schatten.
„Ze wilden keiharde garanties hebben dat ze hun investeringen weer terugverdienden, eerder kwam er geen cent beschikbaar. Maar dat is het kip-ei-probleem, want wij hebben eerst geld nodig om iets te kunnen bewijzen. De fondsen vergeten dat ondernemen bestaat uit het op zoek gaan naar winstmogelijkheden en daarbij welbewust risico's nemen."

Het geld moest dus uit andere bronnen komen. Dat leverde veel vertraging op. In 1986 en 1987 kon Fopax nog redelijk het hoofd boven water houden door het personeel in te zetten voor advieswerkzaamheden. De ontwikkeling van de Fopax-technieken bleef daardoor in die periode stilstaan, terwijl het juist zeer gewenst was het produkt zichtbaar te maken voor de investeerders. Met veel geduld werden de gesprekken echter voortgezet en begin 1988 waren dan eindelijk via privé-personen (1 ton), het Liof (1 ton), het ministerie van Economische Zaken (3 ton) en het Innovatief Startersfonds (2,5 ton) de eerste 8 ton bij elkaar die er volgens plan al een jaar eerder hadden moeten zijn. Het innovatief Startersfonds is volgens Van der Walle de enige *venture capital*-maatschapij die op de goede manier innovatie-initiatieven beoordeelt. „Daar stelt men terecht dat primair de ondernemer beoordeeld moet worden en dat men niet moet proberen alle in's en out's van het innovatieve project te begrijpen." Overigens liet het Liof in die periode volgens Van der Walle zelfs doorschemeren misschien de volgende jaren voor in totaal een miljoen aan steun te willen verlenen.

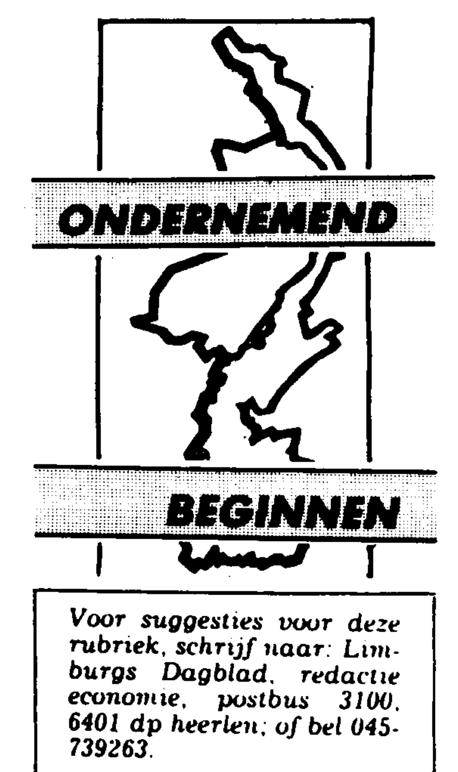
Van der Walle had – met de hoopgevende mededeling van het Liof in het achterhoofd – vervolgens al snel de 2 miljoen gulden voor de tweede noodzakelijke investeringsronde bij elkaar. Verschillende financiers hadden in totaal 1,6 miljoen toegezegd, mits het Liof voor 4 ton zou deelnemen. Het Liof had die toezegging al gedaan, dus niets leek de realisatie van de financiering meer te kunnen tegenhouden. In maart 1989 zou het bedrijf dan klaar zijn om de Nederlandse markt op te gaan. De Limburgse Investeringsbank werd echter opeens veel voorzichtiger. Ondanks het feit dat de andere 1,6 miljoen door ervaren investeerders bij elkaar was gebracht, besloot het Liof tegen alle toezeggingen in om toch advies te vragen bij het CIVI, een bureau voor bedrijfsanalyse. Een eerder onderzoek van datzelfde bureau had een positief advies opgeleverd, dus Fopax zag daar geen probleem in.
Een medewerker van CIVI maakte nu echter een negatief rapport; 'de plannen van Fopax zijn te ambitieus, te groots,' luidde de strekking. Voor het Liof was dat in december 1988 reden genoeg om de gedane toezeggingen niet te honoreren en de geldkraan dicht te draaien.

Bittere pil

Dat was voor Van der Walle een bittere pil. „We hadden zelf nota bene al 80 procent van de financiering gevonden, maar dè aangewezen instantie om nieuwe bedrijven in Limburg te stimuleren, liet het afweten. Vervolgens haakten ook de andere financiers af. En dat alles omdat het Liof een investeringsbeslissing af laat hangen van één medewerker van het CIVI. Ik kan die beslissing absoluut niet rijmen met de doelstellingen van het Liof en nog minder met de ambities van Heerlen om informatiecentrum te worden. ik kan alleen maar concluderen dat de beslissing om ons in Zuid-Limburg te vestigen een foute is geweest."

Symbolisch

„Ik vraag me af waar de stimuleringstaak van het Liof uit bestaat. Het feit dat 80 procent van de investeringen al door derden bij elkaar is gebracht, dat een groot aantal ervaren automatiseringsmanagers mee participeert, en dat de markt duidelijk interesse toont, is blijkbaar niet voldoende om het Liof tot een symbolische bijdrage van 20 procent bereid te vinden. Ik begrijp het nog steeds niet."

Voor suggesties voor deze rubriek, schrijf naar: Limburgs Dagblad, redactie economie, postbus 3100, 6401 dp heerlen; of bel 045-739263.

Eenzijdig

Drs. J.A. Plantinga, interim-directeur bij de Industriebank Liof, vindt dat Van der Walle de zaak wel erg eenzijdig voorstelt. „Alle partijen die zich in het project hebben verdiept hebben uiteindelijk afgehaakt. Zowel Liof als andere participatiemaatschappijen die risicodragend kapitaal verstrekken, moeten voortdurend een afweging maken tussen de risico's van de projecten en het te behalen succes. In de aanloopfase van een project moet die analyse steeds worden geëvalueerd. Soms wordt dan besloten ermee te stoppen. Bij Fopax ging het om een complexe, moeilijk grijpbare materie. Liof mag best risico's nemen en doet dat ook voortdurend, maar niet tegen het advies van de door haarzelf geraadpleegde deskundigen in. Dat zou een onzorgvuldig beheer van de ons toevertrouwde middelen betekenen."

Op 22 juni ging het bedrijf failliet. Van der Walle en zijn medewerkers willen echter niet bij de pakken neerzitten. De computeroplossingen van Fopax functioneren immers goed. Volgens Van der Walle is er een duidelijke interesse in het produkt. De medewerkers hebben een nieuwe BV opgericht die de activiteiten gaat voortzetten. „Bij privépersonen is voldoende interesse voor financiële participaties om op de ingeslagen weg verder te gaan." Het nieuwe bedrijf blijft voorlopig in het Heerlense kantoorpand gevestigd. „Maar of we op de langere termijn in Heerlen blijven, zal sterk afhangen van het toekomstige stimuleringsbeleid. De ervaringen tot nu toe zijn duidelijk niet positief." Veel steun van de regionale politiek verwacht het bedrijf niet. „Men praat wel veel over innovatie, maar men worstelt met dezelfde moeilijkheden als het venture capitalcircuit. Innovatie is bovendien nauwelijks een politiek interessant strijdpunt. Als men Heerlen als informaticastad wil promoten, moet men dit soort initiatieven echter niet de nek omdraaien."

peter bruijns

De zomer van 1969, nu 20 jaar geleden, was er een om nooit meer te vergeten. Neil Armstrong liep op de maan, in Vietnam werd oorlog gevoerd, in Amsterdam werd het Maagdenhuis bezet, en op het popfestival van Woodstock vierden een half miljoen jongeren hun jeugd en hun vrijheid.

Het popfestival dat tijdens het lange weekeinde van 15 tot 17 augustus werd gehouden wordt nu wel gezien als het absolute hoogtepunt van de tegencultuur, de hippiecultuur, de cultuur van tieners die voor het eerst in generaties niet langer luisterden naar hun ouders, hun baas, hun pastoor en hun regering.

Woodstock was daardoor hèt symbool bij uitstek van de jaren '60, met al z'n dwaasheid, z'n chaos, z'n bandeloosheid, z'n naïviteit maar ook z'n idealisme en z'n creativiteit.

En nu? Is er nog iets terug te vinden van die sfeer van toen? Onzecorrespondent Henk Dam reisde naar de plaats waar 20 jaar geleden popartiesten en groepen als Jimi Hendrix, Santana, Country Joe McDonald and the Fish, Joan Baez en Janis Joplin triomfen vierden.

Hij trof er een fris, maar leeg klaverveld aan en een dorp dat vastbesloten is nooit meer zoiets te laten gebeuren. ,,Woodstock was niets meer dan seks, naaktlopen en marihuanarook." Een reportage over de veranderde tijden.

● *Bloemen in het haar en blote borsten, verworvenheden van Woodstock. De laatste zijn gebleven, de eerste zie je nauwelijks meer.*
Foto's AP

De geest van Woodstock

Woodstock, een stadje ten noorden van New York, lijkt een goed begin als je op zoek gaat naar de geest van Woodstock, het popfestival dat ook nu nog het symbool bij uitstek van de jaren '60 is.

Op het eerste oog is dat ook zo. Je vindt in Woodstock tal van galerieën, winkels met psychedelisch gekleurde T-shirts, boekwinkels vol werken over obscure Oosterse godsdiensten en zaakjes waar zorgelijk kijkende vrouwen verantwoorde granen verkopen.

Op het stadsplein liggen zowaar twee overjarige hippies naar de wolken te kijken, het grijze haar in een paardestaart. En in een plaatselijke cafetaria krijg je bij je hamburger bruine rijst in plaats van de normale frieten. Erg jaren '60, allemaal.

● *Graham Nash en Dave Crosby, ook die hoor je nog wel eens.*

Maar wie denkt dat Woodstock ook maar iets met het gelijknamige festival te maken heeft, denkt fout. Het festival, de 'drie dagen van vrede en muziek', zoals er destijds op de posters stond, werd gehouden in Bethel, maar liefst 75 kilometer verderop.

Dat is ironisch feit nummer een.

Ironisch feit nummer twee is, dat het festival werd opgezet door vier heren die maar één bedoeling hadden: er geld aan te verdienen. Het festival, hoogtepunt van de antimaterialistische, idealistische tegencultuur, was gewoon een klassiek-Amerikaanse, kapitalistische onderneming.

En hier komt het stadje Woodstock terug in het beeld. Wat de organisatoren wilden, was een hoop dollars maken om in het kunstenaarsstadje Woodstock waar Bob Dylan woonde een studio te bouwen.

Maar de bestuurderen van Woodstock gaven geen toestemming voor een festival binnen de gemeentegrenzen. Uiteindelijk werd boer Max Yasgur, in het verre Bethel, zo gek gevonden zijn veld aan de organisatoren te verhuren. Voor 50.000 dollar. Van tevoren te betalen, svp.

Dorp

Bethel is zo'n lang dorp langs een rijksweg, zoals je die in ons land ook wel hebt. De weg heeft de weinig hoopvolle naam 17b, en een bord aan het begin van de gemeentegrens meldt de reiziger, dat Bethel 3335 inwoners heeft.

Een paar keer weg 17b op en af rijden levert geen wegwijzers op die je naar de plek van het beroemde festival het enige feit van betekenis dat zich ooit in Bethel heeft afgespeeld leiden. Een zijstraat in, nog een zijstraat in, en je bent verdwaald.

Gelukkig is daar een winkel, de 'general store' van Marion Vassmer waar, zoals de naam al zegt, van alles wordt verkocht. Tussen het brood, de flessen cola en de tijdschriften liggen op een klein tafeltje T-shirts, posters, andere souvenirs, allemaal met het Woodstock-symbool erop.

Vassmer legt uit hoe je bij het veld moet komen. ,,Was je er 20 jaar geleden?" informeert hij. ,,Nee," antwoord ik. ,,*You'd have loved it*," zegt Vassmer. ,,Prachtige kinderen waren het. Allemaal. *Terrific kids*."

De route volgend die Vassmer met veel armgebaren beschreven heeft, kruipt de wanhoop naderbij. Dit kan toch niet goed zijn? Het landelijke weggetje wordt steeds smaller en modderiger. Een boerenjongetje dat voor alle zekerheid onderweg naar Woodstock wordt gevraagd, haalt z'n schouders op. ,,Weet ik niet."

Maar dan, net als ik maar weer terug wil gaan, ligt daar het beroemde, geleidelijk oplopende veld in de vorm van een Shell-schelp, het natuurlijke amfitheater. Een betonnen gedenksteen vertelt wie er op 15, 16 en 17 augustus 1969 hier optraden. The Who, Santana, Jimi Hendrix, ze staan er allemaal.

Op dit veld, nu vol frisgroen klaver, speelde zich dus het stukje culturele geschiedenis af dat een hele generatie karakteriseerde. Beelden van de film Woodstock komen boven. Hier moet het podium hebben gestaan. Daar zaten de honderdduizenden. Het meertje waar ze poedelnaakt baadden, moet daarachter liggen.

Maar een klaverveld is maar een klaverveld, dus je bent ook gauw klaar met kijken. En als het aan de vroede vaderen van Bethel ligt, blijft het ook een klaverveld, en niet meer dan dat.

De huidige eigenaars van het veld, Louis Nicky en June Gelish, zouden er graag in augustus, 20 jaar na dato, een herdenkingsfestival houden. Ze boden Bethel zelfs 200.000 dollar aan, in ruil voor toestemming. Anderen wilden ook wel wat op touw zetten. Maar het dorp zei nee.

Radio

Niemand in het dorp is vergeten hoe het 20 jaar geleden toeging. In augustus 1969 was heel hip Amerika op weg naar het festival. Getipt door radio-programma's en undergroundbladen trokken naar schatting een miljoen jongeren naar Bethel.

Een half miljoen haalden het dorpje uiteindelijk ook, de rest liet zich door radiowaarschuwingen (,,Kom niet! We zijn vol!") en de lange files tegenhouden. Weg 17b was de dag voor het festival van start ging, één lange rij stilstaande auto's. De kleine landweggetjes naar het veld van boer Yasgur waren gruwelijk verstopt.

De boeren van Bethel, die ook maar gewone Amerikanen waren, zagen zich ineens overvallen door onafzienbare horden meisjes die hun bh hadden thuisgelaten, en jongens met lange haren die rare teksten als *far out*" en *groovy* riepen.

Toen later berichten van het front kwamen dat je al *stoned* kon raken van de wolk die om de zeer stevig hasj rokende menigte hing, dat er naakt werd gelopen, en er overal in het open veld met noeste ijver werd gecopuleerd, dachten die van Bethel dat het Einde der Tijden nabij was.

Dat willen we niet nog een keer, zegt de vriendelijke gemeentesecretaris van Bethel, Alan Scott. ,,Eén keer is wel genoeg geweest," lacht hij.

Ja, bevestigt hij, er zijn tal van plannen geweest om Woodstock nog een keertje over te doen. Maar in 1969 nam de gemeenteraad van Bethel ijlings een wetje aan dat bijeenkomsten van meer dan 10.000 mensen zonder toestemming van de raad verbood.

,,En daarom kan het niet. Wij moeten toestemming geven, maar die geven we niet," zegt hij voldaan. Waarom niet? ,,De mensen hier willen leven op de manier die ze gewend zijn. Ik weet ook wel dat veel van de mensen die er destijds bij waren, nu in BMWs en Porsches rondrijden, kinderen hebben en heel fatsoenlijk zijn, maar er zouden ook andere figuren komen."

,,Laat ik het zo zeggen," vult Scott aan. ,,Wij verwelkomen toeristen. De economie van deze streek draait erop. Maar we willen niet dat iedereen op dezelfde tijd naar dezelfde plek toegaat."

Zijn voorganger George Neuhaus, thans projectontwikkelaar, gaat nog wat verder. ,,Woodstock was niets meer dan seks, naaktlopen en marihuanarook. Dat willen we niet nog eens. We zouden alle wegen naar het veld moeten afsluiten als de twintigste verjaardag van Woodstock eraan komt."

Neuhaus: ,,Het was goor. Iedereen deed z'n behoefte maar op de grond. Nog maanden later stonk het veld van Yasgur naar menselijke uitwerpselen. Wat zeg ik, drie jaar later kon je, als het geregend had, het nóg ruiken."

Wat is het bekendste lied van Woodstock? Vraag dat aan tien oudere jongeren, en vijf zeggen: het lied 'Woodstock' natuurlijk, van Joni Mitchell, ook gezongen door de popgroep Creedence Clearwater Revival.

Het jankende geluid van de steel-gitaar komt boven. Stukjes tekst borrelen op. '*By the time we came to Woodstock, we were half a million strong*' en '*We are stardust*'. Onvergetelijk lyrisch meesterwerkje.

Ironisch

Het is tijd voor ironisch feit nummer drie. De song van Joni Mitchell werd nooit op Woodstock gezongen. Werd pas later geschreven.

Het is ook tijd voor de Grote Vragen. Wat maakte Woodstock nu eigenlijk zo bijzonder? Waarom spreekt men wel van 'de Woodstock-generatie'? Waarom vallen Amerikaanse ouders in de leeftijdscategorie einde 30, begin 40 hun kinderen lastig met hun herinneringen aan het festival? Waarom krijgen volwassen mannen en vrouwen elders vochtige ogen als ze de film Woodstock zien?
Want er waren ook al vóór Woodstock popfestivals georganiseerd, en erna ook. Veel van de sterren die optraden, behoorden niet tot de beroemdste groepen van dat moment. De Beatles, de Stones, Bob Dylan, die waren er niet. Veel artiesten werden pas beroemd dankzij hun optreden in Woodstock.

Het was van organisatorische kant gezien zeker geen idealistisch samenzijn. De opzet was, zoals hierboven al staat, geld verdienen. Er waren grote ruzies om geld. Popgroepen eisten gages voor ze een voet op het toneel zetten. Inhalige leveranciers van eten maakten woekerwinsten. Niets bijzonder dus. Alledaags menselijk.
Als er een wonder van Woodstock was, dan was het dat het samenzijn van een half miljoen mensen niet uit de hand liep. Er waren geen gevechten, zoals op veel latere festivals. Ondanks het schrijnende tekort aan veiligheidsmaatregelen of zelfs maar orde waren er 'maar' twee dodelijke ongelukken: een verkeersongeval en een overdosis.

De jongeren die er waren, gebruikten alle soorten verdovende middelen die waren uitgevonden, vrijden in alle mogelijke standen – Woodstock is wel het grootste vrijfeest aller tijden genoemd – en luisterden naar de muziek.
Het waren onschuldige kinderen, het waren lotuseters die niets te maken wilden hebben met de overgeorganiseerde, verantwoordelijk gedrag eisende maatschappij buiten. Maar het waren gelijk kinderen met sterke gedachten over de oorlog in Vietnam, over burgerrechten. Dat idealisme was echt. Woodstock werd zo hèt symbool van de generatie die in de even vaak bezongen als verguisde jaren '60 jong was.

In het boek *Woodstock the oral history* zegt David Crosby van de popgroep Crosby, Stills, Nash en Young het als volgt: ,,Het was een gemeenschappelijk gevoel. We voelden ons sterk omdat we elkaar zagen. Iedereen was enthousiast dat er zoveel van ons waren. We dachten: wij gaan alles veranderen, morgen maken we een eind aan de oorlog. Wel, dat is natuurlijk niet gebeurd. Maar op dat moment waren we allemaal enthousiast over het idee dat onze waarden ergens op de wereld triomfeerden."

Sandaal

Een enkele keer komt er op het veld van boer Yasgur (die na het festival door het dorp werd uitgespuugd, en in 1973 als een eenzaam en verbitterd man stierf) bij het ploegen nog wel eens een half verrotte sandaal boven, of een stuk plastic dat destijds de regen moest tegenhouden. Het zijn de laatste restanten van Woodstock.

Van de idealen van de generatie van toen is ook niet veel meer over. De jongeren van toen hebben nu kinderen, een baan in Wall Street, een Volvo, een hypotheek en de eerste grijze haren. En de nu jonge generatie Amerikanen wil nog maar één ding, zeggen alle enquêtes: zo gauw mogelijk miljonair worden.

Mijn buurjongen van 18 gaat in de herfst naar de universiteit om er marketing te studeren. Hij verkoopt nu, in zijn vakantie, peperdure sets messen. Daarmee kan hij aardig wat verdienen, zegt hij, en z'n verkoopervaring staat goed op z'n curriculum vitae als hij straks z'n studie afheeft en het bedrijfsleven ingaat.

De tijden zijn inderdaad drastisch veranderd. In 1969 trok jong Amerika naar het gehucht Bethel, nu zet het de pop-zender MTV aan. MTV zit op 5000 kabelsystemen in het land met samen 46 miljoen abonnees.

Woodstock zelf was een financiële ramp die alleen door de film en de elpees werd gered: dankzij de royalties speelden de organisatoren pas in 1981 alsnog quitte. MTV maakt vorig jaar bijna 100 miljoen gulden winst. Woodstock was een chaos: niemand wist van te voren wie wanneer zou optreden. De programma's van MTV zijn tot op de seconde en de centimeter georganiseerd.

Het is zoals het weekblad Newsweek onlangs schreef: als er in de zomer van 1989 één perfect anti-Woodstock is, dan is het MTV. Bob Dylan zong destijds: *The times they are a-changing*. Wist die goeie ouwe Bob a-veel...

henk dam

● *De volksmenigte van Woodstock. Ons vallen nu vooral de verzorgde kapsels op. Indertijd duidde men ze aan als 'langharige ragebollen'.*

● *Vrijen in het openbaar, gehuld in een oude sprei: ook dat is een blijver gebleken.*

Waarneembare trends in huishoudens

Opmars telematica in dagelijks leven

Wat is de invloed van telecommunicatie op het maatschappelijk leven op korte termijn en in de verre toekomst? Blijft de huidige vorm van telefoneren bestaan of wordt er straks aan gedachten gewisseld via het beeldscherm? Gaan we voor de dagelijkse levensbehoeften nog naar de supermarkt of worden de weekboodschappen elektronisch besteld en thuis bezorgd? Handelen we bankzaken nog persoonlijk af of regelen we de betalingsopdrachten via het beeldscherm? En als er al getelefoneerd wordt, is er dan visueel contact via beeldscherm mogelijk?

Allemaal vragen waarop in een aantal gevallen het antwoord (nog) niet te geven is. Ontwikkelingen die reeds mogelijk zijn of over een aantal jaren worden als gevolg van de voortschrijdende techniek.

Trends

Een vooruitgang die in het merendeel van de huishoudens jaren geleden al is ingezet door enerzijds de toepassing van computertechnologie (PC's, video-recorders, wasmachines e.d.) en anderzijds het gebruik van telecommunicatiediensten, via zowel het telefoonnet als via het kabelnet.

Een voorbeeld van het laatste is Teletekst, de video-informatiedienst van de NOS.

Maar elke nieuwe ontwikkeling en de toepassing daarvan is afhankelijk van de acceptatie van het publiek, want dat bepaalt wat er komt en in welke vorm. De techniek wordt dan een hulpmiddel om dingen te verwezenlijken.

Diensten

Nog is de telefoonlijn in hoofdzaak 'stemgericht', maar het gebruik van home-computers, al of niet uitgerust met een modem voor telecommunicatie, heeft in tal van Nederlandse huishoudens al zijn weg gevonden.

Dienstenleveranciers 'ontdekken' deze doelgroepen en spelen er op in. Zo introduceerde de Postbank Girotel: elektronisch thuisbankieren, bestellingen plaatsen bij postorderbedrijven niet vreemd meer, evenals het doen van boodschappen bij een supermarkt.

Naarmate het aantal diensten en het aantal ongeoefende gebruikers toeneemt, wordt het bedieningsgemak belangrijker. De bedoeling is de verschillende telematicadiensten een soort uniforme handleiding, in vakjargon 'gebruikers interface', te geven zodat iedereen ze kan gebruiken.

Homebus

In de toekomst dus geen aparte telefoon, fax of PC meer, maar één werkstation, waarmee de hele buitenwereld – en omgekeerd – bereikbaar is. Dat apparaat wordt tevens gebruikt om in huis andere apparaten vanaf afstand te besturen, zoals centrale verwarming, de oven, het inbraakalarm, de gordijnen en de verlichting.

Voor het echter zover is moet eerst een internationale standaard worden ontwikkeld voor een telecommunicatienet in huis. Pas dan zullen fabrikanten van apparatuur aansluitingen maken voor zo'n 'homebus'.

Beeldtelefoon

Niet helemaal realiteit is de beeldtelefoon, hoewel de PTT binnen afzienbare tijd een aantal modellen op de markt zal brengen. Deze types zijn in opdracht van PTT Telecom ontwikkeld door het PTT Research Neher Laboratorium te Leidschendam in samenwerking met twee industriële vormgevers.

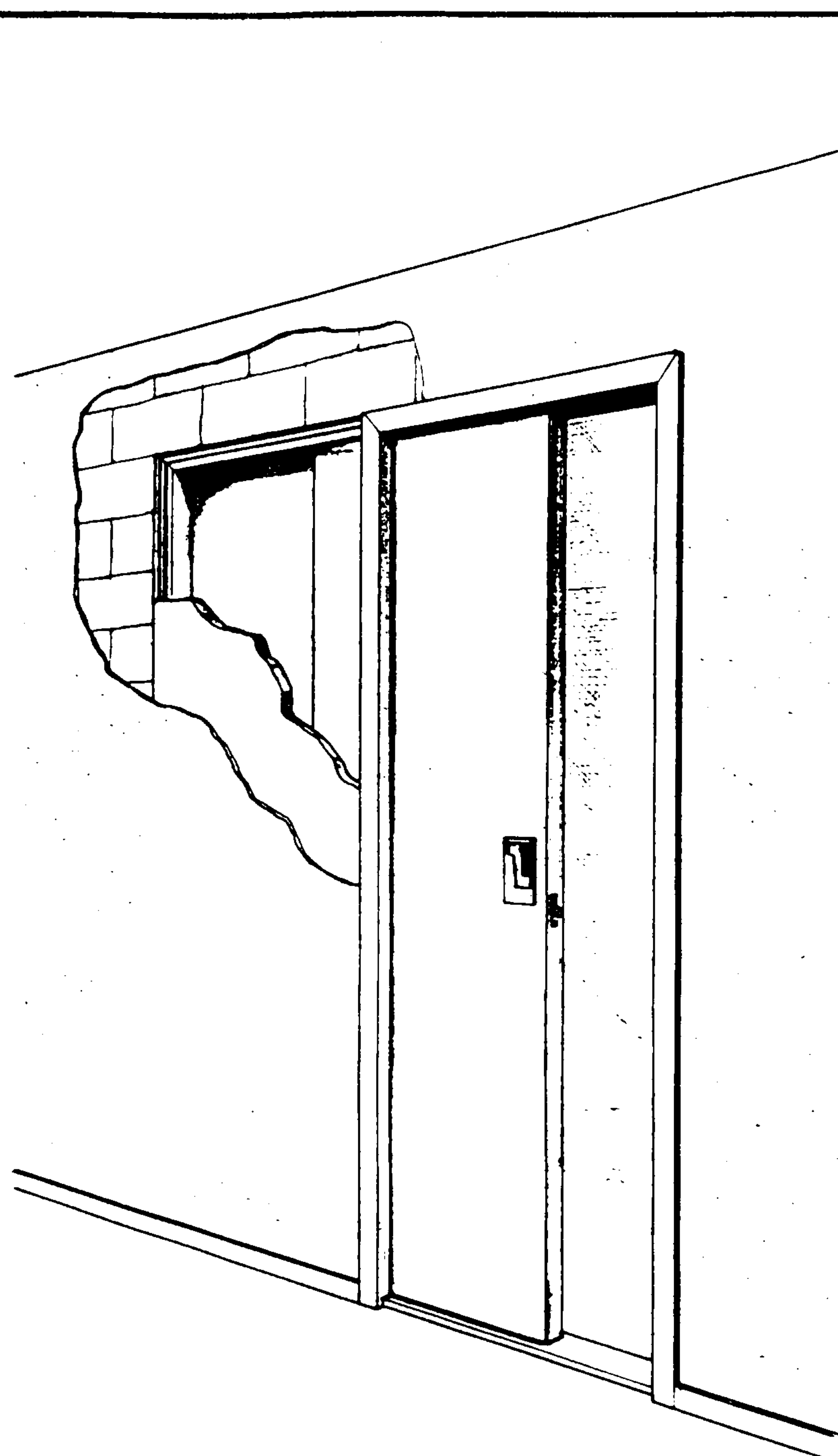
De beeldtelefoon heeft dezelfde faciliteiten als een normale telefoon. Na het totstandkomen van de spraakverbinding verschijnt het eigen beeld op een monitor. Met het indrukken van een 'video'-toets wordt aan beide zijden van de verbinding het 'fiat' gegeven en wordt de beeldverbinding tot stand gebracht.

De aandacht van PTT Telecom gaat verder uit naar alarmering en beveiliging van woningen en bedrijfsgebouwen.

Daarbij zijn bedieningsgemak en integratie de twee belangrijkste trefwoorden van alle producenten van apparatuur op het gebied van de telematica en de daarmee samenhangende diensten.

● *De door het PTT Laboratorium in Leidschendam ontwikkelde 'beeldtelefoon'*

● *Doorsnede tekening voor de inbouw van de schuifdeur met magnetisch geleidesysteem.*

Magnetisch systeem schuifdeurgeleiding

Op de ontwikkeling van een schuifdeur van de allure in science-fiction films hoeft niet gewacht te worden tot volgende eeuw. Dank zij een combinatie van schuifdeur, kozijn en magnetische geleiding ontstond het kant-en-klare Mondoor-schuifdeursysteem.

Het principe van deze gepatenteerde magnetische geleiding werd ontwikkeld door ingenieursbureau Van Dijk/Eger/Associates in Zeist in samenwerking met Van Geel Technics in Boxtel.

Systeem

Het geheel bestaat uit een kozijn compleet met aangebouwd nisgedeelte, en een deur die 'onzichtbaar' in de nis verdwijnt. Deze deur wordt gedragen en verplaatst door middel van een nieuw ontwikkeld magnetisch geleidesysteem dat berust op het omkeren van de zwaartekracht.

Het magneetsysteem, opgebouwd uit een aantal bijzondere magneten, is geplaatst in de bovenzijde van de deur en wordt aangetrokken door een stalen profiel dat onderdeel is van de bovendorpel van het kozijn.

De aantrekkingskracht van het systeem overtreft het deurgewicht. Twee lagerrollen zorgen ervoor dat een kleine luchtspouw tussen deur en bovendorpel bewaard blijft waardoor de deur zich zonder verlies aan stabiliteit laat verplaatsen.

Voordelen

Door nauwkeurige afstemming van de trekkracht (hoeveelheid magneetmateriaal) loopt elke deur licht en blijvend soepel, ongeacht haar gewicht.

Omdat een 'rail' en gevoelige mechanische onderdelen ontbreken komen problemen als gevolg van vervuiling niet voor.

Het tijdrovende afhangen en afstellen van een schuifdeur behoort met dit systeem tot het verleden omdat de deur snel in het ingebouwde kozijn kan worden geplaatst en onmiddellijk operationeel is.

De kozijnstijlen 'omsluiten' de schuifdeur volledig en bevorderen daardoor een tochtvrije afdichting.

Toepassing

De Mondoor schuifdeur wordt geleverd in een all-round kozijn, dat geschikt is voor zowel de woning- als utiliteitsbouw. Behalve voor inmetsel- en montagetechniek is het systeem ook toe te passen in verplaatsbare scheidingswanden.

Leverbaar in elke gewenste uitvoering en naar keuze voorzien van normaal hang en sluitwerk of een speciale inlaatgreep. Bij de laatste uitvoering kan de deur geheel wegschuiven, waarbij een retourveer in de rugzijde de deur terugstuurt door eenvoudig tegen de deur te drukken.

Een automatische, electrische bediening is in vergevorderd stadium van ontwikkeling en zal binnenkort als extra leverbaar zijn.

Levenslange garantie wordt gegeven op de blijvende magneetkracht van het systeem door toepassing van de modernste permanente magneetmaterialen.

Meer informatie over prijs en levering verstrekt Mondoor bv in Oosterhout, ☎ 01620-34346.

Symposium energiebesparing Glanerbrook Geleen

Energiezuinig sporten

Sinds medio 1988 beschikt de gemeente Geleen over een sport- en recreatiecomplex waarin een aantal buiten- en binnensportaccommodaties, uitgebreide vergaderfaciliteiten en een restaurant zijn ondergebracht.

Deze bundeling van recreatieve voorzieningen voor zomer en winter is terug te vinden in zowel de betonen staalconstructies als in de bouwfysische en akoestische uitvoering van het complex.

In het kader van energiebezuiniging vormt het gecombineerd gebruik van de installaties voor de verwarming van gebouwen en zwembaden en de koeling van de ijsbanen een belangrijk element.

Aan het ontwerp hiervan en de uitvoering van de plannen heeft een uitvoerige studie ten grondslag gelegen. De Nederlandse maatschappij voor energie en milieu b.v. (Novem) heeft aan dit project financiële steun verleend in het kader van de subsidieregeling demonstratieprojecten energiebesparing en stromingsenergie.

De omvang van dit project in Geleen en de toegepaste combinatie van energiebesparingstechnieken zijn voor Novem aanleiding tot het organiseren van een symposium dat op 16 november aanstaande plaatsvindt in het Sportpark Glanerbrook in Geleen.

Het thema van dit syposium is 'Energiezuinig sporten' en het wordt georganiseerd in samenwerking met TVVL (Technische Vereniging voor Verwarming en Luchtbehandeling) en VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten).

Het symposium is bedoeld voor de doelgroepen: bestuurders/beslissers van gemeenten, directeuren van gemeentewerken, installateurs en adviseurs.

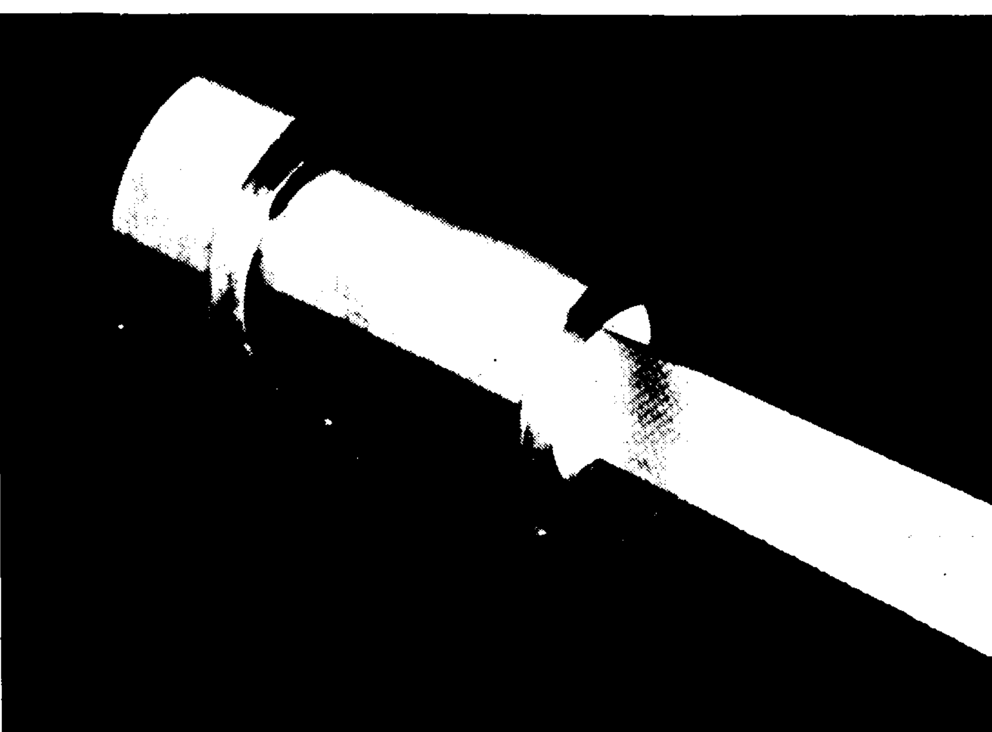
Aspecten

Het programma omvat niet alleen de technische aspecten van het project, maar ook het hele groeiproces vanaf het ontstaan van het idee tot en met de realisatie en de exploitatie van de sportaccommodatie zullen worden belicht.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij: Novem, postbus 17, 6130 AA Sittard, ☎ 04490-95295, mevrouw C. Notermans en de heer J. Frielink.

● *Ontspannende taferelen in het binnenbad van het Geleense sportcomplex Glanerbrook.*

● *Arapree-strip in een speciaal ontwikkeld voorspan-anker werd voor het eerst door Intervam uit Rijswijk in de woningbouw toegepast in het Huis van de Toekomst in Rosmalen*

Arapree; alternatief voor stalen wapening

Een van de markantste onderdelen en wellicht de belangrijkste nieuwe ontwikkeling op het gebied van spanelementen bij bouwconstructies is Arapree.

Een trekelement, dat bestaat uit evenwijdige in hars ingebed zijnde Aramide-vezels, een produkt ontwikkeld door HBG (Hollandse Beton Groep) en AKZO.

Toepassing

Als voorspanelement vervangt Arapree de traditionele stalen wapening in vloerplaten en in combinatie met toegepaste staalconstructies is het mogelijk bredere ruimtes te overspannen.

Het produkt is ook te gebruiken bij het voorspannen van metselwerk van lange en hoge muren, waarvoor in verband met de wanddikte extra verstevigende maatregelen noodzakelijk zijn.

Op bepaalde afstanden in deze wanden worden daartoe in de spouw verticale Arapree-strippen aangebracht. Na verharding van het metselwerk worden deze strippen nagespannen, waardoor de muur verticaal onder spanning wordt gebracht.

Toepassing van Arapree verhoogt de levensduur van gebouwen en andere constructies door de duurzaamheid van het materiaal.

Testen

Het materiaal is uitputtend onderzocht en getest. De belangrijkste eigenschappen zijn:

- hoge trekstrekte: meer dan 1,5 maal die van voorspanstaal;
- het materiaal is bestand tegen chemische aantasting, waardoor betonrot onmogelijk is;
- het is licht van gewicht: minder dan 1/5 dan dat van staal;
- niet electrisch geleidend en niet magnetisch actief;
- heeft bij toepassing in voorgespannen beton een levensduur van meer dan 100 jaar;
- kruip en relaxatie in de orde van die van klassiek voorspanstaal;
- tot een temperatuur van 400°C blijft de treksterkte behouden.

Mede door deze eigenschappen is het produkt een uitstekend alternatief voor de traditionele stalen wapening. De producenten verwachten dan ook dat Arapree in de toekomst veelvuldig zal worden toegepast in projecten die om bijzondere technieken vragen.

Nadere details verstrekt Intervam bv in Rijswijk, ☎ 070-152483.

• BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE

Goed wonen in Oostelijk Zuid~Limburg?

Met Stienstra begint u goed! Want Stienstra heeft prima woningen in elke prijsklasse. Heeft u al een eigen huis maar zou u wel wat anders willen? Dan helpt Stienstra u ook met de verkoop van uw eigen pand. Bel of vul de bon in voor meer informatie.

te koop
stienstra

Sittard
Valkenburg
Maastricht
Aachen
Vaals

AMSTENRADE H
Royaal ingedeeld halfvrijst. woonhuis met gar. L-vorm. woonk. 42 m². Dichte keuken 9 m². 3 grote slaapk. en compl. badk. Vaste trap naar zolder. Mogelijkheid voor study of 4e slaapk. Spouw- en dakisol. Hardh. koz. Bwjr. 1978.
Prijs ƒ 179.000,– k.k. 4006

BRUNSSUM H
Klingbemden. Op prima lokatie gel. royaal halfvrijst woonhuis met gar. Berging. Goed omsloten tuin. Woonk. in L-vorm. ca. 44 m² met openhaard. Keuken met app. Badk. met ligbad en 2e toilet. 3 ruime slaapk. Vaste trap naar zolder met 4e slaapk. Bergruimte. Hardh. koz.
Prijs ƒ 185.000,– k.k. 4283

EYGELSHOVEN H
Zeer luxe uitst. afgewerkte patio-bungalow. Woonk. 8.40 × 7.00/4.20, massief eiken keuken. Bijkeuken, veel bergruimte. 3 slaapk. Badk. met ligbad. Bar, sauna, fitnessruimte. Geh. bet. gar. Op het zuiden gel. tuin met div. terrassen. Bezichtiging is beslist de moeite waard!
Prijs ƒ 269.000,– k.k. 4085

HEERLEN H
Douve Weien. Patiobungalow met berging en carport, L-vorm. woonk. 42 m² met open haard en parketvl. Keuken met install. Luxe badk. 3 slaapk. Patio ca. 90 m². Pand is voorzien van hardh. koz. en dubb. begl. Spouw- en dakisol.
Prijs ƒ 225.000,– k.k. 4095

HEERLEN H
Nabij centrum gel. woonhuis met kantoor-/praktijkruimte ca. 86 m² op beg. gr. Kelder. Div. ruimten: Bovenwoning met woonk. Keuken. Dak-terras. 3 Slaapk. Badk. met douche.
Prijs ƒ 169.000,– k.k. 4236

HEERLEN H
Nabij centrum. Royaal herenhuis met dubb. gar. Kelder. Vestibule. Grote woonk. Aparte eetkeuken. 5 royale slaapk. Badk. met o.a. ligbad. Bergzolder. Aluminium koz. Ged. thermop. Begl.
Prijs ƒ 158.000,– k.k. 4260

HEERLEN H
Meezenbroek. Halfvrijst. woonhuis met carport, berging en tuin. Ruime woonk. met parketvl. en openhaard. Eetkeuken. Bet. badk. 3 slaapk. Vernieuwd dak, nieuwe electrische bedrading. Aluminium roll. op parterre.
Prijs ƒ 99.000,– k.k. 4082

OPEN HUIS
[illegible]

HOENSBROEK H
Royaal ingedeeld halfvrijst. woonhuis met grote gar. L-vorm. woonk. 40 m². Halfopen keuken 7 m² met aanbouwunit. 4 ruime slaapk. Badk. met ligbad. Vaste trap naar zolder. Pand is voorzien van spouw- en dakisol. Hardh. koz. met dubb. begl. Woningscheidende muur uitgevoerd in spouw. Bwjr. 1980.
Prijs ƒ 155.000,– k.k. 4284

HOENSBROEK H
Gel. nabij het centrum aan plantsoen herenhuis met gar. sout. met wasruimte, 2 prov.kelders en wijnkelder met koeling. Part. Dichte keuken met aanbouwunit. T-vorm. woonk. met tropische parketvl. Verd.: 4 slaapk. en badk. 2 grote zolderruimtes. Kunststof koz. met dubb. begl. Bwjr. 1957.
Prijs ƒ 198.000,– k.k. 4126

HOENSBROEK H
Gel. aan een boomrijke laan in het centrum vrijst. herenhuis met gar. Prov./wijnkelder. Riante woonk. 52 m² met openhaardpartij, tuindeuren naar goed omsloten zonnige tuin. Keuken met luxueuze aanbouwunit. Bijkeuken. 3 ruime slaapk. Compl. badk. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. of study. Bwjr. ca. 1955.
Prijs ƒ 289.000,– k.k. 4261

BRUNSSUM H
Halfvrijst. woonhuis met tuin en gar. Gezellige rustieke inrichting met veel veldbrand, balkenplafond en parketvl. Luxe keuken met app. Woonk. ca. 30 m². Badk. met ligbad. 3 slaapk. Vaste trap naar royale hobby-/bergzolder.
Prijs ƒ 139.000,– k.k. 4270

EYGELSHOVEN H
Geschakeld woonhuis met ruime tuin. Berging. Kelder. Woonk. met parketvl. ca. 30 m². Aparte keuken met eenv. install. 3 slaapk. Badk. Zolder. Geh. pand voorzien van roll. en/of dubb. begl.
Prijs ƒ 98.000,– k.k. 4271

EYGELSHOVEN H
Rustig gel. halfvrijst. woonhuis met kleine tuin. Berging. Kelder. Woonkeuken met eenv. install. Woonk. ca. 24 m². 3 slaapk. Badk. Bergzolder.
Prijs ƒ 79.000,– k.k. 4272

HEERLEN H
Douve Weien. Centraal en rustig gel. kleinere bungalow. Woonk. ca. 25 m². Open keuken. 2 slaapk. Berging. Goed geïsol. d.m.v. spouw-, dak- en vloerisol. Grotendeels dubb. begl.
Prijs ƒ 126.000,– k.k. 4287

HEERLEN H
Heerlerbaan. Rustig gel. bungalow aan de Vullingshof. Woonk. ca. 25 m² met plav.vl. 2 slaapk. Badk. Tuin ca. 5 × 10 m. Aparte gar. met kantelpoort. De bungalow is goed geïsol.
Prijs ƒ 122.000,– k.k. 4282

HEERLEN H
Nabij centrum en Aambos tussengel. woonhuis met ruime tuin. Kelder. Woonk. ca. 27 m². Dichte keuken met aanrechtcomb. Serre. doucheruimte. Mogelijkh. voor het bouwen van een gar. 3 slaapk. Badk. met o.a. douche en 2e toilet. Bergzolder en mansardek. Bwjr. 1928. Opp. 269 m².
Prijs ƒ 99.500,– k.k. 4280

HEERLEN H
Centrum. Rustig aan groenvoorziening gel. bovenwoning op 1e verd. Woonk. ca. 28 m² met zonnig gel. balkon. Gesl. keuken. 2e verd. 3 slaapk. en ruime bergzolder.
Prijs ƒ 62.500,– k.k. 4252

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, privé parkeerplaats, woonk. 37 m² met grote glaspui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging.
Prijs ƒ 145.000,– k.k. 2614

HEERLEN H
Heerlerheide. Op unieke landelijke lokatie gel. geh. te renoveren vrijst. vakwerkwoning. Perceelsgrootte 1380 m².
Prijs ƒ 79.000,– k.k. 4279

HEERLEN H
Schandelen. Volledig gerenov. woonhuis met berging. Tuin achterom bereikbaar. Woonk. met open keuken. 2 ruime slaapk. Badk. met 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd.: 3e slaapk. en bergzolder. Alle voorzieningen zijn nieuw.
Prijs ƒ 99.000,– k.k. 4027

HEERLEN H
Meezenbroek. Hoekwoning met tuin. Berging met kantelpoort. Mogelijkh. voor gar. Woonk. 38 m². Aparte luxe keuken met compl. install. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met o.a. ligbad. Zolder. Part. aan voor- en achterzijde voorzien van zonwering.
Prijs ƒ 109.000,– k.k. 4259

HEERLEN H
Heerlerheide. woonhuis met gar., tuin, berging, grote woonk., keuken, tuink., 3 slaapk., badk. met douche en 2e toilet. Grotendeels met kunststof koz. en roll.
Prijs ƒ 115.000,– k.k. 3045

HEERLEN H
Schandelen. Herenhuis met dakterras. Kelder. Woonk. met parketvl. Serre. Keuken met install. Badk. 3 slaapk. en grote zolder.
Netto maandlast ca. ƒ 525,–.
Prijs ƒ 89.000,– k.k. 2821

HEERLEN H
Luxe herenhuis met tuin en gar. Woonk. Luxe keuken. 5 slaapk. Badk. met ligbad. Geh. geïsol. Grotendeels voorzien van thermophane begl. Hardh. koz. Evt. premie-B subsidie overdraagbaar.
Prijs ƒ 157.000,– k.k. 4185

HOENSBROEK H
Woonhuis met gar. en blijvend vrij uitzicht. Woonk. met parket. Halfopen keuken 37 m². Schitterende, ruime omsloten tuin. 3 slaapk. Badk. Zolder. Hardh. koz. Beneden dubb. begl. Spouw- en dakisol. Woningscheidende spouwmuur. Leien dak. Bwjr. 1980.
Prijs ƒ 149.000,– k.k. 4160

KERKRADE H
Centrum. Tussengel. winkelwoonhuis met 2 kelderruimtes. Winkelruimte ca. 25 m² evt. uit te breiden. Keukenruimte. Werkplaats. Hof/tuin ca. 15 m. diep. Woonk. met open keuken incl. app. 3 ruime slaapk. Badk. met ligbad en mogelijkh. voor wasmachine aansluiting. Het pand is ged. voorzien van kunststof koz. en thermop. begl.
Prijs ƒ 139.000,– k.k. 4262

KERKRADE H
Spekholzerheide. Op de 2e verd. gel. appartement met woonk. en open keuken. Badk. met douche. Slaapk. met balkon. Berging en eigen parkeerplaats.
Prijs ƒ 75.000,– k.k. 4255

KERKRADE H
West. Zeer goed onderhouden halfvrijst. drive-in woning met gar. Keuken met compl. eiken install. incl. app. Woonk. met parketvl. en openhaard. 4 slaapk. Badk. met ligbad en 2e toilet. Geh. pand voorzien van roll. Nieuw dak. Tuin met prima bezonning en tuinhuisje.
Prijs ƒ 119.000,– k.k. 4254

KERKRADE H
Op de 2e verd. gel. appartement met berging en lift. Woonk. ca. 24 m². Open keuken met install. 2 slaapk. Badk. met douche. Het appartement is voorzien van dubb. begl. Subsidie overname mogelijk.
Prijs ƒ 98.000,– k.k. 4277

KERKRADE H
In jonge woonwijk moderne woning met carport. Terrastuin. Berging. Grote hal. Royale living ruim 36 m² met schuifpui. Keuken 10 m² met eenv. install. 4 slaapk. Badk. met ligbad en 2e toilet.
Prijs ƒ 119.000,– k.k. 4159

NIEUWENHAGEN H
Goed onderhouden woonhuis met berging en tuin. Prov.kelder. Woonk. 32 m². Halfopen keuken met eiken install. 2 slaapk. Badk. met ligbad en 2e toilet. 2e verd. via aparte ingang bereikbaar alwaar woonk. met open keuken. Badk. met douche en toilet. Slaapged.
Prijs ƒ 109.000,– k.k. 4068

NIEUWENHAGEN H
Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Woonk. 32 m² met parketvl. Dichte keuken met aanrechcomb. 3 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet.
Prijs ƒ 139.000,– k.k. 4164

SCHAESBERG H
Centrum. Ruim ouder woonhuis met woonk. ca. 36 m². Ruime eetkeuken met app. Badk. met ligbad. Tuin ca. 25 m. diep. 3 slaapk. 2e verd. 4e slaapk. Div. bergruimtes en kelder. Dak in 1984 vernieuwd. Voorzijde pand geh. met dubb. begl. Eventueel mogelijkh. voor huren van gar.
Prijs ƒ 109.000,– k.k. 4220

SCHAESBERG H
Ruim woonhuis met inpand. gar. Tuin. Sout. 2 kelders. Hobbyruimte 36 m². Achterk. 20 m². Apart toilet. 1e verd. Toilet. Woonk. 30 m² met parket. Dichte keuken. Groot dakterras. 2e verd. 4 slaapk. Badk. met douche. Zolder.
Prijs ƒ 119.000,– k.k. 4223

SCHAESBERG H
Rustig gel. halfvrijst. woonhuis met kleine tuin op het zuiden en gar. Woonk. met kurkparket ca. 35 m². Keuken. 1e verd.: 3 slaapk. Luxe badk. en bergkast. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapk. Pand grotendeels met roll. Bwjr. 1978.
Prijs ƒ 119.500,– k.k. 4051

SCHAESBERG H
Rustig en goed gel. halfvrijst. woonhuis met kelder. Berging. Gar. Woonk. ca. 35 m² met mogelijkh. voor openhaard. Ged. open keuken met compl. inrichting. Grote tuin. 3 slaapk. Badk met ligbad en 2e toilet. Geh. voorzien van roll.
Prijs ƒ 135.000,– k.k. 4153

SCHINVELD H
Ruim woonhuis met gar., tuin, woonk., dichte keuken met compl. install., bijkeuken, 5 slaapk., badk. met ligbad en douche. Bergruimte.
Prijs ƒ 139.000,– k.k. 2760

UBACH O/WORMS H
Ruim woonhuis met berging en tuin. L-vorm. woonk. 33 m². Dichte keuken met install. Moderne badk. met ligbad en toilet. 1e verd. 3 slaapk. 2e verd. 4e slaapk. en bergruimte. Bwjr. 1925. Opp. 275 m².
Prijs ƒ 119.000,– k.k. 4182

UBACH O/WORMS H
Uitst. onderhouden woonhuis met berging en tuin. Mogelijkh. voor het bouwen van gar. Prov.kelder. Woonk. 30 m² met openhaard. Keuken 16 m² met fraaie keukeninstall. incl. app. 3 slaapk. Div. bergkasten. Badk. met zitbad.
Prijs ƒ 109.000,– k.k. 4231

KLIMMEN H
Vrijst. landhuis met dubb. gar. Tuin. Zwembad. Huisweide. Royale hal. Woonk. en studeerruimte ca. 80 m². Dichte keuken. 3 slaapk. 2 badk. Hobby-ruimte. Dubb. begl. c.q. voorzetramen. Spouw- en dakisol. Perceelsopp. ca. 4000 m².
Prijs ƒ 535.000,– k.k. 4150

KLIMMEN H
Termaar. Vrijst. woonhuis met tuin. Gar. geschikt voor 2 auto's. Ruime hal. L-vorm. woonk. ca. 42 m² met parketvl. Keuken met luxe install. 4 slaapk. met v.w. Bet. badk. Grote bergzolder. Pand is voorzien met dubb. begl., ged. hardh. koz. Part. aan de achterzijde voorzien van roll.
Prijs ƒ 259.000,– k.k. 4123

KLIMMEN H
Woning met gar. en goed op de zon gel. tuin. Ruime hal. L-vorm. woonk. ca. 35 m². Keuken met aanrechtcomb. incl. app. Bijkeuken. 4 slaapk. Bet. badk. met ligbad, douche en 2e toilet. Ruime bergzolder. Spouw- en dakisol. Parterre ged. dubb. begl. Hal, woonk. en keuken ca. 48 m² met massieve Wengé parketvl.
Prijs ƒ 199.000,– k.k. 4110

MERKELBEEK H
Zeer royaal goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met o.a. tuin met optimale privacy en goede bezonning. Ruime sout. Inpand. gar. Wijn- en hobbykelder. Kantoor-/studeerk. Dichte keuken met luxe install. Z-vorm. woonk. 44 m². 3 slaapk. Badk. met o.a. ligbad. Aparte douche. Wasruimte. Vaste trap naar zolder.
Prijs ƒ 215.000,– k.k. 4276

NIEUWENHAGEN H
Vrijst. landhuis met dubb. gar. Tuin. Opp. ca. 1700 m². Sout. met waskelder en berging. L-vorm. woonk. met allesbrander, schuifpui naar overdekt terras 48 m². Keuken met eiken install. 3 slaapk. Luxe badk. met ligbad, douche en dubb. v.w. 4 slaapk. Bergruimte.
Prijs ƒ 375.000,– k.k. 4200

UBACH O/WORMS H
Type vrijst. bungalow. Woonk. 38 m² met parketvl. en schuifpui naar tuin met goede bezonning en optimale privacy. Dichte keuken. Ruime inpand. gar. 3 slaapk. Badk. met ligbad. Het pand is geh. voorzien van aluminium koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 199.000,– k.k. 4253

UBACH O/WORMS H
Geh. gerenov., royaal woonhuis te gebruiken als kantoor of beleggingspand met 2 appartementen waarvan een leeg te aanvaarden. Part. hal, hobbyruimte ca. 62 m² met kleedruimte en douches (momenteel in gebruik als sportstudio). Gas- en electrometer afzonderlijk per verd.
Prijs ƒ 185.000,– k.k. 4077

VOERENDAAL H
Weustenrade. Op unieke landelijke lokatie gel. vrijst. bungalow met gar. Kelder. Woonk. Dichte keuken met aanrechtkombinatie. 3 slaapk. Badk.
Prijs ƒ 239.000,– k.k. 4083

OIRSBEEK H
Riant vrijst. herenhuis met gar. 2 prov.kelders. L-vorm. woonk. 52 m² met tuindeuren naar overdekt terras en 30 m. diepe tuin. Dichte keuken 12 m². 3 grote slaapk. Badk. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. voor 4e en 5e slaapk. Bwjr. 1939.
Prijs ƒ 269.000,– k.k. 4290

SCHAESBERG H
Vrijst. woonhuis met tuin. Inpand. gar. geschikt voor 2 auto's. Prov.kelder. L-vorm. woonk. 50 m² met parketvl. Dichte keuken met aanrechtcombinatie. 1e verd. 4 slaapk. Badk. met ligbad en 2e toilet. Opp. 400 m².
Prijs ƒ 229.000,– k.k. 4163

UBACH O/WORMS H
Type vrijst. bungalow met gar. en tuin. Woonk. met parket 32 m². Dichte keuken. 3 slaapk. Badk. met douche.
Prijs ƒ 169.000,– k.k. 4222

Makelaardij onroerend goed - Hypotheken - Verzekeringen
stienstra

BON
Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:
○ Bestaande woning nr.: ______
Naam: ______
Straat: ______
Postcode/plaats: ______
Tel.: ______
In ongefrankeerde gesloten enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.
○ Stuur mij GRATIS HUIZENMAGAZINE nr. 181.

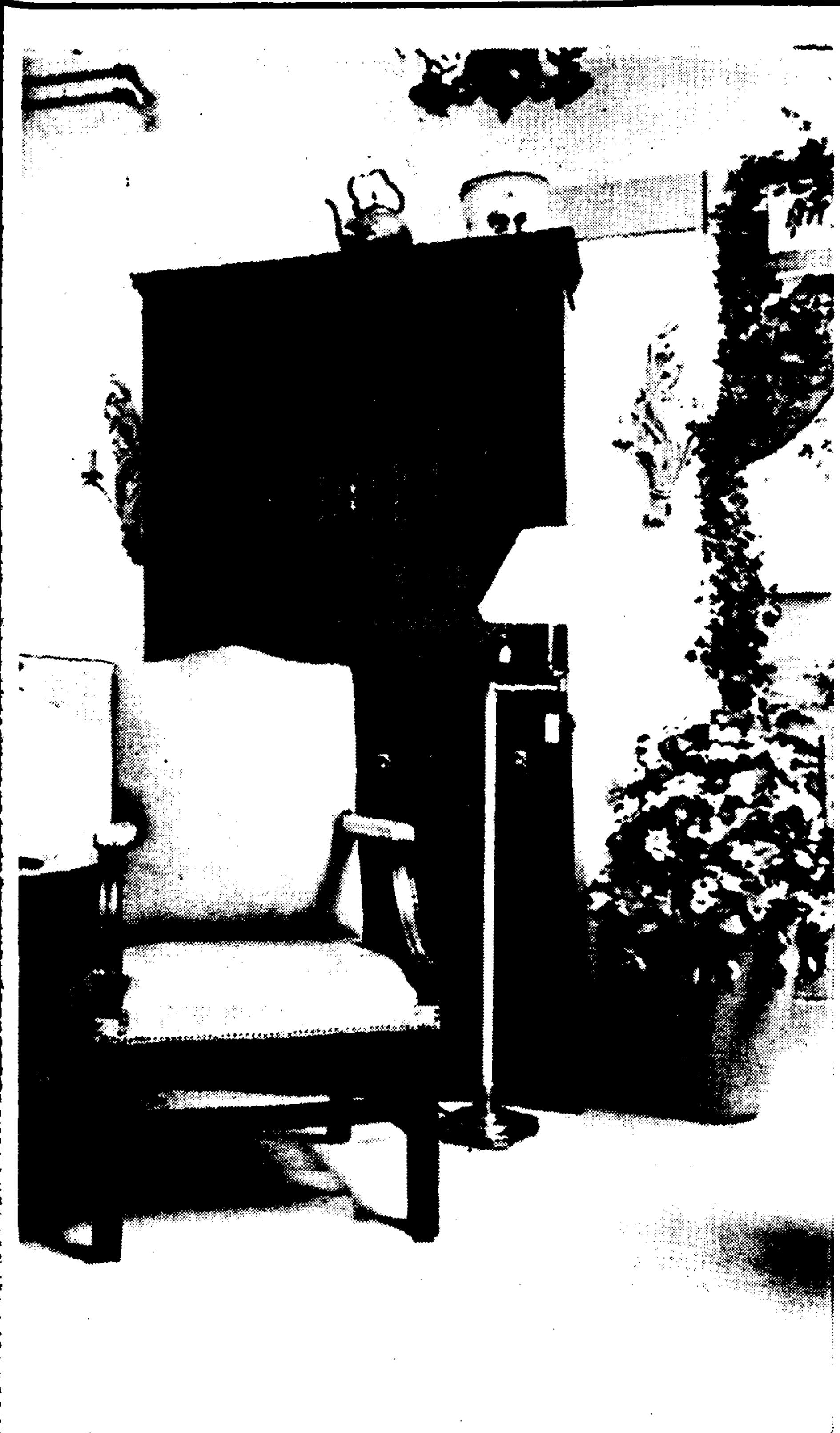
• BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE B

Geopend:
Maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

Voor inlichtingen:
H = Kantoor Heerlen, Tel. 045-712255. Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
M = Kantoor Maastricht, Tel.043-252933. Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht.

Directeur Eigen Huis in toelichting jaarverslag:

Geschillencommissie voor koopwoningen deugt niet

● *Een typisch voorbeeld van Brits meubilair*

Het is noodzakelijk dat er een andere geschillencommissie komt voor de nieuwbouw van koopwoningen waarin ook de consumenten zitting krijgen. De huidige raad van arbitrage voor de bouwbedrijven in Nederland doet af en toe uitspraken in geschillen tussen aannemers en consumenten waaruit een verbijsterende kortzichtigheid blijkt.

Voorbeelden

Dat zegt directeur Van Herwijnen van de vereniging Eigen Huis in een toelichting op het vrijdag verschenen jaarverslag 1988 van de juridische afdeling van deze organisatie van 260.000 huiseigenaren. Eigen Huis heeft vorig jaar aan de hand van met name twee specifieke voorbeelden de ervaring opgedaan dat de arbitrageraad het belang van de per definitie ondeskundige koper van een nieuwbouwwoning gewoonweg miskent.

Zo heeft de arbitrageraad gesteld dat bouwers hun klanten – de kopers van nieuwe woningen – geen schadevergoeding hoeven te betalen als het huis bij de oplevering zodanige tekortkomingen vertoont dat het nog niet bewoonbaar is. Daardoor komen veel 'woonconsumenten' voor extra kosten te staan doordat soms de huur al opgezegd is, afspraken gemaakt zijn met stoffeerders, extra vrije dagen moeten worden opgenomen enzovoort.

Tijdstip

Volgens Eigen Huis is het vlak voor de zomervakantie schering en inslag dat aannemers de door hen gebouwde woningen opleveren terwijl ze vaak nog niet bewoonbaar zijn. De bouwers ontvangen zodoende de laatste betalingstermijn voor de huizen nog net voor de vakantie. De koper moet soms weken of zelfs maanden wachten voordat hij daadwerkelijk kan verhuizen.

Eigen Huis heeft meegemaakt – en niet één keer – dat nieuwe koopwoningen op de dag van oplevering soms wel meer dan 20 gebreken vertonen of nog niet aangesloten is op de openbare nutsvoorzieningen.

Uitleg

De functionaris van de arbitrageraad die oordeelde dat schadevergoeding in dergelijke gevallen niet nodig is, is een architect. Van Herwijnen: „Wij vielen van onze stoel toen we dat hoorden. Zo een onnozele architect zou ik niet graag bij de bouw van mijn huis hebben."

Hoofd juridische afdeling mr. P.L. Alers van Eigen Huis vindt dat de raad van arbitrage het begrip oplevering wel heel merkwaardig interpreteert. Volgens Alers mag de consument verwachten en eisen dat zijn koopwoning op de dag van de oplevering gereed is voor bewoning 'met nul gebreken'.

Eigen Huis heeft een nieuwe zaak hierover aanhangig gemaakt in een poging alsnog het gelijk aan haar zijde te krijgen.

Vereniging Eigen Huis wil waterdichte regeling

Nieuwbouwhuizen slecht opgeleverd

heeft voor de vierde keer on- ... opleverins van ... het feit dat d... hele koops...

● *Uit het Limburgs Woonblad van 15 juli jl.*

Certificaat

Uit het tweede voorbeeld blijkt dat het verplicht af te geven garantiecertificaat van nieuwbouw koopwoningen ook lood om oud ijzer is. Een koper die na de oplevering ontdekte dat zijn deuren niet – zoals afgesproken in de technische beschrijving – van hardhout maar van vurehout waren, werd in het ongelijk gesteld.

Volgens de arbitrageraad valt dat niet onder garantie omdat het geen gebrek betreft maar een onvolkomendheid.

Volgens Alers kan deze uitspraak van de raad vergaande negatieve consequenties hebben voor huizenkopers. Het probleem is dat de oplevering meestal niet langer dan een uur duurt, waardoor de ondeskundige koper niet in de gelegenheid is om zijn nieuwe woning volledig te controleren, aldus Alers.

Toename

Het komt volgens hem nu al regelmatig voor dat aannemers goedkopere materialen gebruiken dan in de technische beschrijving vermeld staan. Met de uitspraak van de arbitrageraad zou dit verschijnsel wel eens kunnen toenemen.

Van Herwijnen zegt dat de bouwwereld inmiddels met hem van mening is dat er één geschillencommissie voor de woningbouw moet komen. Naast de arbitrageraad fungeert ook het Garantie-Instituut Woningbouw als zodanig, maar het nadeel van die organisatie is volgens Van Herwijnen dat het lang duurt voordat er een uitspraak ligt.

Waarborg

Een zeer groot nadeel van de arbitrageraad is dat een particulier vrijwel nooit naar de raad zal stappen met een klacht omdat hij enkele duizenden guldens als waarborgsom moet storten. Wie net een huis heeft gekocht, opnieuw heeft ingericht en is verhuisd, is financieel meestal 'los' en heeft niet nog eens een dergelijk bedrag liggen om een klacht behandeld te krijgen, aldus Eigen Huis.

Van Herwijnen: „Op die manier is het makkelijk voor de raad om te zeggen dat er weinig klachten binnenkomen over de kwaliteit van nieuwbouwwoningen."

De vereniging heeft in 1988 30.000 (juridische) adviezen verstrekt aan haar leden, maar liefst 8.000 meer dan in 1987. Dat is een stijging van 36 procent. Het ledental nam toe met 10.000, een stijging van 4 procent. De adviesaanvragen werden behandeld door zeventien medewerkers.

Brits meubilair goed in de markt

Engelse stijlmeubelfabrikanten, ook in ons land, zullen hun assortiment niet als volledig beschouwen zonder modellen uit de 18e eeuw, die door kenners ook wel 'de gouden eeuw van het Britse meubel' wordt genoemd. Uit die tijd stammen wereldberoemde namen van meester meubelmakers zoals Chippendale, Hepplewhite en Sheraton. Daarnaast zijn er de modellen uit de Tudorperiode (1450-1600), de Elisabethaanse tijd (1558-1603) en de elegante Queen-Ann modellen uit de periode 1702-1714.

Vormen

De naam Chippendale (1718-1779) heeft over heel de wereld een overbekende klank. Deze meubelkunstenaar schiep met zijn modellen een bepaalde sfeer van rust en voornaamheid. Zijn meubelkunst bestaat uit elementen van de Engelse barok- en de Franse rococo-motieven, alsmede gotische en Chinese uitgewerkte onderwerpen die tot sierlijke, vlak gehouden vormen zijn versmolten.

Eleganter en lichter dan de ontwerpen van Chippendale is de vormgeving van Hepplewhite (overleden in 1876). Hij werkte hoofdzakelijk met mahonie- en satijnhout.

Thomas Sheraton (1751-1806) die, evenaals de beide anderen, bekend is om zijn lichte, verfijnde stijl, had een voorkeur voor combinatiemeubelen. De nog altijd bekende hangoortafel is door hem bedacht en ook de 'patentsecretaire'. Dit meubel heeft de vorm van een vlakke, rechte kast waarvan het bovenste gedeelte naar beneden kan worden geklapt zodat een klein schrijfblad ontstaat.

De hedendaagse styling in Engeland wordt echter veelal beïnvloed door wisselwerking omdat veel meubelen uit de Skandinavische landen op hun beurt zijn geïnspireerd op de ontwerpen van Engels meubilair uit de 18de eeuw. Een Engelse stijl die waarschijnlijk het minst beïnvloed is door het buitenland, is de Windsorstijl. Een sobere stijl, die in ons land, net als de Tudorstijl, zeer geliefd is. Deze laatste is een laat-gotische stijl, vermengd met Duitse en Italiaanse renaissance elementen. De Elisabethstijl is een cominatie van gotische en renaissance vormen.

Kunstmatig

Een specialiteit in de hedendaagse stijlmeubelen-industrie is het kunstmatig antiek maken. Dit gebeurt door een speciale oppervlaktebehandeling. Het inlegwerk en andere decoratieve elementen zijn hierbij uiteraard zeer belangrijk.

In Engeland blijven de modellen uit die gouden tijd nog altijd gangbaar. Maar ook in het buitenland zijn goede afzetmogelijkheden, zo ook in Nederland. Helaas zijn de fraaie Engelse sierkasten niet overal zo acceptabel. In Nederland, Duitsland en België en de Scandinavische landen wordt over het algemeen de nadruk gelegd op geschikte opbergruimte.

Voor de liefhebber is er de militaire stijl; eenvoudig van vorm. Dit soort modellen is in verband te brengen met de Napoliontische tijd. Messingbeslag, rugpanelen en handvaten geven het geheel een onmiskenbare aantrekkingskracht.

Karakter

Al dit soort meubelen hoort thuis onder de noemer 'klassieke-' of wel 'stijlmeubelen'. Uit vroeger tijd stammend en toch niet verouderd; gemaakt door vaklieden die liefde en oog hebben voor het meubelmaken. Als lelijk hout gebruikt wordt of toevoegingen worden op een verkeerde of nonchalante manier toegepast, krijgt men beslist niet het gewenste effect.

Klassieke meubelen worden in het Verenigd Koninkrijk veelal op contractbasis gemaakt. Niet alleen voor particulieren maar ook voor hotels en kantoren. De Engelse styling is in hoge mate geschikt voor directiekamers.

Er bestaan ook kleinere fabrieken welke gespecialiseerd zijn in een beperkt aantal verfijnde ontwerpen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van allerhande materialen zoals kunststoffen, glas, hout messing en staal.

Het Engelse meubilair heeft niet zozeer een nationaal- maar eigenlijk meer een internationaal karakter. Al met al: genoeg variatie in dit soort meubelen.

Noppenvloer nu met puntraster

Al sinds vele jaren zie je ondermeer in ziekenhuizen en openbare gebouwen rubber-noppenvloeren. Het is in die gebouwen een populaire vloerbedekking, omdat door het drukke loopverkeer uiterst hoge eisen aan slijtvastheid, veiligheid, slipvastheid en hygiëne worden gesteld en de rubbernoppenvloer, die een dikte heeft van 3,5 mm, voldoet in hoge mate aan al die eisen.

Het is dan ook geen wonder dat ook consumenten al lange tijd veel belangstelling voor dit materiaal tonen. Hoewel het bepaald geen goedkope vloerafwerking is, komen de kosten er na verloop van jaren zeker uit. Het is een materiaal dat een mensenleven lang mee kan.

Op het oppervlak steken 0,5 mm dikke ronde noppen met een middellijn van 27 mm uit, waardoor niet alleen een levendig oppervlak ontstaat, maar die tevens een uitermate grote slipvastheid garanderen. De banen kunnen volkomen naadloos tegen elkaar gelegd worden.

Handige doe-het-zelvers hebben ontdekt dat ze het ook zelf kunnen leggen. Dat vereist uiteraard wel een volstrekt egale ondervloer. Voor de afwerking langs de wanden zijn speciale profielen verkrijgbaar.

Een nieuwe uitvoering van dit materiaal is 'Norament', voorzien van een puntrastermotief: kleine puntjes in een contrasterende kleur, die de levendigheid van het oppervlak sterk vergroten. Dat maakt de toepassing vooral voor gebruik in woonhuizen des te aantrekkelijker.

Nadere informatie: Mommersteeg, 's Hertogenbosch, 073-218330.

Rookton

● Roken en grilleren met de zelf te monteren Fireside rookton. Deze roestvrijstalen uitvoering kost ±*f* 250,-

Hoewel aan de ene kant snelklaarvlees en diepvriesmaaltijden steeds meer opgang maken, wil een deel van de mensheid juist terug naar de ambachtelijke keuken. We gaan nog niet zo ver dat we weer ons eigen varken willen slachten, maar zelf ham roken is zoiets waaraan mensen wel weer beginnen. Of een lekkere forel. Er komt in Duitsland al steeds vaker vraag naar een rookoven. Vrij prijzig, dat wel.

Een Nederlandse vinding is voordeliger in aanschaf, de roestvrijstalen Fireside rookton, die overigens ook gebruikt kan worden om te grilleren. De rookton is naar keuze op gas of houtskool te stoken en wordt geleverd in bouwpakket, compleet met toebehoren, zoals onder meer een thermometer om de rooktemperatuur in de gaten te kunnen houden.

Heel geschikt om te roken zijn karbonades, krabbetjes, kalkoenborst, grove braadworst en, een delicatesse, forel.

We besluiten hier met een rooktip voor forel: Ingewanden eruit halen, forel schoonmaken, wassen (voorzichtig om het vel niet te beschadigen) en zouten. Eerst ongeveer 20 minuten laten garen (de handleiding vertelt u daar alles over), dan op de gloeiende kooltjes verse dille, peterselie en fijngehakte bieslook leggen en hier overeen zogenaamd rookpoeder. Er ontstaat vervolgens een sterke rookontwikkeling. Bij 60-80 graden Celsius goudgeel roken in circa een kwartier. Serveren met in alufolie gepofte aardappelen (kan ook in de rookton) en sla.

Nadere inlichtingen over de rookton: Fireside Bunschoten, ☎ 03499-87410

Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 25 juli 1989

Zoals vorige week al werd gesignaleerd zijn er geen wijzigingen in de hypotheekrente te melden. De stabiliteit lijkt zich vooralsnog te kunnen handhaven en ook voor de komende week laten zich geen rentewijzigingen aanzien.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages met gem.-garantie: opgave bank	met gem.-garantie: werkelijk	zonder gem.-garantie: opgave bank	zonder gem.-garantie: werkelijk
ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var.[1]	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
	1 jaar[1]	1,5	7,6	8,04	7,8	8,25
	3 jaar[1]	1,5	7,9	8,36	8,2	8,58
	5 jaar[1]	1,5	8,2	8,69	8,4	8,91
	7 jaar[1]	1,5	8,3	8,80	8,5	9,02
	10 jaar[1]	1,5	8,4	8,97	8,6	8,13
	15 jaar[1]	1,5	8,8	9,35	9,0	9,57
ABP	2 jaar[1]*	1	7,8	8,20	8,0	8,41
	5 jaar[1]	1	7,9	8,31	8,1	8,52
	10 jaar[1]	1	8,0	8,41	8,2	8,63
	15 jaar[1]	1	8,1	8,52	8,3	8,74
Amrobank	var.[1]	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
	2 jaar[1]	1,5	7,8	8,25	8,0	8,47
	5 jaar[1]	1,5	8,2	8,69	8,4	8,91
	7 jaar[1]	1,5	8,3	8,80	8,5	9,02
Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar[1]	1,5	7,7	8,25	7,7	8,25
	10 jaar[1]	1,5	8,0	8,57	8,0	8,57
	15 jaar[1]	1,5	8,2	8,79	8,2	8,79
	30 jaar[1]	1,5	8,4	9,01	8,4	9,01
Centrale Volksbank	2 jaar[1]	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	5 jaar[1]	1	7,8	8,20	8,0	8,41
	7 jaar[1]	1	7,9	8,31	8,1	8,52
	10 jaar[1]	1	8,3	8,74	8,5	8,96
	ideaalrente	1	7,8	8,20	8,0	8,41
Direktbank/NCB-bank	1 jaar[1]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	3 jaar[1]	1	7,9	8,31	8,1	8,52
	5 jaar[1]	1	8,2	8,63	8,4	8,85
Grens Wis.kant./CDK	1 jaar[1]	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	5 jaar[1]	1	8,1	8,52	8,3	8,74
	1 jaar[1]	1	7,8	8,06	8,0	8,27
	5 jaar[1]	1	8,3	8,59	8,5	8,80
Ned. Midd. Bank	1 jaar[1]	1,5	7,6	8,04	7,8	8,25
	3 jaar[1]	1,5	8,0	8,47	8,2	8,69
	5 jaar[1]	1,5	8,2	8,69	8,4	8,91
	7 jaar[1]	1,5	8,3	8,80	8,5	9,02
Pancratiusbank	var./5 jr.[1]	1	8,0	8,41	8,2	8,63
	ideaalrente	1	8,0	8,41	8,2	8,63
	7 jaar[1]	1	8,1	8,52	8,3	8,74
Postbank	2 jaar[1]	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	5 jaar[1]	1	8,1	8,52	8,3	8,74
	7 jaar[1]	1	8,2	8,63	8,4	8,85
Rabo (adviesrente)	var.[1]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	2/3 jaar[1]	1	8,0	8,41	8,2	8,63
	4/5 jaar[1]	1	8,2	8,63	8,4	8,85
	stabiel[1]	1	8,4	8,85	8,6	9,07
	var.[3]	1	xxxx	xxxxx	7,9	8,17
	2/3 jaar[3]	1	xxxx	xxxxx	8,4	8,69
	4/5 jaar[3]	1	xxxx	xxxxx	8,6	8,90
	stabiel[3]	1	xxxx	xxxxx	8,8	9,11
Rabo Hypotheekbank	3 jaar[1]	1	8,0	8,41	8,2	8,63
	5 jaar[1]	1	8,2	8,63	8,4	8,85
	3 jaar[3]	1	xxxx	xxxxx	8,4	8,69
	5 jaar[3]	1	xxxx	xxxxx	8,6	8,90
Spaarbank Limburg	1 jaar[1]	1	7,4	7,82	7,6	7,98
	3 jaar[1]	1	7,7	8,09	7,9	8,31
	5 jaar[1]	1	8,0	8,41	8,2	8,63
	7 jaar[1]	1	8,1	8,53	8,3	8,74
Westland-Utrecht stand.	1 jaar[2]	1,5	7,6	8,21	7,8	8,43
standaard	5 jaar[2]	1,5	8,1	8,55	8,3	8,77
standaard	7 jaar[2]	1,5	8,2	8,66	8,4	8,88
standaard	10 jaar[2]	1,5	8,2	8,66	8,4	8,88
standaard	15 jaar[2]	1,5	op aanvraag		op aanvraag	
interim	1 jaar[2]	1,5	xxxx	xxxxx	8,5	9,21
2e kw. 1988 budget	var.[4]	1,5	8,5	8,95	8,5	8,95
* Rente-Vrijheid Hypotheek						
'VERBETERDE' LEVENHYPOTHEKEN						
Bouwf.Limb.Gem. (Spaarv.)	5 jaar[2]	1,5	8,1	8,55	8,1	8,55
Bouwf.Limb.Gem. (Spaarv.)	30 jaar[2]	1,5	8,8	9,32	8,8	9,32
Pancratiusb.(Spaarhyp)	5 jaar[1]	1	8,2	8,61	8,4	8,83
Spaarbank Limburg (Spaarhyp.)	5 jaar[1]	1	8,2	8,61	8,4	8,83
Zwolsche Alg. (ZA-Hypotheekplan)	5 jaar[1]	1,25	8,1	8,53	8,1	8,53
	7 jaar[1]	1,25	8,2	8,64	8,4	8,86
	10 jaar[1]	1,25	8,3	8,75	8,5	8,97
	15 jaar[1]	1,25	8,7	9,18	8,7	9,18
LEVENHYPOTHEEK						
NVL-Maatschappijen	5/10 jaar[1]	-	8,0	8,30	8,2	8,52
	15/20 jaar[1]	-	8,4	8,73	8,6	8,95
Westland-Utrecht (lage lasten)	7 jaar[1]	1	8,2	8,61	8,7	9,16
	14 jaar[1]	1	8,3	8,72	8,8	9,27

[1] Maandbetaling achteraf
[2] Maandbetaling vooraf
[3] Halfjaarbetaling achteraf
[4] Kwartaalbetaling achteraf

Branche blijft consument-vriendelijk

Toename klachten in meubelhandel

Vorig jaar is 1.137 keer een beroep gedaan op de Geschillencommissie Woninginrichting. Dat is een stijging van het aantal klachten met 27% ten opzichte van 1987.

De woninginrichting kent als een van de weinige branches een Geschillencommissie Woninginrichting. Dit initiatief van ondernemers in samenwerking met de Consumentenbond leidde in 1976 tot oprichting van dit instituut, geschillen beslecht tussen consumenten en ondernemers met betrekking tot geleverde produkten en diensten.

Tevens heeft in 1983 een groot aantal woninginrichters zich verenigd in Interieurwaarborg, aangesloten bij de Federatie van Meubileringsbonden in Bilthoven. De aangesloten leden verplichten zich mee te werken aan de onpartijdige behandeling van klachten door de geschillencommissie.

Garantie

De uitspraak van deze geschillencommissie wordt vastgelegd in een bindend advies waaraan zowel de consument als de ondernemer zich moeten houden. Dit is vastgelegd in de leverings- en betalingsvoorwaarden die dienen ter bescherming en versterking van de positie van de consument.

De geschillencommissie bestaat uit drie leden: één namens de Consumentenbond, één namens de Federatie van Meubileringsbonden en een onafhankellijk jurist.

In de leverings- en betalingsvoorwaarden is verder een driejarig aflopende garantie op alle artikelen opgenomen en een garantie op de aanbetaling tot 25% van de koopsom bij faillissement van de onderneming. Bovendien betaalt een ondernemer een contributie voor deelname aan Interieurwaarborg en dient hij aangesloten te zijn bij de Federatie van Meubileringsbonden.

Themanummer Woningraad

In de juli-uitgave van Woningraad, de informatie-brochure van de Nationale Woningraad is als hoofdthema gekozen voor de actuele problematiek van de kleine kernen in ons land.

Verder in dit nummer interviews met prof.dr.M. de Schmidt over zijn rapport 'De achterkant van verstedelijkt Nederland', en de oud-secretaris Landelijke Vereniging Kleine Kernen, ir.G.A.van der Veen.

Naast algemene beschouwingen is er een groot aantal reportages 'uit het veld' in opgenomen.

Het themanummer is voor de prijs van *f* 13,50 schriftelijk of telefonisch te bestellen bij de NWR, Afd. Verkoop publicaties, Antwoordnummer 8442, 1300 VB Almere; ☎ 03240-91222.

Onroerend goed te huur gevraagd

Gevr. RUIMTE, plaats en/of loods geschikt voor autohandel. Tel. 045-727693.

Echtp. z. kind. zkt. woning of flat omgev. HEERLEN evt. met overname. 045-220354

WOONHUIS met garage te huur gevraagd, voor gezin met 1 kind, in rustige omg. Regio oost. Zuid-Limburg. Tel. 05214-2799.

Wij. 28 en 32 zoeken dringend woonruimte in MAASTRICHT of omgev. Ca. ƒ 750,- incl. 01742-3532.

MAGAZIJNRUIMTE plm. 100 m2 in omgev. Heerlen. Tel. 045-736696

Te huur gevr. vrijst. woning, BUNGALOW Sittard-Geleen-Beek e.o. Hoge huur geen bezwaar. 04490-74492

ƒ 100,- BELONING voor degene die ons aan passende woonruimte helpt: Huurhuis gesch. voor 2 1-pers. huishoudens, met gez. keuken en badk. Huur tot ƒ 900,- 045-229629/221841

Arts en vrouw zonder kinderen en huisd. zoekt op korte termijn een HUIS met tuin, garage en douche. Huur ƒ 1.300,- tot ƒ 1.600,- p. mnd. Tel. 045-262934.

Oudere WONING met tuintje, Nuth t/m Born, huurpr. ca ƒ 650,-. Tel. 04492-1912.

HEERLEN en omg. te h. gevr. op lange termijn v.a. nov/dec. '89, door Belg. echtp.: moderne woning, liefst nieuwb., gesloten keuken, 3 slpks., garage. Br. o.nr. B-1511, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Student zoekt kamer omg. MAASTRICHT. Tel. 058-129413.

Woonruimte te h. gevr. voor 2 pers. te MAASTRICHT/omgev. tel. 043-437624.

Te huur gevr. GARAGE omgeving Terwinselen. Tel. 045-419759.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Onroerend goed te huur aangeboden

APPARTEMENTEN in de wijk "de Heesberg" te Heerlen, 4/5 kamers, huurprijs ca. ƒ 600,- per maand. Voor inl. De Boer, Den Hartog, Hooft Beheer B.V., tel. 020-465301 (tussen 9.00 en 12.00 uur).

Maatsch. werkster zoekt per 1 september i.v.m. nw. werkkring eenv. landel. gel. ongemeub. WOONRUIMTE tussen Sittard en Maastricht. W. Bijleveld, v. Wassenaerstr. 5A, 9726 HN Groningen. Tel. 050-125803.

Appartement geleg. te OBBICHT. Huurpr. ƒ 625,-. Tel. 04498-55217.

Ongemeub. WONING met 2 slaapk. en cv. Thull 32, Schinnen.

Te huur in KERKRADE; rustig gelegen goed onderhouden appartementen-complex, ook zeer geschikt voor ouderen. Een-kamerappartement ƒ 322,52 incl. servicek.; Twee-kamerappartement ƒ 456,32 incl. servicek. en ƒ 510,42 incl. servicek. De appartementen zijn voorzien van een individuele CV-installatie en goed geïsoleerd. Afspraak voor bezichtiging: Dhr. Savelberg, tel. 045-462605. Inschrijving onder vermelding van naam, adres woonplaats en gezinssamenstelling naar: N.S.A.W., postbus 741, 5201 AS 's Hertogenbosch, tel. 073-120911, Mevr. A. Oerlemans.

Te h. Markt Hoensbroek 1 pers. APPARTEMENT; kamer, openkeuken, slpk., w.c. douche, ƒ 650,- incl. gas, water, licht, verwarm. Tel. 045-229072.

Te huur Beek, Prins Mauritslaan. Luxe exclusief APPARTEMENT met 2 slpk. op 1e en 2e verd. (nieuwbouw in blok van 4). Huurprijs ƒ 950,- per maand. Lemborgh OG Tel. 04490-23634

Halfvrijst. EENGEZINSWONING met garage. Gouverneurstr. 181, Heerlen, hr. ƒ 750,- p. m. excl. Tel. 045-710248, na 18.00 uur.

Centrum Heerlen: KANTOORPARTERRE ca. 300-350 m2. Inl. Vijgen Onroerend Goed 045-711617.

Gem. KAMER te huur bij Centrum Kerkrade 045-461870 of 452269.

Te huur ca. 100 m2 kantoor/praktijkruimte CHEVREMONT. Tel. 045-453519.

Centr. MAASTRICHT in monumentaal pand nabij Vrijthof en R.U.L. studio 80 m2. Ind.: gr. woonk. met keuk., slpk., badk. met ligb., apart toilet, berging. Geh. nw. gestof. Aanv. medio augustus. Huurpr. ƒ 1.250,- p.mnd. Br.o.nr. B-1501, LD, Postbus 3100, 6401 DP, Heerlen

SITTARD, halfvrijst. woonh. m. gar. voor en achtertuin, cv, inbouwkeuken, gel. goede st. nabij centr., ƒ 900,- p. mnd. 04450-2987.

MEERSSEN-Centr. aan parkeerplaats. Winkelwoonhuis, winkelopp. 45 m2, evt. 75 m2. Tel. 043-642173/641408.

Te h. aangeb. HORECAPAND in M-Limburg voor vele doeleinden geschikt/opp. 300 m2. Eigen middelen noodz. Inl. 04740-2057 tijdens kantooruren.

Te huur 3 SLPKS m. gebr. v. tuin e.d. rest v.h. huis. 045-721850 tus. 18-19u.

Bedrijfs- c.q. WINKELPAND in het centrum van Heerlen plm 200 m2, gelijkvloers, voldoende parkeergelegenheid aanwezig. Bestemming: restaurant, café, horeca of dienstverlenende bedrijven. Bel tijdens kantooruren, 045-229322.

Onroerend goed te koop aangeboden

Bouwkavels Munstergeleen

Riante bouwkavels voor vrijstaande landhuizen/bungalows, mooie ligging in plan Steengrub-Vloedgraaf. Koopprijzen vanaf ƒ 75.000,- v.o.n. MULLENERS VASTGOED B.V. SITTARD Tel. 04490-18911.

Te koop Hotel

Ligging in heuvelland, nabij Valkenburg. Eigen parkeerplaats, terras en tuin. Aparte privéwoning. Reacties brieven o. nr. B-1490 Limburgs Dagblad Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Kerkrade

In jonge wijk gelegen ruim woonh. met o.a. hal, woonk. met open keuken, toilet, berging en carport, badk. vier slaapk., c.v. tuin. Terstond te aan. pr. ƒ 99.000,- k.k.

Schinveld

Goed gelegen ruime oudere woning met zeer ruime tuin (859 m2) en o.a. hal, voorkamer, woonkamer, badk./toilet, keuken, berging en garage, drie slaapk. en zolder. Prijs ƒ 120.000,- k.k.

Schaesberg

Uitstekend onderhouden jonge woning in semi-bungalow uitv. met o.a. inpandige gar. logeerkamer, berging, badk. en op de woonver. hal, douche/toilet, woonk. met open keuken, slaapk. c.v. mooie tuin. Goed geisoleerd. Prijs ƒ 147.500,- k.k.

Kerkhoffs Makelaardij O.G.

Kleingenhouterstraat 50 te Beek. Tel. 04490-73427.

Te koop

HEERLEN, Ganzeweide 140
Ouder halfvrijstaand woonhuis met stallen (662m2). Indeling: o.a. Ruime entree, woon-/zitkamer gescheiden d.m.v. dubbele deuren. Dichte keuken met moderne installatie, portaal naar badkamer met o.a. douche en separaat toilet. 4 slaapkamers en vaste trap naar royale zolder. Pand is uitermate geschikt voor zakendoeleinden, welke opslag behoeven. Prijs ƒ 137.500,- k.k.
Indeling: KOK VASTGOED MAKELAARS BV
Tel. 045-712040 b.g.g 045-353234.

Te koop

HEERLEN, Drieschstraat 14
Lux appartement met eigen inpandige garagebox, 2 slpks., badkamer met ligbad en wastafel, ruime woonkamer met balkon, moderne keuken, prijs ƒ 89.000,- k.k.
Inlichtingen: KOK VASTGOED MAKELAARS BV
Tel. 045-712040 b.g.g. 045-353234.

Welten-Heerlen

Nabij centrum Heerlen, in een rustige woonomg. TE KOOP appartement met c.v., berging en tuin. Ind.: woonkamer, 3 slpkrs, badkamer m. ligbad en ruime kelder en tuin. Het geheel verkeert in een uitstekende staat van onderhoud. Koopprijs ƒ 137.500,-.
Inlichtingen: 045-715517 of 045-217067 ('s avonds).

Te koop

HEERLEN, Heerenweg 34
Ruim tussengelegen woonhuis gelegen tegenover de kerk te Heksenberg. Indeling: o.a. Royale woonkamer, uitbouwkeuken met apparatuur, kelder. Ruime badkamer en 5 slaapkamers met bergzolder. Eigen parkeergelegenheid. Vraagprijs ƒ 119.500,- k.k.
Inlichtingen: KOK VASTGOED MAKELAARS BV
Tel. 045-712040 b.g.g. 045-353234.

Villa te Lanaken (B)

4 km. vanaf Maastricht ƒ 330.000,- k.k. Vrij te aanv. Residentiële wijk. Alle modern. comfort.
Info: tel. 09.3211715924 vanaf ma. 24/7, 09.00 uur.

Snel en goed uw
huis verkopen?
Jos Storms Onr. Goed.
Past. Vonckenstr. 44,
Geleen. Tel. 04490-42550.
Geen Verkoop! Geen Kosten.

U wilt een huis kopen?
U wilt Uw huis verkopen?
Vraag vrijblijvend info.
Onr. goed maatschappij Jac Stel
Verzekeringen - financieringen - hypotheken.
Schelsberg 132, Heerlen.
Tel. 045-721866.

ƒ 125.000,-

Huis met gar. Bwj. 1981. In pr. staat. Woon- eetkam., open keuk. Douchekam. met 2e wc, 3 slaapk. Zolder met zolderkam. Cv.gas. Centr. afzuiginstall. Tuin op zonkant, Wijlre (Gulpen).

Makko Gulpen

taxatieburo-makelaardy o.g.
Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.
Zaterdags 10 -13 uur.

Amstenrade

Hagendorenweg 9: Geheel gerenoveerd halfvrijst. herenhuisje, zonder tuin, met woonkamer, aparte eetkamer, compl. keuken, douche, toilet, 2 slaapkamers, vaste trap zolder, cv, perfecte staat van onderhoud, prijs ƒ 84.000,- k.k.

Livac BV

Brugstraat 19, Sittard
04490-10855.

Te koop in
Bocholtz
halfvrijst. woonhuis m. garage. Tel. 045-444487.

Bouwgrond

Te koop voor vrijst. huis te Nieuwenhagen, opp. circa 450 m2. Inl. tel. 045-452946

Brunssum

Prins Hendriklaan 180-182, goed gelegen, ruim, halfvrijst. pand met tuin (375 m2) en via aparte ingang bereikbaar appartement in souterrain, prijs ƒ 95.000,- k.k.

Livac BV

Brugstraat 19, Sittard
04490-10855.

Te koop gevraagd BOUWGROND in gemeente Wittem, Gulpen, Vaals. Tel. 04450-1018.

Te k. gevr. HEERLEN, ruim ouder woonhuis met tuin. Tel. 045-313192.

SCHAESBERG, vrijst. woonh. bjw. '80, perc. 323 m2, vr.pr. ƒ 173.000,- k.k. Tel. 045-325549.

BOCHOLTZ: halfvrijst. huis m. tuin en garage. L-woonk. aanb. keuken, 3 slpkrs, badk., rolluiken, th. glas. Inl. Enava, OG bv, 045-463686.

Zoek voor Duitse geïnteresseerden, nieuwe of bestaande HUIZEN, serieuze aanbiedingen van particulieren of bouwfirma's. 09-49-2406-3528 Herzogenrath.

HEERLEN, Bekkerveld 25; Ruime fraaie woning, 7 slpks., grote tuin, garage, elec. stoellift, zeer geschikt voor inwonende ouderen, vraagprijs ƒ 285.000,- k.k. Inl.: 045-740839.

HEERLEN, Koraalerf 63, modern woonhuis met grote woonkmr, 3 slpkrs, badkr en ruime zolder. Vr.pr. ƒ 109.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671.

HOENSBROEK (Kouvenderstraat) bedrijfslood van 150 m2 met elektra hoogte 3.50m. Pr. ƒ 55.000,- k.k. Inl. 04450-3208.

HOENSBROEK garagabox nabij het centrum, pr. ƒ 9.000,-. Tel. 04450-3208.

HULSBERG te k. Herenhuis met prak./kantoorruimte, met kelder, gar., berging, serre en gr. tuin. pr.n.o.t.k. Inl. 04405-1941.

Voerendaal

(Ransdaal). Huis uit 1928 met grote loods, gar. stal. Ca. 700 m2. Bevat o.m. 6 kam., zolder. CV-gas. Vrijstaand. Leeg in overl.
ƒ 225.000,-

Makko Gulpen

taxatieburo-makelaardy o.g.
Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.
Zaterdags 10-13 uur.

BELGI Ë Boorsem te k. Maaslandse boerderij van 1885, open bebouwing, gr. 2.200 m2, woning best. uit: Hal, living, keuk., achterkeuk., wasplaats. 1e verd: gang, 3 slpk. met Lavabo met w. en k. water, badk., w.c. en c.v. Bijgebouw best. uit: zitplaats, keuk., w.c., veranda en schuur. Verder gr. bergplaats en siertuin. Geleg. in een zeer rustig Maaslands dorp. Pr. ƒ 300.000,-. Inl. 09-32-11762621.

Te koop gevr. WOONHUIZEN tot ƒ 125.000,-. 04490-47294/38083.

LANDGRAAF, eengezinswon. bwj. '82, 5 kam. keuken, bijkeuk. bad, 2 wc's, apart gebouwd. geh. onderkelderd, m. terr. gar. en tuin. Tel. 045-323227.

MERKELBEEK, vrijst. woonh. m. gar. Ind.: kelder, L-woonk., keuk., serre, 3 slpkrs, badk. m. ligb. v. trap n. zolder. Vr.pr. ƒ 129.000,- k.k. 045-256907.

Te koop gevr. landelijk gel. BOUWGROND evt. met weilandje, lfst. Schinnen e.o. of Zuid-Limburg. Tel. 04490-22483.

Oud halfvrijst. dubbelhuis, goed onderh., is van binnen wel aan modernisatie toe, 640 m2 eigendom met brede oprit. Gunstig gel. in gem. KERKRADE. Zeer gesch. v. kleine ondernemer, vr.pr. ƒ 135.000,-. 045-413625.

Halfvrijstaand woonhuis te k. in SCHINVELD, Broekstr. 58. Ind.: grote woonkamer, keuken met inbouwapparatuur, wc. 1e Verd.: 3 slpkrs., badkamer met 2e toilet en ligbad, zolder. Tuin en garage. Vr.pr. ƒ 185.000,- k.k. Tel. 09.49.2456.1643.

Te k. in STEIN, vrijst. semi-bungalow, perc. opp. 495 m2, inh. 670 m3, gas, c.v., inpandige garage, div. kelder, goede st.v. onderh. Ind.: entree, hal, toilet, L-vorm. woonk, opp. 45 m2, met oudholl. schoorsteen, keuken, 3 slpkrs, studeerkr, ruime badk. m. ligb., douche en 2e toilet, zolder. Vr.pr. ƒ 225.000,- k.k. Aanv. in overl. Bezicht. na afspr. Tel. 04490-33174.

Te k. gevr. vrijst. woonhuis omg. SUSTEREN. Br.o.nr. B-1517, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

VALKENBURG/Kloosterweg 7. Rustig geleg. vrijst. woonh. met tuin, garage, kelder, cv ruimte, ruime woonk. met open haard en parket, 4 slpkrs, zolder met vaste tr., moderne aanbouwk., badk. m. ligb. en 2e toilet. Pand moet binnen gezien worden, ƒ 285.000,- k.k. Tel. 04490-42550. Jos Storms O.G. Geleen.

Te koop gevr. in Zuid-Limburg oude, op te knappen BOERDERIJ of i.d., bij voorkeur enigzins vrij gel. met wat grond erbij. Br.o.nr. B-1264, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

FRIESLAND, keurige woning aan de Waddenzee in Paesens, Buorren 25, ƒ 56.000,- k.k. Ternaard, Holwerderweg 17, vrijstaande rekreatiewoning ƒ 85.000,- k.k. Inl. Klamstra 09-49.2166249035.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Bedrijfsruimte

Te huur een BEDRIJFSHAL 1320 m2, gel. aan de Kissel te Heerlen, totaal geïsol. voldoende park. gelegenh., 5 jr. oud. Inl. Biallass BV. Tel. 045-412189 b.g.g 045-310557.

Te k. U.o.W. Landgraaf, voor vele doeleinden geschikt, BEDRIJFSPAND (garage) 300 m2 (1200 m3) 625 m2 oprit, 2150 m2 grondopp., tel. 045-352406.

Fa. Robek REIFKOEKEN-EXPRES vraagt dringend weg. uitbr. v.d. zaak een loods of een gedeelte loods van plm. 100 m2, op Ind.terr. De Koumen of Emmaterrein. Tel. 045-223097

HEERLEN

• Tussenl. won. m. achterom, garage en tuin. In.: kelder, entree, woonkamer, keuk., toil., 3 slaapkam., douche, zold. m. vaste trap.

Vraagprijs n.o.t.k.

NVM MAKELAAR
Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

MAASTRICHT - ZUID

UITSTEKEND GELEGEN, HALFVRIJSTAANDE WONINGEN

In het vrijwel voltooide woongebied De Heeg in Maastricht-Zuid worden aan de Schuttendaal en Meendaal mooie, halfvrijstaande woningen met garage/berging gebouwd.

De woningen hebben de hoofdentree in de zijgevel waardoor de ruimte optimaal kon worden benut voor o.m. de woon-/eetkamer. De verdieping heeft 3 slaapkamers en een badkamer met douche en vaste wastafel. Bij één van de woningtypes is de zolder, evenals de verdieping, te bereiken via een vaste dichte trap. De woningen worden voorzien van een cv-installatie met warmwatervoorziening. Verder worden de woningen goed geïsoleerd met vloer-, spouw- en dakisolatie en met dubbel glas op de begane grond.

SCHUTTENDAAL
Koopprijs vanaf ƒ 159.800,– v.o.n.
Rijksbijdrage ƒ 5.000,– belastingvrij, volgens premie-C-regeling.

NOG SLECHTS 4 WONINGEN TE KOOP

LOON VAST

Voor de aankoop van een woning in deze projecten is de interessante Loonvast hypotheek-vorm mogelijk.

MEENDAAL
Koopprijs vanaf ƒ 157.000,– v.o.n.
Rijksbijdrage ƒ 5.000,– belastingvrij, volgens premie-C-regeling.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 - 218941

Uw persoonlijke omstandigheden spelen een belangrijke rol bij de koopoverwegingen en de uiteindelijke koopbeslissing. Die omstandigheden zijn voor iedereen weer anders. Laat u daarom gedetailleerd inlichten door onze deskundigen. Geheel vrijblijvend uiteraard.

SLECHTS 5 ZEER ROYALE VRIJSTAANDE HERENHUIZEN

In het woonplan Namiddagsche Driesen in Ubach over Worms worden op een sfeervolle lokatie 5 herenhuizen gebouwd met zeer ruime tuinen van 500 m² tot 850 m².

Ruimte:
Living ca. 47 m² inclusief open keuken. Ter plaatse van de eethoek worden 2 openstaande deuren naar het terras gerealiseerd. Inpandige berging met aansluitmogelijkheid voor wasautomaat. Vanuit de berging is de garage inpandig bereikbaar. De verdieping telt 3 ruime slaapkamers met oppervlaktes van ca. 16 m², 12 m² en 8,5 m² alsmede een badkamer met ligbad, douche en 2e toilet. Via een vaste trap is de zolder bereikbaar, groot ca. 42 m².

Degelijke afwerking:
- Hardhouten buitenkozijnen.
- Toepassing van onderhoudsvrije materialen (bijv. buitenbetimmeringen).

Optimale isolatie:
- Spouw-, dak- en vloerisolatie.
- Dubbele beglazing (behalve garage).

Prijzen van ƒ 237.875,– v.o.n. tot ƒ 249.875,– v.o.n.

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de vrijstaande herenhuizen in Ubach over Worms, Namiddagsche Driesen.
Naam
Adres
Postcode/Plaats
Telefoon
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

Makelaardij onroerend goed · Hypotheken · Verzekeringen
stienstra
Stienstra Makelaardij BV
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

RUIME BUNGALOWS MET EEN GROEN RANDJE

In Heerlen-Corisberg is een plan ontworpen van een 33-tal ruime patio-bungalows. Deze zeer comfortabele maar bovenal luxe bungalows met patiotuin worden gebouwd aan de noord-oost rand van Heerlen, gelegen tussen 't sportpark Kaldeborn en het woonplan Giesen-Bautsch.

Privacy.
De bungalows hebben het comfort van een patiotuin, (oppervlaktes variëren van 97 m² tot 101 m²), dit is uitermate geschikt voor mensen die privacy wensen zonder verplichtingen van een grote tuin. De patio kan geheel naar eigen inzicht ingedeeld worden.

Ruimte.
Er is een keuze uit 4 verschillende typen indelingen. De living is zeker ruim te noemen met oppervlaktes variërend van ca. 47 m² tot ca. 56 m² incl. gedeeltelijk open keuken.

De bungalows zijn voorzien van 3 slaapkamers, waarvan de ouderslaapkamer ca. 15 m² is en de beide andere slaapkamers ca. 7,5 m². De badkamer is voorzien van ligbad, douche en 2e toilet. Alle bungalows hebben de beschikking over een garage, bij twee bungalows wordt de garage inpandig gerealiseerd in het souterrain.
Tevens zijn er enkele extra garages te koop.

Prijzen vanaf ƒ 219.570,– v.o.n. tot ƒ 272.570,– v.o.n. Oppervlaktes van 223 m² tot 415 m².

slaapkamer 1, slaapkamer 2, badkamer, slaapkamer 3, berging 2, gang, eethoek, terras, zithoek, patio

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de patio-bungalows te Heerlen, Corisberg.
Naam
Adres
Postcode/Plaats
Telefoon
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

te Heerlen, Corisberg.

Makelaardij onroerend goed · Hypotheken · Verzekeringen
stienstra
Stienstra Makelaardij BV
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

COMMERCIEEL O.G.

HEERLEN
Centrum. Aantrekkelijk gesitueerd restaurant. Bijzonder fraai complete inventaris. Tot. opp. 140 m² (50 zitplaatsen).
Huurprijs ƒ 30.000,-- per jaar excl. B.T.W.
Service ƒ 100,-- per maand excl. B.T.W.
Overname inventaris ƒ 100.000,-- excl. B.T.W.

HEERLEN
Centrum. Nabij de Bongerd. Winkel te huur. Sout. 50 m². Part. 110 m² en 1e verd. 55 m² verkoopruimte. Gunstige ligging.

HEERLEN
Centrum. Op goede lokatie riant winkel-woonhuis. Glob. ind.: 3 kelders. Beg. gr. winkel ca. 46 m², magazijn. 1e verd. verkoopruimte of kantoor. 2e verd. woonk., keuken. 3e verd. 3 slaapk. en badk.
Prijs ƒ 325.000,-- k.k.

HOENSBROEK
Winkel-woonhuis. Ind.: kelder, winkelruimte, zitk., keuken, magazijn-werkplaats, berging, garage, tuin. 1e verd.: ruime woonk., slaapk., badk. 2e verd.: 3 slaapk., zolder.
Koopprijs ƒ 182.000,-- k.k.

HOENSBROEK
Heerlen/Hoensbroek.
Op industrie- en handelsterrein De Koumen goed geoutilleerd en gunstig gel. bedrijfsruimte (1.000 m²) met inpand. kantoren en groot buitenterrein.
Huurprijs ƒ 56.000,-- per jaar excl. B.T.W.

KERKRADE
Goed onderhouden winkelwoonhuis gunstig gel. aan doorgaande weg. Winkelruimte met atelier en grote etalage 150 m². Aparte opgang naar ruime woning met 40 m² woonk., keuken, 2 slaapk., badk. en dakterras.
Vraagprijs ƒ 215.000,-- k.k.

LANDGRAAF
Te huur in centrum van Schaesberg 93 m² kantoorruimte met toiletgroep.
Huurprijs ƒ 210,-- per m² excl. B.T.W. op jaarbasis.

VAALS
Gunstig gel. bouwterrein, geschikt voor de realisatie van een zakenpand/praktijkruimte met woning. Opp. ca. 645 m².
Koopprijs ƒ 74.000,-- k.k.

stienstra
BEDRIJFSHUISVESTING
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Tel. 045-712255*

LANDGRAAF, Nieuwenhagerheidestr. 63, hoekwoning met grote hobbyruimte cq. garage voor 2 auto's. Woning heeft mooie woonkmr. met plavuizen, 3 slpkkmrs., badkmr. met ligbad en 2e toilet en is direkt te aanvaarden. Vr.pr. ƒ 102.000,- k.k. Verhuispremie ad. ƒ 2000,- beschikbaar.

WIJMAN & PARTNERS VASTGOED
045-728671

TE KOOP

HEERLEN: „Nabij centrum gelegen woonhuis!"
Ind.: kelder, hal, woonk., grote keuken, serre, 3 slaapk., prov. badk. m. douche, zolder bereikb. via vaste trap. Vrijwel alle ramen/kozijnen in kunststof met dubbele beglazing. Achtertuin ± 25 m diep. Bwj. 1935. Vraagpr. ƒ 109.000,– k.k. Aanv. direct.

HEERLEN: „Nabij centrum gelegen mooi appartement met flinke tuin!"
Ind.: entree, woonk. (27 m²) m. vloer in blanke houten delen, woon-eetkeuken, berging, 1 ruime slaapk. (4.10x3.85), 1 mansardekamer, badk. m. douche en v.w., vliering. Tuin ± 15x5 m. Vraagpr. ƒ 82.500,– k.k. Aanv. in overleg.

HEERLEN: „Ruim en sfeervol landhuis op 740 m² grond!"
Ind. sout.: hal, prov.kelder, waskeuken, grote hobbyruimte; parterre/verd.: hal, woonk., keuken, 4 ruime slaapk., 2 badk., zolder. Geïsoleerd. Het geheel verkeert in prima staat en is uitstekend gesitueerd. Vraagpr. ƒ 395.000,– k.k. Aanv. in overleg.

HEERLEN: „Op 1e stand gelegen halfvrijstaand herenhuis op 700 m² grond!"
Ind.: 2 kelders, hal, mooie woonk., dichte keuken m. moderne inr., kl. tuinberging, grote garage, 3 slaapk., apart toilet, badk. m. ligb. en 2 vaste wast. Alle ramen/kozijnen in aluminium met dubbele beglazing. Ged. voorz. v. rolluiken. Achtertuin 35 m diep. Prijs ƒ 250.000,– k.k. Aanv. in overleg.

HEERLEN: „Degelijk halfvrijstaand woonhuis op 537 m² grond!"
Ind.: kelder, grote woonk.-ensuite, keuken, 2 zeer ruime slaapk., badk.-berging, zolder. Alle ramen-/kozijnen in kunststof m. dubbele beglazing en ged. voorz. v. rolluiken. Mogelijkh. v. garage. Vraagpr. ƒ 95.000,– k.k. Aanv. in overleg.

HEERLEN: „Ruim winkel/woonhuis op prima lokatie!"
Ind.: kelder, winkel (± 30 m²) m, aansluitend groot dagverblijf, 2 bergingen, woonk., 3 slaapk., badk. m. ligb., v.w. en toilet. Aparte entree t.b.v. woonh. Voldoende parkeergel. Vraagpr. ƒ 159.000,– k.k. Aanv. direct.

HEERLEN: „Uitstekend gelegen, ruim herenhuis!"
Ind.: 3 kelders, hal, woonk. (40 m²), keuken, tuinberging, 3 slaapk. + 2 mansardekamers, badk. m. ligbad, v.w. en 2e toilet, zolder. Vraagpr. ƒ 153.000,– k.k. Aanv. in overleg.

KERKRADE: „Ideaal halfvrijstaand pand voor jong, energiek stel!"
Ind.: kelder, woonk. (7.00x3.00/4.90), keuken, tuinberging, 2 grote slaapk. en 2 mansardekamers, doucheruimte met douche, toilet en v.w., zolder. Perc.opp. 299 m². Geen bebouwing achter. Vraagpr. ƒ 75.000,– k.k. Aanv. in overleg.

KERKRADE/HAANRADE: „Aan mooi plein gelegen ruim woonhuis met garage!"
Ind.: hal, garage (7.50x3.60) waskeuken, woonk. m. voorzet-open haard, keuken m. compl. inr., 4 slaapk., badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet. Zolder. Geïsoleerd. Bwj. 1978. Achtertuin grenzend aan bos. Vraagpr. ƒ 139.000,– k.k. Aanv. in overleg.

Vakantie? Vergeet 't!
Wij worden overstelpt met aanvragen van asp.-kopers! Bent u voornemens uw huis te verkopen? Bel dan voor een vrijblijvend, informatief gesprek.

VOERENDAAL: „Vrijstaand herenhuis op prima stand!"
Ind.: 3 kelders, hal, woonk. m. open haard, dichte keuken, kantoor/studeerk., grote verwarmde garage, in spouw uitgev. en m. aparte douchecabine, tuinhuisje, 3 slaapk., badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet, vliering. Aluminium ramen/kozijnen m. dubbele beglazing. Perc.opp. 870 m². Geen bebouwing achterzijde. Vraagpr. ƒ 285.000,– k.k. Aanv. in overleg.

BUCHTEN/BORN: „Uitstekend [illegible]rhouden halfvrijstaand woonhuis met ga[illegible]
Ind.: prov.kelder, hal, w[illegible]n²) m. allesbrander, keuken, bijke[illegible]dekt terras, 3 slaapk., badk. m. ligb[illegible] zolder. Vrijwel geh. pand voorz. v. ro[illegible]rachtige aangel. voor- en achtertuin. Prijs [illegible]55.000,– k.k. Aanv. in overleg.

VERKOCHT

HOENSBROEK: „Uitstekend gelegen ruim halfvrijstaand woonhuis met flinke garage!"
Ind.: kelder, hal, woonk., keuken, mooi overdekt terras, berging, 5 slaapk., badk. m. douche en v.w., zolder bereikb. via vaste trap, mooi aangelegde achtertuin met max. privacy. Ged. dubbele beglazing en ged. rolluiken. Bwj. 1950. Perc.opp. 433 m². Vraagpr. ƒ 165.000,– k.k. Aanv. in overleg.

HOENSBROEK: „Vrijstaand herenhuis met garage, berging en stallen op ± 1200 m²!"
Ind.: kelder, ruime hal, mooie woonk., eetkamer, dichte keuken (5.00x3.00), bijkeuken, berging m. zolder, 3 stallen, 3 ruime slaapk., badk. m. ligb. en v.w. zolder. Bouwj. 1956. Het geheel verkeert in prima staat. Prijs ƒ 249.000,– k.k. Aanv. in overleg.

LANDGRAAF/SCHAESBERG: „Royaal halfvrijstaand woonhuis met garage!"
Ind.: kelder, L-vormige woonk. (32 m²), m. Oudholl. plafond, ruime woon-/eetkeuken m. luxe Amerik. inr., berging, 3 slaapk., badk., zolder. Alle ramen-/kozijnen in hardhout m. dubbele beglazing. Achtertuin op zonkant. Vraagpr. ƒ 123.000,– k.k. Aanv. in overleg.

SCHAESBERG (aan groot plantsoen gelegen, in perfecte staat verkerend woonhuis). Ind.: hal, tuinkamer, grote verwarmde garage, L-vormige woonk. met inzet allesbrander, keuken met witte luxe Amerikaanse inrichting, 3 slpk., badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet, alle ramenkozijnen in kunststof met dubb. beglazing, vloeren grotendeels in witte plavuizen. Vraagpr. ƒ 122.500,– k.k. Aanv. in overleg.

EEN AFSPRAAK LOONT BESLIST DE MOEITE!!

NEDU
beheer o.g.
makelaardij

TELEFOON ZATERDAG 045-417949 tussen 10.00 en 13.00 uur

TELEFOON MA. t/m VR. 045-710909

Valkenburgerweg 25A, 6411 BM Heerlen

DE LAATSTE GERIEFLIJKE WONING AAN DE KERKSTRAAT IN HEERLEN

In Heerlen Heerlerheide is nog 1 ruime premie-A woning te koop.

Indeling:
Woonkamer ca. 35 m² incl. open keuken, 3 slaapkamers resp. ca. 12,3 m², 9,7 m² en 8,4 m², badkamer met douche. Via een vliezotrap is de hobbyzolder ca. 25 m² bereikbaar.

Prijs ƒ 135.860,-- v.o.n. excl. een max. rijksbijdrage ad. ƒ 41.000,-- welke direct verminderd kan worden op de hypotheeklasten. Netto maandlast ca. ƒ 550,--.

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de woning aan de Kerkstraat te Heerlen.
Naam
Adres
Postcode/Plaats
Telefoon
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

stienstra
Stienstra Makelaardij BV
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

W & P

SCHAESBERG - Achterstraat 9 ƒ 95.000,- k.k.
Riante verbouwde vooroorlogse woning met een perceelsoppervl. van 384 m2 met buitengelegen zwembad en prachtige tuin. Huis heeft vele extra's zoals badkamer met ligbad, 2 slpkmrs. en veel schoon metselwerk.

HEERLEN- PALEMIG - Palenbergstraat 49 ƒ 87.000,- k.k.
Twee onder een kap woning in rustige buurt. Het pand bevat twee slpkmrs., badkamer. en is direkt te aanvaarden.

LANDGRAAF - Nieuwenhagerheidestraat 63 ƒ 102.000,- k.k.
Moderne splitlevel woning met inpandige garage voor twee grote auto's. Pand heeft drie slpkmrs. enis direkt te aanvaarden. Voor verhuizing wordt een premie van ƒ 2000,- beschikbaar gesteld.

LANDGRAAF - Sunplein 35 ƒ 70.000,- k.k.
Goed onderhouden appartement met twee slpkmrs. Gehele appartement is keurig afgewerkt, met kunststof kozijnen en dubbel glas.

Voor informatie en/of bezichtiging:
Wijman & Partners Vastgoed
Schelsberg 149, Heerlen
tel. 045-728671
Zaterdag geopend tussen 10.00 en 12.00 uur

Rolluiken Jaloezieën Zonneschermen
Vrijblijvende prijsopgave
MICA ZONWERING
Showroom:
Sittarderweg 116, Heerlen
Tel. 045-721658

Niet voor iedereen zijn gezondheidszorg en onderwijs vanzelfsprekend.
Geef.... Actie **SYMPATIA**
GIRO: 17797
BANK: 69.99.10.498
Actie Sympatia Biltseweg 14, 3735 ME Bosch en Duin
Tel. 030-281822

De laatste 2 woningen in Heerlen-Welten

Deze herenhuizen bieden een woonkamer met een opp. van ca. 49 m² (incl. keuken). De verdieping heeft 3 formidabele slaapkamers, waarvan de ouderslaapkamer een Frans balkon heeft. Dat de badkamer de luxe van een ligbad en een 2e toilet heeft spreekt natuurlijk voor zich. De 2e verdieping kan als 4e slaapkamer ingericht worden.

Prijzen van ƒ 194.990,– v.o.n. tot ƒ 197.990,– v.o.n. (all-in, excl. financieringskosten).

Opp. van 225 m² tot 315 m². Inruil van uw eigen woning is bespreekbaar.

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de laatste 2 woningen in Heerlen-Welten.
Naam
Adres
Postcode/Plaats
Telefoon
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

stienstra
Stienstra Makelaardij BV
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

AMSTENRADE, Beckstraat S

Op goede lokatie gel., uitst. onderh., halfvr. herenh. met c.v., inp. garage en tuin op het zuiden. ind. o.a.: woonkr. met parket, mod. keuken met app., study, prov.-c.q. wasruimte, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, v.w., 2e toilet, zolder. aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 179.000,- k.k.

AMSTENRADE, Kasteelstraat S
Schitt. gel., in aanbouw zijnde, geschakelde bungalow met c.v., garage en tuin. Ind.: ruime living, keuken, bijkeuken, 2 slaapkrs. en badkr. Met individuele wensen kan rekening gehouden worden. Kooppr.: ƒ 179.000,- v.o.n.

BEEK, Irene-Marijkeresidence M
Nabij centrum zeer gunstig gel. twee slaapkr. app. met berging en balkon. Ind.: hal, ruime woonkr., keuken, toilet en badkr. met douche en v.w. Aanv.: direkt. Vraagprijs: ƒ 89.000,- k.k.

BEEK S
Vrijst. landh. met blijvend vrij uitzicht, nabij centrum. Onderhoudsvrije tuin resp. sierterrassen. Living (niveauverschil) incl. eeth. en open keuken (± 55 m²), met o.a. tegelvl. (deels vloerverw.), open haard, sierpleisterw., hal (3x2,50 m), toilet met garderobenis, 4 slaapkrs., 2 badvoorz., gar. Pand is zeer sfeervol en goed afgewerkt. Aanv.: i.o. Kooppr. ƒ 259.000,- k.k.

BRUNSSUM, J. Vermeerstraat H
Uitst. gelegen, halfvrijst. woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: Sout.: provisiekelder, waskelder, garage. Beg. gr.: ruime hal, L-woonkr., luxe keuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. 2e Verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 175.000,- k.k. Pand verkeert in uitst. staat van onderhoud.

EIJGELSHOVEN, Laurastraat H
Goed gelegen vrijst. woonh. met c.v. en tuin (perc.opp. ± 610 m²). Ind. o.a.: kelder. Beg.gr.: hal, werkkamer, woonkr. met open hrd, keuken met app. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: 2 slaapkrs., zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 205.000,- k.k.

GUTTECOVEN, Beukeboomsweg S
Vrijst. woonh. met c.v., inp. garage, kelders, berging en tuin. Perc. opp. 400 m². Ind. o.a.: 2 woonkrs., keuken, 3 slaapkrs., badkr. met douche. Aanv.: direct. Vraagpr.: ƒ 149.000,- k.k.

HEERLEN, Geleenstraat H
In centrum gelegen riant appartement met c.v. en 2 balkons. Ind.: ruime entree, 2 toiletten, 2 doucheruimten, 3 slaapkrs., studie, waskeuken, moderne keuken met app., woonkamer ± 32 m². Aanv.: i.o. Kooppr.: ƒ 185.000,- k.k.

HEERLEN, Geleenstraat H
In centrum gelegen appartement met c.v. en berging. Ind.: ruime hal, toilet, woonkr. ± 37m² met balkon, keuken, 3 slaapkrs, badkr. met douche v.w en 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 155.000,- k.k.

HEERLEN, Welten H
Rustig gelegen bungalow met heteluchtverw., garage, berging en patiotuin (perc. opp. 364 m²). Ind.: entree, toilet, living met o.h., eethoek (tot. ± 55 m²), luxe keuken, 2 slaapkrs, moderne badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. Het geheel verkeert in uitst. staat van onderh. en is geïsoleerd. Aanv.: i.o. Kooppr.: ƒ 250.000,- k.k.

HEERLEN-WELTEN H
Uitst. gelegen patio-bungalow met cv, garage en tuin. (perc.opp.: 346 m²). Ind.: ruime entree, woonkr. met o.h., keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, dubbele v.w. en 2e toilet, berging. Pand verkeert in zeer goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

HOENSBROEK, Burg. v.d. Kroonstraat H
Rustig gel., halfvrijst. woonhuis met c.v., garage, berging en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkr. (± 48 m²), moderne keuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. 2e Verd.: ruime zolder, te bereiken via vliezotrap. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 155.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hommerterweg H
Beleggingspand te koop. Geheel bestaat uit 11 kamers en verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: direct. Huuropbrengst op aanvraag. Prijs: ƒ 200.000,- k.k.

HULSBERG H
In een rustige omgeving gelegen geschakeld landhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal, woonkr. (±40 m²), luxe keuken met div. app., bijkeuken, slaapkr. en badkr. met ligb., douche, toilet en v.w., ruime garage. 1e Verd.: slaapkr., zolderkr. en badkr. met douche en v.w. Pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

KERKRADE, Lempersstraat H
In centrum gelegen woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkr., luxe keuken. 1e Verd: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e Verd.: grote zolder. Pand is voorzien van dubbele beglazing. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 129.000,- k.k.

KERKRADE, Lindenlaan H
Prima gelegen winkel/woonhuis met c.v. Ind.: Sout.: kelder. Beg.gr.: showroom (± 105 m²), kantoor, magazijn. 1e Verd.: L-vorm. woonkr., keuken, berging, toilet, dakterras (± 32 m²). 2e Verd.: 4 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en toilet. 3e Verd.: vliering. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

NUTH, Deweverstraat H
In centrum gelegen appartement met c.v. en berging. Ind.: ruime hal, woonkr. met balkon, keuken, 2 slaapkrs., badkr. met zitbad en v.w. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 90.000,- k.k.

OIRSBEEK, Raadhuisstraat S
Schitterend gel., uitst. onderh. en geïs. vrijst. landhuis met inp. garage, dubb. garage en tuin met opt. privacy. Perc.opp.: ± 750 m². Ind. o.a.: royale living, luxe keuken, 3 slaapkrs., badkr., waskeuken. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Bergstraat S
In centrum gel., royaal halfvrijst. woonh. met c.v., diverse kelders, bergingen en tuin. Ind. o.a.: woonkr.-en suite, keuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 108.000,- k.k.

SITTARD, Past. Verbeekstraat S
Rustig gel., halfvrijst. woonh. met aanbouw, c.v., 2 kelders, garage voor 2 auto's, carport en tuin. Ind. o.a.: woonkr., waranda, moderne keuken, toilet, 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 148.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid S
Gunstig gel., goed onderh. halfvrijst. woonh. c.q. kantoorpand. Ind. o.a.: div. kantoor- c.q. praktijkunits, keuken, badkr. Aanv.: direct. Huurprijs: ƒ 1.100,– p.mnd.

SITTARD, Dr. Schaepmanstraat S
Op goede stand gel., vrijst. herenhuis met c.v., aanbouw, kelder, garage en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard, luxe keuken met app., 5 slaapkrs., 2 compl. inger. badkrs., zolderruimte. Aanv.: i.o. Prijs ƒ 277.500,- k.k.

SPAUBEEK, Kupstraat S
Geheel gemoderniseerde en geïs. boerenwoonh. met c.v., binnenplaats, schuur en schitterende tuin met veel privacy; perc.opp. 1.510 m². Ind. o.a.: ruime living, luxe keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolder. Is een bezichtiging zeker waard! Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 240.000,- k.k.

STEIN, Zwartdriesstraat S
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin op het zuid-westen. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., bet. badkr. met ligbad, 2e toilet en v.w., zolder over gehele woning. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 140.000,- k.k.

SWEIKHUIZEN, Hagenstraat S
Op goede locatie gel., halfvrijst. woonh. met c.v., garage, kelder en mooi aangel. tuin. Ind. o.a.: woonkr., royale tuinkr., open keuken met app., 4 slaapkrs., badkr. met ligbad, v.w. en toilet. Aanv.: spoedig. Vraagpr.: ƒ 155.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS, P. Scheepersstraat H
In centrum gelegen drive-in woning met o.a. L-vorm. woonkr., keuken, balkon, 4 slaapkrs., 2 toiletten, badkr. met ligb. Pand is o.a. voorzien van kunststof kozijnen met dubb. beglazing. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 108.000,- k.k.

WIJLRE, Merodelaan H
Rustig gelegen vrijst. woonhuis met prachtig vrijbl. uitzicht met c.v., garage en fraai aangelegde tuin met veel privacy. Perc.opp. 682 m² Ind.: Sout.: Kelder. Beg.gr.: ruime hal, woonkr. met mooie schouw, keuken met app. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., dubbele v.w., 2e toilet. Aparte doucheruimte met v.w. 2e Verd.: berging. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 245.000,- k.k.

Nieuwbouw

LANDGRAAF H
In het bestemmingsplan 'Op de Kamp' bemiddelen wij bij de verkoop van enkele premie-A-woningen met garage. Met de oude, hoge subsidieregeling. Leuke woningen met gevarieerde gevelarchitectuur en tuin op het zuiden. Attractief ingedeeld met o.m. woonkr., eethoek, open keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w., berging en cv-ruimte. Kooppr. vanaf ƒ 137.265,- v.o.n. Rijksbijdr. ƒ 44.000,- totaal, volgens pr-A-regeling. **NETTO-MAANDLAST: ƒ 540,-**

BRUNSSUM H
Deze drive-in-woning is een aantrekkelijke variant, waarbij de garage inpandig is gesitueerd op de beg.gr. Op beg.gr. eveneens de entree/hal. Niveau 1e verd., met woon-/eetkr. en keuken, ligt aan de achterzijde gelijk met de tuin. Op de 2e verd. 3 slaapkrs. en badkr. met ligb., v.w. en plaatsingsmog. voor 2e toilet en 2e v.w. Kooppr. vanaf ƒ 147.632,- v.o.n. Rijksbijdr. max. ƒ 44.000,- volgens pr-A-regeling.

BRUNSSUM H
Nog 1 woning te koop. Deze stijlvolle halfvrijstaande woningen in aanbouw hebben een royale, ruimtelijke vormgeving met mogelijkheden voor een sfeervolle inrichting. Tuin op het zuiden. De begane grond heeft o.m. een ruime hal, eethoek, woonkamer, open keuken. Op de verdieping 3 slaapkamers en een badkamer met ligbad, tweede toilet en vaste wastafel. De zolder is te bereiken via een vaste trap. Kooppr. ƒ 163.975,- v.o.n. Rijksbijdr.
ƒ 6500,- belastingvrij, volgens pr-C-regeling.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
M - Inlichtingen kantoor Maastricht
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Taxaties-Verzekeringen
Hypotheken-Financieringen

Openingstijden:
werkdagen 9.00-17.30 uur
koopavond tot 21.00 uur
zaterdag 10.00-14.00 uur

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 04490 – 11611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 – 218941

HOENSBROEK

Winkelruimte te huur

Gunstige ligging in de Kouvenderstraat. Winkelruimte 52 m² met magazijn. Huurprijs ƒ 25.000,– per jaar excl. B.T.W.

stienstra
Bedrijfshuisvesting
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Tel. 045-712255*

HOUKES PARKET
SUPERAANBIEDING!
Massief eiken stroken, 22 mm, kant en klaar gelegd en geborsteld
ƒ 97,50 p.m²
HOUKES PARKET
Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
HOUKES PARKET
Sittard, Rijksweg-Nrd 29
tel. 04490-25157

weru
ramen + deuren
● advies in onze showroom
Hoensbroek:
Akerstraat-N. 128
Tel. 045-224581
en 04490-74739
Langbroich:
Quellstrasse 40
Gangelt (Selfkant)
Tel. 09-4924546016
KRINGS

PRETTIG GEPRIJSDE EENGEZINSWONINGEN

In Hoensbroek, plan 'De Dem Zuid', is gestart met de verkoop van 6 geschakelde woningen met een max. subsidie van ƒ 41.000,--.

Indeling:
Woonruimte ca. 32 m² inclusief open keuken. T.p.v. de zithoek is een glaspui gedacht, waardoor u een fijn tuincontact heeft.
Alle woningen zijn voorzien van een tuinberging. De verdieping telt 3 slaapkamers, resp. groot ca. 13 m², ca. 10 m² en ca. 7,5 m², alsmede een badkamer met douche en aansluitmogelijkheid voor wasautomaat.

Isolatie:
- Dak-, spouw- en vloerisolatie.
- Dubbele beglazing.

Prijzen van ƒ 126.997,-- v.o.n. tot ƒ 131.997,-- v.o.n. (excl. een max. rijksbijdrage ad. ƒ 41.000,--). Netto maandlast ƒ 510,--.

stienstra
Stienstra Makelaardij BV,
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de huizen te Hoensbroek, plan 'De Dem Zuid'.
Naam
Adres
Postcode/Plaats
Telefoon
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

Baby en Kleuter

koop KINDERWAGEN utonia Quadro, vr.pr. 550,-. Tel. 04492-3829 ssen 13.00-17.00 uur.

k. Turbo BeBe-Comford NDERWAGEN, Buggy en swieg; voetenzak en sta- mand. Pr. ƒ 325,-; tev. x en boxzeil ƒ 100,- (geen rstelb. bodem). Tel. 043- 1797.

Te k. 2 x BABYBEDJE massief beukenhout met matras, verstelb. bodem, z.g.a.n. Tel. 043-648847.

Te k. Teutonia combi KINDERWAGEN 11 mnd. oud, als nieuw prijs ƒ 450,-. 04454-5213

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bel de Vakman

Verstopte afvoer of riolering

R.R.S.

Betaling alleen bij succes!!
Heerlen, Kerkrade, Brunssum en Maastricht
Districtskantoor Limburg:
Kapellerlaan 103, Roermond. Tel. 04750-11311.

Bel gratis 06-099.13.13.

Afvoer verstopt
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892.

Afvoerproblemen?
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892

Problemen aan uw dak
bel 045-219615
H Arndts
dakservice

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

TV-ANTENNES ƒ 395,- all-in, 5 jr. garantie. Ook alle reparaties door geheel Limburg. Geen voorrijkosten. Kochen. Tel. 045-441693.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Voor al uw NIEUWBOUW en verbouwingen: Bouwbedrijf Baburek. Tel. 045-216969.

Gevelrenovatie uitkappen at zandstralen opnieuw invoegen impregneren tegen VOCHT 045/218363/259492

Diepvries- en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen. 04490-15230. Service binnen 24 u.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, voor al uw dakdekwerkzaamheden, met de langste schriftelijke garantie. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459/753008.

STOELMATTERIJ vern. rieten en biezen stoelen met gar. Bel. 045-418820.

Voor al uw dak- en ZINKWERK. Dakdekkersbedrijf R.M. Schripsema, Teutelebroekstr. 32, Kerkrade. Bel voor vrijblijvende prijsopgave tel. 045-459647.

Uw DIEPVRIES, koelkast, wasautomaat, ook bedr.-install. defect? Garantie op de reparatie, geen voorrijkosten en korting op onderdelen. Bel direct 045-726206.

Voor vakkundige DAKWERKZAAMHEDEN met garantie en gratis advies. Bel dakdekkersbedrijf M. Haas 045-451862.

DABOMA BV verkoop van dak- en isolatiematerialen. Tijdens de bouwvak geopend. Edisonstr. 13, Landgraaf (industrieterr. Strijthagen). Tel. 045-314763.

Wonen Totaal

Wegens opheffing hotel
1 en 2 pers. teakhouten slaapkamers degelijke kwaliteit. Stoelen en tafels div. modellen, lampen, plafoniéres, neon buitenverlichting (hotel). Div. kleingoed, Lenco platenspeler, Philips luidsprekers en mengpaneel.
Telef. afspraak zaterdag 29-07 tussen 18.00-19.00 uur. Tel. 045-719696.

KEUKENS laag in prijs met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Te k. zware eiken staande KLOK, hoog 2.20, br. 0.60, diep 0.30, met Westminster uurwerk, Gotisch model, pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-459591.

Gaat u verhuizen of uw huis renoveren? Voor een bijzonder mooie collectie vloerbedekking, gordijnen en zonwering gaat u naar HOWA Woninginrichting, M. Snijders, Nieuwstraat 12-14 Hoensbroek. Tel. 045-212900.

Voor 2e hands MEUBELS veel keus. Kouvenderstr. 208 Hoensbroek.

Massief eikenhouten DEKENKIST, 50x76x138. Tel. te bevr. 04459-2106.

Te k. Barok BANKSTEL Tel. 045-228293.

Te koop met spoed Chesterfield leren BANKSTEL, perzisch tapijt als nieuw. Tel. 04750-18902.

Te k. eiken BANKSTEL 3-2-1, eiken eethoek, TV 70 cm, VHS video. Alles z.g.a.n. 04490-25721 b.g.g. 045-257900.

Te koop compl. WONINGINRICHTING en slaapkamer, alles eiken, 3 jr. oud, als nw. Tussen 9.00 en 11.00 uur. Tel. 045-751157.

Te k. ronde manou TAFEL met 4 stoelen, van ƒ 2.250,- voor ƒ 1.250,-. Div. manou buffetkasten, mini sets en lectuurbakken met grote korting. AAA Winkel, Rumpenerstr. 116, Brunssum.

Te k. div. HUISRAAD o.a.; bankstel, keukeneethoek. Veldhofstr. 152a, Eygelshoven. Heden tus. 15.00-17.00 uur.

UITHOFF BV te koop: massief eik. toogkast, koopje; eik. boekenkast, open; massief eik. tafel met 6 stoelen, kloostermodel, koopje. Kerkraderstr. 1 Kerkrade (Eygelshoven) 045-459436.

Te k. van part. WOONKAMERKAST, zeer mooi, voorfront massief eiken, 2.80 lang, t.e.a.b. Voor plaatsing wordt gezorgd. 045-213056.

Te k. 2-pers. LEDIKANT met nachtkastjes, commode, matras en spiraal, pr. ƒ 250,-. Tel. 045-228131.

UITHOFF BV te koop: verschillende pers. afg. tapijten, massief eik. stereotoren. Kerkraderstr 1 Kerkrade (Eygelshoven) 045-459436.

Te k. witte keuken; moderne witte ovale uittrektafel met 4 witte rieten stoelen, spotprijsje 1 jr. oud. 045-421574

Te koop GASFORNUIS Etna 1 jr. oud. Tel. 04406-12424.

Te k. GASHAARD en naaimachine, dekbed 2 pers., z.g.a.nw., Hazenkampstr. 61, Brunssum, 045-258799.

Te k. div. INBOEDELS en kleingoed. Geopend dag. van 13.00 tot 18.00 uur. Bleekwal 8C, Susteren. Tel. 04499-3952.

Te k. BANKSTEL. Te bevr. Laagstr. 13, Hoensbroek. Tel. 045-216719.

Te k. mooi eiken WANDMEUBEL 2.50X2.00X0.45 mtr., ƒ 350,-. 045-311371.

Te k. mooi mohair BANKSTEL, vr.pr. ƒ 350,-. Tel. 045-311890.

Te k. 2 zware eiken FAUTEUILS, met nw. kussens, samen ƒ 60,-. Tel. 045-424793.

Eiken-meubelgroothandel a.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Wilhelminastraat 3A. Open ma. 13.00-18.00 uur dinsdag-vrijdag van 9.00-18.00 uur zat. v. 10.00-17.00 uur Tel. 04490-47446.

Uitgaan

Nieuw BERNARDUSHOEVE café petit restaurant Mingersborg 20, Ubachsberg met buitenterras op binnenplaats, ook verhuren we een romantische feestzaal voor div. gelegenh. en bruidssuite 04451-1644.

Te huur KEGELBANEN ƒ 17,50 p. avond. Café de Parasol. Tel. 045-315358/453087.

Kapper/Cosmetica

Nagelspecialistes opgelet!
JV Nailcosmetics Eindhoven
Wij hebben voor u rechtstreeks uit Amerika geïmporteerd alles op het gebied van kunstnagels oa.
Nails by lamplight
hars - liguid - verschillende soorten gel - vijlen - buffers - diverse tips - lijmen - acrylic powder liquid - primer etc.
Ook geven wij voor diverse methodes kunstnagels opleidingen. Voor informatie JV Nailcosmetics Eindhoven Tel. 040-550404.

Huish. artikelen

Te k. eiken AANBOUWKEUKEN z.g.a.n. en div. rolluiken. Bernhardstr. 3 Puth.

Te koop DIEPVRIEZER 250 ltr. met laden, merk Bosch, 3-sterren, z.g.a.n., vr.pr. ƒ 900,-. Tel. 045-728118.

Weg. verbouwing witte KEUKEN, kastjes, stalen aanrecht, vaatwasmach. 1jr. oud, gasfornuis en diepvrieskast, Hertogstr. 67, Brunssum, tel. 045-253650.

Te koop tafelmodel KOELKAST, gasfornuis, afzuigkap diepvrieskist. 04406-12424.

Te k. elec. SINGER naaimachine, autom. spoel, pr. ƒ 200,-. Ingelsbroek 7, Brunssum.

Te koop DIEPVRIESKIST 300 ltr. ƒ 175,-, i.z.g.st. Tel. 045-722292.

Te k. Philips KOEL/vriescombi., pr. n.o.t.k. Tel. 045-422923.

Te koop aang. v. part. weg. omst. 2 x AEG Turnamat S wascombinaties, i.g.st., waarvan 1 kleine rep., samen ƒ 300,-; 1 Atag gasfornuis ƒ 50,-; 1 Zanker wasdroogmachine en res.motor ƒ 100,-; 1 voll. Vialle autogasinstall. ƒ 500,-. Tel. 045-710563.

Te k. Pelgrim GASFORNUIS i.g.st., ƒ 50,-. Tel. 045-415994.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Radio e.d.

Unieke kans voor keukenkopers. Massale verkoop van honderden spiksplinternieuwe keukens
van modern tot klassiek
voor minder dan de halve prijs.
In ons centraal keukenmagazijn in Echt worden alle showmodellen keukens verzameld uit de Horn keukensupers, in alle afmeting voor
ongekend lage prijzen
Kom geheel vrijblijvend kijken, er is vast een keuken voor u.bij!
Horn keukenmagazijnen Loperweg 8 , Echt
Tel. 04754-86188 Geopend maandag t/m zaterdag.

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleuren tv-video's etc.
Witte Hal Sittard
waar nieuwe, lichte beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
Pioneer audiorack X2500 bestaande uit tuner, versterker, dubbel cassettedeck en platenspeler, 2 x 30 WS, equalizer en Dolby geen ƒ 1.450,- of ƒ 898,- maar ƒ 498,-.
Maar ook: CEC platenspeler ST 210 geen ƒ 178,- of ƒ 148,- maar ƒ 98,- Maar ook: Sony kleuren TV KV1882 met afstandsbediening en 30 voorkeurstations geen ƒ 1.765,- of ƒ 1.298,- maar ƒ 798,- en nog veel meer!
Witte Hal Bergerweg 51-53 Sittard
(Industrieterrein Bergerweg) Tel. 04490-18162.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels
Grootste sortering div. uitvoeringen reeds vanaf ƒ 899,-. Nu 4x gebogen hemel met 10 snelbruinlampen, ventilator, compleet met statief nu ƒ 1.198,-. Erkend Riho-dealer.
Ook reeds vanaf ƒ 10,- p.wk.
Van Erp, Limbrichterstraat 18, Sittard, 04490-13531
Hoofdstraat 12, Kerkrade, 045-456999.

Snel BRUIN worden? Dat kan!!! Op onze luxe tunnel, 10 x voor ƒ 50,-. Bel voor afspraak, 045-270589.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Computers

Computergebruikers Opgelet!!!
Op alle SENTINEL diskettes 5.25" dsdd en 3.5" ds
10% korting
op onze toch al zeer lage prijzen. (t.m. 15 augustus a.s.)
Kettingformulieren
500 vel met pinfeed vanaf ƒ 13,95. Nergens goedkoper. Ook voor uw familie- en handelsdrukwerk hebben wij de laagste prijzen. Vraag vrijblijvend offerte!!
SD-C Druk en Computersupplies
Akerstraat Nrd. 188, Hoensbroek. Tel. 045-223409.

SX64 is C64 met ingeb. drive en kl.mon. Final cartr. III vele disks, tijdschr. en boeken, pr. ƒ 1.050,-. Star NL10 en Sheetf. IBM en C64 cartr. pr. ƒ 550,-. Tel. 04754-86292.

Te koop MSDOS PC 10 mb hdd 1 fdd, kl. mon. en softw., handl. etc., pr.n.o.t.k. Tel. 04490-41807.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TV/Video

KLEURENTELEVISIES, Philips, Blaupunkt, ITT vanaf ƒ 95,-. Radio/tv Frank BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '81 (typenr. vermelden) en def. VHS video's. Tel. 045-723712.

Gevraagd: KLEUREN-T.V.'s defect geen bezw., video's, VHS, stereo-torens, comp. disc enz. Tel. 04406-12875.

TV-video rep. alle merken, 24-uur service. Tel. 043-479427.

Te koop Philips KTV, 66 cm, 12 tiptoetsen, i.z.g.st., ƒ 175,-. Tel. 045-461162.

KLEURENT.V. met teletekst en afst. te koop. 045-724099.

KLEUREN TV vanaf ƒ 75,- grote sortering, Radio TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Muziek

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL. 045|214253 HOENSBROEK
(Bij de Markt)
Een vertrouwd adres voor: Keyboards, orgels, synthesizers blaas- en slaginstrumenten, gitaren, versterkers, orkestapparatuur, accordeons, midispecialisatie enz. enz. Altijd leuke aanbiedingen en occasions.
Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

PIANO of vleugel? Kopen of huren? De grootste keuze bij Van Urk. Vraag offerte. Bel. 010-4363500. Van Urk, Westersingel 42, R'dam.

Te k. YAMAHA synthesiser DX 21, met toebeh. ƒ 1.000,-. Tel. 045-228049, na 18.00 uur.

Te koop ORKESTORGEL Yamaha en Elka OMB 5. Tel. 045-459026.

Te k. 12 snarige akoestische GITAAR met element, pr. ƒ 175,-. Tel. 045-458901.

Te k. TAPEDECK met ingeb. versterker, merk Aristona, pr. ƒ 200,-. Tel. 045-458901

Te koop akoustische GITAAR, z.g.a.n. Nw. pr. ƒ 500,- vr.pr. ƒ 150,-. Tel. 045-222101.

Te k. goede Duitse PIANO'S va. ƒ 1.000,-. Rijksweg Nrd. 13, Geleen. 04490-54140.

Zoek eenv. LICHTINSTALLATIE, bijv. mast en dwarsbalk. 045-316997.

Te k. SYNTHESISER Juno 106, ƒ 1.000,-. Sampler, HS I ƒ 3.500,-, tel. 045-223825.

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw-openhaarden
kachels - inzethaarden
Jac Köhlen
Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis)
04490-13228- 14862.

Buderus, Radson, Intergas, Nefit CV KETELS. Scherpe prijzen, goede service. Jac. Köhlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, tel. 04490-13228/14862.

Kachels nieuw en gebruikt, nergens beter nergens goedkoper. De KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te k. GASHAARD huisjesmodel. Tel. 045-216876.

Te koop gashaard type DRU radialux, 4 jr. Tel. 045-416476.

Te koop partij open haard hout, platte BUISKACHEL en voorzethaard. Tel. 04406-12424.

Verzamelingen

Weg. omst.h. te k. 3 prachtige FOTO-ALBUMS 40 x 28 cm van Heerlen e.o., ca. 700 foto's. Tel. 04780-83842.

Braderieën/Markten

Vandaag
grote vrije markt
rondom Makado - Beek (toegang gratis)

JAARMARKT te Thorn op 17 september. Nog enige standhouders gevraagd. Inl. 01620-55776.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te koop gevraagd

Te k. gevr. HOGEDRUKREINIGER en rolsteiger. Tel. 04740-2057.

Te k. gevr. voor onze cliëntèle: HORECA-INVENTARISSEN. Inl. 04740-2057 tijdens kantooruren.

Te k. gevr. plm. 60 st., 2e hands GRINTTEGELS, 50 x 50. Tel. 045-272233.

Te k. WINKELRESTANTEN en restpartijen. Tel. 043-210830.

GOUD, zilv., munten etc. Cont. bet. tot 12 aug. na 19 u. Groenstr. 109, Geleen.

Te koop gevraagd TEKENTAFEL, min. A2 formaat. Tel. 045-454103.

Kunst en Antiek

Uithoff BV
Groot en detailhandel voor nieuwe en gebruikte meubelen
Wij kopen inboedels.
Sinds 25 jaar restauratie en verkoop van antiquiteiten
Showroom Kerkrade.
Eygelshoven)Kerkraderstr.1
Tel. 045-459436.

Te koop antieke en OMAKLOKKKEN. Tel. 045-224363.

Wedden dat !! U bij Wijshoff Antiques zeer zeker zult slagen voor uw antieke MEUBELS, klokken en kachels etc. Amstenraderweg 9 Hoensbroek Centrum. Geopend; dond. vrijd. zaterd. Tel. 045-211976.

Onze kwaliteit bewijst zich zelf met de jaren. Antiek SIMONS Dorpstr. 45A, Nuth (t/o ingang kerk, naast chin. rest.). Donderdag koopavond. Tel. 045-243437.

Diversen

Gebit gebroken
Klaar terwijl u wacht.
Hoonhout
Akerstr. N 328, Hoensbroek
Tel. 045-228211.
Buiten de normale kantooruren, volgens tel. afspraak.

Tesoro METAALDETECTORS EN 2e-hands detectors met garantie. Gesink Tel. 053-300512.

Goede TWEEDEHANDSKLEDING? Winkel van Sinkel, Akerstraat 76, Heerlen.

Te koop draadloze telefoons va. ƒ 160,-, eigen techn. dienst. MEGRO Ned. BV. Tel. 045-220902 b.g.g. 06-52127702, of inform. via Faxnr. 045-229707.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom & Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

BARBEQUES gas-lavasteen en houtskool in alle prijsklassen, grote sortering Reker, Kachel-barbeque speciaalzaak, Kluis 28, Geleen. Tel. 04490-40785.

Te k. aangeb. 3 GOKKASTEN i.g.st., samen ƒ 1.000,- Tel. 043-433169.

2 verstelb. ZIEKENHUISBEDDEN; inklapb. kinderrolstoel ƒ 350,-. AAA Winkel, Rumpenerstr. 116, Brs.

Gevr. kleine electrische app. en GEREEDSCHAP t.b.v. Kinderboerderij Baanloze-centrum. Grasbroekerweg 166 Hrl. Tel. 045-722800.

Door jonge masseuse totale ONTSPANNINGSMASSAGE m. leuk gesprek en (fris) drankje. Eens geweest, U blijft komen. 045-353489.

Te koop RACEFIETSEN Peugeot, kinderwagen enb zw/w. tv. Tel. 04404-12424.

Te k. weg. omst. elektr. ORGEL Yamaha; antieke slaapk.; Opel Manta bwj. '73; Ascona '77. Zondag na 20.00 uur, 045-229743.

Te k. RENFIETS Peugeot, 4 eiken barkrukken en cirkelzaag m. tafel (voor op boormach.), tel. 045-251569.

Te koop 2 SNACKSBRAADBAKKEN voor braderiën en markten, 60x80 cm, pr.n.o.t.k. 045-751963.

HYPNOSE-THERAPIE. Inl. en afspr. praktijk voor toegepaste hypnose Maastricht 043-255068.

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NCRV
15.30 **Getijden.** Gebruiken rond dood, begraven en cremeren. (herh.)
16.12 **De avonturen van Sherlock Holmes.** Engelse serie. Afl.: The Crooked Man. Als kolonel Barclay vermoord in zijn woning wordt aangetroffen, verdenkt men diens vrouw. Holmes zoekt het echter in het verleden van de kolonel. (herh.)
17.04 **Vrouwtje Theelepel.** Tekenfilmserie. (herh.)
17.30 **Journaal.**
17.40 **Kay O'Brien.** Amerikaanse ziekenhuisserie. Afl.: Lessons Learned. Wanneer één van Kay's patiënten op de operatietafel sterft, probeert Dr. Moffit haar te helpen bij de verwerking van dit voorval.
18.25 **Black Beauty.** Serie. Afl.: Een circusjongen. Vickey en Albert horen dat een oude man op zoek is naar zijn mishandelde kleinzoon. Dan komen ze een ziekelijk jongetje tegen, dat hen uitnodigt voor een circusvoorstelling.
18.49 **De roze panter.** Amerikaanse tekenfilm.
19.00 **Journaal.**
19.16 **(TT)Weg van de snelweg Nederland.** Toeristische serie. Afl.: Midden-Brabant.
19.51 **Terug naar Bountiful.** Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Peter Masterson met Geraldine Page, John Heard, Carlin Glynn e.a. De oude mevrouw Watts is ongelukkig bij haar zoon en vinnige schoondochter en besluit op een dag terug te gaan naar haar geboorteplaats, Bountiful.
21.35 **De Puzzelfavoriet.** Spelprogramma gepresenteerd door Peter Plaisier.
22.00 ●●**Hoogtepunten uit U zij de glorie.** Compilatie van het koor-en samenzangprogramma vanuit de Martinikerk in Groningen.
22.30 **Journaal.**
22.41-23.32 **Fortunes of War.** Britse 7-delige serie. Afl. 1: September 1939. Tijdens het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog reist het jonge paar Pringle naar het nog neutrale Roemenië.

● Ron Perlman als Vincent in 'The Beauty & the Beast'. (Nederland 2 - 20.29 uur)

Nederland 2

13.00-13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
AVRO
15.00-16.30 **Sportpanorama.** Verslag van de open Nederlandse tenniskampioenschappen. Commentaar: Jack van de Vooren.
VERONICA
17.00 **Dynasty.** Amerikaanse serie. Afl.: Onthullingen. Alexis ontdekt dat zij een schilderij bezit van de Duitse kunstenaar Stahl. Ze realiseert zich eindelijk wat het geheim van Blake is.
17.45 **Cadans.** Jubileumfilm gamaakt t.g.v. het 150-jaar bestaan van de Nederlandse Spoorwegen.
18.10 ●●**Top 40.** Wekelijks overzicht van de veertig populairste platen. Presentatie: Jeroen van Inkel.
19.00 **Heilige koe.** 100e aflevering van dit auto- en motormagazine.
20.00 **(TT)Journaal.**
20.29 **Beauty & the Beast.** Amerikaanse serie. Afl.: Vincent, de moordenaar. De verslaggever Bernie Spirko komt er achter dat er in de laatste twee jaar een aantal moorden is gepleegd, die op een of andere manier in verband staan met Catherine.
21.20 **(TT)Koos Postema: Op leven en dood.** Laatste talkshow met Koos Postema.

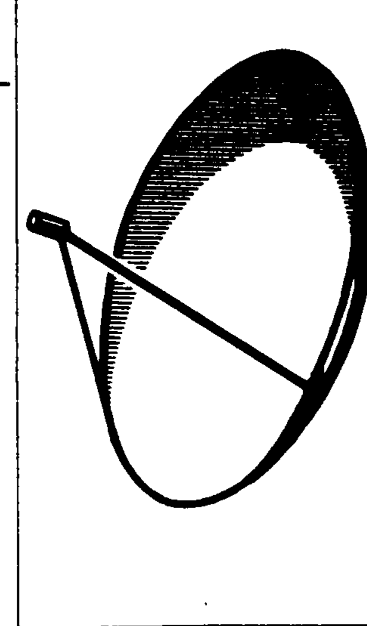

● Joan Crawford en Melvyn Douglas in 'A Woman's Face'. (Nederland 3 - 20.29 uur)

22.05 **Shaka Zulu.** 5-delige miniserie met Henry Cele, Edward Fox, Robert Powell e.a. Afl. 5. Nandi, Shaka's moeder, wordt ernstig ziek en Shaka vervalt in een krankzinnige razernij, die hij afreageert in een soort terreurcampagne.
23.55 **Journaal.**
00.00-01.30 **Sport extra: golf.**

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
13.00-13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.20 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.30 **Sesamstraat.**
18.45 **Mime Time.** Korte sketches door een mimegroep.
18.50 **Robin Hood.** Serie. Afl. 6: De nar van de koning. Koning Richard wordt gered door Robin, maar de dankbaarheid van de koning duurt niet erg lang.
19.47 **Verhalenvertellers.** Serie. Afl. 10: Anansi and Tuaman.
20.00 **Journaal.**
20.29 ■**A Woman's Face.** Amerikaanse speelfilm uit 1941 van George Cukor met Joan Crawford, Melvin Douglas, Conradt Veidt e.a. Anna Holm, een vrouw met een half mismaakt gezicht, moet terecht staan voor moord.
22.17 **Studio Sport.**
22.45 **Journaal.**
22.56-23.01 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

Duitsland 1

10.00 **Heute.**
10.23 **Sportschau.**
10.35 **Immer die verflixten Frauen.** Amerikaanse speelfilm uit 1958 van Charles Walters met David Niven, Shirley MacLaine, Gig Young e.a. (herh.)
12.10 **Aspekte.**
12.55 **Persoverzicht.**
13.00 **Heute.**
13.15 **Programma-overzicht.**
13.45 **Der kurze Traum vom neuen Himmel.** Documentaire over de gevolgen van de culturele revolutie in China.
14.30 **Hallo Spencer.** Wer ist Nummer 1? Kinderprogramma.
15.00 **Die Wilsheimer.** Zesdelige serie. Afl. 2: Andi war in Dallas en Afl. 3: Wer bohrt, gewinnt. Met Hansjörg Felmy, Gila von Weitershausen, Ulrike Sturzbecher e.a. (herh.)
17.00 ●●**Musikladen Eurotops extra.** Muziekprogramma met Latoya Jackson, Fancy, Sugar Toe Monroe e.a.
17.25 **Hier und heute unterwegs.**
19.00 **Markt.**
19.30 ○○**Duck Tales.** Neues aus Entenhausen. Afl.: Falsche Spiele.
19.58 **Programma-overzicht.**
20.00 **(TT)Tagesschau/Wetter.**
20.15 **Spiel ohne Grenzen.** Spelprogramma gepresenteerd door Michael Schanze.
21.45 ●●**Trekking van de lottogetallen.**
21.50 **Tagesschau.**
22.00 **(TT)Das Wort zum Sonntag.** Meditatie met Erich Purk vanuit Münster.
22.05 **Bei Anruf Mord.** Amerikaanse speelfilm uit 1954 van Alfred Hitchcock met Ray Milland, Grace Kelly, Robert Cummings e.a.
23.45 **Keine Gnade, Mr. Dee!** Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Richard T. Heffron met Jim Mitchum, Karen Lamm, Anne Archer e.a.
01.20 **Tagesschau.**
01.25-01.25 **Nachtgedanken.** Beschouwingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

Zie Duitsland 1
12.10 **Nachbarn in Europa.** Internationaal magazine.
13.40 **Diese Woche.** Weekjournaal. (met ondertiteling.)
14.00 **Das Rätsel der Gefühle.** 6-delige serie over menselijke gevoelens. Afl.: De dwaasheid van geweld.
14.30 **(TT)Der Gletscherfuchs.** Japans/Amerikaanse natuurfilm uit 1978 van Koreyoshi Kurahara. Aansl.: Ratschlag für Kinogänger. Filmrubriek. Vandaag: 1. Die Götter müssen verrückt sein - II van Jamie Uys 2. Seitensprünge van Joel Schumacher.
16.05 **Lolek und Bolek.** Animatieserie. Afl.: Aufschlag und Schmetterball.
16.15 **Die Welt der Marionetten.** Portret van de poppenspeler Henk en Ans Boerwinkel.
17.00 **Heute.**
17.05 **Mein Name ist Hase.** Tekenfilmserie.
17.15 **Unter der Sonne Kaliforniens.** Amerikaanse tv-serie. Afl.: Ein hübsches Angebot/Die Warnung. Met Ted Shackelford, Joan van Ark, Michele Lee e.a.
18.10 **Länderspiegel.** Informaties en meningen uit de Bondsrepubliek.
18.55 **Programma-overzicht.**
19.00 **Heute.**
19.30 **Die Pyramide.** Spelprogramma met Dieter Thomas Heck.
20.15 **Wunschfilm der Woche.** 1. Über den Gassen von Nizza. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Nunnally Johnson met Henry Fonda, Leslie Caron, Cesare Danova e.a. 2. Überfall auf die Queen Mary. Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Jack Donohue met Frank Sinatra, Virna Lisi, Tony Franciosa e.a. 3. Die Unbesiegten. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Andrew V. McLaglen met John Wayne, Rock Hudson, Tony Aquilar e.a. (Afhankelijk van de gekozen film kan de begintijd van de volgende programma's met 10 minuten verlaat worden.)
22.00 **Heute.**
22.05 **Das aktuelle Sportstudio.** Gepresenteerd door Bernd Heller. Aansl.: Lotto-trekking.
23.25 **Zwei glorreichen Halunken.** Italiaanse speelfilm uit 1966 van Sergio Leone met Clint Eastwood, Lee van Cleef, Eli Wallach e.a.
01.45-01.55 **Heute.**

Duitsland 3 West

12.35 **Teletekstoverzicht.**
13.00 **Sport im Westen extra.** Tennistoernooi heren in Stuttgart-Weissenhof.
16.30 **Schlösser und Gärten in der DDR.** Vandaag: Das Gartenhaus an der Ilm. (herh.)
17.15 **(TT)Lindenstrasse.** Serie. Afl.: Grünes Licht.
17.45 **Jacques Cousteau: Wiedersehen mit der Welt.** 8-delige serie. Afl. 5: Der Lauf der Welt.
18.30 **A-Z Lifeshow.** Magazine.
19.00 **Aktuelle Stunde.** Regionaal magazine.
19.35 **Sport im Westen.**
20.00 ■**Was geschah letzte nacht?** Amerikaanse speelfilm uit 1936 van James Whale met Edward Arnold, Robert Young, Constance Cummings e.a.
21.20 **Amore.** Film van Klaus Lemke met Ingeborg Maria Kretschmer, Pietro Giardini, Peter Kienberger e.a.
22.35 **Treffpunkt im Unendlichen.** Filmportret van Klaus Mann. (herh.)
00.36 **Laatste nieuws.** Aansl.: Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

13.00 **Sport im Dritten extra.** 1. Training van de Grand Prix Formule 1 te Hockenheim. 2. Tennis Grand Prix toernooi voor heren te Stuttgart-Weissendorf, halve finale.
18.00 **Lindenstrasse.** Duitse serie. Afl.: Grünes Licht.
18.30 **Kinder - Wohl oder übel.** Documentaire over hoe men in Duitsland over kinderen denkt.
19.00 **Glaskasten.**
19.26 **Das Sandmännchen.**
19.30 **Europa unterm Hakenkreuz.** 13-delige documentaire serie over Europa in de tijd van het Derde Rijk. Afl. 7: Danzig: Verlorene Heimat. (herh.)
20.15 **Schinderhannes.** Toneelstuk van Carl Zuckmayer met Helmut Winkelmann, Iris Stromberger-Schöpp e.a.
23.10 **Südwest aktuell - Neues.**
23.15 **Café Grössenwahn.** Gesprekken over literatuur met Christina Wiess. Vandaag: De rebellerende kunstenaar Pier Paolo Pasolini.
00.15-00.20 **Nachrichten.**

● Clint Eastwood als Joe in 'Zwei glorreiche Halunken'. (Duitsland 2 - 23.25 uur)

RTL Plus

08.00 **Konfetti.** Kinderprogramma met Nicole Bierhoff.
08.30 **Heathcliff, der Kater.** Tekenfilmserie. Afl.: Spikes neues Zuhause/Mangos grosse Liebe.
08.55 **Dennis.** Tekenfilmserie.
09.20 **Die Jetsons.** Tekenfilmserie. Afl.: Der Schein trügt.
09.45 **Klack.** Kinderspelprogramma met Nicole Bierhoff.
10.15 **California Clan.** Amerikaanse serie. (herh.)
11.00 **'Explosiv'.** Magazine met Olaf Kracht. (herh.)
11.40 **Bornemanns Nähkästchen.**
11.50 **Tekenfilm.**
12.05 **Die Jetsons.** Tekenfilmserie. (herh.)
12.30 **Klassik am Mittag m.m.v. het RTL-orkest.**
13.00 **Heute bei uns.**
13.05 **Rapido - Sommer Tour '89.** Muziekmagazine voor de jeugd. Presentatie: Ingo Schmoll.
14.15 ■**Zwei Bayern in St. Pauli.** Duitse speelfilm uit 1956 van Hermann Kugelstadt met Joe Stöckel, Beppo Brem, Lucie Englisch e.a.
15.50 **Polizeibericht.** Misdaadserie. Afl.: Rauschgift.
16.15 **Motorsport - Extra.** Reportage van Willy Knupp over de grote prijs van Duitsland.
16.45 **Spiegelei.**
17.15 **Dance.**
17.45 **Niemand ist perfekt.** Amerikaanse misdaadserie. Afl. 1.
18.15 **Anpfiff - Die Bundesliga Show.** Presentatie: Ulli Potofski. (om 19.00 uur onderbroken voor Sport-Depesche.)
20.00 **RTL aktuell.** Actualiteiten met Marget Deckenbrock en Anne Hacker.
20.15 **Heisse Ferien in Amerika.** Italiaanse speelfilm uit 1985 van Carlo Vanzina met Edwige Fenech, Jerry Cain, Christian de Sica e.a.
21.35 **Der Hammer.** Amerikaanse serie. Afl.: Mini Papillon.
22.00 **Dall-As.** Hoogtepunten. Deel 1.
23.00 **Das bumsfidele Internat.** Zwitserse speelfilm uit 1969 van Norbert Terry met Vincent Gauthier, Barbro Hedstroem e.a.
00.45-00.50 **Betthupferl.**

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. **09.00** SAT 1 Blick. **09.05** Programma-overzicht. **09.30** Wirtschaftsforum. **10.00** SAT 1 Blick. **10.05** Die Waltons. Afl.: Die Flitterwochen. **10.50** Teletip Geld. **11.00** SAT 1 Blick. **11.05** Verfeindet bis aufs Blut. Amerikaanse pilotenfilm uit 1985 van Robert Butler met Daphne Ashbrook, Georgann Johnsonn, Michael Madsen e.a. **12.35** ■Schrecken der Division. Amerikaanse comedy uit 1952 van Norman Taurog met Jerry Lewis, Dean Martin, Robert Strauss e.a. **14.00** Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. **14.05** Familie Feuerstein. Afl.: Bitte recht freundlich. **14.30** Mister Ed. Afl.: Ed landet einen Hit. **14.55** Der Goldene Schuss. **15.05** Die Waltons. Afl.: Ein Zuhause für Stevie. **15.50** Teletip Tier. **16.00** SAT 1 - Teleshop. **16.25** Der goldene Schuss. **16.35** Bonanza. Afl.: Hoss und die Nonnen. **17.25** Teletip Reise. **17.35** SAT 1 Blick. **17.45** Programma-overzicht. **17.50** Das Imperium - Die Colbys. Afl.: Der Beweis. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** Kino News. **19.30** MacGyver. Afl.: Ein unsichtbarer Gegner. **20.25** SAT 1 Wetter. **20.30** Make-up und Pistolen. Afl.: In blinder Angst. **21.25** SAT 1 Sport. **21.30** Diva. Franse misdaadfilm uit 1980 van Jean-Jacques Beineix met Wilhelmenia Wiggins-Fernandez, Richard Bohginger, Chantal Deruaz e.a. **23.35** SAT. 1 Blick. **23.45** Die gelbe Hölle. Britse speelfilm uit 1958 van Val Guest met Carl Möhner, André Morell, Walter Fitzgerald e.a. **01.00-01.10** Programma-overzicht.

SSVC

10.00 **Children's SSVC.** Vandaag: Percy Peeverley's World of Cartoons. Afl.: Percy Washing.
10.30 **Hokey Wolf.** Tekenfilm.
10.40 **The Lone Ranger.** Serie.
11.05 **Lost in Space.** Serie.
11.55 **Grandstand.** Cricket, Volleybal en Racing.
18.05 **News and weather.**
18.55 **MacGyver.** Serie. Afl.: Enemy within.
19.40 **Royal Tournament '89.** Hoogtepunten uit het jaarlijks militair spektakel van 'Earl's Court'.
20.40 **Columbo.** Serie. Afl.: Try And Catch Me.
21.50 **No Strings.** Nieuwe serie. Afl.: Oh, Don't Deceive Me; Oh, Never Leave Me.
22.15 **Holiday Outings.** India.
22.25 **News and Weather.**
22.40 **Jumping the Queue.** Nieuwe tweedelige dramaserie.
23.55 **John Sessions - On The Spot.**
00.20-00.45 **Soap.** Serie. (herh.)

Sky Channel

06.30 **The Flying Kiwi.**
07.00 **The Nescafe UK Top 50.**
08.00 **Fun Factory.** Kinderprogramma.
12.00 **Transworld Sport.**
13.00 **Wrestling.**
14.00 **Miss U.S.A. Pageant 1989.** Amerikaanse tv-film.
16.00 **Sara.** Avonturenserie.
17.00 **The Nescafe UK Top 50.** De Britse hitparade.
17.30 **Eurosport overzicht.**
19.00 **Trans World Sport.**
20.00 **Tennis.**
22.00 **Mastrs Soccer.**
23.00 **Golf.**
00.00 **Rugby.**
01.30-06.30 **Landscape Channel.** Sfeerbeelden met muziek.

Super Channel

07.00 **Boogaloo Pooper Doo.** Tekenfilms.
11.00 **The Mix.**
12.00 **Touristic Magazine.** Reismagazine.
12.30 **The Mix.**
13.00 **Hollywood Insider.** Hollywood-nieuwtjes.
13.30 **The Mix.**
14.00 **Flame trees of Thika.** Avonturenserie.
15.00 **Carry on Laughing.** Fragmenten uit de komische 'Carry-on'-filmserie.
16.00 **Wanted Dead or Alive.** Westernserie.
16.30 **The Mix.**
17.00 **Dick Turpin.** Britse avonturenserie.
17.30 **Coca Cola Eurochart.**
18.30 **TBA Basketball Finals.**
19.30 **Videofashion.** Modemagazine.
20.00 **The Rage of Paris.** Amerikaanse komedie.
22.00 **Taggart.** Detectiveserie.
22.55 **Roving Report.** Actualiteitenreportage.
23.30 **Cat People.** Horrorfilm.
01.15 **The Mix.**
02.00-07.00 **Rete Mia.** Italiaans programma.

MTV Europe

Alle programma's in stereo.
07.00 **MTV!**
10.00 **Yo! Mix.**
10.30 **Club MTV.** Dansmuziek.
11.00 **VJ Maiken Wexo.**
17.00 **US Top 20 Countdown.**
19.00 **Week in Rock.**
19.30 **Remote Control.** Spel.
20.00 **MTV Half-Hour Comedy.**
20.30 **Just say Julie.**
21.00 **Party Zone.**
00.00 **MTV - Erotica.**
01.00 **Club MTV.**
01.30 **Night Videos.**

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees voor kanalen zie schema exploitant

■ - zwart wit programma
●● = stereo geluidsweergave
○○ = tweetalig bij stereo-app
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26, 29, 46, 51, 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 WEST: 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 SWF: 40, 55 en 56
België TV 1: 10 en 44
België TV 2: 25 en 47
België RTBF 1: 3 en 8
België Télé 21: 28 en 42
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
Sat 1: 27 en satelliet
MTV Europe: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz, 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/TV 1

10.00 **Kwaliteit van de voeding.** Granen en aardappelen. (herh.)
10.30 **Sociale zekerheid.** Kleine kinderen... kleine zorgen. (herh.)
11.00 **Angst.** Angst, vriend en vijand van het kind. (herh.)
11.40 **Pronto.** Buono vacanze. (herh.)
12.10-12.25 **Basiseducatie.** Claudine. Nected en Ismet. (herh.)
17.00 **Flipper.** Amerikaanse serie. Afl.: De vluchteling.
17.25 **Juke box.**
17.30 **Webster.** Amerikaanse serie met Emmanuel Lewis, Susan Clark, Alexis Karras e.a. Afl.: De vluchteling. Om zijn dagelijkse goede daad te vervullen nodigt padvinder Webster Pee Wee, de portier van zijn school uit, op een etentje. George herkent zijn stem: Pee Wee is 'The great Walnut-to', een befaamd radiogoochelaar uit de jaren '30. (herh.)
17.55 **Nieuws.**
18.00 **Tik Tak.** Animatieserie. (herh.)
18.05 **Plons.** Afl.: Plons en de indiaan. (herh.)
18.10 **Robinson Crusoë.** 13-delige jeugdserie over de legendarische schipbreukeling met Nolle Versijp als Crusoe en Ronald Carrilho als Vrijdag. Dora van der Groen e.a. Afl. 9. De markiezen brengen een vrolijke avond door bij Baron de Gemande. Talon, de kamenier, licht mevrouw de barones in over het hoge bezoek. Ze is vooral geïnteresseerd in de zwarte knecht, Vrijdag. (herh.)
18.35 **Mr.Rossi.** 12-delige Italiaanse tekenfilmserie over het figuurtje Mr. Rossi en zijn hondje Gastone. Afl. 9.
18.55 **De Cosby Show.** 25-delige Amerikaanse komische serie met Bill Cosby, Phylicia Rashad, Sabina Lebeauf e.a. Afl. 6: De mars. Theo krijgt een slecht cijfer voor geschiedenis, maar als hij merkt hoezeer de opmars voor de burgerrechten in Washington zijn ouders en grootouders nu nog bezig houdt, neemt hij zich voor hierin verandering te brengen.
19.20 **Joker- en lotto-trekking.** Mededelingen, programma-overzicht en paardenkoersen.
19.30 **Nieuws.**
20.00 **Sterrenwacht.** Luc Appermont presenteert nieuwe televisiegezichten. Deze talenten interviewen een gast naar eigen keuze, kondigen een nationale of internationale muzikale vedette aan en voeren een gesprek met de verplichte gast. Een vakkundige jury evalueert en beoordeelt.
20.55 **Terugreis naar de dood.** Westduitse tv-film van Hans-Jürgen Tögel naar het boek Terminus van Pierre Boileau en Thomas Narcejac. Met Peter Bongartz, Wolfgang Wahl, Iris Berben e.a. Nadat zijn vrouw een ernstig auto-ongeluk heeft gehad, ontdekt Paul Krantz dat zij een raadselachtig dubbelleven heeft geleid.
22.30 **Nieuws.**
22.45 **Sport op zaterdag.**
23.00 **In de hitte van de nacht.** Amerikaanse serie van David Hemmings met Carol O'Connor, Howard Rollins, Dennis Lipscomb e.a. Afl. 12: Gun Shot. Virgil wordt door een dief bedreigd en schiet hem neer. Als de politie arriveert blijkt dat het slachtoffer een meisje is en geen enkel wapen in haar bezit had.
23.45 **Poolshoogte.** Veertiendaagse astronomische rubriek van Dr. G. Bodifée. Vandaag: Een tiende planeet?
23.55-00.00 **Coda.** 'Recuerdos de la Alhambra' van Francisco Tarrega door het gitaarduo Guiliani.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

13.00-14.00 Autosport: GP F1 van Duitsland. Commentaar: Richard Debeir en Christian Lahaye. **15.30** La pensée et les hommes. Programma over filosofie en lekenmoraal. (herh.) **16.00** Schooltelevisie. (herh.) **16.30** Deutsch mit Victor. **17.00** Guillaume le conquérant. Serie. Afl. 4. Met Hervé Bellon, Emmanuel Petrutz, Mircea Albulesco e.a. **17.50** Noubanimé. Tekenfilms met De Smurfen. **18.15** Génies en herbe. Spelprogramma voor scholieren. Vandaag: Benin en Zaïre. **18.45** Télétourisme. Toeristisch magazine. Presentatie: Guy Lemaire. Vandaag: Hastière. **19.18** Paardenkoersen. **19.30** Journaal. Aansl.: Weerbericht. **20.00** Variétés à la une. **20.05** Le jardin extraordinaire. Natuurmagazine. Presentatie: Paul Galand en Arlette Vincent. **20.35** Dakota Harris. Australische speelfilm uit 1985 van Colin Eggleston met John Hargreaves, Meredith Phillips, Bill Hunter e.a. Luitenant Harris moet in 1945 in het geheim een generaal, een kolonel en een beroemde geleerde, annex pastoor met een Dakota van Australië naar de Verenigde Staten brengen. Het vliegtuig moet boven de oceaan een noodlanding maken, alwaar ze op een gigantisch scheepskerkhof stuiten. **22.05** Portrait: Jacqueline Bir. Actrice. **22.35-23.25** Lotto- en jokeruitslagen, laatste nieuws en weerbericht.

België/Télé 21

19.30-20.00 Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht.

TV5

16.00 Thalassa. **17.00** Concours des jeunes solistes 1989. **18.00** Jeux et comptines de chez nous. **18.20** Télétourisme. **18.30** Les brèves. **18.35** Paris - Saint Lazare. **19.00** Nous adoptons un animal. **20.00** C'est une mouche ou une guêpe? **20.40** Inédits. Reportage. **21.20** Concert. **22.00** Journal télévisé. **22.35** Chic Tornade. **23.25** Supersexy. **00.15** Strophes.

radio

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.04 Nieuws Show. (8.07-8.30 Aktua). 11.04 Music Phone In. 12.04 Oud plaatwerk met Herman Emmink. 13.07 Aktua. 13.30 Country. 14.30 Aktua Sport. 18.07 Coulissen. 19.04 Metropole Orkest. 20.00 Loosdrecht Festival 1989. 22.02 Metro's Music. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Eenzaam avontuur. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

(Elk heel uur nieuws.) 7.04 Vrije Zaterdag. Non-stop oude hits. 8.04 De opening. 11.04 Bal op 't dak. 12.04 Tragiekmuziek. 13.04 Wie in 't Nederlands wil zingen. 14.04 Typisch Hollands. 16.04 Zin in muziek. 17.04 Glas in lood. 18.04 Quartier Latin. 18.15 Levenslief en levensleed. 19.04 Country Time. 20.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

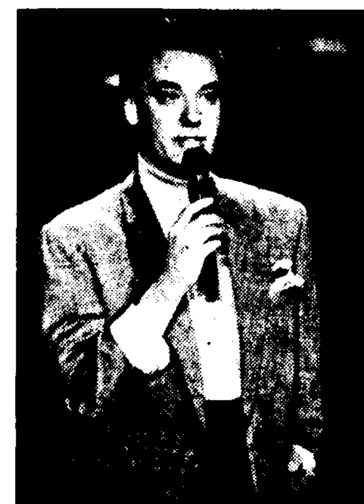
(Elk heel uur nieuws.) 7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospel-rock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip-Radio. 14.04 Popstation. 16.04 Zaterdag-sport. 18.03 Driespoor. 19.04 Koploper. 20.04 Mart van der Stadt. Elpee Pop Special. 21.04 Elpee- en CD Pop. 22.04 Country Style. 23.04-0.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nieuws. 7.02 Wakker worden met... (8.00 Nieuws.) 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Eliane Rodrigues, piano. 12.02 Strauss & Co. 13.02 Veronica Klassiek: Omroep met viool. 14.26 Veronica Kamermuziekserie 88/89: Fiati Kwintet. 14.50 Nieuwe grammofoon- en compactplaten. 16.00 Israël in Egypte. Oratorium van Händel. 18.00 Nieuws. 18.02 Avondstemming. 20.00 Nieuws. 20.02 Klassiek op Zaterdagavond. Wereld Muziek Concours 1989. 22.00 Orgelrubriek. 22.20 Laudate. 23.00-0.00 Literair: Camera Obscura.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nieuws. 9.02 NOS-Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Taal van alledag. 10.00 Hollandse Nieuwe. 10.15 Het meest gevraagd. 11.20 Als mensen veranderen. 11.44 Beste van orkesten. 12.00 Nieuws. 12.05 Meer dan een lied alleen! 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nieuws. 13.10 Hallo Nederland. 13.30 Opo Doro. 14.00 Jazzspectrum. 15.30 Minjon. 16.30 Homonos. 17.00 Licht en uitzicht. 17.46 Postbus 51. De Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nieuws. 18.10 Iyi Haberler. 18.25 Kayen Rasja. 18.40 Arabisch programma. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeling.

● Jan Rietman pres 'Typisch Hollands'. (Radio 2 - 14.04 uur)

Omroep Limburg

9.03 Plat eweg: verhalen en vertelsels in streektaal. 10.03 Limburg boven. 11.03 Festival: een uur cultuur puur. 12.03-12.59 Het evenement: het muziekleven in Limburg. 17.03 Limburg aktueel: nieuws en aktualiteiten. 17.15-17.59 Vrij spel: pop in Limburg.

Belg. Rundfunk

6.35 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.30 Besinnliche Worte. 9.05 LP-Markt. 10.00-12.00 'Hit oder Niete'. 12.00 Veranstaltungskalender. Musik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re - Jugendmagazin. 17.05 FORUM - Das Kulturmagazin. 18.10 BRF-Aktuell. 18.45 Evangelium in unserer Zeit. 19.00 Saturday Night Rock Show. 21.05 Lottozahlen und Sendeschluss.

Luxemburg RTL

5.30 Guten Morgen. 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Treff nach Elf. 12.00 Is ja'n Ding! 14.00 Viva. 15.00 Sportshop. 18.00 Unglaubliche Geschichten. 19.00 Neunzehn - Vierundzwanzig: Charts. 20.00 Dance floor. 21.00 Rock Pop Connection. 22.00 Musik Non-Stop. 0.00-1.00 Traumtänzer.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.05 In unserem Alter. 9.05 Musikpaviljon. 12.05 Pop-Report. 14.05 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton. 17.00 5 Uhr-Tee. 19.05 Das Samstagskonzert. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30 Nachtexpress.

● *Oprah Winfrey presenteert haar show 'De Oprah Winfrey Show'. (Nederland 1 - 21.20 uur)*

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VARA
17.05 Thuis in de dierentuin. Australische serie. Afl. 5: Apenzaken. Meneer Spencer heeft uit het buitenland een aapje meegenomen. Als het aapje geen zin heeft om leuk te doen moet Mitch het onderzoeken, maar het aapje is niet ziek, het is alleen verdrietig.
17.30 Journaal.
17.36 Nederland museumland. Vandaag staan musea in Groningen centraal. Gaste: Imca Marina. Presentatie: Hanneke Kappen. (herh.)
17.55 De verzameling. Verzameling uit eerdere afleveringen van De kunst op straat. (herh.)
18.07 De grote meneer Kaktus Show. (Herh.)
18.34 In het land van de Minikins. 12-delige jeugdserie. Afl. 6: Weer thuis. Foster en Schmidt worden achterdochtig, maar Trudi's grootste probleem is de kat. Ze hoopt maar dat haar ouders en de Minikins veilig in een poppenhuis zijn.
19.00 Journaal
19.07 Tot elke prijs. 13-delige Canadese serie. Afl. 8. Omdat Marc Gagnon haar heeft verlaten, komt Suzie bij haar broer uithuilen. Pierre is echter net bezig de Haïtiaanse fysiotherapeute Lucie het hof te maken.
19.55 Compilatie Fantastico. Spelprogramma gepresenteerd door Robert Long.
20.30 Philip Marlowe, privé-detective. Engels/Amerikaanse serie. Afl. 8: Moeilijkheden zijn mijn werk. De miljonair Henry Jeeter vindt Harriet Hunress geen geschikte partij voor zijn erfgenaam Gerald en vraagt Marlowe haar uit het veld te ruimen. Kort daarop sterft Gerald.
21.20 The Oprah Winfrey Show. Amerikaans praatprogramma met de presentatrice-actrice Oprah Winfrey.
22.03 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
22.28 Golden Girls. Amerikaanse comedyserie. afl.: Het grote avontuur van Rose. Op aanraden van Rose gaat haar nieuwe vriend op wereldreis en Rose mag mee.
22.53 Büch. Een kijkje achter de schermen bij het maken van Amerikaanse televisie in Hollywood. (herh.)
23.35-23.40 Journaal

Nederland 2

VPRO
09.00 De Charlie Brown & Snoopy Show. Tekenfilmserie. Afl.: Someday You'll Find Her.
09.25 ■Laurel & Hardy. Slapstickserie. Afl.: Putting Pants on Philip. J. Piedmont Mumblethunder wacht op de kade en ziet tot zijn grote schrik dat zijn neef een in Schotse kilt geklede zonderling blijkt te zijn.
09.45 Leporell. Kinderprogramma. Vandaag: De Titanic.
09.50 Vanessa de speurneus. Franse jeugdserie. Afl.: De ontvoering. Michel Lefort verdwijnt spoorloos. Ook Vanessa gaat op onderzoek uit.
10.05 Knutsel je mee? Ja..of...nee? Knutselprogramma gepresenteerd door Skip.
10.25-11.00 Hals over kop. Duitse jeugdserie. Afl.: De wedstrijd. Heike's vader hangt al enige dagen in een kroonluchter, want hij wil het record langste lampenzitter breken.
TROS
13.00-16.30 Sportpanorama. Het Melkhuisje. Open Nederlandse tenniskampioenschappen. Commentaar: Jack van de Voorn.
TROS
17.00-18.55 Sport extra: Golf Te Zandvoort.
20.00 (TT)Journaal.
VPRO
20.10 Fietsen door de jaren '80. 5-delige serie over de ontwikkelingen in het Nederlandse taalgebied tijdens het afgelopen decennium. Afl. 5.: België.
21.50 Brussel's By Night. Belgische speelfilm uit 1983 van Marc Didden met François Beukelaers, Ingrid de Vos, Amid Charir e.a. Vier eenzame mensen ontmoeten elkaar in Brussel en besluiten naar buiten te trekken. Max en Abedel krijgen een heftig handgemeen, dat dramatisch afloopt.
23.18-23.23 Journaal.

● *Paul de Leeuw als gast in 'Compilatie Fantastico'. (Nederland 1 - 19.55 uur)*

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.00-12.30 Weekjournaal.
13.00-13.05 Nieuws voor dovem en slechthorenden.
18.00 Het werk neemt je mee. Serie over het reizend bestaan. Afl. 2: Op toernee. Een verslag van het leven van de clownsgroep Los Ginos.
18.30 Sesamstraat.
18.47 Malvira. Belgische poppenserie.
19.00 Studio Sport.
20.00 (TT)Journaal.
20.10 Super-normaal. Korte Canadese film van Don Hurson met Emily Hurson, Yannick Bisson, Wayne Robson e.a. Valerie's moeder probeert Valerie meer interesse bij te brengen voor haar uiterlijk èn voor jongens.
20.35 Panoramiek. Achtergrondinformatie bij actuele ontwikkelingen in de politiek.
21.05 De geliefden van het meer. Ierse tv-film van Tony Barry naar de novelle van Sean O Faoláin met Mary Larkin, Tony Doyle e.a. Ierland, 50-er jaren. Een getrouwde vrouw, die al zes jaar een geheime geliefde heeft, tracht aan deze relatie een einde te maken.
21.58 Werken aan werk. Serie over de grafische sector. Afl. 4: De drukker en zijn leerlingen.
22.28 Journaal.
22.33-23.38 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL Plus

08.00 Li-La-Laune-Bär.
08.05 Inspektor Gadget. Tekenfilmserie. Afl.: Die Fitness-Kur.
08.25 Lady Lockenlicht. Tekenfilmserie. Afl.: Die verloreren Spiegelbilder/Freundschaft.
08.45 Heathcliff, der Kater. Tekenfilmserie. Afl.: Lolos Assistent.
09.00 Die Welt der Schnorchel. Tekenfilmserie. Afl.: Der Verräter Aussichtslose Liebe.
09.25 Pim, Pam, Pummelchen. Duitse speelfilm uit 1969 van Horst Latxke met Manfred Heidenreich, Ilka Badendich e.a.
11.00 Spiegelei. (Herh.)
11.30 Dance. (Herh.)
12.05 Motorsport-Extra. (Herh.)
12.30 Klassik am Mittag met het RTL-orkest.
13.00 Heute bei uns.
13.10 Buck Rogers. Amerikaanse sf-serie. Afl.: Ein gefährliches Geschäft.
14.00 Gut schmeckt's.
14.30 Du darst nicht länger schweigen. Duitse speelfilm uit 1955 van R.A. Stemmle met Heidemarie Hatheyer, Wilhelm Berchert, Werner Hinz e.a. (herh.)
16.05 Ein Kuss um Mitternacht. Amerikaanse speelfilm uit 1949 van Norman Taurog met Mario Lanza, Kathryn Grayson, Ethel Barrymore e.a.
17.45 RTL Musikrevue. Duitse schlagers gepresenteerd door Frank Papke.
18.45 RTL aktuell.
19.00 Ich will Manhattan. Amerikaanse miniserie.
20.10 Kunst und Botschaft. Matthäusrelief van Ernemann Sander.
20.15 Sie reiten wieder. Engelse speelfilm ut 1973 van Peter Sykes met Wilfrid Brambell, Harry H. Corbett, Diana Dors e.a.
21.45 Spiegel-TV. Actualiteitenmagazine.
22.20 Susanne, die Wirtin von der Lahn. Oostenrijkse speelfilm uit 1967 van Franz Antel met Terry Torday, Pascale Petit, Harald Leipnitz e.a. (herh.)
23.50 Catch up. Amerikaanse showgevechten gepresenteerd door Joe Williams.
00.25 Sexy Folies.
01.00-01.05 Betthupferl.

Duitsland 1

09.30 Programma-weekoverzicht. (Herh.)
10.00 Klänge und Tänze im Ludwigsburger Schloss. Met De King's Singers, een Kroatische volksdansgroep, het orkest van de jeugdmuziekschool van Ludwigsburg e.a. Begeleiding: Radio Symfonie Orkest Stuttgart o.l.v. Gianluigi Gelmetti.
11.30 Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.
12.00 ●●Presseclub.
12.45 Tagesschau/Wochenspiegel.
13.10 Magazin der Woche. Regionaal overzicht.
13.35 Diese Woche im Ersten.
13.40 Das gestohlene Gesicht. Tekenfilm.
14.15 Grand Prix van Duitsland. Verslaggever: Helmut G. Müller.
16.15 Pogo 1104. Vierdelige jeugdserie met Ralph Richter, Richy Müller, Erich Bar e.a. Afl. 1: Bauchlandung.
17.00 ARD-Ratgeber: Geld.
17.30 ●●Katholischer Vespergottesdienst Katholiek vesper vanuit de Propsteikirche in Dortmund.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT)Lindenstrasse. Serie. Afl.: Fixierungen.
19.09 Die Goldene 1. Winnaars van de ARD tv-loterij.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT)Tagesschau.
20.15 (TT)Tatort. Detective serie. Afl.: Alles Theater.
21.40 Tagesschau.
21.45 Die Kriminalpolizei rät. Adviezen ter voorkoming van misdrijven.
21.50 Unter deutschen Dächern. Documentaire over de 'Colonia Dignidad' in het zuiden van Chili.
23.20 Detektiv Rockford: Anruf genügt. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Ein nicht ganz freiwilliger.
00.05 Tagesschau.
00.10-00.15 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Kulenkampf.

● *James Read en Hal Holbrook in 'Fackeln im Sturm'. (Duitsland 2 - 20.15 uur)*

Duitsland 2

09.00 ●●Programma-weekoverzicht.
09.30 Evangelischer Gottesdienst. So Gott gefällt. Protestantse kerkdienst vanuit Wartburg zu Eisenach (Oost Duitsland).
10.15 Mosaik. Magazine voor senioren. Vandaag: de veranderingen in de familiestructuur en cultuur van het boerenleven in Guatamala.
11.00 ●●ZFD-Fernsehgarten. Amusementsshow. Presentatie: Ilona Christen.
12.45 Heute.
12.47 Sonntagsgespräch.
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren. Vandaag: Traumziel Europa.
13.30 Wind in den Weiden. Tekenfilmserie. Afl.: Mauly als Leibwächter.
13.50 øøGruey - Der Held, der immer fällt. Jeugdserie. Afl.: Intergalaktisches Spiel.
14.15 Neues aus Uhlenbusch. Duitse jeugdserie. Afl.: Johannes spielt nicht mehr mit.
14.45 Umwelt. Presentatie: Felix Tolxdorff.
15.15 ■(TT)Der Herr der sieben Meere. Amerikaanse speelfilm uit 1940 van Michael Curitz.
16.55 Danke schön. Verslag van de actie Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis. Bekendmaking van de winnaars van deze week.
17.05 Heute.
17.10 Die Sport-Reportage. Presentatie: Magdalena Müller.
18.50 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Politiek magazine.
19.30 Querschnitte. Sterben für die Königin. Natuurfilm over het samenleven van de dieren.
20.15 Fackeln im Sturm. 12-delige Amerikaanse tv-serie. Afl. 8: Bürgerkrieg.
21.45 Heute. Sport am Sonntag.
22.00 Ballerina. Serie over beroemde ballerina's. Afl. 2: Eine Art Wahlverwandtschaft.
23.00 Wetherby. Engelse speelfilm uit 1984 van David Hare met Vanessa Redgrave, Ian Holm, Judi Dench e.a.
00.40-00.45 Heute.

Duitsland 3 West

11.35 Teletekstoverzicht.
12.00 Sport im Westen extra. 1. Tennis: Finale Grand Prix toernooi heren enkelspel in Stuttgart-Weissenhof. 2. Gold: Ladies German Open vanuit Wörthsee/Beieren.
16.00 Reisewege zur Kunst. Filmreportage over de Spaanse streek Valecia.
16.45 Rund ums Zwiebelmunster. Documentaire serie. Afl. 5: Allerschönste Tafelzier.
17.00 Hollymünd.
18.00 Die Besucher. 16-delige jeugdserie. Afl. 7: Kirmes um Mitternacht.
18.30 Xerxes. 6-delige jeugdserie. Afl. 5.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws. (19.30 uur Sport im Westen.)
20.00 Scheidung auf Kölsch. Klucht in drie akten van Trude Herr. (herh.)
22.17 West 3 aktuell.
22.25 Puzzle. Spelprogramma.
23.25 Sommer-Jazz. 11. Kölner Jazz Haus Festival '89.
00.25 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

11.30 Bild(n)er der Chemie. Leuchtendes Lila aus Teer. William Henry Perkin. (herh.)
12.00 Sport im Dritten extra. 1. Tennis Grand Prix voor heren te Stuttgart-Weissenhof, finale heren enkelspel. Commentaar: Volker Kottkamp. 2. Gold Ladies German open te Wörthsee. Commentaar: Eberhard Stanjek.
16.00 Menschen unter uns. Os Garimpeiros: Verlorenes Leben im brasilianischen Urwald. Documentaire.
16.45 Die Tiersprechstunde. Vandaag: Een eekhoorntje als huisgenoot.
17.15 Wandertip. Van Madenburg naar Trifels.
17.30 Nimm's Dritte. Programma-overzicht.
18.00 Urteil des Monats. Juridische case met Karl-Dieter Möller.
18.15 45 Fieber. Berlijns magazine. Vandaag: Jonge mannen - mannelijk, zuur of bitter?
19.00 Abendschau/Blick ins Land am Sonntag.
19.30 Solo für 12. Spelprogramma gepresenteerd door Leska Kaufmann.
20.00 Musik für Sie.
20.15 Sieben Kirche, eine Stadt: Troyes.
21.15 Grosse europaïsche Fotografen.
21.45 Südwest Aktuell - Neues.
21.50 Flutlicht. Sportprogramma.
22.45 Edgar Briggs, das As der Abwehr. Engelse comedyserie. Afl. 5: Der Verräter.
23.10 Heut' abend. ARD-talkshow met Joachim Fuchsberger. Gast: Hans Joachim Kulenkampff. (herh.)
23.55-00.00 Laatste nieuws.

SAT 1

08.05 Mister Ed. Afl.: Ed landet einen Hit. **08.30** Familie Feuerstein. Afl.: Bitte recht freundlich. **08.55** Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. **09.00** Fantasy Island. Afl.: Dichter, Gräber und Gelerhte. **09.50** Teletip Tier. **10.00** SAT.1 Sport. **10.30** Kino News. **10.55** So gesehen. Kerkelijke uitzending. **11.00** Programma-overzicht. **11.05** Ein Froschmann an der Angel. Amerikaanse komedie ut 1967 van Jerry Lewis met Jerry Lewis, Susan Bay, Buddy Lester e.a. **12.55** Zeitzeugen. **13.20** Die Waltons. Afl.: Die Wiege. **14.05** Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. **14.10** Teletip Kochen. **14.20** Teir + Wir. **14.50** Der Goldene Schuss. **15.00** ■Apachenschlacht am schwarzen Berge. Amerikaanse western uit 1949 van Joseph Kane met Rod Cameron, Adrian Booth, Forrest Tucker e.a. **16.30** Auf und davon. **17.00** Der Goldene Schuss. Aansl.: Programma-overzicht. **17.10** Sinbads siebente Reise. Amerikaanse avonturenfilm uit 1958 van Nathan Juran met Kerwin Mathews, Kathryn Grant, Richard Eyer e.a. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** Programma-overzicht. **19.10** Die Schöne und das Biest. Amerikaanse fantasiefilm uit 1987 van Richard Franklin met Linde Hammilton, Ron Perlman, Roy Dotrice e.a. **20.00** SAT.1 Wetter. **20.10** Solang' die Sterne glüh'n. Oostenrijkse speelfilm uit 1958 van Franz Antel met Gerhard Riedmann, Heidi Brühl, hans Moser e.a. **21.40** SAT 1 Sport. **21.50** Hallo Berlin. **22.15** Auf der Flucht. Amerikaanse misdaadserie van Abner Biberman met David Janssen, Arthur O'Connell, Don Gordon e.a. **23.05** SAT. 1 Blick. **23.15** Stunde der Filmemacher. **23.30** Der Fänger. Amerikaanse speelfilm uit 1965 van William Wyler met Terence Stamp, Samantha Eggar, Mona Washbourne e.a. **01.30-01.40** Programma-overzicht.

SSVC

12.25 Children's SSVC. Afl.: Chock-A-Block.
12.45 Jimmy Cricket's Joke Machine. Komische serie.
12.55 Home on sunday. Nieuwe serie met Cliff Michelmore die een bezoek brengt aan Rabbi Hugo Gryn.
13.30 Test Cricket. Hoogtepunten van gisteren.
14.00 News and Weather.
14.10 Bullseye. Dartboardspel.
14.35 Battle Cry. Film.
16.50 Children's Royal Variety Performance. Een gala-avond met aanwezigheid van HRH Prinses Margaret.
18.50 Songs of Praise.
19.25 News and Weather Report.
20.05 Perfect Strangers. Serie.
20.30 Eastenders. Serie.
21.20 Life without George. Serie.
21.55 News and weather.
22.15 The Wilkinson sword combined services sports awards.
22.30.Tales Of Sherwood Forest. Nieuwe serie. Afl.: Opening Night.

Sky Channel

06.30 Bailey's Bird. Avonturenserie.
07.00 Hour of Power.
08.00 Fun Factory.
12.00 International Motor Sports.
13.30 Fashion Television.
14.00 The Grammay Awards.
15.30 Elton John.
16.00 Beyond 2000. Wetenschap en techiek.
17.00 Big Valley. Westernserie.
17.30 Eurosport menu.
19.00 Tennis daivd Cup.
20.00 Autosport.
22.00 Masters Soccer.
23.00 Tennis.
01.30 Landscape Channel. Sfeerbeelden met muziek.

Super Channel

07.00 Boogaloo Pooper Doo.
11.00 Coca Cola Eurochart.
12.00 Video Fashion.
12.30 Documentary TBA.
13.00 It's written. Literaire reeks.
13.30 Blake's Seven. Sf-feuilleton.
14.30 Salvage One. Komische serie.
15.30 EURO Magazine.
15.45 The Mix.
17.30 The World Tomorrow. Religieuze aktualiteiten.
18.00 European Business weekly.
18.30 Roving Report. Aktualiteiten.
19.00 Tracking Music.
19.55 Weather.
20.00 The UK Top 50. De Britse hitparade.
21.00 Shoestring. Britse detectiveserie.
21.55 Weather Report.
22.00 Cracker Factory. Amerikaanse tv-film.
00.00 The Mix.
02.00-07.00 Rete Mia. Italiaans programma.

MTV Europe

Alle programma's in stereo
07.00 VJ Marcel Vanthilt.
11.00 VJ Kristiane Backer.
13.30 MTV Spotlight.
14.00 MTV's Braun European Top 20.
15.00 Week in Rock.
15.30 MTV Classics.
16.30 VJ Ray Cokes.
18.00 VJ Maiken Wexo.
21.00 VJ Marcel Vanthilt.
00.00 MTV's Metal Hammer.
01.00-07.00 Night Videos.

België/TV 1

09.00 Beertje Colargol. Kinderserie.
09.15 De Smurfen. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: De geluidsmuur/Wie zorgt voor Puppy?
09.40 Kinderen van de vrijheid. Franse tekenfilmserie.
10.00-11.00 Eucharistieviering vanuit Lo.
14.30 Krokant. Culinaire serie. De meest succesvolle recepten uit vorige uitzendingen.
15.30 Overvallers in de dierentuin. Nederlandse jeugdfilm van Christ Stuur met Lex de Reyt, Marlous Fluitsma e.a.
17.00 De speelvogels. Amerikaanse serie met Roger Moore en Tony Curtis. Afl. 11: Mijn vriend Angie. Kyle Sandor, de ex-baas van een belangrijk Amerikaanse syndicaat wil zich in Cannes eens goed uitleven. Maar Sandor blijkt niet alleen vrienden te hebben. (herh.)
17.55 Nieuws.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. (herh.)
18.05 De kinderen van Bolderburen. 7-delige Zweedse jeugdserie naar de boeken van Astrid Lindgren. Afl. 6.
18.30 De collega's. Serie met Bob Vanderveken, Nelly Rossiers, Tessy Moerenhout e.a. Afl. 12: Het feest.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Nieuws.
19.45 Sportweekend. Aansl.: Verkeerstip: Landbouwer in het verkeer.
20.15 De overtocht. 3-delige Amerikaanse tv-film uit 1986 van Karen Arthur. Deel 2. Met Cheryl Ladd, Lee Horsdley, Christopher Plummer e.a. Zomer 1940: Armand vreest voor de veiligheid van Liane en zorgt ervoor dat zij naar Amerika kan terugkeren. Door een misverstand weigert zijn zoon Robert nog één minuut langer onder een dak met zijn vader te wonen.
21.20 Matlock. Serie. Afl.: Krijgsraad.
22.30 Nieuws.
22.45 Triomf van het Westen. 13-delige Britse documentaire van Chris Martin over de invloed van de Westerse beschaving op de hele wereld. Afl. 13: Nederlagen.
23.40-23.50 Coda. Plastische kunsten: 'Het grote woud' van Jacob van Ruysdael uit de reeks '100 meesterwerken'.

● *Lee Horsdley en Cheryl Ladd in 'De overtocht'. (België/TV 1 - 20.15 uur)*

België/TV 2

14.55 Autoraces. Grote prijs Formule 1 van West-Duitsland. Rechtstreekse reportage vanuit Hockenheim. Commentaar: Dirk de Weert.
16.15-16.45 Windsurfen. Samenvatting van de Coast Race van De Panne-Knokke. Commentaar: Carl Huybrechts.

België/RTBF 1

14.15 Autosport. GP F1 van Duitsland. Commentaar: Richard Debeir en Christian Lahaye. **16.45** Actualités à la une. **16.50** Salto angel, funambule de l'impossible. Filmdocumentaire. **17.15** Variétés à la une. **17.20** Dimanche musique. Hoogtepunten van het Koningin Elisabeth Concours. Vandaag: 1. Sonate nr. 3 in d, opus 108 van Brahms. 2. Vioolconcert van Walton. Uitgevoerd door Catherine Cho, viool. (herh.) **18.15** Cinémaà la une. **18.20** Papa bonheur. Amerikaanse serie. Afl. 14: Adieu Betty Lou. Met Bill Cosby, Physicia Rashad, Malcolm-Jamal Warner e.a. **18.45** Noubanimé. Tekenfilms met de Smurfen. **19.00** Le week-end sportif. Sportmagazine. Presentatie: Michel de Ville. **19.30** Journaal en Weerbericht. **20.00** Cinéma à la une. **20.05** Au nom de tous les miens. 8-delige Frans/Canadese serie. Afl. 1. Met Jacques Penot, Michael York, Machea Meril e.a. **21.00** Billet de faveur: La jalousie. Toneelstuk van Sacha Guitry met Serge Michel, Michel de Hertogh, Catherine Laury e.a. Toneelregie: André Debaar. Omdat hij zijn vrouw ontrouw is geweest, denkt de man dat zij hem op haar beurt ook zal bedriegen. Pas als zij hem ook werkelijk ontrouw is, verdwijnt zijn ziekelijke jaloezie. **22.50-23.25** Laatste journaal en weerbericht.

België/Télé 21

19.30 Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht.

TV 5

16.00 L'école des fans. **16.45** Immédias. **17.15** Apostrophes. Literair magazine. **18.30** Les brèves. **18.35** Paris - Saint Lazare. **19.30** Flash varicelle. **20.00** Sacrée soirée. **21.30** Les animaux du monde. **22.00** Journal Télévisé. **22.35** Reportages. **23.30** Sport. **00.30-00.45** Le quart d'heure du procope.

radio

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.02 Ontbijtshow. 7.53 Ter Overweging. 8.05 Groot nieuws. 9.02 Veronica Sport. 10.02 Wegwezen. 11.02 Zomereditie. 13.05 Hier en Nu. 14.02 Langs de lijn. Sport en muziek. 18.02 Meer over minder op zondag. 19.02 The Groove Juice Special. 20.02 Toppers van toen. 21.02 Play it again. 22.02 Now's the time. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Nachtwacht. 6.02-7.00 Een goede morgen met Ron Brandsteder.

Radio 2

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Vroege Vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Josepha Mendels (6). 10.30 Muziekmozaïek. 12.02 Muziektheater. 13.02 Radiojournaal. 14.02 Nederlands op 2. 15.02 Muziek met Meta. 16.02 Zomerradio met Robin Albers. 18.02 Per Modulatie. 19.02 Leuterkoek en zandgebak. 19.10 Ssssst... 19.30 Hersengymnastiek uit Ibiza. 20.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Heksennest, dorp der dorpen. 9.02 Zin in pop. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 Miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 Tijd voor toen. 16.02 Zalige Liefdeslijn. 18.02 Hitweek. 19.02 Pop-eye. 20.02 Radio Thuisland. 21.02 Koele korridor. 22.02-0.00 Op slag van maandag.

Radio 4

8.00 Nieuws. 8.04 H-Vier. 9.00 Onder de Groene Linde. 9.15 Musica Religiosa et Profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Nieuws. 10.02 Eucharistieviering. 11.00 Zomeracademie 1989: Nederlandse Mozartweek 1989. 13.00 Nieuws. 13.02 Opera Matinee: Fragmenten uit David et Jonathas van Charpentier. 14.00 Wereld Muziek Concours 1989. 16.00 Jazzgeschiedenis. 16.30 Edison-Prijswinnaars. 18.00 Nieuws. 18.02 Continu Klassiek. 20.00 Nieuws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Vermeer Strijkkwartet - Vogler kwartet. 23.09-0.00 Hoorspel.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nieuws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Zo moet het kunnen. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde Ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen. 12.00 Nieuws. 12.05 Het zwarte gat. 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde Ganzen. 18.00 Nieuws. 18.10 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 De onbekende Islam. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en Hoop. 21.20 Medelanders Nederlanders. 22.10-22.40 Jazz uit het historisch archief.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94: muziek op verzoek. 10.02 Postbus 94: muziek op verzoek. 11.02 Sport. 12.02-13.00 D.S.M. - Limburg/concert: concertserie met vooraanstaande (amateur)orkesten, ensembles en koren. 18.05-19.00 Sport.

● *Tom Egbers in 'Langs de lijn'. (Radio 1 - 14.02 uur)*

BRT 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen (6.30, 7.00, 7.30 Nieuws.) 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. 9.00 Visum. 9.30 Golfbreker. 10.00 Nieuws. 10.03 De pre-historie. 11.00 Oordegelijk. 13.00 Nieuws. 13.10 De tafel van een. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Sportkaffee met nationale en provinciale voetbaluitslagen (om 18.00 Nieuws). 20.05 Vragen staat vrij (om 22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (0.00, 5.00 en 5.30 Nieuws).

Belg. Rundfunk

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung: Üver d'Land on d'Lögt - van domols on högt/Echno Nord: Alles watt daer att ömmer över Kelemes än et Jöhltal weete wollt. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 Rückblick. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 DOMINO - die Schielshow des BRF. 17.05 Sportmagazin. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-21.00 Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate von Wochenende und Sendeschluss.

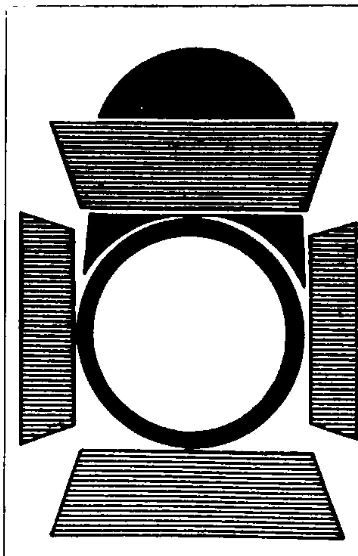
Luxemburg RTL

4.00 Musik Non-Stop. 7.00 Heimatmelodie. 9.00 Sonntagsfrühstück. 11.00 Rückblick - Oldies. 12.00 Musikparade. 14.00 Wünsch Dir was. 17.00 Sportshop. 18.00 Nachgefragt. 19.00 Volkstümliche Hitparade. 21.00 Country-Coach. 22.00 Neunzehn - Vierundzwanzig. Musik Non-Stop. 0.00-1.00 Traumtänzer.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.05 Das grosse Platzkonzert. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Chöre der Völker. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Erinnerung. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30 Nachtexpress.

TV 10 verkeert in groot gevaar: hoe het CDA keihard orde op zaken stelde

Er komt definitief commerciële omroep: de veranderingen in en rond Hilversum voltrekken zich razendsnel. Eerst al die opzienbarende transfers, de aanpassingen van de programma's, de onrust onder de oude omroepen. Dan de politiek: de PvdA legt zich neer bij commerciële televisie, de NOS schrijft geschrokken een sos-brief aan Den Haag, en tenslotte gaat tot ieders verbijstering ook het CDA overstag. Klap op de vuurpijl: Europa trekt zijn handen af van TV 10 en Veronique, waarna er alsnog een tweede revolutiegolf dreigt, zoals het nieuws van de laaste dagen laat zien.

Minister Brinkman had het al voorspeld: de politiek zal de komst van de commerciële avonturiers niet gelaten over zich heen laten komen. Het is niet zoiets als het weer, zei hij. De politiek laat zich niet ringeloren door de Van den Endes en de Hardings, en het machtige CDA al helemaal niet.

Er werd vervolgens wat schamper gelachen, en het CDA leek eindelijk een forse tik te moeten incasseren. Maar de christen-democraten pasten zich opnieuw als kameleons aan aan de gewijzigde omstandigheden. Ze sloegen terug. En hoe.Een scenario van hoe het tot dusverre gelopen is en hoe het mogelijkerwijs verder zal gaan.

Van den Ende was een dag te vroeg

Vanaf half april begon het gerucht in Hilversum te circuleren. Joop van den Ende is bezig met een eigen commercieel televisiestation. Dat zou wat worden. Hij had immers alle tv-persoonlijkheden van naam onder contract. Kijkcijfers? Die wezen steevast en onverbiddelijk in de richting van Aalsmeer. Daar werd het televisiepubliek bediend. In Hilversum werd slechts voor de omlijsting van het dagelijkse televisie-avondje gezorgd.

Als Joop van den Ende al die sterren uit Hilversum zou terugtrekken, dan zouden daar de nodige kaartenhuizen ineen storten. Geen Henny Huisman meer bij de KRO, geen Jos Brink meer bij de AVRO, Ron Brandsteder weg bij de TROS, Sandra Reemer weg bij de NCRV, Maartje van Weegen niet meer met een eigen praatshow bij de KRO, ga zo maar door. De Hilversumse omroepen zouden dan pas goed merken, hoezeer ze zich met huid en haar aan Van den Ende hadden verkocht.

Het gerucht bleek waar te zijn. Op 1 mei tekende Van den Ende triomfantelijk zijn TV 10-contract met Peter Jelgersma, de man van de kabels en de guldens. Op de ochtend van 2 mei verscheen het verslag van dat plechtige moment in geuren en kleuren in De Telegraaf, die daartoe speciaal was uitgenodigd. Een bom onder het omroepbestel. 'Made in Aalsmeer'. Maar op de avond van diezelfde tweede mei viel het kabinet.

Alles was maandenlang goed voorbereid. De berekeningen waren solide geweest. De banken waren met kredieten over de brug gekomen. Adverteerders hadden binnenskamers laten weten, dat ze zouden meedoen. Juristen hadden de constructie nageplozen en in orde bevonden. Zelfs minister Brinkman was al weken tevoren in grote lijnen op de hoogte gebracht. Van Aalsmeer zou een signaal worden verstuurd naar Milaan, en van Milaan zou het worden teruggekaatst naar Nederland. Via de satelliet, met een zogeheten U-bocht. Even in Milaan, een fractie van een seconde. Dan waren ze ineens een buitenlands station. En dan konden ze mooi een lange neus maken naar die verkalkte Nederlandse mediawet.

Cruciaal moment

Alles was goed voorbereid, op een juiste taxatie van de politieke situatie in Nederland na. Nota bene de VVD, de partij waarvan iedere commerciële omroep-avonturier het moest hebben, liet het kabinet struikelen. Op een cruciaal moment. Begin mei, vlak voor de vakanties. Verkiezingen zouden normaal gesproken in juli of augustus kunnen worden gehouden, maar eerst moest er nog een Europese verkiezing tussendoor, en bovendien: in de zomer zouden te veel Nederlanders in een buitenlandse zon liggen. Dus werd het september.

Van den Ende en Jelgersma hebben, evenals Rob Out en Lex Harding van Veronica, lange tijd gedacht dat ze die Nederlandse politiek niet nodig hadden. Dat wilden ze ook graag denken, want van Den Haag hebben ze in Hilversum allang tabak. Den Haag, daar praten ze veel te lang, zeggen ze al jaren bij Veronica, AVRO en TROS. Wie een beetje haast wil maken met veranderingen in het omroepbestel, die haalt de finish nooit. Den Haag, daar word je sufgepraat. Niet om het praten alleen, maar omdat te veel politici hun geestverwante omroepen zoals KRO, NCRV en VARA willen beschermen.

Zoals al eerder vaak gebeurd is, hebben ze in Hilversum toch weer buiten de taaie kracht van de politiek gerekend. En met name de taaie kracht van het CDA. Op cruciale posten zit een CDA'er. In het Catshuis, om maar eens een niet onbelangrijke functionaris te noemen. Op WVC. Op Buitenlandse Zaken. En ook op Europese Zaken, staatssecretaris Van Voorst tot Voorst.

Eerst Europa

Dat kwartet schermde eerst bekwaam de grenzen af. Jawel, buitenlandse zenders mogen gewoon in de Nederlandse huiskamers binnenkomen. Tegen een Europese richtlijn van die strekking zou Nederland zich niet verzetten. Vanzelf niet, want er waren op dat vlak al voldoende uitspraken van Europese rechters. Reclame, desnoods ondertiteling, het mocht allemaal, mits in volume strokend met de beperkingen die ook aan Nederlandse zenders werden opgelegd.

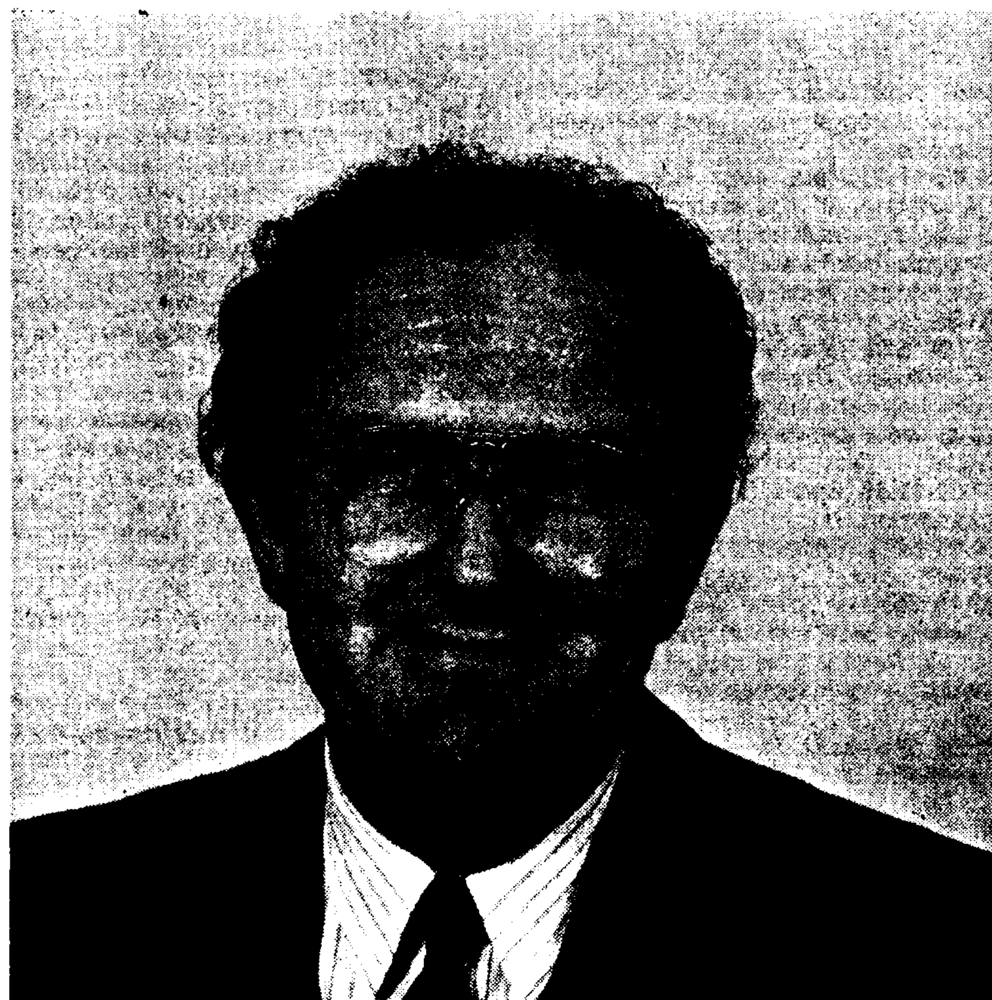
Weliswaar droegen de CDA'ers ertoe bij, dat de Europese richtlijn nog even op zich laat wachten, door bij stemmingen in Brussel te aarzelen en te talmen, maar het uitzicht dat ze boden, was duidelijk: buitenlanders zijn welkom. Slechts een beperking wilden ze laten aantekenen. Buitenlandse zenders zouden dan ook echt buitenlands moeten zijn. Dus geen U-bochtconstructie. Wie vanuit Aalsmeer en Hilversum uitzendt, via Milaan of Luxemburg, om louter en alleen de Nederlandse huiskamers te bereiken, die is geen buitenlandse doch een Nederlandse zender.

Dat vond de Europese Commissie in Brussel ook. De Europese ministers hebben er weliswaar nog geen formele uitspraak over gedaan, maar dat zit wel snor, hebben de CDA'ers geconstateerd. Van den Ende en Harding blijven Nederlanders, want Brussel zegt het. En dus hadden de commerciële avonturiers ineens geen Europa meer om op terug te vallen. Ze moeten het derhalve in Nederland zien glad te strijken.

Vreemde

En ziet, ook daar vinden ze de CDA'ers op hun weg. Natuurlijk, de christen-democraten zijn niet ziende blind. Ze voelen in hun hart niets voor commerciële omroep, maar een vreemde in Jeruzalem zijn ze ook weer niet. Overal in de wereld rukt de commercie op, dus is het proces ook bij ons niet te stuiten. Had hun eigen minister Brinkman dat al niet veel eerder toegegeven? Had hij niet zijn topambtenaar Andries Overste een nota laten schrijven, waarin die onvermijdelijkheid doorklonk? Overste is inmiddels door Joop van den Ende weggekocht, maar dat wil niet zeggen dat Elco Brinkman daarmee ineens zijn verstand verliest.

Voor de vorm heeft het CDA zo lang mogelijk geroepen, dat er beslist geen commerciële omroep in Nederland mag worden bedreven, maar dat was meer tactiek. Tijdrekken. Eerst Europa veiligstellen, dan komt Nederland vanzelf wel, bedachten ze binnen het CDA, met de sluwe wijsheid die ruim zeventig jaar onafgebroken regeren met zich meebrengt.

● Joop van den Ende

● Minister Brinkman

Het Nederlandse publiek is intussen lekker gemaakt met beloften van avonden vol shows en spelletjes, met ontbijtprogramma's en veel sport, met films en lekkere meiden, iedere dag opnieuw. Zonder dat de kijker een cent hoeft mee te betalen, want de adverteerder neemt alles voor zijn rekening. Moet de burger dat speeltje weer worden afgenomen? Vlak voor de verkiezingen?

Lawaaipapegaaien

Nee, zo gek zijn ze bij het CDA niet. Commerciële omroep, vooruit dan maar, maar het tempo willen ze wel graag zelf bepalen. En de regels ook. En bovendien hebben ze nog wel een appeltje te schillen met die lawaaipapegaaien, die dachten dat ze Den Haag beentje konden lichten. Dus als er ergens nog een stok tussen de spaken kan worden gestoken, dan zou het CDA het niet laten.

Vorige week voltrok zich de meesterzet, in Bussum, na de dag waarop in de ministerraad de VVD-ministers puur getalsmatig waren 'overruled' over de aanpak van Europa. De VVD woedend, maar geregeld was het. En nu gaf het CDA zich over. Commerciële omroep mag, naast de bestaande publieke omroep. Maar dan wel met duidelijke en desnoods strenge regels. Niet meer dan zoveel procent reclame, niet louter shows en spelletjes: dat soort zaken. En zodanig geregeld, dat de publieke omroepen een royale levenskans overhouden.

● Ron Brandsteder

Een nieuwe Mediawet dus, daartoe verklaarde het CDA zich bereid. Kunnen ze daar niet op wachten bij Van den Ende en Harding? Jammer dan. Hadden ze maar niet zo hard van stapel moeten lopen. En niks geen schadeclaims, want minister Brinkman heeft ze nog zo gewaarschuwd. Rustig aan, heren, had hij in mei geroepen. Misschien kunt u niet in oktober al van start gaan. Uw kansen? Vijftig procent op z'n hoogst. De risico's zijn, kortom, geheel voor de avonturiers.

Dat kost tijd

Een nieuwe Mediawet, dat gaat tijd kosten. Plichtmatig beweert het ministerie van de demissionaire minister Brinkman, dat het overleg met Van den Ende en Harding alvast van start mag gaan, maar veel verandering zal dat niet brengen. Een wet wordt door het parlement vastgesteld, en tot aan de verkiezingen is het parlement krachteloos. Daarna dan? Ook niet, althans niet meteen, want eerst hebben de fracties de handen vol aan het formeren van een kabinet.

In die formatie wordt de Mediawet vanzelfsprekend een hoofdpunt van beraad. Hoe moet de toekomst van Hilversum en omgeving eruit zien? Wat voor garanties krijgen de bestaande omroepen? Hoeveel geld mag het allemaal kosten? Welke ruimte krijgen de commerciële omroepen? Allemaal zaken, die eindelijk voor langere tijd moeten worden vastgelegd, want ze willen in Den Haag na al dat jarenlange gezeur weleens een ander onderwerp bespreken dan radio en televisie.

Een kabinetsformatie is geen kwestie van een paar dagen. In Den Haag houdt men er rekening mee, dat het wel december wordt, voordat een nieuwe coalitie is gevormd, vermoedelijk CDA en PvdA, die ook op mediaterrein het dichtst bij elkaar staan. Pas daarna kan serieus met wetgeving begonnen worden. December, januari, volgens het gunstigste scenario. Raad van State, Tweede Kamer, Eerste Kamer: dat wordt maart of april op z'n vroegst, voordat een ingrijpend herziene Mediawet van kracht kan worden.

Al die tijd geen Van den Ende op de kabel, en misschien ook geen Harding, ook al heeft Veronique kennelijk nu een andere, meer buitenlandse constructie bedacht dan TV 10. Geen commerciële start in oktober, ook niet via de ongeschreven wet van het gedogen. Wat moet er gedoogd worden? Dat ze alvast beginnen met reclame? Daar zal de Kamer zich over willen uitspreken. Een tijdelijk 'herenakkoord' over commerciële televisie, dat is niet louter een kabinetszaak. Daar heeft de Kamer ook een woordje in. En het CDA zal zeggen: nee nu niet. Te controversieel. Net zoals de VVD onlangs niet over een wijziging van de Mediawet wilde discussieren. Ook te controversieel.

In de schulden

Er komt commerciële televisie in Nederland. Daar is geen ontkomen aan. Alle grote partijen hebben zich nu akkoord verklaard. Maar de eerste commerciële zender zal heel misschien Veronique, maar zoals het er nu uitziet in ieder geval niet TV 10 heten. Die heeft zich voor miljoenen guldens in de schulden gestoken. Tal van sterren aangetrokken, die salaris moeten ontvangen, zonder dat ze mogen uitzenden. Dus geen advertentie-inkomsten. Juist in die eerste maanden, van oktober tot januari, had Joop van den Ende zijn slag willen slaan. Die eerste klap, die daalder, daarmee had hij het fundament voor de toekomst willen leggen.

Zoals het er nu uitziet, wordt er helemaal geen fundament gelegd. Tot volgend voorjaar, misschien zelfs tot volgende zomer, kan zo'n organisatie niet wachten. Alleen maar uitgaven, en geen inkomsten: dan gaat men normaal gesproken failliet.

En al die sterren dan? Al die grote namen? Voor een aantal van hen komt volgend jaar opnieuw de kans, als de wet herzien is, bij een nieuwe avonturier. De TROS? Ze hadden daar al een slimme en vooral veilige samenwerking met Van den Ende geregeld, waardoor André van Duin en Brandsteder behouden bleven en Henny Huisman zijn opwachting kon maken. De TROS wil wel commercieel, en ziet zich plotseling in de rol van lachende derde geplaatst. Er wordt daar koortsachtig beraad over de nabije toekomst gevoerd, vooral met Joop van den Ende. Maar al die mensen zonder baan in dienst nemen?

Velen zullen terug willen naar hun oude baan, maar daar zijn vaak al nieuwe krachten benoemd. Anderen krijgen alsnog een kans, als de eventueel ontbonden TV 10-stal - zoals nu wordt beweerd - complete programma's gaat leveren aan Lex Hardings Veronique. Hoe dan ook, het zal een gespartel van jewelste worden, want ineens dringt door, dat ergens een reusachtige beoordelingsfout is gemaakt.

De politiek, het veelgesmade Den Haag, de commerciële avonturiers deden er de laatste weken een beetje lacherig over. Hadden ze eindelijk eens die tijdrekkers beet. En inderdaad, het was bijna gelukt. Als de VVD, de kampioen van de commerciële omroep, het kabinet niet ten val had gebracht. Dan had het allemaal deze zomer nog geregeld kunnen zijn. Maar op de dag, dat het kabinet viel, liep Joop van den Ende al met zijn hoofd in de wolken. En dag wachten, een dag langer geduld, en hij had zijn tempo kunnen aanpassen. Vermoedelijk kunnen ze in Aalsmeer wel janken.

Broadwaymusical 'A Chorus Line' in Circustheater

DEN HAAG – De Broadwaymusical A Chorus Line komt twee dagen naar Scheveningen. Op dinsdag 1 en woensdag 2 augustus worden voorstellingen gegeven in het Scheveningse Circustheater. Het Amerikaanse dansemsemble komt vanuit Keulen naar Scheveningen in het kader van het Broadway Summer Festival dat in de badplaats wordt gehouden.

A Chorus Line loopt al 15 seizoenen op Broadway en trok daar al meer dan 9 miljoen bezoekers.

Pas vorige week werd bekend dat de musical naar Scheveningen zal komen.

● *De musical A Chorus Line is binnenkort in Scheveningen te zien.*

Nieuwe formatie rond René Krans

Vorige week tijdens het WMC presenteerde orkestleider René Krans zijn uitgebreide band aan het Limburgse publiek. De René Krans Band bestaat als zesmans-formatie al bijna tien jaar, maar behalve in de kleine bezetting zal men nu ook regelmatig als 14-mansformatie gaan optreden. De band is hiertoe uitgebreid met zeven blazers en een percussionist en gaan werken onder de naam René Krans Band & Company. Net zoals de zesmans band bstaat ook de uitgebreide band uit professionele en semi-professionele musici, afkomstig uit geheel Nederland en België.

Bovendien zal de René Krans Band & Company versterkt worden met zangeres Jozefine Hoenjet.

Circus Square Jazz Band naar Verenigde Staten

De Circus Square Jazz Band maakt tot en met 21 augustus voor de vierde maal een tournee door de Verenigde Staten. Op deze reis zullen onder andere Indianapolis, Chicago, Washington, D.C. en Denver worden bezocht. De concerten zullen voornamelijk plaatsvinden in jazzclubs en op jazzfestivals.

Daarnaast zal de band het komende najaar haar tweede tournee door Midden-Amerika gaan maken.